

İSTANBUL'UN SOSYO-EKONOMİK ANALİZİ 2022

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI

T.C. İSTANBUL VALİLİĞİ

**T.C.
İSTANBUL VALİLİĞİ
AÇIK KAPI ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ**

**İSTANBUL'UN SOSYO-EKONOMİK ANALİZİ
(2022)**

Hazırlayanlar

Dr. Hasan Hüseyin CAN, Vali Yardımcısı
Dr. M. H. Nail ANLAR, Vali Yardımcısı
Gülveren ÜNLÜ, Açık Kapı Şube Müdürü
Merve TORTUMLUOĞLU, Açık Kapı Sorumlusu
Şeyma KAAAN, Açık Kapı Sorumlusu
Ali TOSUN, Açık Kapı Sorumlusu

İstanbul
2023

ÖNSÖZ

*Bu şehir-i İstanbul ki bî-misl ü bahâdır
Bir sengine yekpâre 'acem mülkü fedâdır
Bir gevher-i yekpâre iki bahr arasında
Hurşîd-i cihân-tâb ile tartılsa sezâdır
NEDİM*

İstanbul, İki kıtayı birleştiren bir şehir olmasının yanında Roma, Bizans ve Osmanlı İmparatorluğu gibi üç evrensel medeniyetin de başkenti olmuştur. Dolayısıyla, her üç medeniyetin önemli tarih ve kültürel yapılarına ev sahipliği yapmaktadır. Kent, Asya ve Avrupa arasındaki stratejik konu bakımından; geçmişin mirasını geleceğin imkan ve fırsatlarıyla buluşturan eşsiz bir konuma sahiptir. İstanbul'un doğal güzelliklerini terennüm eden şairler, tarihini yazan bilim insanları, eserlerini çizen ressamlar, yapılarını bina eden mimarlar, fetihlerini gerçekleştiren hükümdarlar, tarihi ve toplumsal hususiyetlerini kaleme ve kelama döken seyyahlar, hatıralarını yazan edipler, idaresini sağlayan yöneticiler, bünyesinde barınan milletler, çeşitli açılardan bu güzel kente katkılar sunmuştur.

Cumhurbaşkanımız tarafından ülke genelinde uygulamaya geçirilen ve vatandaşlarımızın kamu hizmetlerine ulaşımı için çok etkili bir mecra olan AÇIK KAPI sistemi; Devletimizin vatandaşına

sunduğu hizmetlerdeki kalitenin artmasında, hizmet verimliliğinin yükselmesinde, kamu hizmetlerine etkili ve ucuz biçimde ulaşılanmasında, bürokratik süreçlerin en aza indirilmesinde önemli bir fonksiyon icra etmektedir.

İstanbul Valiliği olarak, AÇIK KAPI uygulaması kapsamında; Valiliğimize intikal eden vatandaş taleplerinin en seri şekilde değerlendirilmesini, ortaya çıkan sorunların süratle çözülmesini, Devletin en önemli vazifesinin vatandaşıa hizmet olduğu şuurunun kurumlar ve görevliler tarafından benimsenmesini temel ilke olarak kabul ediyoruz. Bu çerçevede; hizmetlerimizin yürütülmesindeki şiarımız: Halka hizmetin Hakk'a hizmet olduğudur. Devlet- Vatandaş ilişkisinde; "İnsanların En Hayırlısı İnsanlara Hizmet Edendir" şuuruyla görev yapılması temel hareket noktamızdır. Kamu görevlilerimizin, Devlet hizmetini vatandaşımıza bir ibadet bilinciyle sunmasının başarıya giden en önemli yol olduğuna inanıyoruz.

Bu hizmetler kapsamında ekte sunduğumuz "İstanbul'un Sosyo-Ekonomik Analizi" çalışması çeşitli açılardan kamu hizmetlerine dair mukayeseleri ve analizleri ihtiva etmektedir. Bu çerçevede, İlimizde yaşıyan vatandaşlarımızın kamu kurumlarından talepleri analiz edilmiş, İstanbul ile ülkemiz geneli coğrafi, demografik ve Sosyo-Ekonomik açılardan karşılaştırmalı olarak ele alınmıştır. Çalışmada emeği geçen Valiliğimiz Açık Kapı Şube Müdürlüğü başta olmak üzere katkı sunan tüm kurum ve kuruluşlara teşekkür ediyor, çalışmanın ilgililere faydalı olmasını diliyorum.

Davut GÜL
İstanbul Valisi

"milletin kapısı"

GİRİŞ

İlimizde 14.05.2018 tarihi itibari ile Valiliğimiz ve 36 İlçe Kaymakamlığında Açık Kapı Birimleri Hizmet vermeye başlamış olup 04 Nisan 2020 tarihli ve 31089 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan ‘Valilik ve Kaymakamlık Birimleri Teşkilat, Görev ve Çalışma Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik’ ile Valilikler bünyesinde Açık Kapı Şube Müdürlükleri, İlçe Kaymakamlıklarında da Açık Kapı Şeflikleri teşkilat yapısında yer almıştır.

Açık Kapı birimleri vatandaşlarımızın kamu kurumlarıyla doğrudan iletişim kurabilmesine olanak sağlamaktadır. Açık Kapı birimleri, vatandaşlarımızın sorunlarını dinleyerek çözüm önerilerini sunmakta ve vatandaşlarımızın taleplerini değerlendirip kamu kurumları ile işbirliği yapılarak çözüm süreçlerini yürütmektedir.

Açık Kapı birimleri, vatandaşların valilik ve kaymakamlık makamlarına yaptıkları başvuruları hızlandırmak, başvuruların sonuçlarını takip etmek, başvurulara ilişkin analizler yapmak ve raporlama çalışmalarında bulunmak suretiyle kamu hizmetlerinin verimli şekilde ifasında önemli rol oynamaktadır.

Açık Kapı başvuru süreci aşağıda belirtilen şekilde gerçekleşmektedir;

•Vatandaşlarımızca; 18 başlık ve 321 konudan seçilen talepler, Açık Kapı Birimlerine yüz yüze iletebilirken, www.acikkapi.gov.tr internet sitesi veya Açık Kapı mobil uygulaması üzerinden de başvuru yapılabilmektedir.

•Valilik ve Kaymakamlıklarımıza yapılan vatandaş başvuruları, Açık Kapı Büroları personeli tarafından elektronik ortamda sisteme kaydedilmektedir.

•Başvuruda bulunan vatandaşlarımıza “Müracaatınızdan dolayı Valilik olarak teşekkür ederiz.” bildirimini ile başvuru kaydının alındığına dair başvuru numarası kısa mesajla anında iletilmektedir.

•Başvurular, konularına göre elektronik ortamda ilgili kurum ve kuruluşlara anında yönlendirilmektedir.

•Başvurular 7 iş günü içerisinde sonuçlandırılmakta ve neticesine dair bilgi, kısa mesaj yoluyla vatandaşa iletilmektedir.

•Vatandaşlarımız başvurunun başlangıcından sonuçlandırılmasına kadar sürecin her aşamasını başvuru numarasıyla internet üzerinden ve mobil telefon vasıtasıyla takip edebilmektedir.

•Başvuru sürecinin tüm aşamaları İlgili Personel, Sorumlu Mülki İdare Amiri, Valiliğimiz ve Bakanlık Merkez Teşkilatınca takip edilebilmektedir.

•İl ve İlçelerdeki yoğunluk arz eden başvuru konuları tespit edilerek, yerel ve merkezi düzeyde yönetim politikaları ve yeni hizmet sunum teknikleri geliştirilebilmektedir.

Bu kapsamda 2018-2022 yılları arasında İstanbul Açık Kapı Birimlerine gelen 1 milyon 048 bin 040 başvurunun tamamı sonuçlandırılmıştır. Açık Kapı Birimleri vasıtasıyla vatandaşların idareye seslerini duyurmaları, şikâyet ve taleplerini iletebilmeleri sağlanmıştır.

81 İl Valiliğinde oluşturulan Açık Kapı Birimlerine gelen başvuruların yüzde 12,03'ünü karşılayan İstanbul'da; 2022 yılı sonuna kadar 89 bin 824 başvuru elektronik sisteme kaydedilerek ilgili kurumlara yönlendirilmiş ve tamamı sonuçlandırılmıştır. Açık Kapı başvuruları itibariyle İstanbul birinci sırada yer almaktadır.

İlçe verilerine bakıldığında; yoğun nüfusa sahip ilçelerden Esenyurt, 9 bin 737 başvuruyla en yüksek müracaat sayısına ulaşarak listenin başında yer almıştır. Küçükçekmece, 5 bin 160 başvuru ile Esenyurt'u takip ederken, Sultangazi ise 4 bin 740 başvuruyla üçüncü sıradadır. Bu üç ilçe en fazla müracaatın yapıldığı ilçelerdir.

En düşük başvuru sayısına sahip ilçeler sıralamasında ise Adalar 27 başvuru ile birinci sırada yer alırken, Şile 118 başvuru ile ikinci sıradadır. Bu iki ilçe en az müracaatın yapıldığı ilçelerdir.

Bu verilere dayanarak, yoğun nüfuslu ilçeler olan Esenyurt, Küçükçekmece ve Sultangazi'nin diğer ilçelere göre daha fazla başvuru aldığı görülmektedir.

İstanbul'un Sosyo-Ekonomik Analizi mezkûr yönetmelik hükümleri doğrultusunda, Valiliğimiz Açık Kapı veri tabanındaki bilgiler, yoğunluk arz eden başvuru türleri, geliştirilmesi gereken hususlar ile coğrafi, demografik ve sosyo-ekonomik açılardan irdelenmiş, istatistiki verilerle bir araya getirilerek kullanıcıların istifadesine sunulmuştur.

“milletin kapısı”

İÇİNDEKİLER

1. COĞRAFİ DURUM	14
1.1 İSTANBUL YÜZÖLÇÜMÜ	14
1.2 AKARSULARI.....	16
1.3 GÖLLERİ	17
1.4 İKLİM TABLOSU	17
2. DEMOGRAFİ	19
2.1 NÜFUS.....	20
2.1.1 Nüfus Projeksiyonu	22
2.1.2 Cinsiyete Göre Ortanca Yaş Projeksiyonu.....	22
2.1.3 İstanbul'da İkamet Eden Yabancı Nüfus.....	25
2.1.4 Yıllara Göre İstanbul nüfusunun ilçelere dağılımı	26
2.2 DOĞUM İSTATİSTİKLERİ	28
2.2.1 Doğum Sayısı	28
2.2.2 Toplam Doğurganlık Hızı	31
2.2.3 Kaba Doğum Hızı	32
2.2.4 Yaşa Özel Doğurganlık Hızı	33
2.2.5 Anne Ortalama Yaşı.....	35
2.3 EVLENME VE BOŞANMA İSTATİSTİKLERİ	36
2.3.1 Evlenme Sayıları	36
2.3.2 Boşanma Sayıları	39
2.3.3 İlçe Bazında Evlenme İstatistikleri	42
2.3.4 Ortalama İlk Evlenme Yaşı.....	44
2.3.5 Aylara Göre Evlenme Sayıları	45
2.4 NÜFUS PİRAMİDİ.....	46
2.4.1 Cinsiyete Göre Ortanca Yaş	49
2.4.2 Yaş Gruplarına Göre Nüfus Oranı	50
2.4.3 Yaş Bağımlılık Oranı.....	52
2.5 NÜFUS YOĞUNLUĞU	56
2.6 NÜFUS ARTIŞ HIZI.....	58
2.7 GÖÇ İSTATİSTİKLERİ	61
2.7.1 İstanbul İlinin Aldığı Göç – Verdiği Göç.....	61
2.8 ÖLÜM İSTATİSTİKLERİ	66
3. 2022 YILI İSTANBUL İLİ AÇIK KAPI BİRİMİNE YAPILAN BAŞVURULARIN İSTATİSTİĞİ	71
4. SOSYAL HİZMETLER	88
4.1 HANE HALKI YAPISI.....	93
4.1.1 Ortalama Hane halkı	93
4.1.2 Hane Halkı Sayısının İlçelere Göre Dağılımı	94
4.1.3 Hane Halkı Tipleri	97
5. ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK	103
5.1 İŞSİZLİK VE İSTİHDAM.....	107
5.2 İŞGÜCÜNE KATILIM SAYISI VE ORANI	109
5.3 İŞSİZLİK ÖDENEĞİ	111
5.4 SEKTÖRLERE GÖRE İSTİHDAM.....	112
6. EĞİTİM	114

6.1	ÖRGÜN VE YAYGIN EĞİTİM	119
6.2	+6 YAŞ NÜFUSUNUN EĞİTİM İSTATİSTİKLERİ	126
6.3	YÜKSEKÖĞRETİM İSTATİSTİKLERİ	137
7.	SAĞLIK	143
7.1	SAĞLIK İSTATİSTİKLERİ	147
7.2	SAĞLIK HİZMETLERİ PRİMİ HAZİNE TARAFINDAN KARŞILANAN NÜFUS	150
8.	EKONOMİ VE SANAYİ	152
8.1	İSTANBUL İLİ SANAYİSİNİN GENEL DEĞERLENDİRMESİ	156
8.2	GAYRİ SAFİ YURT İÇİ HÂSILA	157
8.2.1	<i>Kişi Başına Gayri Safi Yurt İçi Hâsıla .....</i>	<i>158</i>
8.3	DIŞ TİCARET VERİLERİ	159
8.4	İLÇELERİN SOSYO-EKONOMİK GELİŞİMİ SİRALAMASI	161
9.	YEREL YÖNETİMLER, ÇEVRE ŞEHİRCİLİK VE TAPU KADASTRO	163
9.1	KONUT VE YERLEŞİM DURUMU	175
9.2	SU İSTATİSTİKLERİ	176
9.3	ULAŞIM	180
9.4	YAPI-BİNA İSTATİSTİKLERİ	183
10.	GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK İLE ORMAN VE SU İŞLERİ	186
10.1	YÜZÖLÇÜMÜ TÜRLERİ	190
10.2	TARIM İSTATİSTİKLERİ	191
10.3	CANLI HAYVAN İSTATİSTİKLERİ	195
10.4	ORMAN İSTATİSTİKLERİ	198
11.	GENÇLİK VE SPOR	199
11.1	İSTANBUL İLİ GENÇ NÜFUSUN TOPLAM NÜFUS İÇİNDEKİ ORANI	204
11.2	SPOR GENÇLİK MERKEZİ / LİSANSLI SPORCU SAYISI	205
11.3	İSTANBUL İLİ KULÜP TÜRLERİ	207
11.4	İSTANBUL İLİ STADYUM KAPASİTELERİ	208
12.	ENERJİ	209
12.1	ENERJİ İSTATİSTİKLERİ	213
13.	DİN HİZMETLERİ	216
13.1	CAMİLERİMİZ	220
13.2	KUR'AN KURSLARI	222
13.3	İSTATİSTİKİ ORANLAR	224
14.	KÜLTÜR VE TURİZM	225
14.1	TARİHİ DEĞERE SAHİP YAPILAR	229
14.2	MÜZELERİN ZİYARETÇİ SAYILARI	230
14.3	KÜTÜPHANE SAYILARI	232
14.4	TAŞINMAZ KÜLTÜR VARLIKLARI	235
14.5	İSTANBUL'A GELEN YABANCI ZİYARETÇİ SAYILARI	236
14.6	İSTANBUL'A GELEN YABANCI ZİYARETÇİLERİN SINIR KAPILARINA GÖRE DAĞILIMI;	238
14.7	MİLLETLERİNE GÖRE İSTANBUL'A GELEN YABANCI ZİYARETÇİLER;	240
14.8	KONAKLAMA TESİSLERİ	244
SONUÇ	247	

GRAFİK LİSTESİ

GRAFİK 1: İSTANBUL SICAKLIK TABLOSU	17
GRAFİK 2: İSTANBUL YAĞIŞ TABLOSU	18
GRAFİK 3: NÜFUSUN CİNSİYETE GÖRE DAĞILIMI	21
GRAFİK 4: İSTANBUL 2017-2025 NÜFUS PROJEKSİYONU	22
GRAFİK 5: TÜRKİYE 2018-2080 NÜFUS PROJEKSİYONU	23
GRAFİK 6: TÜRKİYE CİNSİYETE GÖRE ORTANCA YAŞ PROJEKSİYONU	24
GRAFİK 7: İSTANBUL VE TÜRKİYE’DE İKAMET EDEN YABANCI NÜFUS SAYISI	25
GRAFİK 8: DOĞUM SAYISI VE DOĞURGANLIK HIZI.....	32
GRAFİK 9: 2009-2022 KABA DOĞUM HIZI.....	33
GRAFİK 10: ANNE ORTALAMA YAŞI.....	36
GRAFİK 11: İSTANBUL YILLARA GÖRE EVLENME SAYISI VE KABA EVLENME HIZI(BİNDE)	37
GRAFİK 12: TÜRKİYE YILLARA GÖRE EVLENME SAYISI VE KABA EVLENME HIZI(BİNDE).....	38
GRAFİK 13: İSTANBUL YILLARA GÖRE BOŞANMA SAYISI VE KABA BOŞANMA HIZI(BİNDE).....	40
GRAFİK 14: TÜRKİYE YILLARA GÖRE BOŞANMA SAYISI VE KABA BOŞANMA HIZI(BİNDE)	41
GRAFİK 15: İSTANBUL 2007 VE 2022 YILLARI NÜFUS PİRAMİTLERİ.....	47
GRAFİK 16: TÜRKİYE 2007 VE 2022 YILLARI NÜFUS PİRAMİTLERİ	48
GRAFİK 17: İSTANBUL'UN YILLARA GÖRE ORTANCA YAŞ DEĞERİ	49
GRAFİK 18: TÜRKİYE'NİN YILLARA GÖRE ORTANCA YAŞ DEĞERİ.....	50
GRAFİK 19: TÜRKİYE YAŞ GRUPLARINA GÖRE NÜFUS ORANI	51
GRAFİK 20: İSTANBUL YAŞ GRUPLARINA GÖRE NÜFUS ORANI.....	51
GRAFİK 21: İSTANBUL YAŞ BAĞIMLILIK ORANI 2007-2022	53
GRAFİK 22: İSTANBUL 2022 YILI BAĞIMLI NÜFUS ORANI VE SAYISI	54
GRAFİK 23: TÜRKİYE YAŞ BAĞIMLILIK ORANI 2007-2022.....	55
GRAFİK 24: TÜRKİYE 2022 YILI BAĞIMLI NÜFUS ORANI VE SAYISI.....	55
GRAFİK 25: İLÇE NÜFUS YOĞUNLUĞU.....	58
GRAFİK 26: TÜRKİYE NÜFUSU VE NÜFUS ARTIŞ HIZI.....	59
GRAFİK 27: İSTANBUL NÜFUSU VE NÜFUS ARTIŞ HIZI	60
GRAFİK 28: İSTANBUL İLİ GÖÇ İSTATİSTİKLERİ.....	62
GRAFİK 29: İSTANBUL’A GELEN ULUSLARARASI GÖÇÜN CİNSİYETLERE GÖRE DAĞILIMI	63
GRAFİK 30: İSTANBULA GELEN ULUSLARARASI GÖÇÜN YAŞ GRUPLARINA GÖRE DAĞILIMI.....	64
GRAFİK 31: İSTANBUL’A GELEN ULUSLARARASI GÖÇÜN EN FAZLA OLDUĞU İLÇELER	65
GRAFİK 32: İSTANBUL’A GELEN ULUSLARARASI GÖÇÜN EN FAZLA OLDUĞU UYRUKLAR.....	66
GRAFİK 33: ÖLÜM SAYISI VE KABA ÖLÜM HIZI	68
GRAFİK 34: BEBEK ÖLÜM SAYISI VE BEBEK ÖLÜM HIZI.....	70
GRAFİK 35: 2022 YILI AÇIK KAPI BAŞVURULARININ CİNSİYETE GÖRE DAĞILIMI	74
GRAFİK 36: 2022 YILI AÇIK KAPI BAŞVURULARININ EĞİTİM DURUMU YÜZDELERİ	76
GRAFİK 37: 2022 YILI BAŞVURU SAYISI YAŞ GRUBU DAĞILIMI	78
GRAFİK 38: AÇIK KAPI BAŞVURULARININ SEKTÖRLERE GÖRE DAĞILIMI.....	79
GRAFİK 39: 2022 YILI AÇIK KAPI BAŞVURULARININ CEVAP SÜRELERİ	81
GRAFİK 40: AÇIK KAPI BAŞVURULARININ ALINMA ŞEKLİ	82
GRAFİK 41: SOSYAL HİZMET BAŞVURU SAYILARI	92
GRAFİK 42: YILLARA GÖRE ORTALAMA HANE HALKI BÜYÜKLÜĞÜ	93
GRAFİK 43: İLÇELERE GÖRE TOPLAM HANE HALKI SAYISI 2022	96
GRAFİK 44: ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAŞVURU SAYILARI	106
GRAFİK 45: İŞSİZ VE İSTİHDAMDA OLANLAR.....	107
GRAFİK 46: İŞSİZLİK VE İSTİHDAM ORANI.....	108
GRAFİK 47: İSTANBUL’DA İSTİHDAMIN SEKTÖRLERE DAĞILIMI	113
GRAFİK 48: TÜRKİYE’DE İSTİHDAMIN SEKTÖRLERE DAĞILIMI	114
GRAFİK 49: EĞİTİM BAŞVURU SAYILARI	118

GRAFİK 50: OKUL, DERSLİK VE ÖĞRETMEN SAYILARI, İSTANBUL	122
GRAFİK 51: +6 YAŞ NÜFUSUN OKUR-YAZAR DURUMU, İSTANBUL	128
GRAFİK 52: +6 YAŞ NÜFUSUN KARŞILAŞTIRMALI OKUR-YAZARLIK DURUMU (TÜRKİYE)	129
GRAFİK 53: +6 YAŞ NÜFUSUN OKUR-YAZAR DURUMU, İSTANBUL	130
GRAFİK 54: OKUMA YAZMA BİLMEYEN KADIN NÜFUS SAYILARI.....	132
GRAFİK 55: 6+ YAŞ OKUMA YAZMA BİLMEYEN NÜFUSUN İLÇELERE DAĞILIMI	134
GRAFİK 56: YÜKSEKOKUL VE FAKÜLTEDEN MEZUN NÜFUSUN İLÇELERE DAĞILIMI	136
GRAFİK 57: SAĞLIK BAŞVURU SAYILARI	146
GRAFİK 58: HASTANE SAYILARI.....	148
GRAFİK 59: EKONOMİ VE SANAYİ BAŞVURU SAYILARI	155
GRAFİK 60: GAYRİ SAFİ YURT İÇİ HASILA	158
GRAFİK 61: DIŞ TİCARET VERİLERİ, İHRACAT DEĞERLERİ	160
GRAFİK 62: DIŞ TİCARET VERİLERİ, İTHALAT DEĞERLERİ.....	161
GRAFİK 63: 2022 YILINDA AÇIK KAPI BİRİMLERİNE YAPILAN YEREL YÖNETİMLER BAŞVURULARININ İLÇELERE DAĞILIMI	166
GRAFİK 64: 2022 YILINDA AÇIK KAPI BİRİMLERİNE YAPILAN ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAŞVURULARININ İLÇELERE DAĞILIMI	170
GRAFİK 65: 2022 YILINDA AÇIK KAPI BİRİMLERİNE YAPILAN TAPU VE KADASTRO BAŞVURULARININ İLÇELERE DAĞILIMI	174
GRAFİK 66: GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAŞVURU SAYILARI.....	189
GRAFİK 67: BİTKİSEL ÜRETİM	194
GRAFİK 68: CANLI HAYVAN İSTATİSTİKLERİ.....	197
GRAFİK 69: GENÇLİK VE SPOR BAŞVURU SAYILARI	203
GRAFİK 70: İL NÜFUSUN GENÇ NÜFUS ORANI VE GENÇ NÜFUS DIŞINDAKİ ORAN	204
GRAFİK 71 : İSTANBUL İLİNDEKİ LİSANSLI SPORCU SAYISININ TÜRKİYE'YE ORANI	206
GRAFİK 72: 2022 YILINDA AÇIK KAPI BİRİMLERİNE ENERJİ BAŞVURULARININ İLÇELERE DAĞILIMI	212
GRAFİK 73: DİN HİZMETLERİ BAŞVURU SAYILARI.....	219
GRAFİK 74: 2022 YILINDA AÇIK KAPI BİRİMLERİNE YAPILAN KÜLTÜR VE TURİZM BAŞVURULARININ İLÇELERE DAĞILIMI	228
GRAFİK 75: TARİHİ DEĞERE SAHİP YAPILAR.....	229
GRAFİK 76: MÜZELERİN ZİYARETÇİ SAYILARI	231
GRAFİK 77: KÜTÜPHANELERDEKİ KİTAP SAYILARI VE KÜTÜPHANELERDEN YARARLANAN KİŞİ SAYILARI	233
GRAFİK 78: HALK KÜTÜPHANELERİ SAYILARI.....	234
GRAFİK 79: TAŞINMAZ KÜLTÜR VARLIKLARI	235
GRAFİK 80: TÜRKİYE VE İSTANBUL'A GİRİŞ YAPAN ZİYARETÇİ SAYILARI	237
GRAFİK 81: MİLLİYETLERİNE GÖRE İSTANBUL'A GELEN YABANCI ZİYARETÇİLER, 2021.....	241
GRAFİK 82: MİLLİYETLERİNE GÖRE İSTANBUL'A GELEN YABANCI ZİYARETÇİLER, 2022.....	243

“milletin kapısı”

TABLO LİSTESİ

TABLO 1: İSTANBUL UÇ NOKTALAR TABLOSU	15
TABLO 2: İSTANBUL'UN YAŞ GRUBU VE CİNSİYETLERE GÖRE NÜFUS	20
TABLO 3: TÜRKİYE YAŞ GRUBU VE CİNSİYETLERE GÖRE NÜFUS	21
TABLO 4: YILLARA VE CİNSİYETE GÖRE ORTANCA YAŞ	23
TABLO 5: TÜRKİYE CİNSİYETE GÖRE 65+ NÜFUS ORTANCA YAŞ PROJEKSİYONU	24
TABLO 6: İSTANBUL VE TÜRKİYE'DE İKAMET EDEN YABANCI NÜFUS SAYISI	25
TABLO 7: YILLARA GÖRE İSTANBUL İLİ NÜFUSUNUN İLÇELERE DAĞILIMI	27
TABLO 8: İSTANBUL' DA CANLI DOĞAN BEBEK SAYISI 2021	29
TABLO 9: İSTANBUL' DA CANLI DOĞAN BEBEK SAYISI 2022	30
TABLO 10: DOĞUM SAYISI VE DOĞURGANLIK HIZI	31
TABLO 11: 2009-2022 KABA DOĞUM HIZI	32
TABLO 12: TÜRKİYE ANNE YAŞ GRUBU	34
TABLO 13: TÜRKİYE YAŞA ÖZEL DOĞURGANLIK HIZI	34
TABLO 14: İSTANBUL YAŞA ÖZEL DOĞURGANLIK HIZI	35
TABLO 15: ANNE ORTALAMA YAŞI	35
TABLO 16: İSTANBUL YILLARA GÖRE EVLENME SAYISI VE KABA EVLENME HIZI(BİNDE)	37
TABLO 17: TÜRKİYE YILLARA GÖRE EVLENME SAYISI VE KABA EVLENME HIZI(BİNDE)	38
TABLO 18: İSTANBUL YILLARA GÖRE BOŞANMA SAYISI VE KABA BOŞANMA HIZI(BİNDE)	40
TABLO 19: TÜRKİYE YILLARA GÖRE BOŞANMA SAYISI VE KABA BOŞANMA HIZI(BİNDE)	41
TABLO 20: İLÇE BAZINDA EVLENME SAYILARI 2021-2022	43
TABLO 21: ORTALAMA İLK EVLENME YAŞI 2001-2022	44
TABLO 22: AYLARA GÖRE EVLENME SAYILARI	45
TABLO 23: İSTANBUL NÜFUSUNUN YAŞ DAĞILIMI	47
TABLO 24: TÜRKİYE NÜFUSUNUN YAŞ DAĞILIMI	48
TABLO 25: İSTANBUL 2007-2022 YILLARI YAŞ BAĞIMLILIK ORANLARI	53
TABLO 26: TÜRKİYE 2007-2022 YILLARINA GÖRE YAŞ BAĞIMLILIK ORANLARI	54
TABLO 27: 2007-2022 YILLARA GÖRE NÜFUS YOĞUNLUĞU	56
TABLO 28: İLÇE NÜFUSLARININ YÜZÖLÇÜMÜNE ORANI	57
TABLO 29: TÜRKİYE NÜFUS VE NÜFUS ARTIŞ HIZI 2007-2022	59
TABLO 30: İSTANBUL NÜFUS VE NÜFUS ARTIŞ HIZI 2007-2022	60
TABLO 31: İSTANBUL İLİ GÖÇ İSTATİSTİKLERİ	61
TABLO 32: İSTANBUL' A GELEN ULUSLARARASI GÖÇÜN CİNSİYETLERE GÖRE DAĞILIMI	62
TABLO 33: İSTANBUL' A GELEN ULUSLARARASI GÖÇÜN YAŞ GRUPLARINA GÖRE DAĞILIMI	63
TABLO 34: İSTANBUL' A GELEN ULUSLARARASI GÖÇÜN EN FAZLA OLDUĞU İLÇELER	64
TABLO 35: İSTANBUL' A GELEN ULUSLARARASI GÖÇÜN EN FAZLA OLDUĞU UYRUKLAR	65
TABLO 36: İLÇELERE GÖRE ÖLÜM SAYILARI	67
TABLO 37: KABA ÖLÜM HIZI VE KABA ÖLÜM SAYISI	68
TABLO 38: BEBEK ÖLÜM HIZI VE BEBEK ÖLÜM SAYISI	69
TABLO 39: BEBEK ÖLÜM SAYILARI	70
TABLO 40: AÇIK KAPI BAŞVURULARININ İLÇELERE GÖRE DAĞILIMI	72
TABLO 41: İSTANBUL HİZMET TÜR KATEGORİLERİNE GÖRE BAŞVURU DAĞILIMI	73
TABLO 42: 2022 YILI AÇIK KAPI BAŞVURULARININ İLÇELERE VE CİNSİYETE GÖRE DAĞILIMI	75
TABLO 43: 2022 YILI AÇIK KAPI BAŞVURANLARIN İLÇELERE VE EĞİTİM DURUMLARINA GÖRE DAĞILIMI	77
TABLO 44: 2022 YILI AÇIK KAPI BAŞVURU SAHİPLERİNİN YAŞ GRUBU DAĞILIMI	78
TABLO 45: AÇIK KAPI BAŞVURULARININ SEKTÖRLERE GÖRE DAĞILIMI	80
TABLO 46: AÇIK KAPI BAŞVURULARININ ALINMA ŞEKLİ	81
TABLO 47: 2021 YILINDA AÇIK KAPI BİRİMLERİNE YAPILAN SOSYAL HİZMET BAŞVURULARININ İLÇELERE DAĞILIMI ..	89
TABLO 48: 2022 YILINDA AÇIK KAPI BİRİMLERİNE YAPILAN SOSYAL HİZMET BAŞVURULARININ İLÇELERE DAĞILIMI ..	91
TABLO 49: HANE HALKI SAYISI VE BÜYÜKLÜĞÜ	93
TABLO 50: HANE HALKI SAYISININ İLÇELERE GÖRE DAĞILIMI	95

TABLO 51: TEK KİŞİLİK HANE HALKI SAYISI VE ORANI.....	97
TABLO 52: TEK ÇEKİRDEK AİLEDEN OLUŞAN HANE HALKI SAYISI VE ORANI	98
TABLO 53: EN AZ BİR ÇEKİRDEK AİLE VE DİĞER KİŞİLERDEN OLUŞAN HANEHALKI SAYISI VE ORANI	99
TABLO 54: ÇEKİRDEK AİLE BULUNMAYAN BİRDEN FAZLA KİŞİDEN OLUŞAN HANE HALKI	100
TABLO 55: YAPILAN YARDIM TÜRLERİ.....	101
TABLO 56: SOSYAL HİZMET KURULUŞLARI	102
TABLO 57: 2021 YILINDA AÇIK KAPI BİRİMLERİNE YAPILAN ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAŞVURULARININ İLÇELERE DAĞILIMI.....	104
TABLO 58: 2022 YILINDA AÇIK KAPI BİRİMLERİNE YAPILAN ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAŞVURULARININ İLÇELERE DAĞILIMI.....	105
TABLO 59: İŞSİZLİK SAYISI VE ORANI.....	107
TABLO 60: İSTİHDAM EDİLEN KİŞİ SAYISI	109
TABLO 61: İSTANBUL İLİNDE İŞGÜCÜNE KATILAN KİŞİ SAYISI.....	109
TABLO 62: TÜRKİYE'DE İŞGÜCÜNE KATILAN KİŞİ SAYISI.....	110
TABLO 63: İŞGÜCÜNE KATILMA ORANI	111
TABLO 64: İŞSİZLİK ÖDENEĞİ	112
TABLO 65: YILLARA GÖRE İSTİHDAMIN SEKTÖRLERE DAĞILIMI	113
TABLO 66: 2021 YILINDA AÇIK KAPI BİRİMLERİNE YAPILAN EĞİTİM BAŞVURULARININ İLÇELERE DAĞILIMI	116
TABLO 67: 2022 YILINDA AÇIK KAPI BİRİMLERİNE YAPILAN EĞİTİM BAŞVURULARININ İLÇELERE DAĞILIMI.....	117
TABLO 68: ÖĞRENCİ, ÖĞRETMEN, DERSLİK VE OKUL SAYILARI	122
TABLO 69: NET OKULLAŞMA ORANI.....	123
TABLO 70: OKUMA YAZMA KURSLARI	124
TABLO 71: EĞİTİM SEVİYESİ VE CİNSİYETE GÖRE TAMAMLAMA ORANI (%) (2020-2021).....	126
TABLO 72: EĞİTİM SEVİYESİ VE CİNSİYETE GÖRE TAMAMLAMA ORANI (%) (2021-2022).....	126
TABLO 733: +6 YAŞ NÜFUSUN KARŞILAŞTIRMALI OKUR-YAZARLIK DURUMU	127
TABLO 744: +6 YAŞ NÜFUSUN KARŞILAŞTIRMALI OKUR-YAZARLIK DURUMU	127
TABLO 75: +6 YAŞ NÜFUSUN KARŞILAŞTIRMALI OKUR-YAZARLIK DURUMU (TÜRKİYE)	128
TABLO 76: +6 YAŞ KADIN OKUMA YAZMA BİLMİYEN NÜFUSUN +6 YAŞ KADIN NÜFUS İÇERİSİNDEKİ ORANI, İSTANBUL	131
TABLO 77: +6 YAŞ KADIN OKUMA YAZMA BİLMİYEN NÜFUSUN +6 YAŞ KADIN NÜFUS İÇERİSİNDEKİ ORANI, TÜRKİYE	131
TABLO 78: OKUMA YAZMA BİLMİYEN NÜFUSUN İLÇELERE DAĞILIMI	133
TABLO 79: YÜKSEKOKUL VE FAKÜLTEDEN MEZUN NÜFUSUN İLÇELERE DAĞILIMI.....	135
TABLO 80: YÜKSEKÖĞRETİM OKUL SAYILARI	137
TABLO 81: YÜKSEKÖĞRETİM ÖĞRENCİ SAYILARI	138
TABLO 82: YÜKSEKÖĞRETİM ÖĞRETİM ELEMAN SAYILARI	140
TABLO 83: YURT SAYILARI	141
TABLO 84: YURT KAPASİTELERİ	141
TABLO 85: 2021 YILINDA AÇIK KAPI BİRİMLERİNE YAPILAN SAĞLIK BAŞVURULARININ İLÇELERE DAĞILIMI	144
TABLO 86: 2022 YILINDA AÇIK KAPI BİRİMLERİNE YAPILAN SAĞLIK BAŞVURULARININ İLÇELERE DAĞILIMI	145
TABLO 87: HEKİM SAYILARI	147
TABLO 88: HASTANE SAYILARI	148
TABLO 89: YOĞUN BAKIM YATAK SAYILARI	149
TABLO 90: SOSYAL GÜVENLİK PRİMİ HAZİNE TARAFINDAN KARŞILANAN NÜFUS	151
TABLO 91: 2021 YILINDA AÇIK KAPI BİRİMLERİNE YAPILAN EKONOMİ VE SANAYİ BAŞVURULARININ İLÇELERE DAĞILIMI	153
TABLO 92: 2022 YILINDA AÇIK KAPI BİRİMLERİNE YAPILAN EKONOMİ VE SANAYİ BAŞVURULARININ İLÇELERE DAĞILIMI	154
TABLO 93: İMALAT SANAYİSİNDE ÇALIŞANLAR	157
TABLO 94: GAYRİ SAFİ YURTIÇİ HÂSILA	157
TABLO 95: KİŞİ BAŞINA GAYRİ SAFİ YURTIÇİ HASILA	159
TABLO 96: DIŞ TİCARET VERİLERİ.....	159
TABLO 97: 2022 İLÇELERİN SOSYO-EKONOMİK GELİŞİMİ SİRALAMASI.....	162

TABLO 98: 2021 YILINDA AÇIK KAPI BİRİMLERİNE YAPILAN YEREL YÖNETİMLER BAŞVURULARININ İLÇELERE DAĞILIMI	164
TABLO 99: 2022 YILINDA AÇIK KAPI BİRİMLERİNE YAPILAN YEREL YÖNETİMLER BAŞVURULARININ İLÇELERE DAĞILIMI	165
TABLO 100: 2021 YILINDA AÇIK KAPI BİRİMLERİNE YAPILAN ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAŞVURULARININ İLÇELERE DAĞILIMI	168
TABLO 101: 2022 YILINDA AÇIK KAPI BİRİMLERİNE YAPILAN ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAŞVURULARININ İLÇELERE DAĞILIMI	169
TABLO 102: 2021 YILINDA AÇIK KAPI BİRİMLERİNE YAPILAN TAPU VE KADASTRO BAŞVURULARININ İLÇELERE DAĞILIMI	172
TABLO 103: 2022 YILINDA AÇIK KAPI BİRİMLERİNE YAPILAN TAPU VE KADASTRO BAŞVURULARININ İLÇELERE DAĞILIMI	173
TABLO 104: TOKİ YERLEŞİM KONUTLARI 2022.....	175
TABLO 105: SU ŞEBEKESİ VE İSALE HATTI	176
TABLO 106: SU KAYNAKLARI.....	177
TABLO 107: SU KULLANAN ABONE SAYISI.....	178
TABLO 108: SU KULLANAN ABONE SAYISI.....	178
TABLO 109: ATIKSU ARITMA TESİSİ VE ARITILAN SU MİKTARI	179
TABLO 110: ULAŞIM TÜRÜNE GÖRE GÜNLÜK TAŞINAN KİŞİ SAYISI.....	180
TABLO 111: ULAŞIM TÜRÜNE GÖRE RAYLI ARAÇLAR GÜNLÜK TAŞINAN KİŞİ SAYISI	181
TABLO 112: ULAŞIM TÜRÜNE GÖRE LASTİKLİ ARAÇLAR GÜNLÜK TAŞINAN KİŞİ SAYISI.....	182
TABLO 113: YAPI RUHSATINA GÖRE BİNA SAYISI.....	183
TABLO 114: YAPI RUHSATINA GÖRE DAİRE SAYISI.....	184
TABLO 115: YAPI RUHSATINA GÖRE YÜZÖLÇÜMÜ(M2)	184
TABLO 116: YAPI KULLANMA İZİN BELGESİNE GÖRE BİNA SAYISI.....	185
TABLO 117: YAPI KULLANMA İZİN BELGESİNE GÖRE DAİRE SAYISI.....	185
TABLO 118: YAPI KULLANMA İZİN BELGESİNE GÖRE YÜZÖLÇÜMÜ (M2).....	186
TABLO 119: 2021 YILINDA AÇIK KAPI BİRİMLERİNE YAPILAN GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAŞVURULARININ İLÇELERE DAĞILIMI.....	187
TABLO 120: 2022 YILINDA AÇIK KAPI BİRİMLERİNE YAPILAN GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAŞVURULARININ İLÇELERE DAĞILIMI.....	188
TABLO 121: YÜZÖLÇÜMÜ TÜRLERİ	190
TABLO 122: TARIM ARAZİSİ ALANI	191
TABLO 123: TARLA BİTKİLERİ ÜRETİM ALANI VE MİKTARI	192
TABLO 124: MEYVECİLİK ÜRETİMİ.....	193
TABLO 125: SEBZECİLİK ÜRETİMİ.....	193
TABLO 126: KÜMES HAYVAN VARLIĞI	195
TABLO 127: KÜÇÜKBAŞ HAYVAN VARLIĞI	196
TABLO 128: KÜÇÜKBAŞ HAYVAN VARLIĞI	197
TABLO 129: ORMAN ARAZİSİ ALANI.....	198
TABLO 130: ORMAN ARAZİSİ ALANI.....	198
TABLO 131: 2021 YILINDA AÇIK KAPI BİRİMLERİNE YAPILAN GENÇLİK VE SPOR BAŞVURULARININ İLÇELERE DAĞILIMI	201
TABLO 132: 2022 YILINDA AÇIK KAPI BİRİMLERİNE YAPILAN GENÇLİK VE SPOR BAŞVURULARININ İLÇELERE DAĞILIMI.....	202
TABLO 133: GENÇ NÜFUSUN İL TOPLAM NÜFUS İÇİNDEKİ ORANI	204
TABLO 134: LİSANSLI SPORCU SAYISI VE GENÇLİK MERKEZİ SAYISI	205
TABLO 135: İSTANBUL İLİNDEKİ LİSANSLI SPORCU SAYISININ TÜRKİYE'YE ORANI.....	206
TABLO 136: KULÜP TÜRLERİ VE SAYILARI	207
TABLO 137: STADYUM KAPASİTELERİ.....	208
TABLO 138: 2021 YILINDA AÇIK KAPI BİRİMLERİNE ENERJİ BAŞVURULARININ İLÇELERE DAĞILIMI	210
TABLO 139: 2022 YILINDA AÇIK KAPI BİRİMLERİNE ENERJİ BAŞVURULARININ İLÇELERE DAĞILIMI	211
TABLO 140: KİŞİ BAŞINA YILLIK DOĞALGAZ TÜKETİMİ.....	213
TABLO 141: İLDEKİ ELEKTRİK ABONELERİ SAYILARI.....	214

TABLO 142: İLDEKİ KİŞİ BAŞI ELEKTRİK TÜKETİM SAYILARI	215
TABLO 143: 2021 YILINDA AÇIK KAPI BİRİMLERİNE YAPILAN DİN HİZMETLERİ BAŞVURULARININ İLÇELERE DAĞILIMI	217
TABLO 144: 2022 YILINDA AÇIK KAPI BİRİMLERİNE YAPILAN DİN HİZMETLERİ BAŞVURULARININ İLÇELERE DAĞILIMI	218
TABLO 145: CAMİ SAYILARI	221
TABLO 146: KUR'AN KURSU VE ÖĞRETİCİ SAYILARI	223
TABLO 147: İSTATİSTİKİ ORANLAR	224
TABLO 148: 2021 YILINDA AÇIK KAPI BİRİMLERİNE YAPILAN KÜLTÜR VE TURİZM BAŞVURULARININ İLÇELERE DAĞILIMI	226
TABLO 149: 2022 YILINDA AÇIK KAPI BİRİMLERİNE YAPILAN KÜLTÜR VE TURİZM BAŞVURULARININ İLÇELERE DAĞILIMI	227
TABLO 150: TARİHİ DEĞERE SAHİP YAPILAR	229
TABLO 151: MÜZELERİN ZİYARETÇİ SAYILARI.....	230
TABLO 152: İLLERE GÖRE HALK KÜTÜPHANELERİ, KİTAP, YARARLANAN KİŞİ, KAYITLI ÜYE VE ÖDÜNÇ VERİLEN MATERYAL SAYISI, ...	232
TABLO 153: TAŞINMAZ KÜLTÜR VARLIKLARI.....	235
TABLO 154: GELEN YABANCI ZİYARETÇİ SAYISI.....	236
TABLO 155: İSTANBUL'A GELEN YABANCI ZİYARETÇİLERİN SINIR KAPILARINA GÖRE DAĞILIMI.....	238
TABLO 156: İSTANBUL'A GELEN YABANCI ZİYARETÇİLERİN SINIR KAPILARINA GÖRE DAĞILIMI.....	239
TABLO 157: MİLLİYETLERİNE GÖRE İSTANBUL'A GELEN YABANCI ZİYARETÇİLER, 2021	240
TABLO 158: MİLLİYETLERİNE GÖRE İSTANBUL'A GELEN YABANCI ZİYARETÇİLER, 2022	242
TABLO 159: İŞLETME BELGELİ YEME-İÇME VE EĞLENCE TESİSLERİ	244
TABLO 160: YATIRIM BELGELİ YEME-İÇME VE EĞLENCE TESİSLERİ	244
TABLO 161: İŞLETME BELGELİ KONAKLAMA TESİSLERİ.....	245
TABLO 162: YATIRIM BELGELİ KONAKLAMA TESİSLERİ	246
TABLO 163: BELEDİYE BELGELİ KONAKLAMA TESİSLERİ	246
TABLO 164: İŞLETME BELGELİ KONAKLAMA TESİSLERİ.....	246

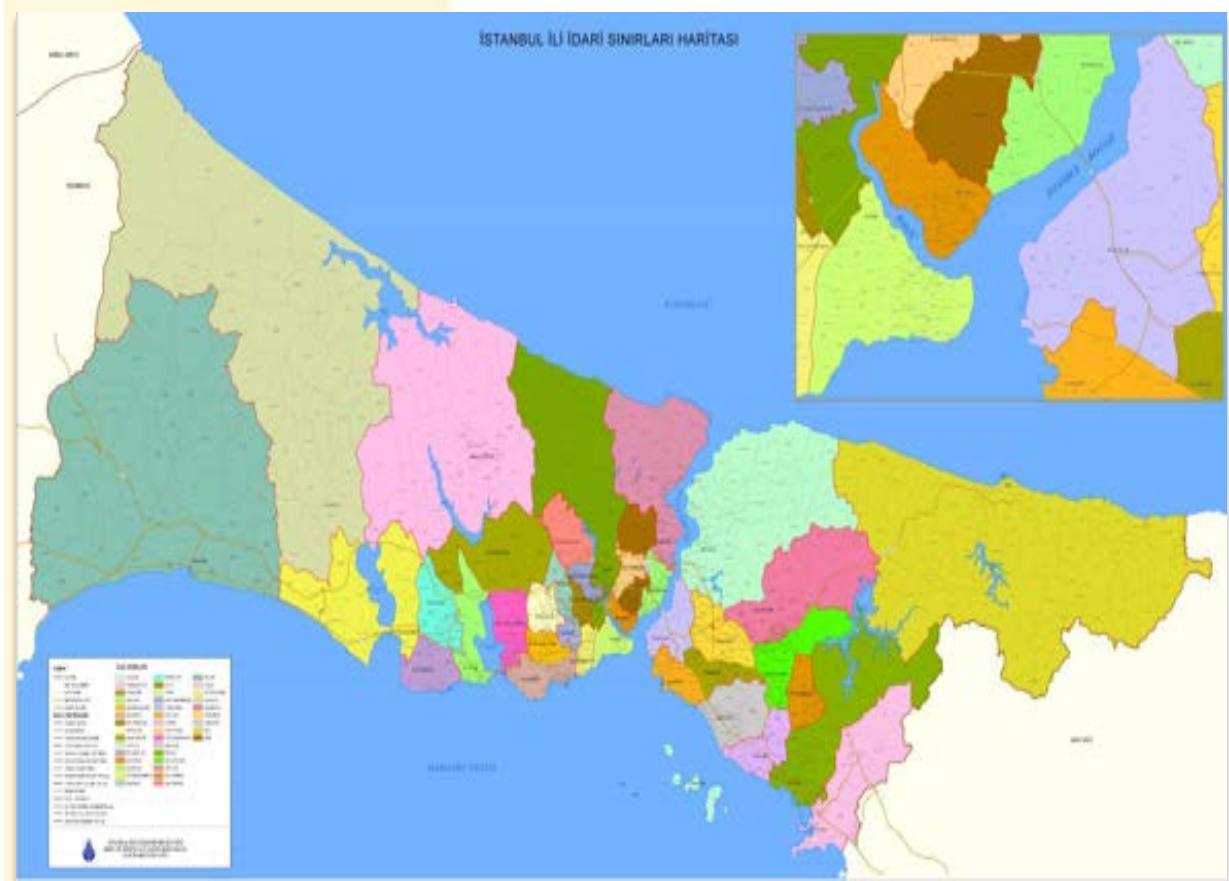
“milletin kapısı”

1. COĞRAFİ DURUM

1.1 İSTANBUL YÜZÖLÇÜMÜ

İstanbul, Türkiye'nin Marmara Bölgesinde 5.196 km² izdüşüm alana (5.461 km² gerçek alan) sahiptir. Doğuda Kocaeli, Batıda Tekirdağ ve Kırklareli, Kuzeyi Karadeniz'e bakan ve Güneyi Marmara Denizi ile uluslararası Altın Boynuz olarak anılan Haliç ile çevrilidir.

Harita 1: İstanbul İli İdari Sınırları Haritası

Kaynak: İstanbul Valiliği İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü / İl Brifingi

İstanbul, yüzölçümüne göre Türkiye'nin 64. büyük ilidir. Bugünkü İstanbul'un büyük kesimi Avrupa yakasında, diğer kesimi ise Asya yakasındadır. İstanbul, karalar ve denizler arasında önemli bir geçit yerindedir. Bir yandan Anadolu ve Balkan Yarımadalrı, öte yandan Karadeniz ve Ege Denizi arasında bulunur.

YÖNLER	UÇ NOKTALAR	ENLEM (KUZEY)	BOYLAM (DOĞU)
DOĞU	ŞİLE-AĞVA-KABAKOZ DERESİ	41° 09' 36"	29° 42' 30"
BATI	SİLİVRİ-KISIRTEPE	41° 05' 59"	27° 58' 18"
KUZEY	ÇATALCA-KASATURA KÖRFEZİ	41° 24' 35"	28° 12' 06"
GÜNEY	TUZLA-TUZBURNU	40° 48' 14"	29° 15' 26"

Tablo 1: İstanbul Uç Noktalar Tablosu

Kaynak: İstanbul Valiliği İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü / İl Brifingi

Asya ve Avrupa kıtalarını birbirinden ayıran İstanbul Boğazı, Kuzey'den Güney-Batı'ya yönelerek kıyılar kısmen birbirine yaklaşırsa da paralellliğini korur. Her iki kıyı arasındaki en yakın uzaklık (Anadolu Hisarı-Rumeli Hisarı) 760 m'dir. Kıyıların uzunluğu ise, Asya yakasında Ahırkapı Feneri ile Kavak Burnu arası 32,2 km, Rumeli Feneri ile Ahırkapı Feneri arası (Haliç dahil) Avrupa kıyısı 46 km'dir.

Marmara Denizi içinde İstanbul'a bağlı 9 adet ada bulunmaktadır. Bunlardan Büyükada, Heybeli, Burgaz, Kınalı ve Sedef Adaları yerleşime açıktır. Adalar'ın tamamı, 16 km² yüz ölçüme sahip olup, bunun yaklaşık 542 ha'ı binalarla kaplıdır. Diğer kısımlar genelde ormanlık, makilik ve kayalıklıdır. Boyu en uzun ada, Büyükada (5.200 m.), eni en geniş ada ise Heybeliada'dır (2.000 m.).

İstanbul, genel görünüşü ile plato özelliği taşır. Yüksek düzlükler, akarsular tarafından parçalanmıştır. Bu coğrafya ile İstanbul, "Yedi Tepeli Şehir" olarak da isimlendirilmiştir.

Harita 2: İstanbul'daki Yedi Tepenin Bulunduğunu Gösterir Harita

Kaynak: İstanbul Valiliği İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü / İl Brifingi

Bahsi geçen tepeler şunlardır:

1. Topkapı Sarayı, Ayasofya ve Sultanahmet Camiinin bulunduğu tepe,
2. Çemberlitaş ve Nuruosmaniye Camiinin bulunduğu tepe,
3. Beyazıt Camii, Üniversite ve Süleymaniye'nin bulunduğu tepe,
4. Fatih Camiinin bulunduğu tepe,
5. Yavuz Selim Camiinin bulunduğu tepe,
6. Edirnekapı'da, Mihrimah Sultan Camiinin bulunduğu tepe,
7. Kocamustafapaşa semtinin bulunduğu tepe.

1.2 AKARSULARI

Akarsuları küçük ırmaklar halindedir. En büyüğü Riva çayı olup 65 km uzunluğundadır. Yeşilçay (Ağva), Çanak Deresi, Uludere, İstinye Deresi, Büyükdere, Kağıthane, Alibey, Sazlıdere, Karasu Deresi, İstıranca Deresi, İstanbul'un önemli akarsularıdır.

1.3 GÖLLERİ

- Terkos Gölü: Karadeniz Kıyısındadır. (Alanı: 39 km²)
- Büyükçekmece Gölü: Marmara Denizi Kıyısındadır. (Alanı: 28,4 km²)
- Küçükçekmece Gölü: Marmara Denizi Kıyısındadır. (Alanı: 16 km²)

Bu göller, vadilerin sular altında kalmasından sonra meydana gelmiştir. Terkos Gölü denizden ilişkisini kestiği için suları tatlıdır. Küçük ve Büyükçekmece gölleri denize açık bulunduğu için suları tuzludur.

1.4 İKLİM TABLOSU

İstanbul ili, yazları sıcak ve kurak, kışları ılık ve yağışlı olan Akdeniz ikliminden yazları sıcak ve kışları ılık ama her mevsim yağışlı Karadeniz iklimine geçişin gerçekleştiği bir bölgede yer alır. Yerleşimin daha yoğun olduğu ilin güney kesimleri Akdeniz iklimine daha yakın karakteristiklere sahipken, kuzeye doğru gidildikçe iklim özellikleri Karadeniz iklimine doğru evrilir. Yukarıdaki şekilden de görüleceği üzere ortalama sıcaklık ocak ayında 6 °C civarından temmuz ayında 23 °C civarına çıkmaktadır. Maksimum ve minimum sıcaklıkların ortalama sıcaklıktan farkı ocak ayında 6 °C civarında iken temmuz ayında 12°C civarına yükselmektedir. Bu durumda en sıcak ayın maksimum sıcaklığı ile en soğuk ayın minimum sıcaklığı arasındaki fark 25 °C civarında olmaktadır.

Grafik 1: İstanbul Sıcaklık Tablosu

Kaynak: İstanbul Valiliği İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü / İl Brifingi

İstanbul, önemli bir yükseltiye sahip olmamasına rağmen kuzey-güney doğrultusunda yağış değişkenliğinin yüksek olduğu bir ildir. Güneyinde yıllık toplam yağış 650 mm civarında iken orta kesimlerinde yer yer 1000 mm'nin üzerine çıkar. Karadeniz kıyılarına doğru tekrar azalarak 850 mm civarına iner. Göztepe ölçümlerine göre en yüksek aylık yağışa 122 mm ile aralık ayında ulaşılır. 100 mm'nin üzerinde yağışa sahip diğer ay ocaktır. Haziran ve Temmuz 20 mm'nin altındaki yağışları ile en kurak aylardır. En yağışlı ve en kurak ayların yağışları arasında yaklaşık 100 mm fark vardır. Akdeniz ikliminin en tipik özelliği mevsimselliğinin, yani bu farkın, yüksek olmasıdır. Bu fark örneğin İzmir için 140 mm, Antalya için 255 mm civarındadır. (Kaynak: <https://iklim.istanbul>)

Grafik 1: İstanbul Yağış Tablosu

Kaynak: İstanbul Valiliği İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü / İl Brifingi

2. DEMOGRAFİ

Bu bölüm, sosyo-ekonomik gelişmişlik bağlamında demografi göstergelerini incelemektedir. Demografik göstergeler; “Nüfus, Doğum İstatistikleri, Evlenme ve Boşanma İstatistikleri, Nüfus Piramidi, Yaş Gruplarına Göre Nüfus Oranı, Nüfus Yoğunluğu, Nüfus Artış Hızı, Göç İstatistikleri ve Ölüm İstatistikleri” olmak üzere 9 alt başlıkta ele alınmıştır.

Bölümün amacı, İstanbul'un sosyo-ekonomik gelişmişliğini demografik göstergeler ışığında değerlendirmektir. 2021-2022 dönemine ilişkin Türkiye geneli ve İstanbul demografik verileri karşılaştırılarak analiz edilmiştir.

İstanbul İl AFAD Merkezi

“milletin kapısı”

2.1 NÜFUS

İstanbul nüfusu artarak 15 milyon 907 bin 951 oldu.

İstanbul' un nüfusu bir önceki yıla göre 67 bin 51 kişi artarak 15 milyon 907 bin 951 sayısına ulaştı. Türkiye nüfusunun % 18,65' inin ikamet ettiği İstanbul' da erkek nüfus 7 milyon 955 bin 820 kişi olurken, kadın nüfus ise 7 milyon 952 bin 131 kişi oldu. Toplam nüfusun %50,01'ini erkekler, %49,92' sini ise kadınlar oluşturmaktadır.

Yaş Grubu	2021		2022	
	KADIN	ERKEK	KADIN	ERKEK
0-4	505.272	531.698	476 502	501 209
5-9	566.896	598.094	568 566	600 478
10-14	541.314	573.172	542 516	574 551
15-19	526.835	563.822	536 448	572 767
20-24	613.224	636.065	609 505	632 231
25-29	659.320	680.606	666 593	682 380
30-34	675.109	686.762	665 534	675 239
35-39	684.790	691.652	677 233	679 642
40-44	698.864	702.258	704 318	703 805
45-49	589.969	593.864	599 543	602 470
50-54	455.923	469.914	490 137	502 103
55-59	415.144	410.677	407 939	406 295
60-64	298.853	287.473	315 769	303 312
65-69	249.909	218.419	252 162	220 044
70-74	173.937	136.103	179 825	141 991
75-79	113.790	80.901	117 931	82 709
80-84	73.239	42.887	76 483	45 254
85-89	41.827	21.623	41 402	21 230
90+	22.999	7.696	23 725	8 110
TOPLAM	7.907.214	7.933.686	7.952.131	7.955.820

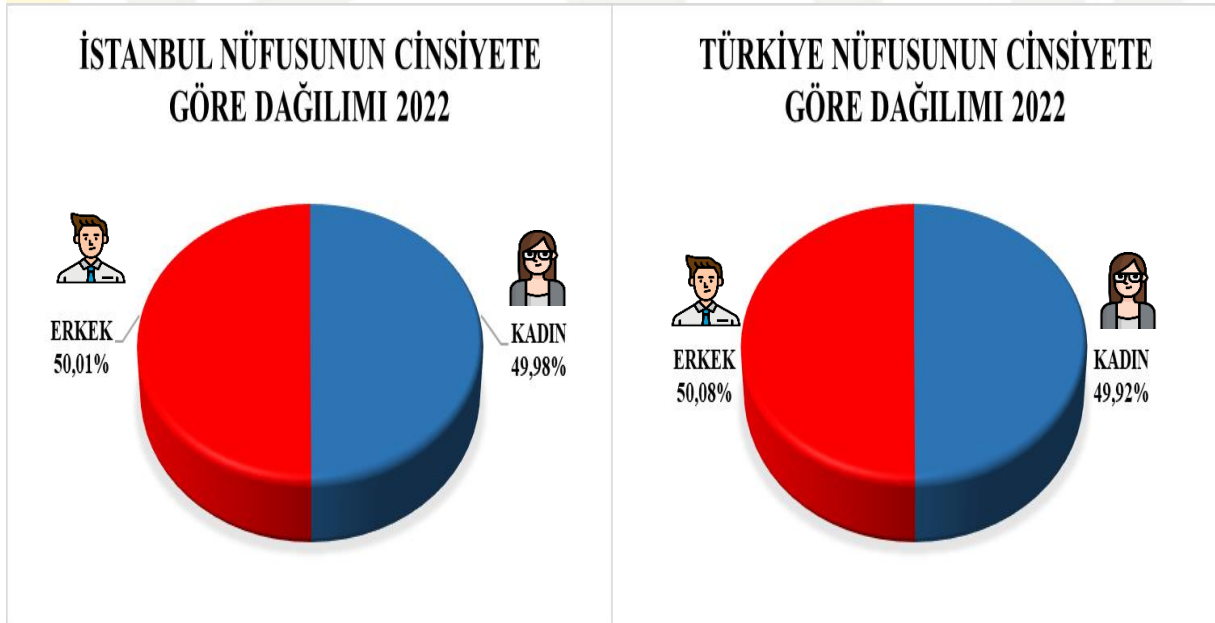
Tablo 2: İstanbul'un Yaş Grubu ve Cinsiyetlere Göre Nüfus

Kaynak: <https://biruni.tuik.gov.tr> Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemine göre yaş grubu ve cinsiyete göre nüfus 2021 - 2022 (Ziy.Tar. : 17/04/2023

YAŞ	2021		2022	
	KADIN	ERKEK	KADIN	ERKEK
0-4	2.880.580	3.033.029	2 759 241	2 904 379
5-9	3.225.390	3.398.812	3 230 105	3 404 972
10-14	3.133.301	3.304.851	3 133 043	3 303 371
15-19	3.026.190	3.203.519	3 070 609	3 244 500
20-24	3.296.170	3.445.410	3 245 984	3 388 724
25-29	3.179.980	3.296.919	3 218 730	3 334 439
30-34	3.129.119	3.212.668	3 116 019	3 199 028
35-39	3.158.145	3.228.063	3 151 290	3 215 451
40-44	3.253.091	3.294.071	3 284 156	3 321 873
45-49	2.823.495	2.838.766	2 869 703	2 893 831
50-54	2.350.758	2.403.726	2 511 036	2 543 588
55-59	2.369.876	2.337.304	2 321 295	2 305 846
60-64	1.835.662	1.776.254	1 962 809	1 893 862
65-69	1.647.458	1.508.990	1 661 877	1 523 412
70-74	1.192.451	982.573	1 232 222	1 031 897
75-79	794.411	598.307	827 777	617 021
80-84	520.841	340.568	540 167	353 290
85-89	286.741	169.807	284 407	165 676
90+	148.513	54.464	154 971	58 952
TOPLAM	42.252.172	42.428.101	42.575.441	42.704.112

Tablo 3: Türkiye Yaş Grubu ve Cinsiyetlere Göre Nüfus

Kaynak: <https://www.tuik.gov.tr> Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemine göre yaş grubu ve cinsiyete göre nüfus 2021 - 2022 (Ziy.Tar. : 17/04/2023)

Grafik 2: Nüfusun Cinsiyete Göre Dağılımı

Kaynak: <https://www.tuik.gov.tr> Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemine göre yaş grubu ve cinsiyete göre nüfus 2021 - 2022 (Ziy.Tar. : 17/04/2023)

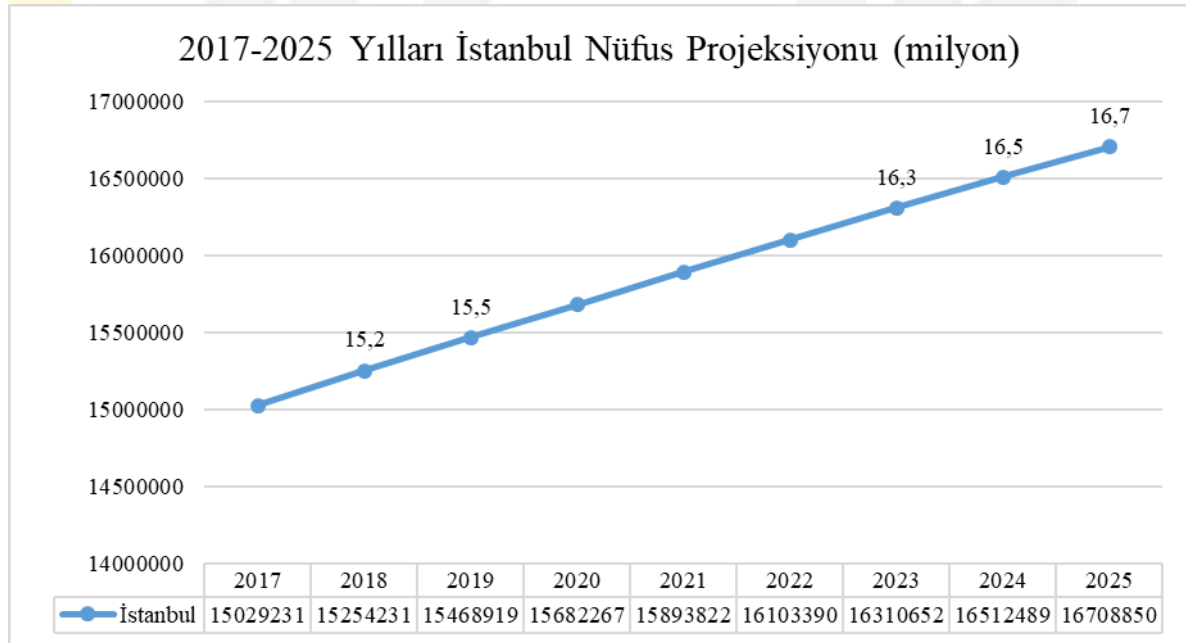
2.1.1 Nüfus Projeksiyonu

2080 Yılında Türkiye'nin Nüfusunun 107 Milyonu Aşması Bekleniyor

Mevcut nüfus eğilimlerinin devam etmesi veya benzer süreçleri daha önce yaşamış ülkelerin eğilimlerinin analiz edilerek, bu eğilimlerin yansıtılması durumunda nüfusun gidişatını gösteren bir uygulama olan nüfus projeksiyonlarına göre;

Türkiye için 2018-2080 yılları nüfus projeksiyonuna bakıldığında, Türkiye'nin 2080 yılında nüfusunun 107 milyon 100 bin 904 kişi olması beklenmektedir.

Ayrıca yıllara göre verilen nüfus projeksiyon grafiğine göre 2025 yılında İstanbul'un nüfus beklentisi 16 milyon 708 bin 850 kişi olması yönündedir.

Grafik 3: İstanbul 2017-2025 Nüfus Projeksiyonu

Kaynak: www.tuik.gov.tr, Nüfus Projeksiyonları 2017-2025, Yıllara göre il nüfusları, [Ziy.Tar. : 23/04/2023]

2.1.2 Cinsiyete Göre Ortanca Yaş Projeksiyonu

Türkiye'nin Ortanca Yaşının 2080'de 45 Olması Bekleniyor

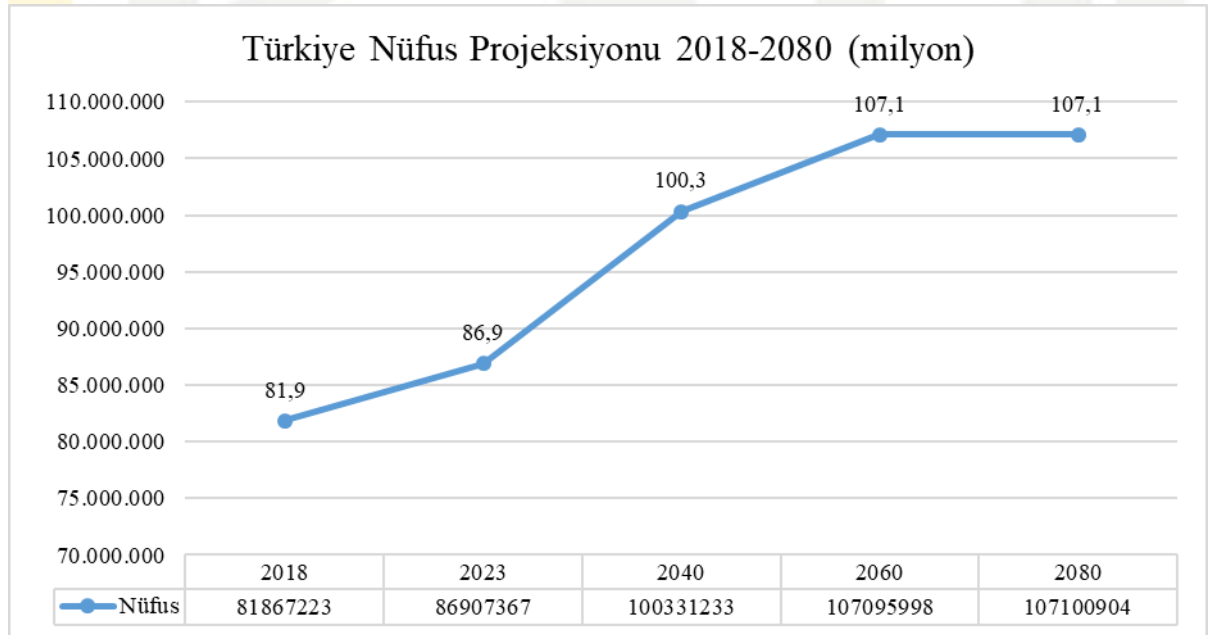
Tablo 5'teki nüfus projeksiyonlarına göre, Türkiye'nin. 2018'de 32.0 olan ortanca yaşının, 2023'te 33.5'e, 2040'ta 38.5'e, 2060'ta 42.3'e ve 2080'de 45.0'e çıkması beklenmektedir.

Cinsiyete göre bakıldığında, Türkiye'deki kadınların ve erkeklerin ortanca yaşlarının önemli ölçüde artması beklenmektedir. 2018 yılında kadınların ortanca yaşı 32.68 iken, bu rakamın 2080 yılında 46.32'ye yükselmesi öngörülmektedir. Aynı zamanda, erkeklerin ortanca yaşı da 2018'deki 31.37 seviyesinden 2080 yılında 43.76'ya çıkması beklenmektedir.

Yıl Year	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female	Yıl Year	Toplam Total	Erkek Male	Kadın Female
2018	32,0	31,4	32,7	2050	40,5	39,4	41,7
2019	32,3	31,7	33,0	2051	40,7	39,6	41,8
2020	32,6	32,0	33,3	2052	40,8	39,7	42,0
2021	32,9	32,3	33,7	2053	41,0	39,9	42,2
2022	33,3	32,5	34,0	2054	41,2	40,1	42,4
2023	33,5	32,8	34,3	2055	41,4	40,3	42,6
2024	33,8	33,1	34,6	2056	41,6	40,5	42,7
2025	34,1	33,4	34,9	2057	41,8	40,6	42,9
2026	34,4	33,6	35,2	2058	41,9	40,8	43,1
2027	34,7	33,9	35,5	2059	42,1	40,9	43,3
2028	35,0	34,2	35,8	2060	42,3	41,1	43,5
2029	35,3	34,5	36,1	2061	42,4	41,2	43,6
2030	35,6	34,8	36,4	2062	42,6	41,4	43,8
2031	35,9	35,1	36,7	2063	42,7	41,6	44,0
2032	36,2	35,4	37,0	2064	42,9	41,7	44,1
2033	36,5	35,7	37,3	2065	43,1	41,9	44,3
2034	36,8	36,0	37,6	2066	43,2	42,0	44,4
2035	37,1	36,2	38,0	2067	43,4	42,1	44,6
2036	37,4	36,5	38,3	2068	43,5	42,3	44,7
2037	37,7	36,8	38,6	2069	43,6	42,4	44,9
2038	38,0	37,1	38,9	2070	43,8	42,6	45,0
2039	38,3	37,3	39,2	2071	43,9	42,7	45,2
2040	38,5	37,5	39,5	2072	44,1	42,8	45,3
2041	38,7	37,7	39,7	2073	44,2	42,9	45,5
2042	38,9	37,9	40,0	2074	44,3	43,1	45,6
2043	39,1	38,0	40,2	2075	44,4	43,2	45,7
2044	39,3	38,2	40,4	2076	44,6	43,3	45,8
2045	39,5	38,5	40,6	2077	44,7	43,4	46,0
2046	39,7	38,7	40,8	2078	44,8	43,5	46,1
2047	39,9	38,9	41,0	2079	44,9	43,7	46,2
2048	40,1	39,1	41,2	2080	45,0	43,8	46,3
2049	40,3	39,2	41,4				

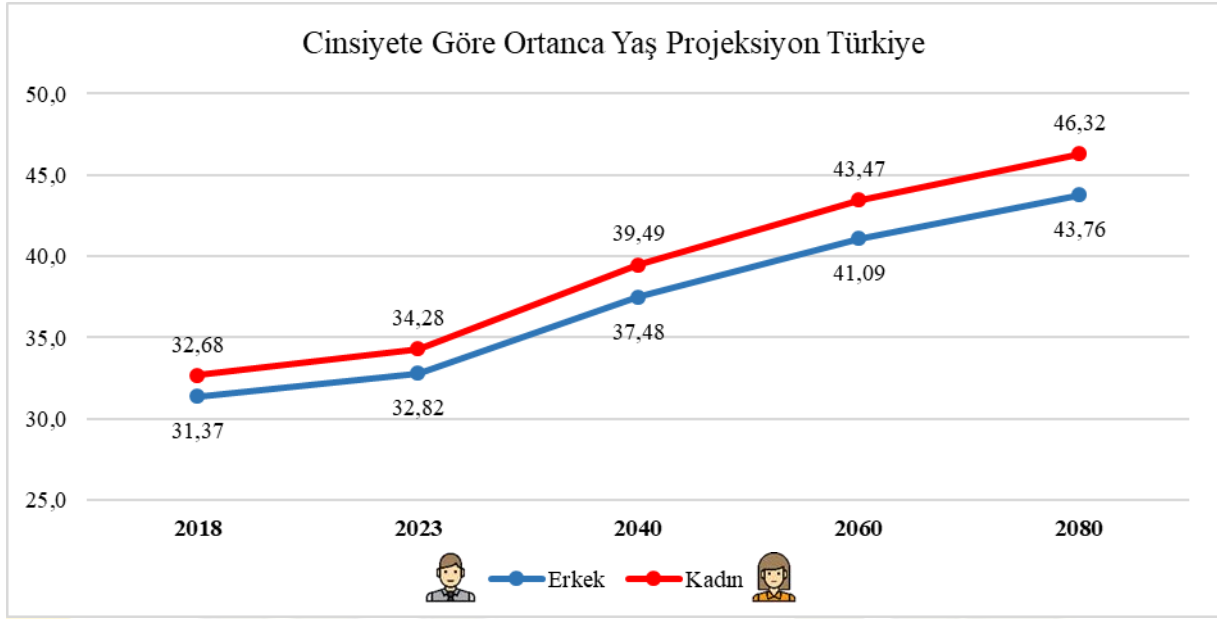
Tablo 4: Yıllara Ve Cinsiyete Göre Ortanca Yaş

Kaynak: www.tuik.gov.tr, Nüfus Projeksiyonları 2018-2080, Yıllara ve cinsiyete göre ortalama yaş [Ziy.Tar. : 23/04/2023]

GRAFİK 4: Türkiye 2018-2080 Nüfus Projeksiyonu

Kaynak: www.tuik.gov.tr, Nüfus Projeksiyonları 2018-2080, Yıllara göre il nüfusları, [Ziy.Tar. : 23/04/2023]

Grafik 2: Türkiye Cinsiyete Göre Ortanca Yaş Projeksiyonu

Kaynak: www.tuik.gov.tr, Nüfus Projeksiyonları 2018-2080, Yıllara ve cinsiyete göre ortalama yaş [Ziy.Tar. : 23/04/2023]

Yaş grubu	2018			2080		
	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın
65+ Nüfus / Toplam Nüfus Oranı				65+ Nüfus / Toplam Nüfus Oranı		
Toplam-Total	81 867 223	41 059 075	40 808 147	107 100 904	53 103 777	53 997 126
65-69	2 604 978	1 242 584	1 362 395	6 275 407	3 115 012	3 160 395
70-74	1 849 910	831 911	1 017 999	5 870 277	2 866 208	3 004 069
75-79	1 257 817	537 620	720 197	5 201 735	2 471 724	2 730 011
80-84	790 992	317 440	473 552	4 658 887	2 102 942	2 555 945
85-89	484 644	181 949	302 695	3 143 210	1 288 152	1 855 058
90-94	146 412	41 254	105 158	1 586 068	545 919	1 040 149
95-99	23 611	5 249	18 362	536 303	141 829	394 474
100+	4 990	638	4 352	141 471	24 579	116 893

Tablo 5: Türkiye Cinsiyete Göre 65+ Nüfus Ortanca Yaş Projeksiyonu

Kaynak: www.tuik.gov.tr, Nüfus Projeksiyonları 2018-2080, Yıllara ve cinsiyete göre ortalama yaş [Ziy.Tar. : 23/04/2023]

2080'de Türkiye'deki Yaşlı Nüfus Oranının Üç Kat Artması Bekleniyor

Türkiye'deki yaşlı nüfus oranı, yani 65 yaş ve üzerindeki bireylerin toplam nüfusa oranı, 2018'de %8.7 olarak belirlenmiştir. Ancak, belirtilen tablo 5'e göre 2080 yılına gelindiğinde bu oranın yaklaşık üç kat artarak %25.6'ya ulaşması beklenmektedir.

2.1.3 İstanbul'da İkamet Eden Yabancı Nüfus

İstanbul'da ikamet eden yabancı nüfus bir önceki yıla göre 4 bin 674 kişi azalarak 736 bin 280 kişi oldu.

İstanbul'daki yabancı nüfusta, bir önceki yıla göre %0,63'lük oranda bir azalış olmuştur. Türkiye'deki yabancı nüfusun %40,36'sına ev sahipliği yapan İstanbul'da, ülkemiz yabancı nüfusunun en yüksek yoğunluğunun bulunduğu görülmektedir.

İstanbul'daki yabancı nüfusun cinsiyet dağılımı hemen hemen eşit olup %49,54'ünü erkek, %50,6'sını ise kadınlar oluşturmaktadır.

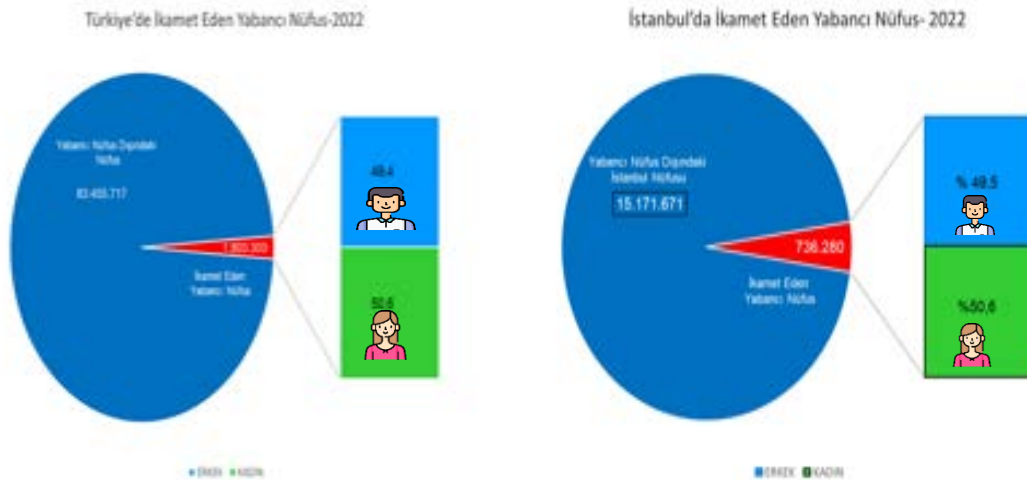
Ülkemizdeki yabancı nüfus ise %1,77 artış göstermiş ve 1 milyon 823 bin 836 kişiye yükselmiştir. Bu tablo 6 ile Türkiye'deki yabancı nüfusun genel olarak arttığını görülmektedir.

İstanbul'daki yabancı nüfus oranının Türkiye ortalamasının üstünde olduğu saptanmıştır. Bu durum ise İstanbul'un Türkiye'deki yabancı nüfus için önemli bir çekim merkezi olduğunu göstermektedir.

Yıl	İstanbul			Türkiye		
	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
2022	364 816	371 464	736 280	902 124	921 712	1 823 836
2021	373 124	367 830	740 954	890 857	901 179	1 792 036

Tablo 6: İstanbul ve Türkiye'de İkamet Eden Yabancı Nüfus Sayısı

Kaynak: www.tuik.gov.tr, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) sonuçları, 2021-2022, İllere ve cinsiyete göre yabancı nüfus, [Ziy. Tar. :17/04/2023]

Grafik 3: İstanbul ve Türkiye'de İkamet Eden Yabancı Nüfus Sayısı

Kaynak: www.tuik.gov.tr, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) sonuçları, 2021-2022, İllere ve cinsiyete göre yabancı nüfus, [Ziy.Tar. :17/04/2023]

2.1.4 Yıllara Göre İstanbul nüfusunun ilçelere dağılımı

İstanbul ilinde nüfusu en fazla olan ilçe Esenyurt, nüfusu en az olan ilçe ise Adalar oldu.

İstanbul ili nüfusunun dağılımı incelendiğinde, Esenyurt ilçe nüfusunun diğer ilçelere göre oldukça yüksek olduğu görülmektedir. Ayrıca Küçükçekmece, Pendik, Bağcılar ve Ümraniye nüfus açısından en kalabalık ilçeler arasında yer almakta olup bununla birlikte, Adalar, Silivri, Çatalca, Beşiktaş ve Sultanbeyli gibi ilçelerin nüfuslarının diğer ilçelere göre oldukça az olduğu ortaya çıkmaktadır.

Ayrıca, 2021-2022 yılları arasında nüfusu en fazla artan ilçe Sancaktepe iken, en az artan ilçe ise Adalar olarak belirlenmiştir. 2022 yılında Fatih ilçesinin nüfusunda azalma olduğu görülmektedir.

S.NO:	İlçe	YIL				2021 yılından 2022 yılına nüfus artış hızı oranı
		2010	2020	2021	2022	YÜZDE
1	Adalar	14.221	16.033	16.372	16.690	%1,94
2	Arnavutköy	188.011	296.709	312.023	326.452	%4,62
3	Ataşehir	375.208	422.594	427.217	423.127	-%0,96
4	Avcılar	364.682	436.897	457.981	452.132	-%1,28
5	Bağcılar	738.809	737.206	744.351	740.069	-%0,58
6	Bahçelievler	590.063	592.371	605.300	594.350	-%1,81
7	Bakırköy	219.145	226.229	228.759	226.685	-%0,91
8	Başakşehir	248.467	469.924	503.243	514.900	%2,32
9	Bayrampaşa	269.481	269.950	274.884	275.314	%0,16
10	Beşiktaş	184.390	176.513	178.938	175.190	-%2,09
11	Beykoz	246.136	246.110	248.595	247.875	-%0,29
12	Beylikdüzü	204.873	365.572	398.122	412.835	%3,70
13	Beyoğlu	248.084	226.396	233.322	225.920	-%3,17
14	Büyükkçekmece	182.017	257.362	269.160	277.181	%2,98
15	Çatalca	62.001	74.975	76.131	77.468	%1,76
16	Çekmeköy	168.438	273.658	288.585	296.066	%2,59
17	Esenler	461.072	446.276	447.116	445.421	-%0,38
18	Esenyurt	446.777	957.398	977.489	983.571	%0,62
19	Eyüp	338.329	405.845	417.360	422.913	%1,33
20	Fatih	431.147	396.594	382.990	368.227	-%3,85
21	Gaziosmanpaşa	474.259	487.778	493.096	495.998	%0,59
22	Güngören	309.624	280.299	283.083	282.692	-%0,14
23	Kadıköy	532.835	481.983	485.233	483.064	-%0,45
24	Kağıthane	416.515	442.415	454.550	455.943	%0,31
25	Kartal	432.199	474.514	480.738	483.418	%0,56
26	Küçükçekmece	695.988	789.633	805.930	808.957	%0,38
27	Maltepe	438.257	515.021	525.566	528.544	%0,57
28	Pendik	585.196	726.481	741.895	750.435	%1,15
29	Sancaktepe	256.442	456.861	474.668	489.848	%3,20
30	Sarıyer	280.802	335.298	349.968	350.454	%0,14
31	Şile	28.119	37.904	41.627	43.464	%4,41
32	Silivri	138.797	200.215	209.014	217.163	%3,90
33	Şişli	317.337	266.793	284.294	276.528	-%2,73
34	Sultanbeyli	291.063	343.318	349.485	358.201	%2,49
35	Sultangazi	468.274	537.488	543.380	542.531	-%0,16
36	Tuzla	185.819	273.608	284.443	288.878	%1,56
37	Ümraniye	603.431	713.803	726.758	732.379	%0,77
38	Üsküdar	526.947	520.771	525.395	524.452	-%0,18
39	Zeytinburnu	292.430	283.657	293.839	292.616	-%0,42
TOPLAM		13.255.685	15.462.452	15.840.900	15.907.951	

Tablo 7: Yıllara Göre İstanbul İli Nüfusunun İlçelere Dağılımı

Kaynak: www.tuik.gov.tr Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) sonuçları, 2010-2022, (Ziy.Tar. : 17/04/2023)

2.2 DOĞUM İSTATİSTİKLERİ

2.2.1 Doğum Sayısı

İstanbul'da Canlı Doğan Bebek Sayısı Önceki Yıla Göre Düştü"

İstanbul'da canlı doğan bebek sayısı, bir önceki yıla göre 10 bin 634 azalarak 170 bin 084 olarak kaydedilmiştir. 2022 yılında canlı doğan bebeklerin %51.31'i erkek, %48.68'i ise kızlardan oluşmaktadır.

Canlı doğan bebek sayısı ilçelere göre incelendiğinde, en yüksek doğum sayısı 14 bin 302 ile Esenyurt ilçesinde gerçekleşmiştir. Esenyurt'u 8 bin 944 doğum ile Bağcılar ve 8 bin 911 doğum ile Küçükçekmece izlemiştir. En düşük doğum sayısına sahip ilçe ise 93 doğum ile Adalar'dır. Adalar'ı 355 doğum ile Şile izlemektedir.

“milletin kapısı”

S.NO:	İLÇE ADI	2021	2021	TOPLAM
		Kız	Erkek	
1	Esenyurt	7.322	7.687	15.009
2	Küçükçekmece	4.765	4.914	9.679
3	Bağcılar	4.642	4.743	9.385
4	Pendik	4.561	4.744	9.305
5	Ümraniye	4.048	4.327	8.375
6	Sultangazi	3.793	4.073	7.866
7	Sancaktepe	3.539	3.775	7.314
8	Bahçelievler	3.242	3.267	6.509
9	Başakşehir	3.038	3.277	6.315
10	Gaziosmanpaşa	2.885	3.011	5.896
11	Esenler	2.748	2.995	5.743
12	Sultanbeyli	2.773	2.847	5.620
13	Arnavutköy	2.647	2.672	5.319
14	Maltepe	2.456	2.611	5.067
15	Kartal	2.453	2.566	5.019
16	Eyüpsultan	2.446	2.535	4.981
17	Kağıthane	2.343	2.490	4.833
18	Avcılar	2.306	2.481	4.787
19	Üsküdar	2.157	2.255	4.412
20	Beylikdüzü	2.069	2.117	4.186
21	Ataşehir	2.040	2.143	4.183
22	Çekmeköy	1.913	2.016	3.929
23	Tuzla	1.827	1.934	3.761
24	Fatih	1.626	1.689	3.315
25	Zeytinburnu	1.556	1.695	3.251
26	Kadıköy	1.534	1.648	3.182
27	Güngören	1.466	1.542	3.008
28	Büyükçekmece	1.300	1.409	2.709
29	Sarıyer	1.314	1.385	2.699
30	Bayrampaşa	1.326	1.347	2.673
31	Beyoğlu	1.081	1.125	2.206
32	Beykoz	1.089	1.113	2.202
33	Şişli	1.001	1.054	2.055
34	Silivri	957	1.083	2.040
35	Bakırköy	720	871	1.591
36	Beşiktaş	529	504	1.033
37	Çatalca	377	394	771
38	Şile	176	200	376
39	Adalar	59	55	114
GENEL TOPLAM		88.124	92.594	180.718

Tablo 8: İstanbul'da Canlı Doğan Bebek Sayısı 2021

Kaynak: www.biruni.tuik.gov.tr. TÜİK, Doğum İstatistikleri/ İl ve cinsiyete göre doğumlar 2021 [Ziy.Tar. : 30/05/2023]

S.NO:	İLÇE ADI	2022	2022	TOPLAM
		Kız	Erkek	
1	Esenyurt	6.947	7.355	14.302
2	Bağcılar	4.426	4.518	8.944
3	Küçükçekmece	4.331	4.580	8.911
4	Pendik	4.358	4.553	8.911
5	Ümraniye	3.892	4.212	8.104
6	Sultangazi	3.608	3.777	7.385
7	Sancaktepe	3.435	3.618	7.053
8	Başakşehir	2.889	3.101	5.990
9	Bahçelievler	2.878	3.015	5.893
10	Esenler	2.670	2.949	5.619
11	Sultanbeyli	2.681	2.842	5.523
12	Arnavutköy	2.696	2.779	5.475
13	Gaziosmanpaşa	2.665	2.805	5.470
14	Kağıthane	2.265	2.298	4.563
15	Eyüpsultan	2.237	2.283	4.520
16	Kartal	2.103	2.367	4.470
17	Maltepe	2.153	2.314	4.467
18	Avcılar	2.129	2.170	4.299
19	Beylikdüzü	1.971	1.997	3.968
20	Üsküdar	1.922	2.016	3.938
21	Çekmeköy	1.820	1.982	3.802
22	Ataşehir	1.873	1.893	3.766
23	Tuzla	1.737	1.881	3.618
24	Zeytinburnu	1.545	1.668	3.213
25	Fatih	1.491	1.598	3.089
26	Kadıköy	1.435	1.412	2.847
27	Güngören	1.411	1.422	2.833
28	Sarıyer	1.230	1.366	2.596
29	Büyükçekmece	1.218	1.326	2.544
30	Bayrampaşa	1.232	1.247	2.479
31	Beyoğlu	1.010	1.066	2.076
32	Silivri	987	1.013	2.000
33	Beykoz	937	1.004	1.941
34	Şişli	871	967	1.838
35	Bakırköy	679	793	1.472
36	Beşiktaş	462	504	966
37	Çatalca	384	367	751
38	Şile	180	175	355
39	Adalar	44	49	93
GENEL TOPLAM		82.802	87.282	170.084

Tablo 9: İstanbul' da Canlı Doğan Bebek Sayısı 2022

Kaynak: www.biruni.tuik.gov.tr. TÜİK, Doğum İstatistikleri/ İl ve cinsiyete göre doğumlar 2022 [Ziy.Tar. : 30/05/2023]

2.2.2 Toplam Doğurganlık Hızı

Doğum Sayıları ve Doğurganlık Hızı İstanbul'da Azaldı,

Tablo 10'daki verilere göre, İstanbul'da doğum sayısı 2021 yılında 180 bin 718 olarak kaydedilmişken, 2022 yılında 170 bin 084 olarak gerçekleşmiştir. Bu, %5.88'lik bir azalışa denk gelmektedir. Türkiye genelinde ise 2021 yılında 1 milyon 083 bin 336 olan doğum sayısı, 2022 yılında 1 milyon 305 bin 795'e yükselmiştir. Bu oran da %20.53'lük bir artışa karşılık gelmektedir.

15-49 yaş aralığında ki kadınların doğurabileceği ortalama çocuk sayısını ifade eden toplam doğurganlık hızına bakıldığında ise İstanbul'da toplam doğurganlık hızı 2021 yılında 1.39 çocuk iken 2022 yılında 1.29 çocuk olarak azalmıştır. Türkiye genelinde ise toplam doğurganlık hızı 2021 yılında 1.71 çocuk iken 2022 yılında 1.62 çocuk olarak azalmıştır.

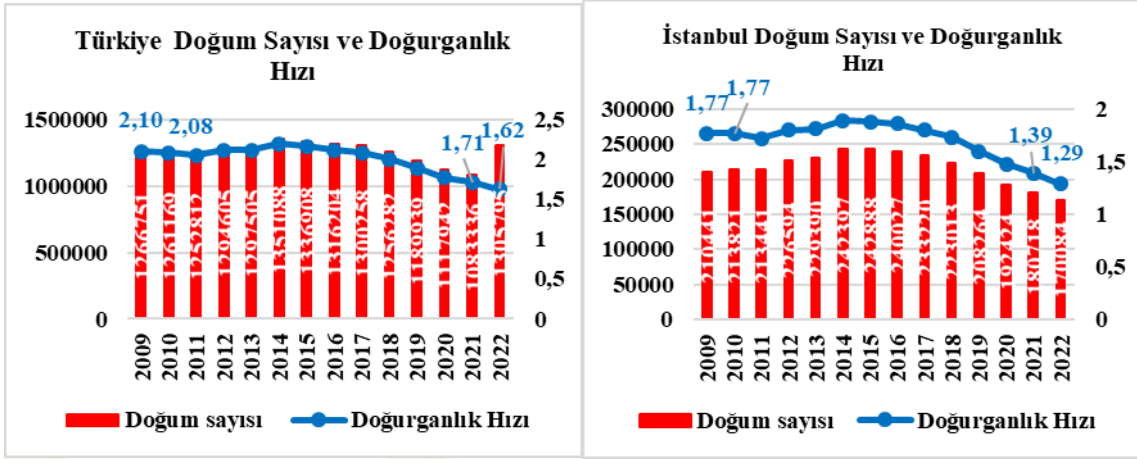
Bu verilere göre, İstanbul'da 2021-2022 yılları arasında doğurganlık hızı ve doğum sayısı azalmıştır. Türkiye genelinde ise doğurganlık hızı azalmış ancak doğum sayısı artmıştır.

Ayrıca, İstanbul'daki doğurganlık hızı Türkiye genelindeki doğurganlık hızının altında kalmıştır. Bu durum, İstanbul'un nüfusun yenilenme düzeyi olan 2,10'un altında olduğunu göstermektedir.

Yıllar	İstanbul		Türkiye	
	Doğurganlık Hızı	Doğum sayısı	Doğurganlık Hızı	Doğum sayısı
2009	1,77	210.441	2,10	1.266.751
2010	1,77	213.821	2,08	1.261.169
2011	1,72	213.441	2,05	1.252.812
2012	1,80	226.594	2,11	1.294.605
2013	1,81	229.390	2,11	1.297.505
2014	1,89	242.397	2,19	1.351.088
2015	1,88	242.888	2,16	1.336.908
2016	1,86	240.027	2,11	1.316.204
2017	1,80	233.220	2,08	1.300.258
2018	1,73	223.013	2,00	1.256.282
2019	1,60	208.264	1,89	1.189.939
2020	1,48	192.424	1,77	1.117.942
2021	1,39	180.718	1,71	1.083.336
2022	1,29	170.084	1,62	1.305.795

Tablo 10: Doğum Sayısı ve Doğurganlık Hızı

Kaynak: www.biruni.tuik.gov.tr. TÜİK, Doğum İstatistikleri/ Toplam Doğurganlık Hızı (Çocuk Sayısı) İstanbul - Türkiye 2009-2022 [Ziy.Tar. : 29.05.2023]

Grafik 4: Doğum Sayısı ve Doğurganlık Hızı

Kaynak: www.biruni.tuik.gov.tr. TÜİK, Doğum İstatistikleri/ Toplam Doğurganlık Hızı (Çocuk Sayısı) İstanbul - Türkiye 2009-2022 [Ziy.Tar. : 29.05.2023]

2.2.3 Kaba Doğum Hızı

İstanbul'da Kaba Doğum Hızı, Türkiye Ortalamasının Altında Kaldı

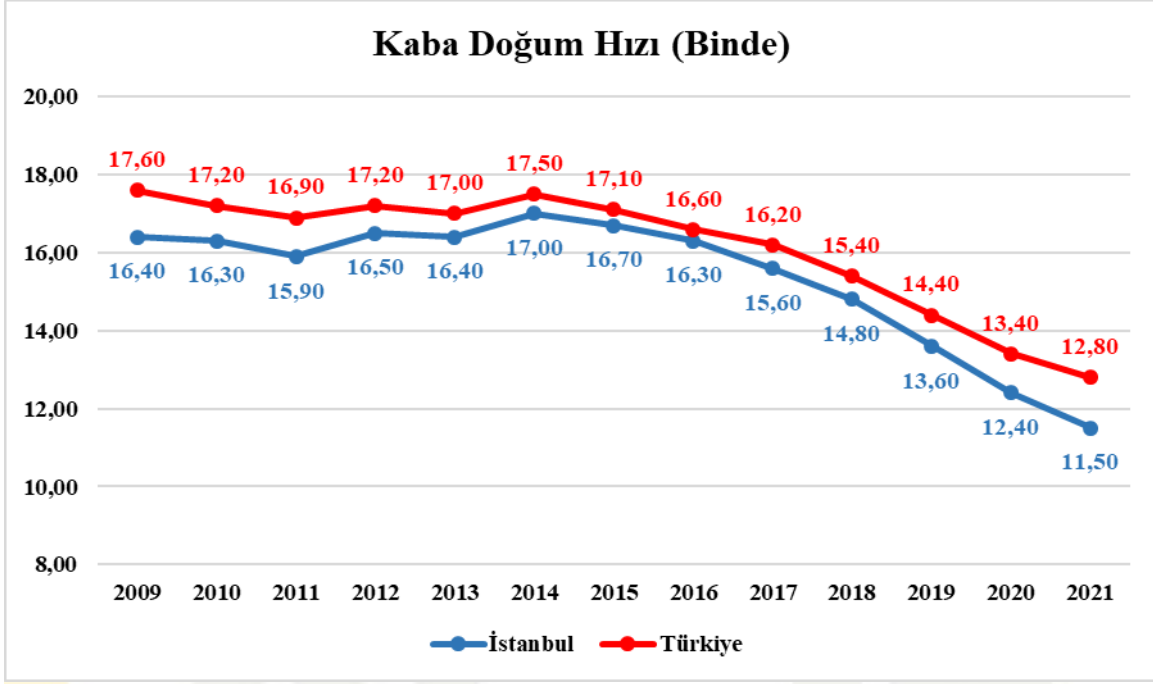
Bin nüfus başına düşen canlı doğum sayısını ifade eden kaba doğum hızına bakıldığında Tablo 11'deki verilere göre, İstanbul'da 2009 yılında binde 16,40 olan kaba doğum hızının, 2022 yılında binde 10,70'e düştüğü, aynı dönemde Türkiye genelinde kaba doğum hızının 2009 yılında binde 17,60 iken 2022 yılında binde 12,20'ye gerilediği görülmektedir.

İstanbul'da kaba doğum hızı, sürekli bir düşüş göstermekte olup Türkiye geneliyle karşılaştırıldığında, İstanbul'daki kaba doğum hızının Türkiye ortalamasının altında olduğu görülmektedir.

	YILLAR													
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
İstanbul	16,40	16,30	15,90	16,50	16,40	17,00	16,70	16,30	15,60	14,80	13,60	12,40	11,50	10,70
Türkiye	17,60	17,20	16,90	17,20	17,00	17,50	17,10	16,60	16,20	15,40	14,40	13,40	12,90	12,20

Tablo 11: 2009-2022 Kaba Doğum Hızı

Kaynak: www.biruni.tuik.gov.tr. TÜİK, Doğum İstatistikleri/ Kaba Doğum Hızı (Binde) İstanbul - Türkiye 2009-2022 [Ziy.Tar. : 22.05.2023]

Grafik 5: 2009-2022 Kaba Doğum Hızı

Kaynak: www.biruni.tuik.gov.tr. TÜİK, Doğum İstatistikleri/ Kaba Doğum Hızı (Binde) İstanbul - Türkiye 2009-2022 [Ziy.Tar. : 22.05.2023]

2.2.4 Yaşa Özel Doğurganlık Hızı

İstanbul'da 25-29 Yaş Grubu En Yüksek Doğurganlık Hızına Sahip oldu

Doğurganlık, toplam nüfusun içerisindeki canlı doğum sayısını ifade eden bir terim olup yaşa özel doğurganlık hızı ise belli bir yaş grubunda bin kadın başına düşen ortalama canlı doğan çocuk sayısını ifade etmektedir.

Yaş grubuna göre doğurganlık hızı incelendiğinde de; İstanbul'da 2009 yılında en yüksek yaşa özel doğurganlık hızının 25-29 yaş grubunda binde 108 iken 2022 yılında binde 85'e düştüğünü, doğurganlığın daha ileri yaşlarda gerçekleştiğini göstermektedir.

Türkiye genelinde ise 2022 yılında da en yüksek yaşa özel doğurganlık hızı 25-29 yaş grubunda gerçekleşmiştir ve binde 107 olarak kaydedilmiştir. Bu veri, İstanbul ile Türkiye'nin doğurganlık trendlerinin benzerlik gösterdiğini ortaya koymaktadır.

Hem İstanbul'da hem de Türkiye genelinde Adölesan doğurganlık hızı düşüş gösterdi.

15-19 yaş grubunda bin kadın başına düşen ortalama canlı doğan çocuk sayısını ifade eden Adölesan doğurganlık hızı, İstanbul'da 2009 yılında binde 24 iken 2022 yılında binde 6'ya gerilemiştir. Diğer bir ifadeyle İstanbul'da 2022 yılında 15-19 yaş grubundaki her bin kadın başına 6 doğum düşmekte olup Türkiye'de ise 2009 yılında binde 37 iken 2022 yılında binde 12'ye gerilemiştir. Bu verilere göre, İstanbul'da adölesan doğurganlık hızı Türkiye ortalamasının altında seyretmektedir.

Yıl	Annenin Yaş Grubu - Türkiye						
	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49
2022	12	67	107	86	41	10	1
2021	13	71	113	90	43	10	1
2020	15	77	116	90	45	11	1
2019	17	83	123	94	48	11	1
2018	19	91	129	99	50	12	1
2017	22	97	133	100	51	12	1
2016	24	101	133	101	51	12	1
2015	26	104	136	102	50	13	1
2014	28	108	136	103	50	12	1
2013	29	107	130	96	47	11	1
2012	31	110	129	95	45	10	1
2011	32	110	125	89	42	10	2
2010	34	113	126	88	43	11	2
2009	37	117	126	85	42	11	2

Tablo 12: Türkiye Anne Yaş Grubu

Kaynak: www.tuik.gov.tr, Doğum İstatistikleri, İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflamasına göre yaşa özel doğurganlık hızı, 2009-2022, [Ziy.Tar. : 26/05/2023]

Yıl	Annenin Yaş Grubu - Türkiye						
	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49
2022	12	67	107	86	41	10	1
2021	13	71	113	90	43	10	1
2020	15	77	116	90	45	11	1
2019	17	83	123	94	48	11	1
2018	19	91	129	99	50	12	1
2017	22	97	133	100	51	12	1
2016	24	101	133	101	51	12	1
2015	26	104	136	102	50	13	1
2014	28	108	136	103	50	12	1
2013	29	107	130	96	47	11	1
2012	31	110	129	95	45	10	1
2011	32	110	125	89	42	10	2
2010	34	113	126	88	43	11	2
2009	37	117	126	85	42	11	2

Tablo 13: Türkiye Yaşa Özel Doğurganlık Hızı

Kaynak: www.tuik.gov.tr, Doğum İstatistikleri, İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflamasına göre yaşa özel doğurganlık hızı, 2009-2022, [Ziy.Tar. : 26/05/2023]

Yıl	Annenin Yaş Grubu - İstanbul						
	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49
2022	6	43	85	76	38	9	1
2021	6	47	92	81	41	10	1
2020	8	55	98	82	43	10	1
2019	9	62	105	87	46	11	1
2018	11	70	112	92	49	11	1
2017	13	77	116	94	49	11	1
2016	16	82	117	95	50	11	1
2015	17	85	119	95	48	11	1
2014	18	88	118	95	47	11	1
2013	19	88	113	88	44	10	1
2012	20	89	113	87	42	9	1
2011	21	89	107	80	38	8	1
2010	22	93	109	81	39	9	1
2009	24	97	108	78	38	8	1

Tablo 14: İstanbul Yaşa Özel Doğurganlık Hızı

Kaynak: www.tuik.gov.tr, Doğum İstatistikleri, İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflamasına göre yaşa özel doğurganlık hızı, 2009-2022, [Ziy.Tar. : 26/05/2023]

2.2.5 Anne Ortalama Yaşı

İstanbul ilinde doğum yapan annelerin ortalama yaşı 30,2 oldu.

İstanbul'da doğumlarını 2009 yılında gerçekleştiren annelerin ortalama yaşı 28 iken 2022 yılında 30,2 oldu. Türkiye'de ise doğumlarını 2009 yılında gerçekleştiren annelerin ortalama yaşı 27,4 iken 2022 yılında 29,2 oldu.

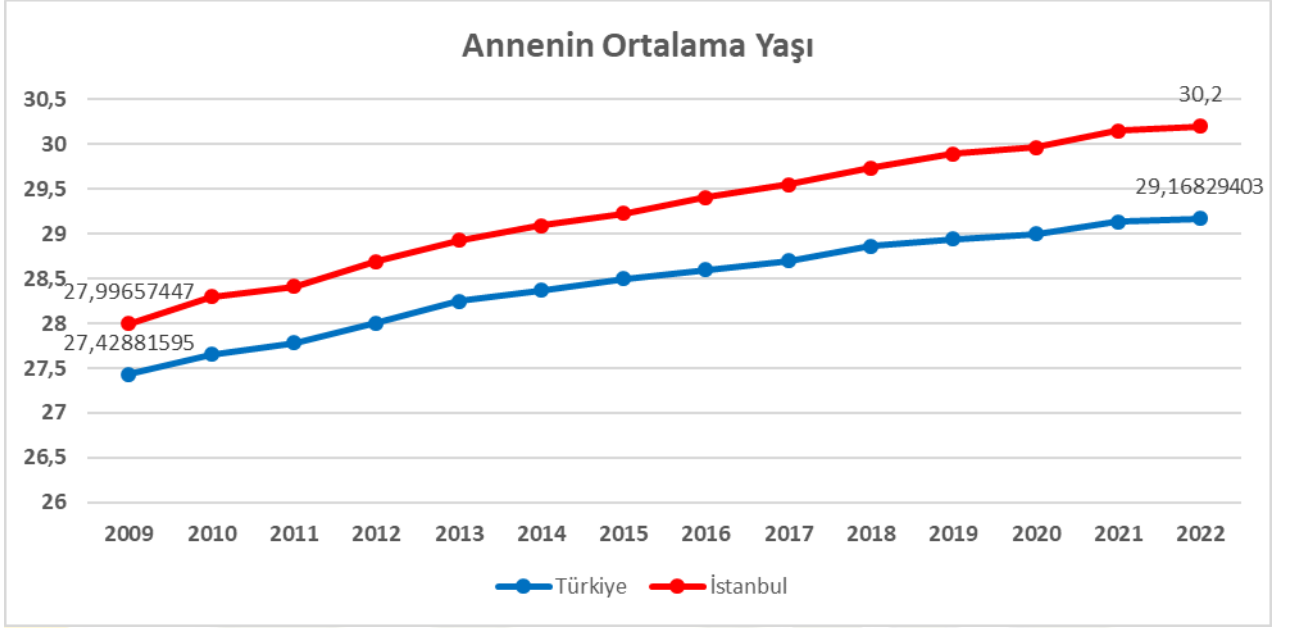
İstanbul annenin ortalama yaşında Türkiye ortalamasının üzerindedir.

	Yıllar													
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Türkiye	27,4	27,7	27,8	28,0	28,3	28,4	28,5	28,6	28,7	28,9	28,9	29,0	29,1	29,2
İstanbul	28,0	28,3	28,4	28,7	28,9	29,1	29,2	29,4	29,6	29,7	29,9	30,0	30,2	30,2

Tablo 15: Anne Ortalama Yaşı

Kaynak: www.tuik.gov.tr, Doğum İstatistikleri, İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflamasına göre annenin ortalama yaşı, 2009-2022, [Ziy.Tar. : 22/05/2023]

Grafik 6: Anne Ortalama Yaşı

Kaynak: www.tuik.gov.tr, Doğum İstatistikleri, İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflamasına göre annenin ortalama yaşı, 2009-2022, [Ziy.Tar. : 22/05/2023]

2.3 EVLENME VE BOŞANMA İSTATİSTİKLERİ

2.3.1 Evlenme Sayıları

İstanbul'da 2022 yılında evlenen çiftlerin sayısında %7.02'lik bir artış oldu.

Tablo 16'daki verilere göre; İstanbul'da evlenen çiftlerin sayısı 2021 yılında 98 bin 756 iken, 2022 yılında 105 bin 694 olarak kaydedilmiştir. Bu, %7.02'lik bir artışa karşılık gelmektedir.

Türkiye genelinde ise 2021 yılında 563 bin 140 olan evlenme sayısı, 2022 yılında 574 bin 358'e yükselmiştir. Bu da %1.99'luk bir artışa karşılık gelmektedir.

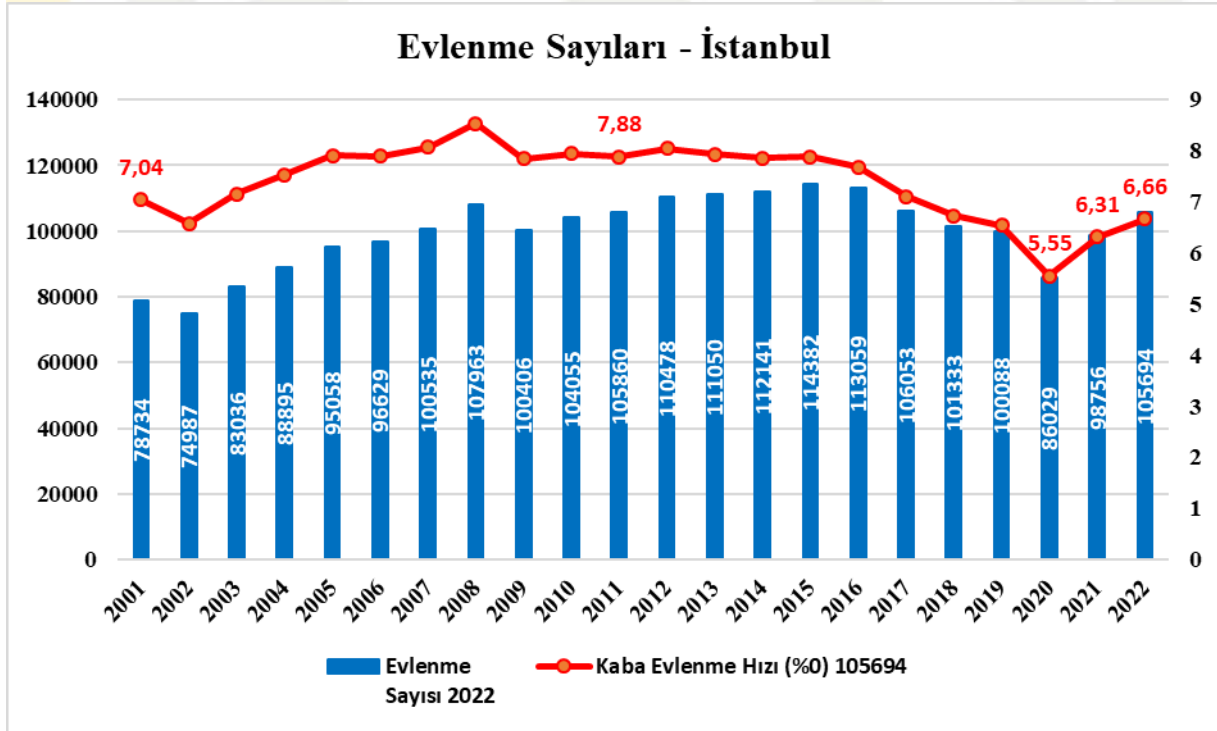
Bu veriler, İstanbul'da evlenen çiftlerin sayısındaki artışın Türkiye genelindeki artışa göre daha yüksek olduğunu göstermektedir.

Ayrıca, bin nüfus başına düşen evlenme sayısını ifade eden kaba evlenme hızı İstanbul'da binde 6,31'den binde 6,66'ya yükselirken, Türkiye genelinde binde 6,69'dan binde 6,76'ya yükselmiştir. İstanbul'un kaba evlenme hızı oranı ise Türkiye ortalamasının altında kalmaktadır.

EVLENME SAYILARI		
İstanbul	Evlenme Sayısı	Kaba Evlenme Hızı (%0)
2001	78.734	7,04
2002	74.987	6,58
2003	83.036	7,16
2004	88.895	7,53
2005	95.058	7,91
2006	96.629	7,89
2007	100.535	8,07
2008	107.963	8,54
2009	100.406	7,84
2010	104.055	7,95
2011	105.860	7,88
2012	110.478	8,04
2013	111.050	7,93
2014	112.141	7,86
2015	114.382	7,88
2016	113.059	7,68
2017	106.053	7,11
2018	101.333	6,73
2019	100.088	6,54
2020	86.029	5,55
2021	98.756	6,31
2022	105.694	6,66

Tablo 16: İstanbul Yıllara Göre Evlenme Sayısı ve Kaba Evlenme Hızı(binde)

Kaynak: www.tuik.gov.tr TÜİK, Bölgesel İstatistikler, Evlilik İstatistikleri 2001-2022 [Ziy.Tar.:11/05/2023]

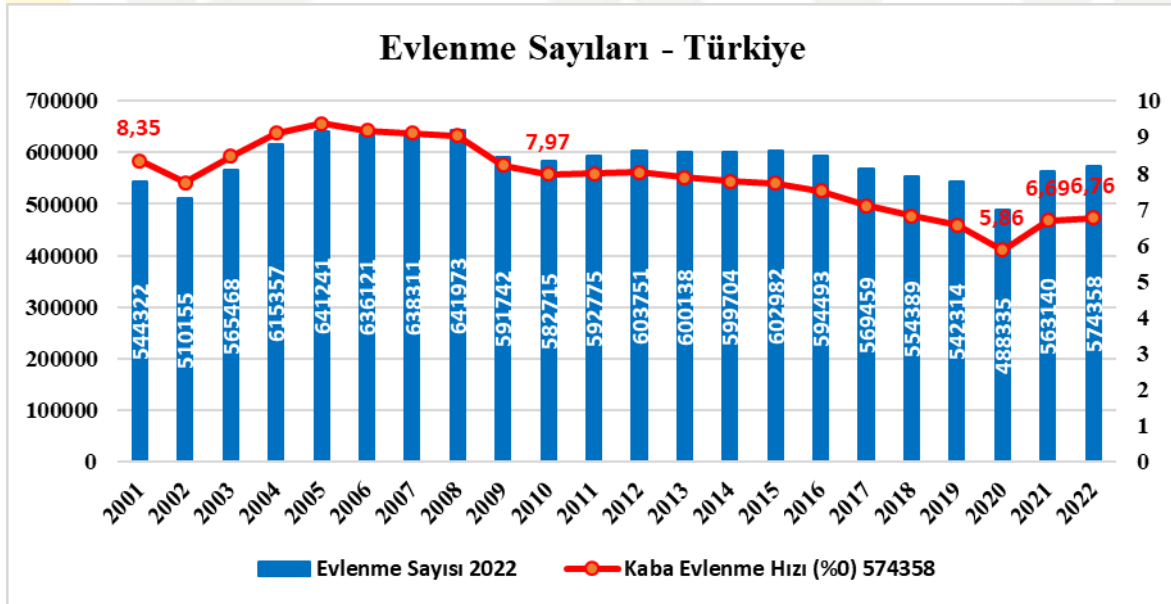
Grafik 7: İstanbul Yıllara Göre Evlenme Sayısı ve Kaba Evlenme Hızı(binde)

Kaynak: www.tuik.gov.tr TÜİK, Bölgesel İstatistikler, Evlilik İstatistikleri 2001-2022 [Ziy.Tar.: 11/05/2023]

EVLENME SAYILARI		
Türkiye	Evlenme Sayısı	Kaba Evlenme Hızı (%0)
2001	544.322	8,35
2002	510.155	7,73
2003	565.468	8,47
2004	615.357	9,1
2005	641.241	9,37
2006	636.121	9,18
2007	638.311	9,1
2008	641.973	9,04
2009	591.742	8,21
2010	582.715	7,97
2011	592.775	7,99
2012	603.751	8,03
2013	600.138	7,88
2014	599.704	7,77
2015	602.982	7,71
2016	594.493	7,5
2017	569.459	7,09
2018	554.389	6,81
2019	542.314	6,57
2020	488.335	5,86
2021	563.140	6,69
2022	574.358	6,76

Tablo 177: Türkiye Yıllara Göre Evlenme Sayısı ve Kaba Evlenme Hızı (binde)

Kaynak: www.tuik.gov.tr TÜİK, Bölgesel İstatistikler, Evlilik İstatistikleri 2001-2022 [Ziy.Tar.:11/05/2023]

Grafik 8: Türkiye Yıllara Göre Evlenme Sayısı ve Kaba Evlenme Hızı (binde)

Kaynak: www.tuik.gov.tr TÜİK, Bölgesel İstatistikler, Evlilik İstatistikleri 2001-2022 [Ziy.Tar.: 11/05/2023]

2.3.2 Boşanma Sayıları

"İstanbul'da Boşanma Sayıları Azalırken, Türkiye Geneline Artış Gözlendi"

Tablo 18'deki verilere göre, 2021 yılında İstanbul'da boşanan çiftlerin sayısı 35 bin 060 iken, 2022 yılında 35 bin'e düşerek %0,17'lik bir azalış yaşanmıştır. Türkiye genelinde ise 2021 yılında 175 bin 779 olan boşanma sayısı, 2022 yılında 180 bin 954'e yükselerek %2,94'lük bir artış göstermiştir.

Bu verilere dayanarak, İstanbul'da boşanma sayısındaki azalışın Türkiye genelindeki artışa kıyasla daha düşük olduğu görülmektedir. İstanbul'da boşanmalar sayısal olarak azalmasına rağmen Türkiye genelinde artış göstermektedir.

Ayrıca, kaba boşanma hızı, yani bin nüfus başına düşen boşanma sayısı, İstanbul'da 2021 yılında binde 2,24 iken 2022 yılında binde 2,20 seviyesinde azalmıştır. Buna karşılık, Türkiye genelinde kaba boşanma hızı 2021 yılında binde 2,09 iken 2022 yılında binde 2,13'e yükselmiştir.

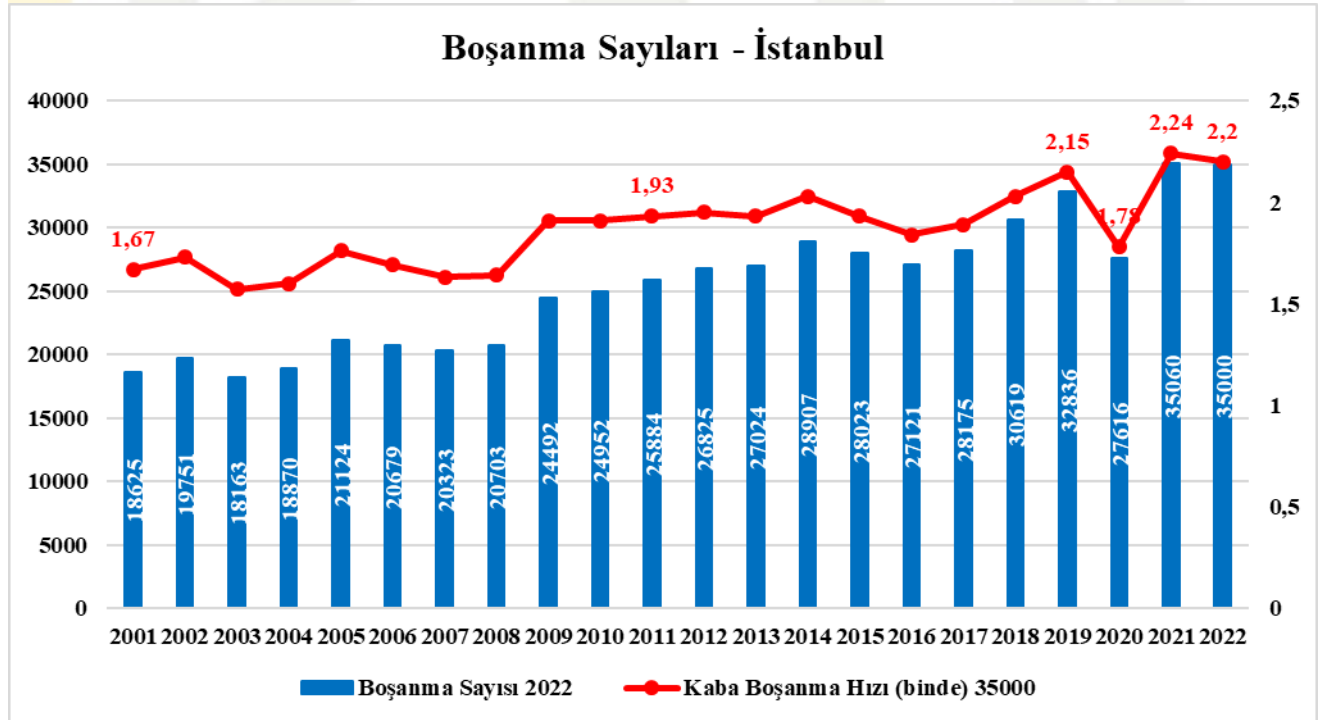
Bu verilere göre, İstanbul'un kaba boşanma hızı Türkiye genelindeki ortalamadan daha yüksektir. İstanbul'da bin nüfus başına düşen boşanmalar Türkiye genelindeki ortalamadan fazladır.

Yıllar	Boşanma Sayısı	Kaba Boşanma Hızı (Binde)
2001	18.625	1,67
2002	19.751	1,73
2003	18.163	1,57
2004	18.870	1,6
2005	21.124	1,76
2006	20.679	1,69
2007	20.323	1,63
2008	20.703	1,64
2009	24.492	1,91
2010	24.952	1,91
2011	25.884	1,93
2012	26.825	1,95
2013	27.024	1,93
2014	28.907	2,03
2015	28.023	1,93
2016	27.121	1,84
2017	28.175	1,89
2018	30.619	2,03
2019	32.836	2,15
2020	27.616	1,78
2021	35.060	2,24
2022	35.000	2,2

Tablo 18: İstanbul Yıllara Göre Boşanma Sayısı ve Kaba Boşanma Hızı(binde)

Kaynak: www.tuik.gov.tr TÜİK, Bölgesel İstatistikler, Boşanma İstatistikleri 2001-2022 [Ziy.Tar.:16/05/2023]

Grafik 9: İstanbul Yıllara Göre Boşanma Sayısı ve Kaba Boşanma Hızı(binde)

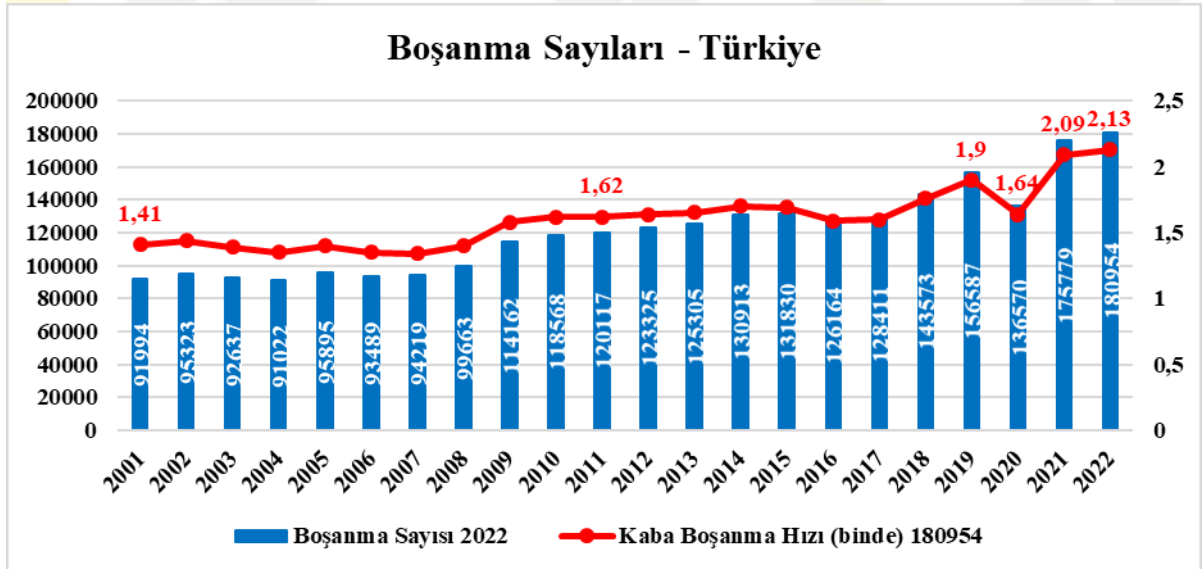
Kaynak: www.tuik.gov.tr TÜİK, Bölgesel İstatistikler, Boşanma İstatistikleri 2001-2022 [Ziy.Tar.:16/05/2023]

Yıllar	Boşanma Sayısı	Kaba Boşanma Hızı (Binde)
2001	91.994	1,41
2002	95.323	1,44
2003	92.637	1,39
2004	91.022	1,35
2005	95.895	1,4
2006	93.489	1,35
2007	94.219	1,34
2008	99.663	1,4
2009	114.162	1,58
2010	118.568	1,62
2011	120.117	1,62
2012	123.325	1,64
2013	125.305	1,65
2014	130.913	1,7
2015	131.830	1,69
2016	126.164	1,59
2017	128.411	1,6
2018	143.573	1,76
2019	156.587	1,9
2020	136.570	1,64
2021	175.779	2,09
2022	180.954	2,13

Tablo 19: Türkiye Yıllara Göre Boşanma Sayısı ve Kaba Boşanma Hızı(binde)

Kaynak: www.tuik.gov.tr TÜİK, Bölgesel İstatistikler, Boşanma İstatistikleri 2001-2022 [Ziy.Tar.:16/05/2023]

Grafik 10: Türkiye Yıllara Göre Boşanma Sayısı ve Kaba Boşanma Hızı(binde)

Kaynak: www.tuik.gov.tr TÜİK, Bölgesel İstatistikler, Boşanma İstatistikleri 2001-2022 [Ziy.Tar.:16/05/2023]

2.3.3 İlçe Bazında Evlenme İstatistikleri

Evlenme sayısının en yüksek olduğu ilçe Pendik oldu.

İstanbul'da evlenme sayılarının ilçelere göre dağılımı incelendiğinde, 2022 yılında en fazla evlilik Pendik'te kayıtlara geçti. Pendik ilçesinde 2021 yılında 4.142 çift evlenirken, 2022 yılında ise evlenme sayısı 4440'a yükselerek yaklaşık %7'lik bir artış göstermiştir.

Diğer yandan, Adalar 2021 yılında 162 çiftin evlendiği en az evlenme sayısına sahip ilçe olup 2022 yılında ise evlenme sayısı %10'luk bir artışla 178'e yükseldi.

İstanbul ilinde, 2021 yılında en fazla evlenme sayısına sahip ilk üç ilçe sırasıyla Pendik, Bağcılar ve Sultangazi olurken, en az evlenme sayısına sahip son üç ilçe sırasıyla Adalar, Şile ve Çatalca oldu. 2022 yılında ise ilk üç ilçe sırasıyla Pendik, Bağcılar ve Esenyurt iken, son üç ilçe yine Adalar, Şile ve Çatalca olarak devam etti.

En fazla ve en az evlenme sayısına sahip ilçeler arasındaki bu değişim, İstanbul'daki evlenme sayısının genel bir artış trendi içinde olduğunu göstermektedir.

İlçe Adı	2021	2022	YÜZDE
Pendik	4142	4440	7,19%
Bağcılar	4010	4354	8,58%
Esenyurt	3916	4330	10,57%
Küçükçekmece	3560	4186	17,58%
Sultangazi	3977	4081	2,62%
Kadıköy	3725	4073	9,34%
Üsküdar	3449	3925	13,80%
Beykoz	3337	3664	9,80%
Bahçelievler	3335	3587	7,56%
Esenler	3734	3513	-5,92%
Ümraniye	3455	3345	-3,18%
Maltepe	3072	3285	6,93%
Kartal	3192	3240	1,50%
Sancaktepe	2933	3174	8,22%
Kağıthane	2791	3101	11,11%
Ataşehir	2699	2980	10,41%
Eyüpsultan	3022	2937	-2,81%
Avcılar	2832	2925	3,28%
Başakşehir	2926	2918	-0,27%
Zeytinburnu	2863	2867	0,14%
Beylikdüzü	2168	2769	27,72%
Sarıyer	2464	2720	10,39%
Beşiktaş	2199	2604	18,42%
Fatih	2589	2567	-0,85%
Sultanbeyli	2193	2391	9,03%
Gaziosmanpaşa	2059	2361	14,67%
Bakırköy	1995	2184	9,47%
Arnavutköy	2053	2146	4,53%
Çekmeköy	2049	2081	1,56%
Beyoğlu	1809	2027	12,05%
Tuzla	1771	1950	10,11%
Şişli	1874	1866	-0,43%
Bayrampaşa	1560	1830	17,31%
Büyükkçekmece	1853	1742	-5,99%
Silivri	1259	1372	8,98%
Güngören	1025	1228	19,80%
Çatalca	479	495	3,34%
Şile	265	258	-2,64%
Adalar	162	178	9,88%
Toplam	98796	105694	

Tablo 20: İlçe Bazında Evlenme Sayıları 2021-2022

Kaynak: biruni.tuik.gov.tr, Evlenme İstatistikleri [Ziy.Tar. : 29/04/2023]

2.3.4 Ortalama İlk Evlenme Yaşı

Tablo 21 verilerine göre, İstanbul'da ilk evlenme yaşının hem erkekler hem de kadınlar için Türkiye ortalamasından daha yüksek olduğu görülmektedir. Özellikle son yıllarda, İstanbul'da ilk evlenme yaşı kadın ve erkeklerde artarken Türkiye genelindeki artış oranı daha düşük seviyededir.

2021 yılında İstanbul'da erkekler için ilk evlenme yaşı ortalaması 29,1 iken kadınlar için 26,7'dir. Türkiye genelinde ise erkekler için 28,1, kadınlar için 25,4'tür. 2022 yılında ise İstanbul'da erkekler için ilk evlenme yaşı ortalaması 29,2 iken kadınlar için 26,8 olurken, Türkiye genelinde erkekler için 28,2, kadınlar için ise 25,6 olarak kaydedilmiştir.

Ayrıca, İstanbul'da ilk evliliğini yapan çiftler arasındaki yaş farkı Türkiye genelindeki çiftlerden daha azdır. İstanbul'da çiftler arasındaki yaş farkı ortalama 2,4 yaş iken, Türkiye genelinde bu fark ortalama 2,6 yaş olarak gerçekleşmiştir.

Sonuç olarak, İstanbul'da ilk evlenme yaşı Türkiye ortalamasından daha yüksek olup son yıllarda artmaktadır. Ancak, İstanbul'da çiftler arasındaki yaş farkının Türkiye genelindeki çiftlerden daha az olduğu dikkat çekmektedir.

	İstanbul		Türkiye	
	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın
2001	26,7	23,4	26,0	22,7
2002	26,9	23,8	26,4	23,2
2003	27,0	23,7	26,4	23,1
2004	27,0	23,8	26,5	23,2
2005	27,2	23,9	26,5	23,2
2006	27,3	24,1	26,6	23,3
2007	27,3	24,2	26,6	23,3
2008	27,5	24,4	26,7	23,4
2009	27,7	24,6	26,8	23,5
2010	27,9	24,8	27,0	23,7
2011	28,0	25,0	27,1	23,8
2012	28,1	25,1	27,2	23,9
2013	28,2	25,3	27,3	24,1
2014	28,3	25,4	27,3	24,2
2015	28,4	25,6	27,5	24,4
2016	28,5	25,8	27,6	24,5
2017	28,6	25,9	27,7	24,6
2018	28,8	26,1	27,8	24,8
2019	28,9	26,2	27,9	25,0
2020	29,0	26,4	27,9	25,1
2021	29,1	26,7	28,1	25,4
2022	29,2	26,8	28,2	25,6

Tablo 21: Ortalama İlk Evlenme Yaşı 2001-2022

Kaynak: biruni.tuik.gov.tr, Evlenme İstatistikleri, [Ziy.Tar.: 28/04/2023]

2.3.5 Aylara Göre Evlenme Sayıları

İstanbul'da Haziran ve Eylül ayı evlilik ayları oldu.

Tablo 22'ye bakıldığında, İstanbul'da evlenme sayılarının her yıl artış eğiliminde olduğu görülmekte olup 2020 yılında toplam 86 bin 29 çift evlenirken, bu sayı 2021 yılında 98 bin 384'e ve 2022 yılında 105 bin 694'e yükselmiştir.

Ayrıca, verilerin incelenmesi sonucu Haziran ve Eylül aylarının İstanbul'da evlenme sayıları açısından yüksek olan aylar olduğu görülmektedir. Haziran 2021 yılında 14 bin 912 evlilik kaydı oluşturulurken, Eylül 2021 yılında 13 bin 799 evlilik kaydı oluşturulmuş, bununla birlikte 2022 yılında Haziran ayında 13 bin 813 evlilik kaydı oluşturulurken, Eylül ayında 13 bin 615 evlilik kaydı oluşturulmuştur.

Ayrıca, 2022 yılının yaz aylarında bir önceki yıla göre evlenme sayılarında azalma yaşandığı görülmektedir. Bununla birlikte Mayıs ayında 2021 yılında 3 bin 110 evlilik kaydedilirken 2022 yılında 11 bin 675 evlilik kaydedildi. Ancak, bu artışın diğer aylarda gözlenmediği, hatta bazı aylarda düşüşler olduğu da görülmektedir.

YIL	İstanbul			Türkiye		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022
Ocak	4 649	2 980	3 983	28 625	21 728	23 163
Şubat	5 842	3 574	4 914	30 232	24 650	29 109
Mart	7 123	6 294	8 181	33 547	36 879	40 409
Nisan	3 141	5 068	3 677	16 689	31 155	24 460
Mayıs	1 546	3 110	11 675	11 696	21 676	56 150
Haziran	7 486	14 912	13 813	46 446	75 137	65 743
Temmuz	10 568	11 379	9 358	72 470	78 440	66 733
Ağustos	11 168	14 193	11 760	77 162	87 779	77 673
Eylül	12 642	13 799	13 615	62 385	67 239	68 188
Ekim	10 107	10 854	11 300	45 549	49 690	51 713
Kasım	7 166	6 865	7 910	35 595	36 813	39 881
Aralık	4 591	5 356	5 508	27 939	30 524	31 136
TOPLAM	86.029	98.384	105.694	488.335	561.710	574.358

Tablo 22:Aylara Göre Evlenme Sayıları

Kaynak: biruni.tuik.gov.tr, Evlenme İstatistikleri,[Ziy.Tar.: 28/04/2023]

2.4 NÜFUS PİRAMİDİ

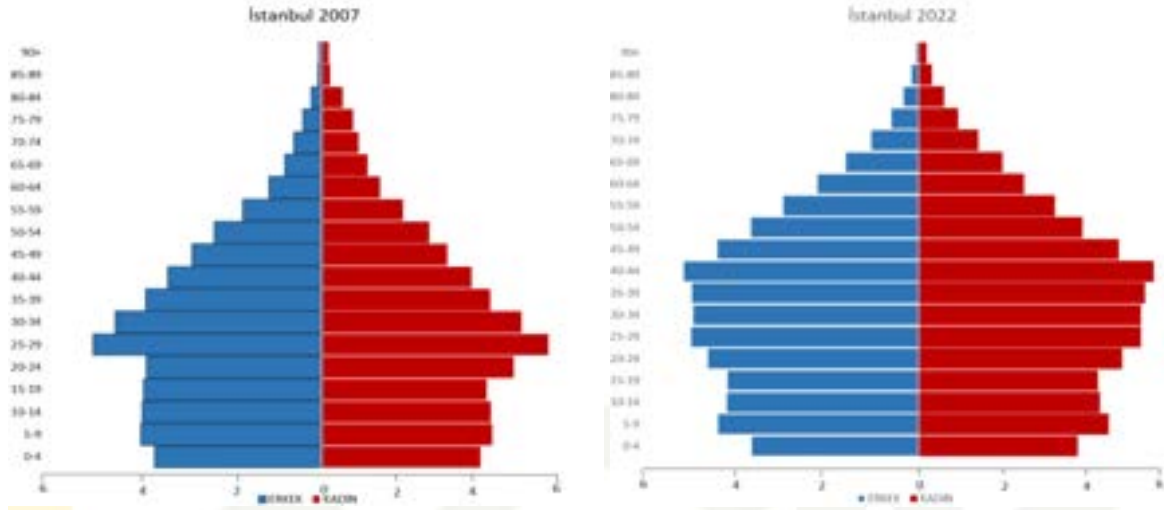
Türkiye ve İstanbul'da Yaşlı Nüfusta Artış, Doğum Oranlarında Azalma Oldu.

Bir ülkenin veya bölgenin o alandaki nüfus hareketleri, nüfus özellikleri, yaş grupları, cinsiyet durumu, ekonomik alanın özellikleri hakkında bilgi veren 2007 ve 2022 yılı nüfus piramitleri karşılaştırıldığında Türkiye'nin, doğurganlık ve ölümlülük hızlarındaki azalmaya bağlı olarak yaşlı nüfusun arttığı ve ortanca yaşın yükseldiği görülmektedir.

İstanbul'da 2007 yılında 0-4 yaş grubunun nüfus içindeki oranı %7,69 iken, 2022'de %6,15 olarak tanımlanmıştır. Buna karşılık, yaşam süresinin uzamasıyla birlikte 65 yaş ve üstü nüfusun oranı 2007'de %5,89'dan 2022'de %7,61'e yükselmiştir. Ayrıca, İstanbul'daki 5-19 yaş aralığındaki çocuk ve gençlerin nüfusa oranı 2007'de %24,61 iken, 2022'de %21,34 olmuştur.

Sonuç olarak, 2007 ve 2022 yıllarındaki nüfus piramitlerine bakarak, Türkiye ve İstanbul'da doğum ve ölüm oranlarındaki değişikliklerin nüfus yapısını etkilediği görülmektedir.

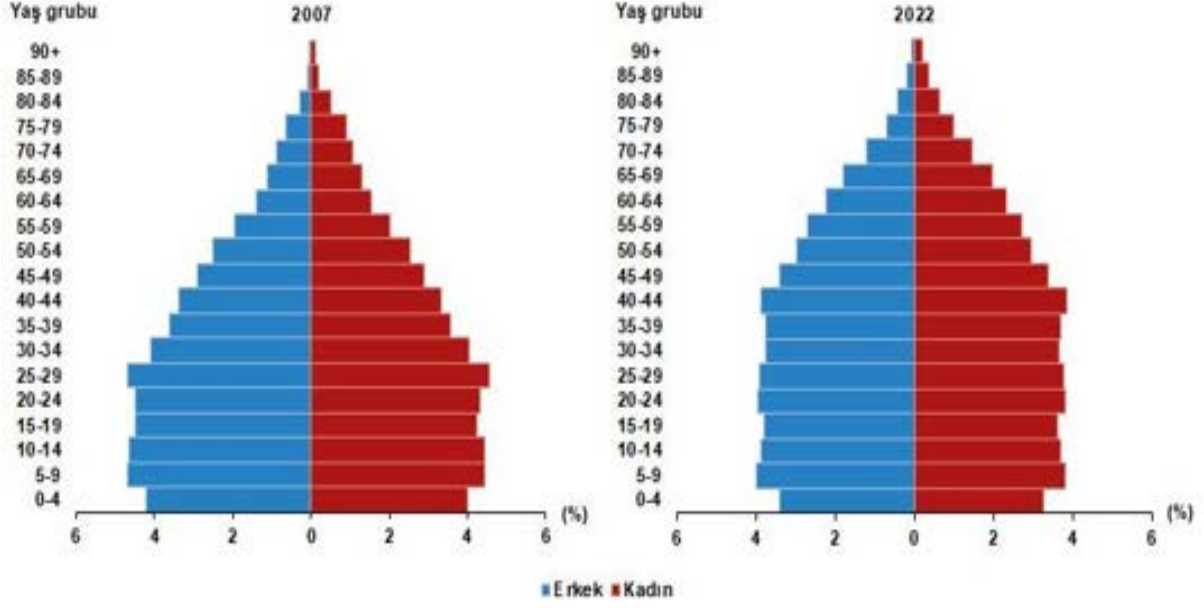
Grafik 11: İstanbul 2007 ve 2022 Yılları Nüfus Piramitleri

Kaynak: www.tuik.gov.tr, Nüfusun Yaş Dağılımı (ADNKS) sonuçları, 2007-2022 [Ziy.Tar. : 15/09/2023]

İSTANBUL						
YAŞ	2007	ORAN	2021	ORAN	2022	ORAN
0-4	967 366	7,69%	1 036 970	6,55%	977711	6,15%
5-9	1 042 909	8,29%	1 164 990	7,35%	1169044	7,35%
10-14	1 035 058	8,23%	1 114 486	7,04%	1117067	7,02%
15-19	1 016 765	8,09%	1 090 657	6,89%	1109215	6,97%
20-24	1 089 594	8,67%	1 249 289	7,89%	1241736	7,81%
25-29	1 351 568	10,75%	1 339 926	8,46%	1348973	8,48%
30-34	1 206 057	9,59%	1 361 871	8,60%	1340773	8,43%
35-39	1 023 084	8,14%	1 376 442	8,69%	1356875	8,53%
40-44	902 675	7,18%	1 401 122	8,84%	1408123	8,85%
45-49	757 008	6,02%	1 183 833	7,47%	1202013	7,56%
50-54	637 906	5,07%	925 837	5,84%	992240	6,24%
55-59	475 499	3,78%	825 821	5,21%	814234	5,12%
60-64	327 918	2,61%	586 326	3,70%	619081	3,89%
65-69	245 126	1,95%	468 328	2,96%	472206	2,97%
70-74	189 606	1,51%	310 040	1,96%	321816	2,02%
75-79	149 242	1,19%	194 691	1,23%	200640	1,26%
80-84	92 311	0,73%	116 126	0,73%	121737	0,77%
85-89	35 025	0,28%	63 450	0,40%	62632	0,39%
90+	29 119	0,23%	30 695	0,19%	31835	0,20%
TOPLAM	12 573 836	100,00%	15 840 900	100,00%	15907951	100,00%

Tablo 23: İstanbul Nüfusunun Yaş Dağılımı

Kaynak: www.tuik.gov.tr, Nüfusun Yaş Dağılımı (ADNKS) sonuçları, 2007-2022 [Ziy.Tar. : 15/09/2023]

Grafik 12: Türkiye 2007 ve 2022 Yılları Nüfus Piramitleri

Kaynak: www.tuik.gov.tr, Nüfusun Yaş Dağılımı (ADNKS) sonuçları, 2007-2022 [Ziy.Tar. : 15/09/2023]

TÜRKİYE						
YAŞ	2007	ORAN	2021	ORAN	2022	ORAN
0-4	5 793 906	8,21%	5 913 609	6,98%	5663620	6,64%
5-9	6 436 827	9,12%	6 624 202	7,82%	6635077	7,78%
10-14	6 411 658	9,08%	6 438 152	7,60%	6436414	7,55%
15-19	6 157 033	8,72%	6 229 709	7,36%	6315109	7,41%
20-24	6 240 573	8,84%	6 741 580	7,96%	6634708	7,78%
25-29	6 512 838	9,23%	6 476 899	7,65%	6553169	7,68%
30-34	5 727 699	8,11%	6 341 787	7,49%	6315047	7,41%
35-39	5 072 441	7,19%	6 386 208	7,54%	6366741	7,47%
40-44	4 725 800	6,70%	6 547 162	7,73%	6606029	7,75%
45-49	4 085 065	5,79%	5 662 261	6,69%	5763534	6,76%
50-54	3 565 669	5,05%	4 754 484	5,61%	5054624	5,93%
55-59	2 788 858	3,95%	4 707 180	5,56%	4627141	5,43%
60-64	2 067 714	2,93%	3 611 916	4,27%	3856671	4,52%
65-69	1 698 583	2,41%	3 156 448	3,73%	3185289	3,74%
70-74	1 373 077	1,95%	2 175 024	2,57%	2264119	2,65%
75-79	1 069 961	1,52%	1 392 718	1,64%	1444798	1,69%
80-84	578 879	0,82%	861 409	1,02%	893457	1,05%
85-89	182 188	0,26%	456 548	0,54%	450083	0,53%
90+	97 487	0,14%	202 977	0,24%	213923	0,25%
TOPLAM	70 586 256	100,00%	84 680 273	100,00%	85279553	100,00%

Tablo 24: Türkiye Nüfusunun Yaş Dağılımı

Kaynak: www.tuik.gov.tr, Nüfusun Yaş Dağılımı (ADNKS) sonuçları, 2007-2022 [Ziy.Tar. : 15/09/2023]

2.4.1 Cinsiyete Göre Ortanca Yaş

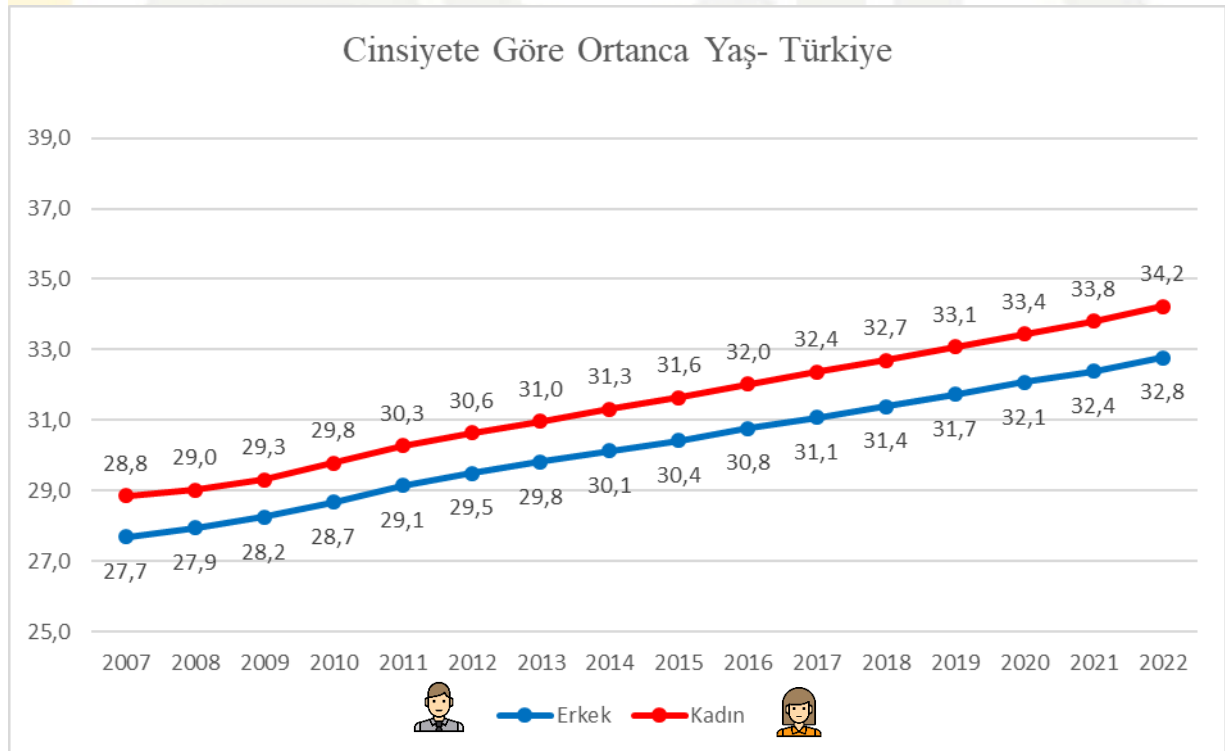
İstanbul ili nüfusunun ortanca yaşı 33,7'ye yükseldi.

Ortanca yaş yeni doğan bebekten en yaşlıya kadar nüfusu oluşturan kişilerin yaşları küçükten büyüğe doğru sıralandığında ortada kalan kişinin yaşıdır.

Nüfusun yaşlanması ile ilgili göstergelerden biri olan ortanca yaş İstanbul ilinde 2022 yılında bir önceki yıla göre artmıştır. Erkeklerde 32,8'den 33,1'e, kadınlarda ise 34'ten 34,3'e yükselmiştir. Aynı zamanda Türkiye genelinde de ortanca yaş artmış olup erkeklerde 32,4'den 33,8'e, kadınlarda ise 33,8'den 34,2'ye yükselmiştir.

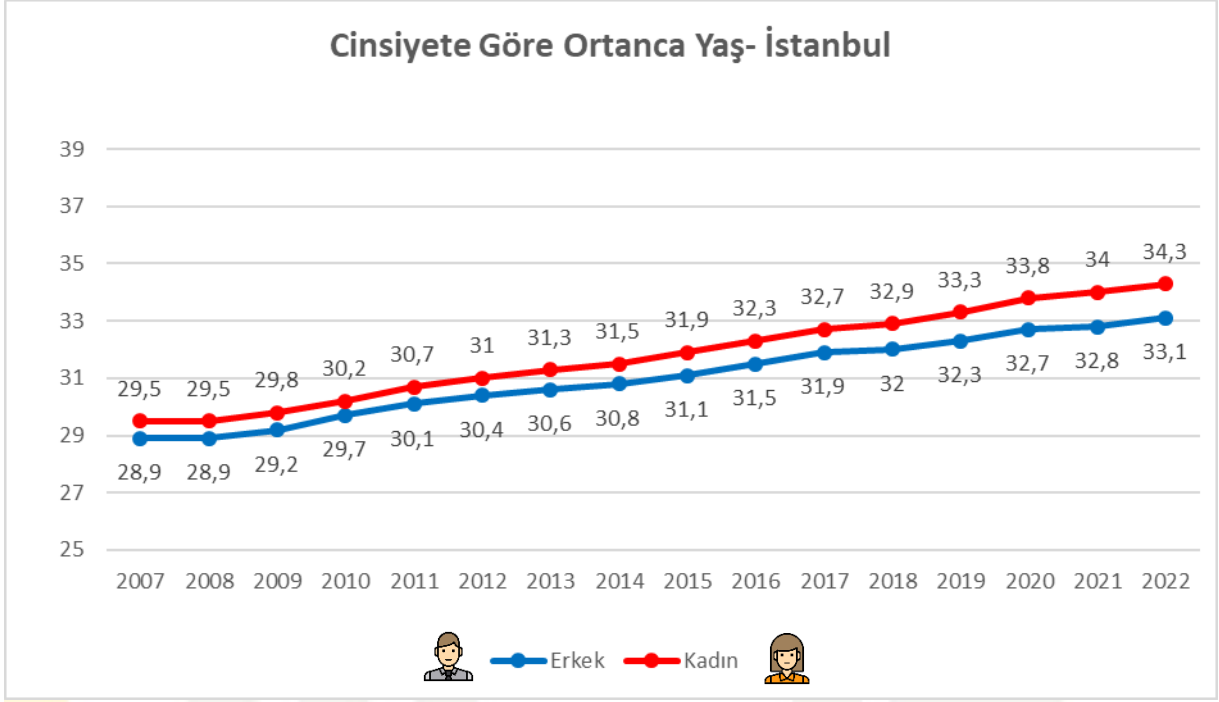
Bu bilgiler, İstanbul ilinde ve Türkiye genelinde nüfusun yaşlanması yönündeki trendinin devam ettiğini göstermektedir.

Bununla birlikte ortanca yaşın İstanbul'da Türkiye ortalamasının üzerinde olduğu da saptanmış olup bu durum, İstanbul'un ekonomik ve sosyal açıdan ülkemizin diğer illerine göre daha gelişmiş olmasıyla açıklanabilir.

Grafik 13: İstanbul'un Yıllara Göre Ortanca Yaş Değeri

Kaynak: www.tuik.gov.tr Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) sonuçları, 2010-2021, (Ziy.Tar. : 18/04/2023)

Grafik 14: Türkiye'nin Yıllara Göre Ortanca Yaş Değeri

Kaynak: www.tuik.gov.tr, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) sonuçları, 2010-2022, (Ziy.Tar. : 18/04/2023)

2.4.2 Yaş Gruplarına Göre Nüfus Oranı

Çalışma Çağındaki Nüfus Oranı İstanbul İlinde %71.87 oldu.

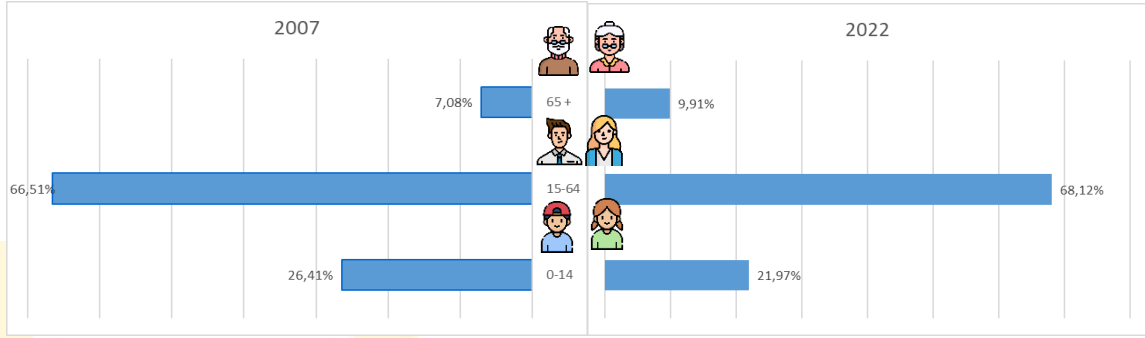
İstanbul'da çalışma çağındaki nüfus (15-64 yaş aralığı) oranı 2007 yılında %69.89' iken 2022 yılında %71.87; Türkiye'de ise çalışma çağındaki nüfus (15-64 yaş aralığı) oranı 2007 yılında %66,51 iken 2022 yılında %68,12 oldu. İstanbul'un çalışma çağındaki nüfus oranı itibariyle Türkiye ortalamasının üzerinde olduğu görülmektedir.

Diğer yandan İstanbul'da çocuk yaş grubu olarak tanımlanan 0-14 yaş grubundaki nüfusun oranı %24.22' den %20.52' ye gerilerken Türkiye'de ise çocuk yaş grubu olarak tanımlanan 0-14 yaş grubundaki nüfusun oranı %26,41'den %21,97'ye geriledi. İstanbul, 0-14 yaş grubundaki nüfus oranında ise Türkiye ortalamasının altındadır.

İstanbul'da 65 ve daha yukarı yaştaki nüfusun oranı %5.89' dan %7.61' e yükselirken Türkiye'de ise 65 ve daha yukarı yaştaki nüfusun oranı %7,08'den %9,91'e yükseldi. Sonuç olarak İstanbul'un 65 ve daha yukarı yaştaki nüfusun oranında Türkiye ortalamasının altında olduğu anlaşılmaktadır.

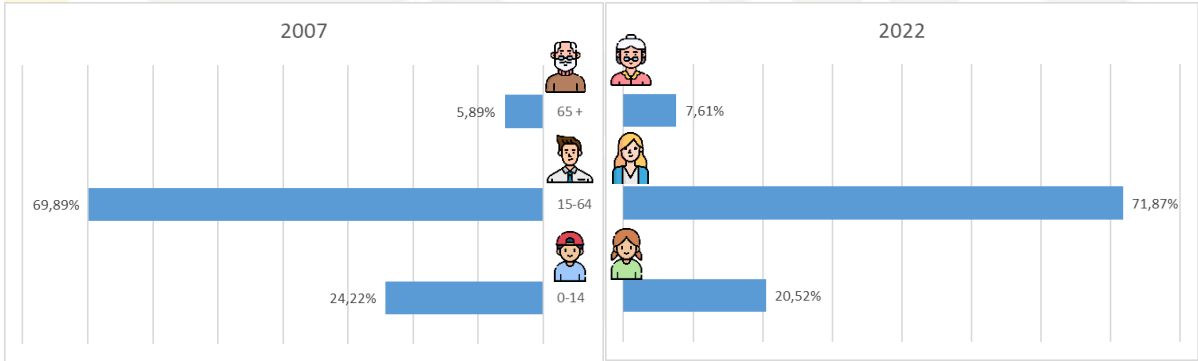
İstanbul'da, yaşlı nüfusun oranı artarken, çocuk nüfusun oranı ise düşmekte, bu netice kentteki yaşlanma eğilimini göstermektedir. Çalışma çağındaki nüfusun yüksek oranı ise ekonomik büyüme için önemli bir potansiyel sağlamaktadır.

Grafik 15: Türkiye Yaş Gruplarına Göre Nüfus Oranı

Kaynak: TÜİK, Genel Nüfus Sayımı sonuçları, 1935-2000 ve Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi sonuçları, 2007-2021, [Ziy. Tar. : 17/04/2023]

Grafik 16: İstanbul Yaş Gruplarına Göre Nüfus Oranı

Kaynak: TÜİK, Genel Nüfus Sayımı sonuçları, 1935-2000 ve Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi sonuçları, 2007-2022, [Ziy. Tar. : 17/04/2023]

“milletin kapısı”

2.4.3 Yaş Bağımlılık Oranı

Toplam yaş bağımlılık oranı azaldı.

Çocuklar ve yaşlılar gibi çalışma hayatının dışındaki nüfus gruplarının ülke ekonomisindeki yükünü belirlemek için kullanılan çalışma çağındaki birey başına düşen çocuk ve yaşlı sayısını gösteren İstanbul'daki toplam yaş bağımlılık oranı, tablo 25 yer alan verilere göre 2021 yılında %39,7 iken 2022 yılında %39,1'e düşmüş olup %1,51'lik bir azalmaya işaret etmektedir.

Ayrıca, İstanbul'daki yaş bağımlılık oranı Türkiye genelindeki yaş bağımlılık oranından daha düşük olup İstanbul'un nispeten genç bir nüfusa sahip olduğunu ve bu durumun bölgenin ekonomik kalkınması için fırsatlar sunabileceğini göstermektedir.

Çocuk bağımlılık oranı, ekonomik olarak aktif olan birey başına düşen çocuk sayısı ile ölçülmektedir. Tablodaki verilere göre İstanbul'da çocuk bağımlılık oranı 2021 yılında %29,2 iken 2022 yılında %28,5'e düşmüştür. Bu %2,39'luk bir azalmaya karşılık gelmektedir. Bu veriler, İstanbul'un Türkiye ortalamasından daha düşük bir çocuk bağımlılık oranına sahip olduğunu göstermektedir.

İstanbul'da yaşlı bağımlılık oranı Türkiye ortalamasının oldukça altındadır. Tablodaki verilere göre 2021 yılında İstanbul'da yaşlı bağımlılık oranı %10,4 iken, 2022 yılında %10,6'ya yükselmiştir. Buna karşın Türkiye'de yaşlı bağımlılık oranı 2021 yılında %14,3 iken, 2022 yılında %14,5'e yükselmiştir.

Yaşlı bağımlılık oranı, yaşlı nüfusun çalışan nüfus üzerindeki ekonomik yükünü ölçmek için kullanılır. İstanbul'da yaşlı bağımlılık oranının Türkiye ortalamasının altında olması, İstanbul'daki çalışan nüfusun daha büyük bir yükü üstlendiği anlamına gelir.

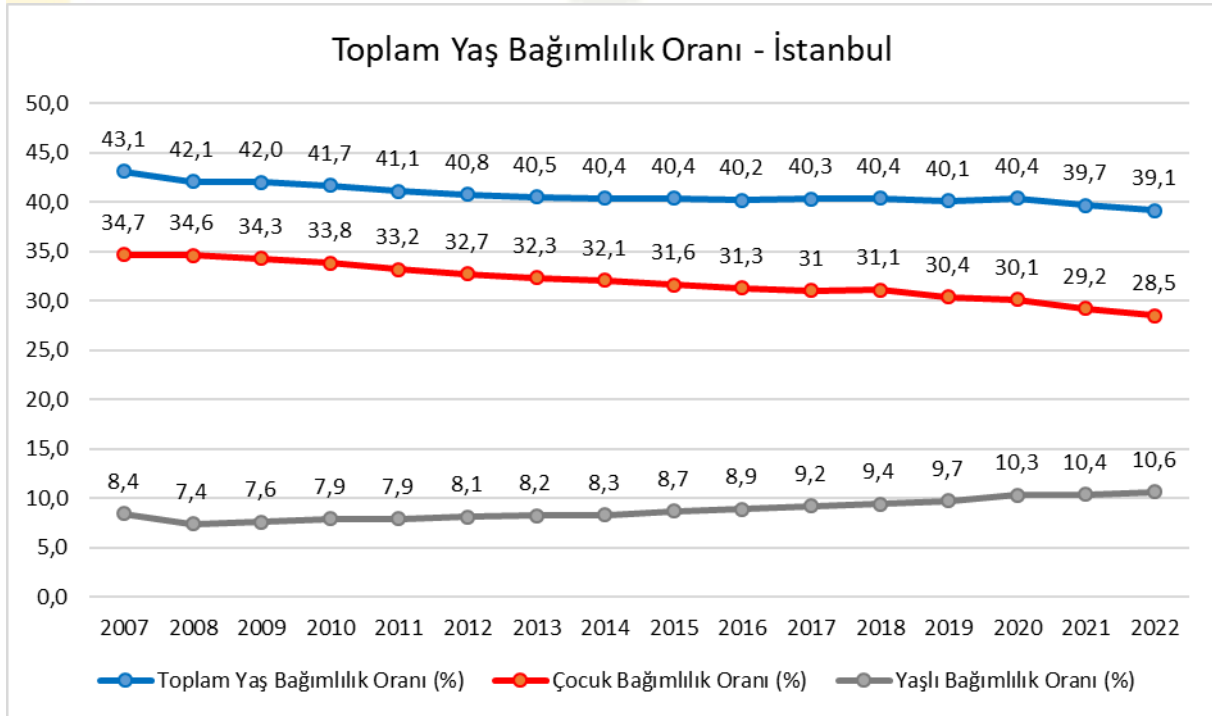
Diğer bir ifadeyle, 2022 yılında Türkiye'de çalışma çağındaki her 100 kişi 32,3 çocuğa ve 14,05 yaşlıya bakmaktadır. İstanbul'da ise 2022 yılında çalışma çağındaki her 100 kişi 28,5 çocuğa ve 10,6 yaşlıya bakmaktadır.

“milletin kapısı”

	Toplam Yaş Bağımlılık Oranı (%)	Çocuk Bağımlılık Oranı (%)	Yaşlı Bağımlılık Oranı (%)
2007	43,1	34,7	8,4
2008	42,1	34,6	7,4
2009	42,0	34,3	7,6
2010	41,7	33,8	7,9
2011	41,1	33,2	7,9
2012	40,8	32,7	8,1
2013	40,5	32,3	8,2
2014	40,4	32,1	8,3
2015	40,4	31,6	8,7
2016	40,2	31,3	8,9
2017	40,3	31	9,2
2018	40,4	31,1	9,4
2019	40,1	30,4	9,7
2020	40,4	30,1	10,3
2021	39,7	29,2	10,4
2022	39,1	28,5	10,6

Tablo 25: İstanbul 2007-2022 Yılları Yaş Bağımlılık Oranları

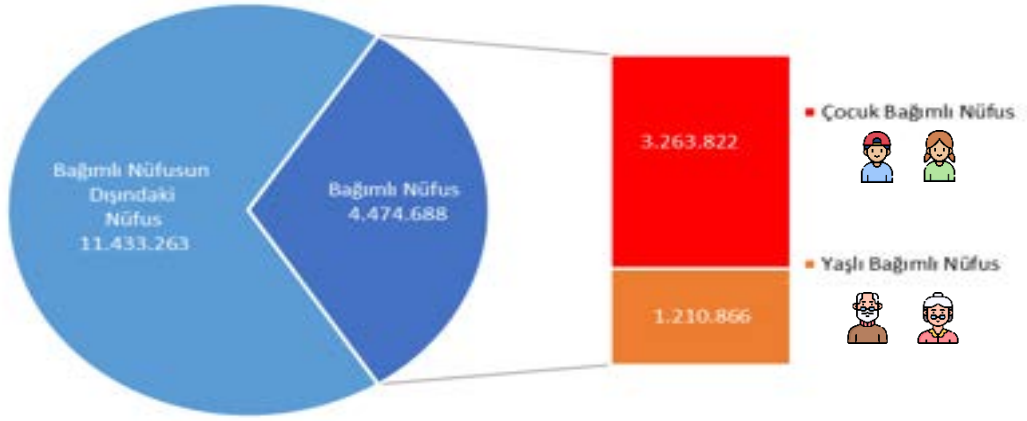
Kaynak: www.tuik.gov.tr, İllere Göre Yaş Bağımlılık Oranı, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) sonuçları, 2007-2022, [Ziy. Tar. : 17/04/2023]

Grafik 17: İstanbul Yaş Bağımlılık Oranı 2007-2022

Kaynak: www.tuik.gov.tr, İllere Göre Yaş Bağımlılık Oranı, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) sonuçları, 2007-2022, [Ziy. Tar. : 17/04/2023]

Yaş Bağımlılık Oranı - İstanbul

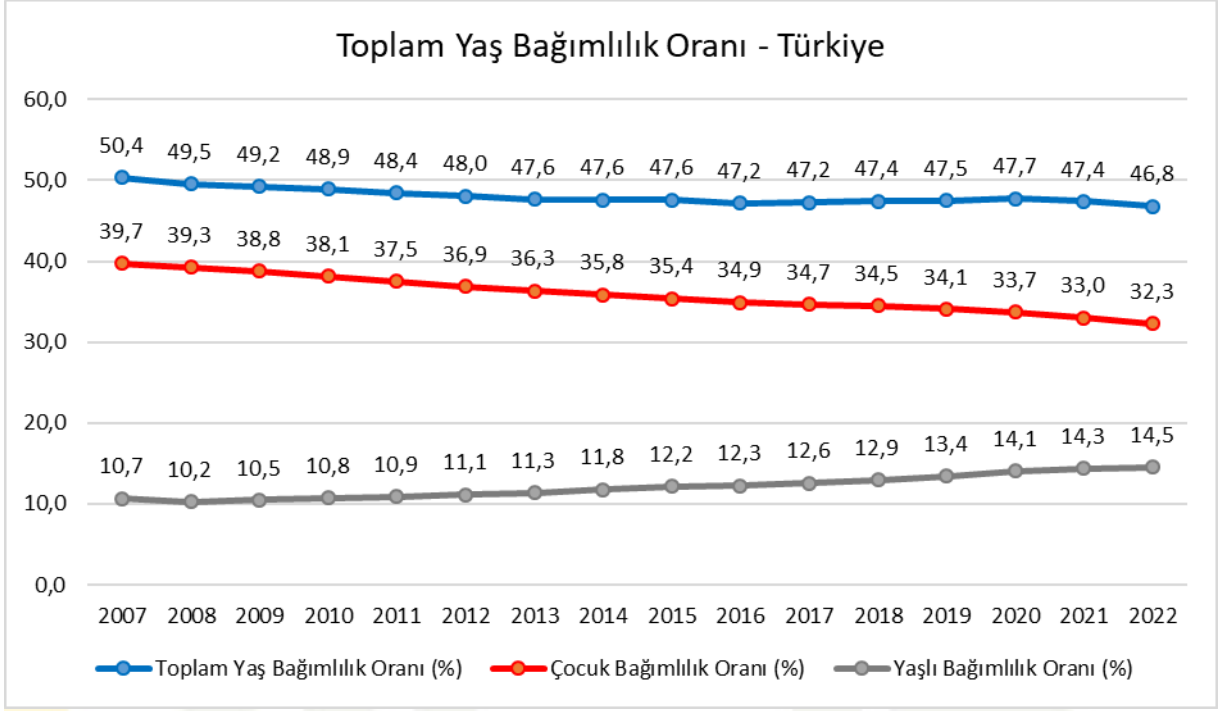
Grafik 18: İstanbul 2022 Yılı Bağımlı Nüfus Oranı ve Sayısı

Kaynak: www.tuik.gov.tr, İllere Göre Yaş Bağımlılık Oranı, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) sonuçları, 2007-2022, [Ziy. Tar. : 17/04/2023]

Yıllar	Toplam Yaş Bağımlılık Oranı (%)	Çocuk Bağımlılık Oranı (%)	Yaşlı Bağımlılık Oranı (%)
2007	50,4	39,7	10,7
2008	49,5	39,3	10,2
2009	49,2	38,8	10,5
2010	48,9	38,1	10,8
2011	48,4	37,5	10,9
2012	48,0	36,9	11,1
2013	47,6	36,3	11,3
2014	47,6	35,8	11,8
2015	47,6	35,4	12,2
2016	47,2	34,9	12,3
2017	47,2	34,7	12,6
2018	47,4	34,5	12,9
2019	47,5	34,1	13,4
2020	47,7	33,7	14,1
2021	47,4	33,0	14,3
2022	46,8	32,3	14,5

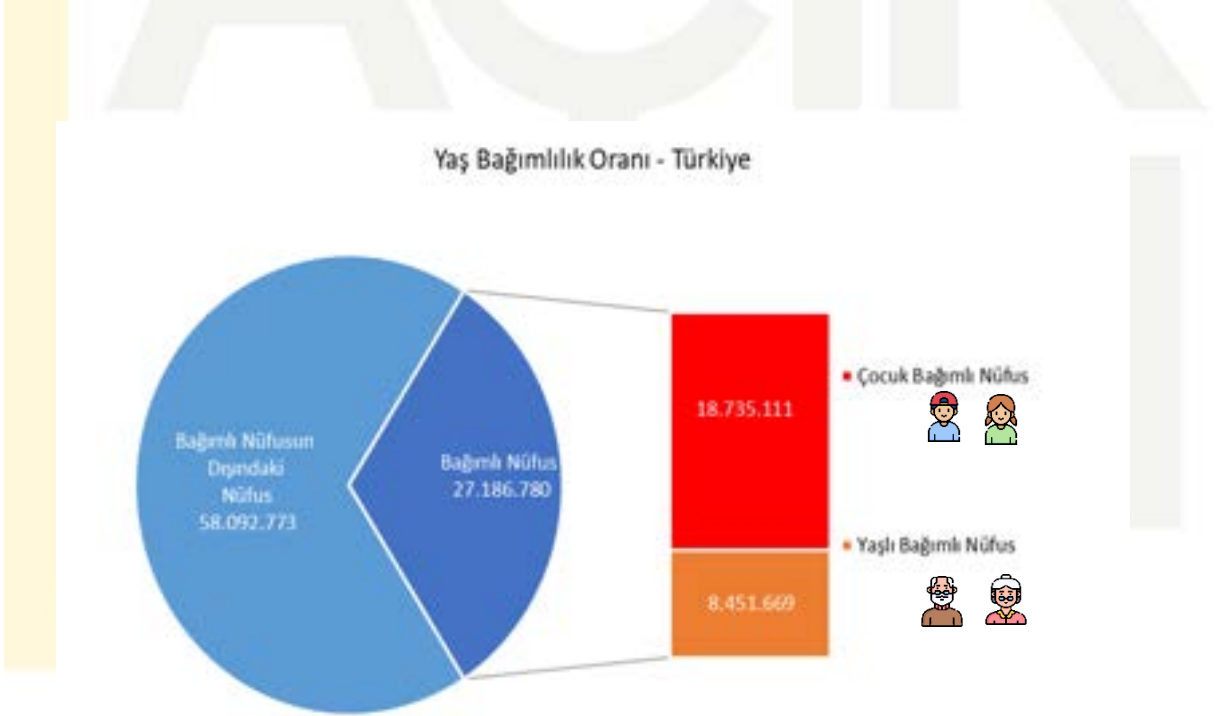
Tablo 26: Türkiye 2007-2022 Yıllarına Göre Yaş Bağımlılık Oranları

Kaynak: www.tuik.gov.tr, Yaş Bağımlılık Oranı, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) sonuçları, 2007-2022, [Ziy. Tar. : 17/04/2023]

Grafik 19: Türkiye Yaş Bağımlılık Oranı 2007-2022

Kaynak: www.tuik.gov.tr, Yaş Bağımlılık Oranı, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) sonuçları, 2007-2022, [Ziy. Tar. : 17/04/2023]

Grafik 20: Türkiye 2022 Yılı Bağımlı Nüfus Oranı ve Sayısı

Kaynak: www.tuik.gov.tr, Yaş Bağımlılık Oranı, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) sonuçları, 2007-2022, [Ziy. Tar. : 17/04/2023]

2.5 NÜFUS YOĞUNLUĞU

İstanbul'da kilometrekareye 3 bin 62 kişi düştü.

Nüfus yoğunluğu, bir bölgede yaşayan insan sayısının o bölgenin yüzölçümüne bölünmesiyle hesaplanmaktadır. İstanbul'un nüfus yoğunluğu Türkiye ortalamasının oldukça üzerindedir. İstanbul'da yaşamak, diğer şehirlere göre daha kalabalık bir ortamda yaşamak anlamına gelmekle birlikte İstanbul'un ekonomik, sosyal ve kültürel açıdan sunduğu olanaklar, birçok birey için tercih sebebi olmaya devam etmektedir.

Tablo 27 verilere göre, Türkiye'de nüfus yoğunluğu 2021 yılında 110 kişi/km² iken 2022 yılında 111 kişi/km²'ye yükselmiştir. İstanbul'da ise nüfus yoğunluğu ülke geneline oranla oldukça yüksek olup 2021 yılında 3 bin 49 kişi/km² iken 2022 yılında 3 bin 62 kişi/km²'ye yükselmiştir.

Diğer yandan en yüksek nüfus yoğunluğu olan ilçelerin başında Gaziosmanpaşa gelmektedir. Sırasıyla Güngören, Bahçelievler, Bağcılar ve Bayrampaşa diğer yoğun nüfuslu ilçeler arasındadır.

En düşük nüfus yoğunluğu ise Şile ve Çatalca'da görülmektedir. Beykoz, Arnavutköy ve Silivri gibi ilçeler de nüfus yoğunluğu en düşük ilçeler arasında yer almaktadır.

Nüfus Yoğunluğunun Yıllara Göre Dağılımı																
YIL	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Türkiye	92	93	94	96	97	98	100	101	102	104	105	107	108	109	110	111
İstanbul	2 420	2 444	2 486	2 551	2 622	2 666	2 725	2 767	2 821	2 849	2 892	2 900	2 987	2 976	3 049	3062

Tablo 27:2007-2022 Yıllara Göre Nüfus Yoğunluğu

Kaynak: www.tuik.gov.tr, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) sonuçları, 2007-2022 [Ziy. Tar. : 17/04/2023]

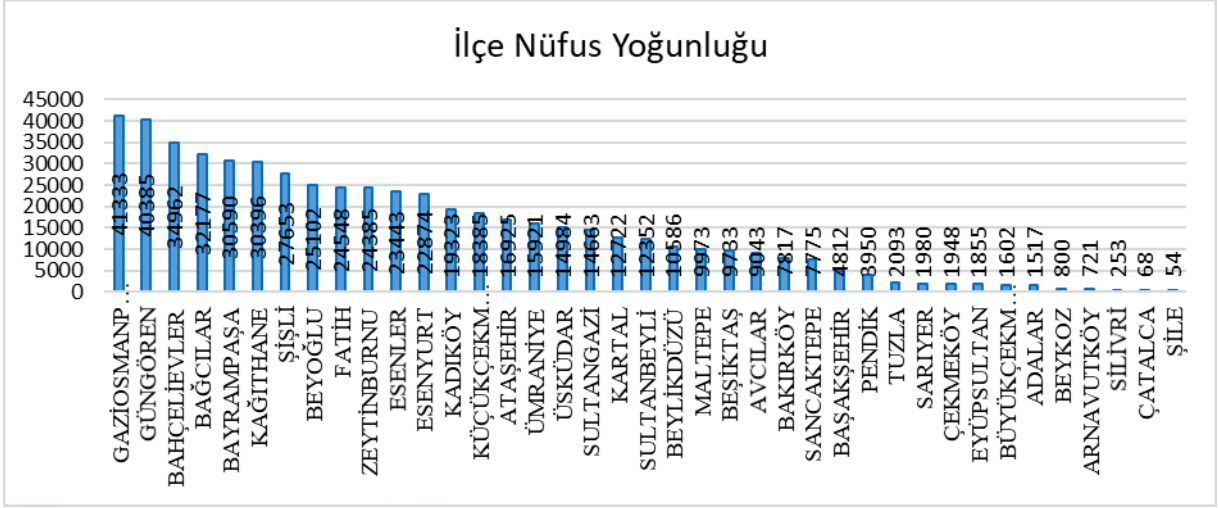
S.NO	İlçeler	Nüfus - 2022 (ADNKS)	Yüzölçüm (km2) Gerçek Alan	Nüfus Yoğunluğu Kişi/km2	TOPLAM NÜFUS İÇİNDEKİ ORANI
	İSTANBUL	15.907.951	5.461	3.049	100%
1	Esenyurt	983.571	43	22.874	6,18%
2	Küçükçekmece	808.957	44	18.385	5,09%
3	Pendik	750.435	190	3.950	4,72%
4	Bağcılar	740.069	23	32.177	4,65%
5	Ümraniye	732.379	46	15.921	4,60%
6	Bahçelievler	594.350	17	34.962	3,74%
7	Sultangazi	542.531	37	14.663	3,41%
8	Maltepe	528.544	53	9.973	3,32%
9	Üsküdar	524.452	35	14.984	3,30%
10	Başakşehir	514.900	107	4.812	3,24%
11	Gaziosmanpaşa	495.998	12	41.333	3,12%
12	Sancaktepe	489.848	63	7.775	3,08%
13	Kartal	483.418	38	12.722	3,04%
14	Kadıköy	483.064	25	19.323	3,04%
15	Kağıthane	455.943	15	30.396	2,87%
16	Avcılar	452.132	50	9.043	2,84%
17	Esenler	445.421	19	23.443	2,80%
18	Ataşehir	423.127	25	16.925	2,66%
19	Eyüpsultan	422.913	228	1.855	2,66%
20	Beylikdüzü	412.835	39	10.586	2,60%
21	Fatih	368.227	15	24.548	2,31%
22	Sultanbeyli	358.201	29	12.352	2,25%
23	Sarıyer	350.454	177	1.980	2,20%
24	Arnavutköy	326.452	453	721	2,05%
25	Çekmeköy	296.066	152	1.948	1,86%
26	Zeytinburnu	292.616	12	24.385	1,84%
27	Tuzla	288.878	138	2.093	1,82%
28	Güngören	282.692	7	40.385	1,78%
29	Büyükkçekmece	277.181	173	1.602	1,74%
30	Şişli	276.528	10	27.653	1,74%
31	Bayrampaşa	275.314	9	30.590	1,73%
32	Beykoz	247.875	310	800	1,56%
33	Bakırköy	226.685	29	7.817	1,42%
34	Beyoğlu	225.920	9	25.102	1,42%
35	Silivri	217.163	858	253	1,37%
36	Beşiktaş	175.190	18	9733	1,10%
37	Çatalca	77.468	1.142	68	0,49%
38	Şile	43.464	800	54	0,27%
39	Adalar	16.690	11	1517	0,10%

Tablo 28: İlçe Nüfuslarının Yüzölçümüne Oranı

Kaynak: İstanbul Valiliği İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü / İl Brifingi

Kaynak: Harita Genel Müdürlüğü, www.harita.gov.tr, İl ve İlçe Yüzölçümleri, [Ziy. Tar. : 17/04/2023]

Kaynak: www.tuik.gov.tr, Yıllara Göre Nüfus Yoğunluğu, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) sonuçları, 2007-2022, [Ziy. Tar. : 17/04/2023]

Grafik 21: İlçe Nüfus Yoğunluğu

Kaynak: www.tuik.gov.tr, Yıllara Göre Nüfus Yoğunluğu, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) sonuçları, 2007-2022, [Ziy. Tar. : 17/04/2023]

2.6 NÜFUS ARTIŞ HIZI

İstanbul ilinde nüfus artış hızı azaldı.

Türkiye'nin yıllık nüfus artış hızı 2021 yılında binde 12,68 iken 2022 yılında 7,05 gerçekleşmiş olup İstanbul'da ise yıllık nüfus artış hızı 2021 yılında binde 24,18 iken 2022 yılında 4,22 olmuştur.

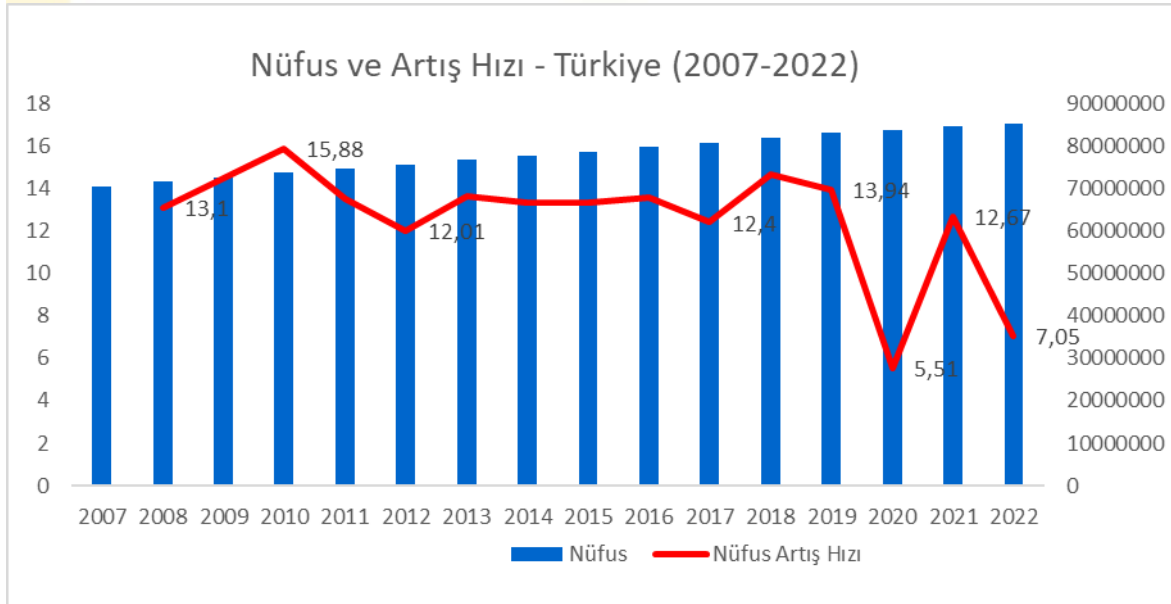
Tablo 29 bakıldığında, Türkiye genelindeki nüfus artış hızının 2021 yılından 2022 yılına kadar önemli ölçüde azaldığı görülmektedir. Aynı şekilde, İstanbul'daki nüfus artış hızı da belirgin bir şekilde azalmıştır. Bu sonuç doğum, ölüm ve göç gibi faktörlerin tümü üzerinde etkiye sahiptir.

Tablo 29'daki verilere göre İstanbul'da nüfus artış hızının en düşük olduğu bölgeler Bayrampaşa ve Sarıyer iken, en yüksek olduğu bölgeler Arnavutköy ve Şile'dir. Yinelemek gerekirse genel olarak, İstanbul'un Türkiye genelindeki nüfus artış hızının altında olduğu görülmektedir.

Türkiye	Nüfus Artış Hızı	Nüfus
2007		70.586.256
2008	13,10	71.517.100
2009	14,5	72.561.312
2010	15,88	73.722.988
2011	13,49	74.724.269
2012	12,01	75.627.384
2013	13,66	76.667.864
2014	13,32	77.695.904
2015	13,36	78.741.053
2016	13,55	79.814.871
2017	12,40	80.810.525
2018	14,66	82.003.882
2019	13,94	83.154.997
2020	5,51	83.614.362
2021	12,67	84.680.273
2022	7,05	85.279.553

Tablo 29: Türkiye Nüfus ve Nüfus Artış Hızı 2007-2022

Kaynak: www.tuik.gov.tr, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) sonuçları, 2007-2021 [Ziy.Tar. : 19/04/2023]

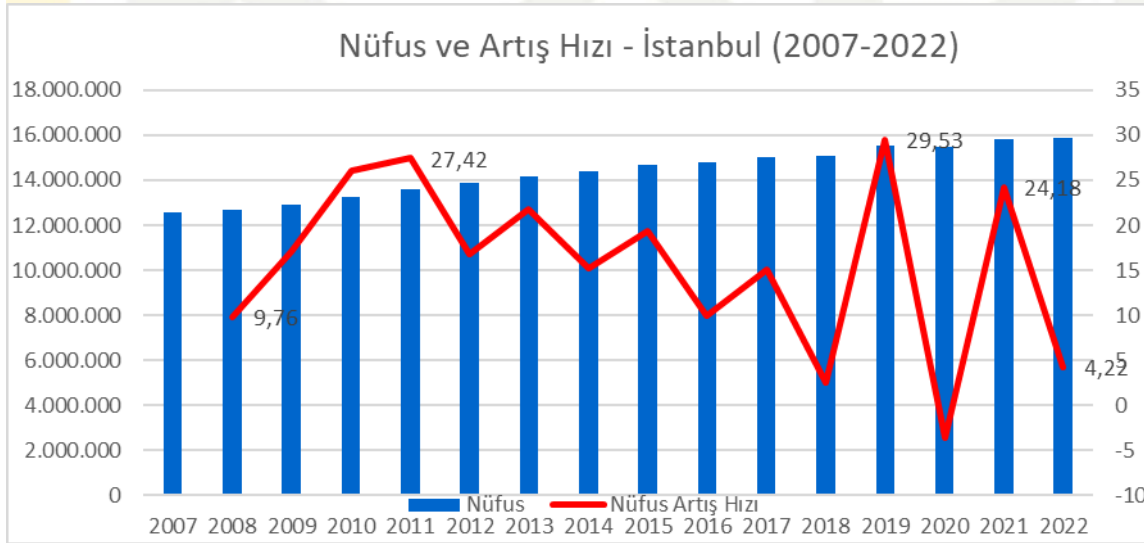
Grafik 22: Türkiye Nüfusu ve Nüfus Artış Hızı

Kaynak: www.tuik.gov.tr, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) sonuçları, 2007-2021 [Ziy.Tar. : 19/04/2023]

İstanbul	Nüfus Artış Hızı	Nüfus
2007		12.573.836
2008	9,76	12.697.164
2009	17,02	12.915.158
2010	26,02	13.255.685
2011	27,42	13.624.240
2012	16,78	13.854.740
2013	21,83	14.160.467
2014	15,18	14.377.018
2015	19,32	14.657.434
2016	9,96	14.804.116
2017	15,09	15.029.231
2018	2,56	15.067.724
2019	29,53	15.519.267
2020	-3,67	15.462.452
2021	24,18	15.840.900
2022	4,22	15.907.951

Tablo 30: İstanbul Nüfus ve Nüfus Artış Hızı 2007-2022

Kaynak: www.tuik.gov.tr, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) sonuçları, 2007-2021 [Ziy.Tar. : 19/04/2023]

Grafik 23: İstanbul Nüfusu ve Nüfus Artış Hızı

Kaynak: www.tuik.gov.tr, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) sonuçları, 2007-2021 [Ziy.Tar. : 19/04/2023]

2.7 GÖÇ İSTATİSTİKLERİ

2.7.1 İstanbul İlinin Aldığı Göç – Verdiği Göç

Tablodaki verilere göre, İstanbul'un. 2020-2021 yılında aldığı göç 385,328, verdiği göç 408,165 kişi olmak üzere toplam göç 793,493 kişi yaşanmıştır. Benzer şekilde, 2021-2022 yılında aldığı göç 385,294, verdiği göç 418,082 kişi olmak üzere toplam göç 803,376 kişi olarak gerçekleşmiştir. Her iki yılda da toplam göç hareketi yaşandığı görülmektedir

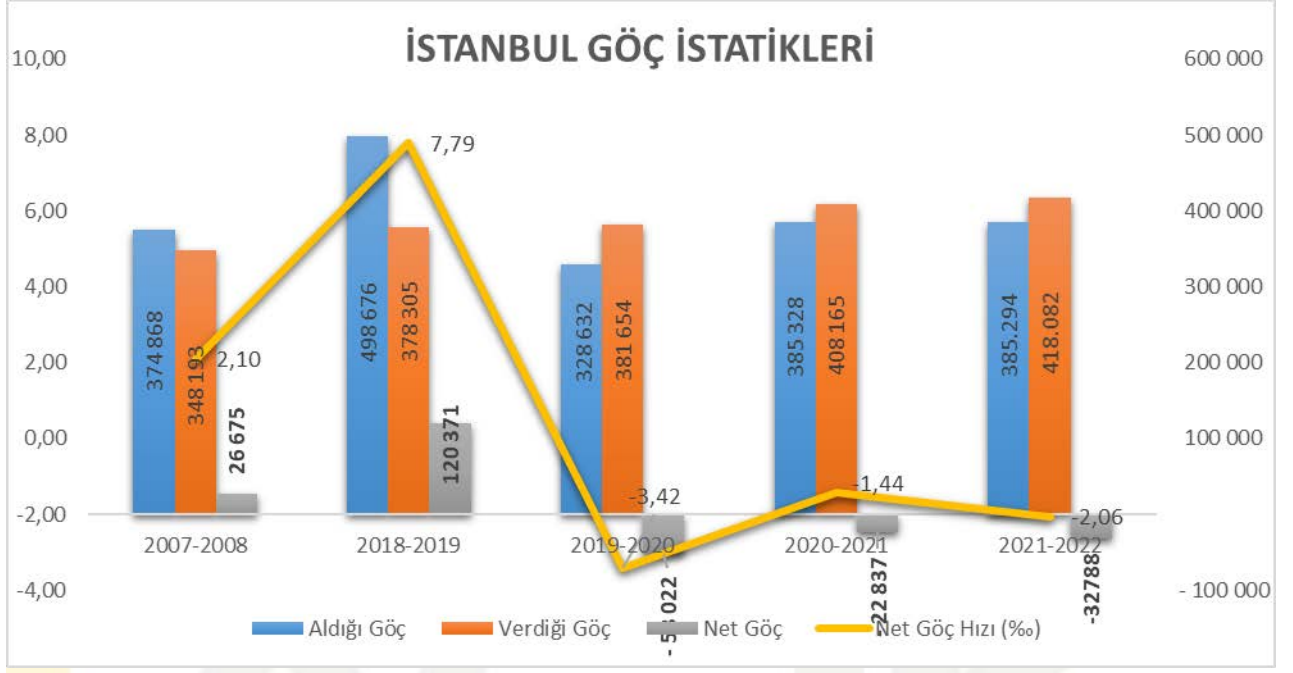
İstanbul'un aldığı göç sayısı verdiği göç sayısından daha azdır. 2020-2021 yılında net göç -22,837 kişi iken, 2021-2022 yılında bu rakam -32,788 kişi olarak gerçekleşmiştir. Yani, her iki yılda da İstanbul genelinde net göç negatif yönlüdür

2020-2021 yılında net göç hızı -1.44 % iken, 2021-2022 yılında bu rakam -2.06 % olarak gerçekleşmiştir. Yani, net göç hızı her iki yılda da negatiftir.

İSTANBUL					
Yıl	Toplam nüfus	Aldığı göç	Verdiği göç	Net göç	Net göç hızı (%)
2007-2008	12 697 164	374 868	348 193	26 675	2,10
2008-2009	12 915 158	388 467	348 986	39 481	3,06
2009-2010	13 255 685	439 515	336 932	102 583	7,77
2010-2011	13 624 240	450 445	328 663	121 782	8,98
2011-2012	13 854 740	384 535	354 074	30 461	2,20
2012-2013	14 160 467	437 922	371 601	66 321	4,69
2013-2014	14 377 018	438 998	424 662	14 336	1,00
2014-2015	14 657 434	453 407	402 864	50 543	3,45
2015-2016	14 804 116	369 582	440 889	- 71 307	-4,81
2016-2017	15 029 231	416 587	422 559	- 5 972	-0,40
2017-2018	15 067 724	385 482	595 803	- 210 321	-13,86
2018-2019	15 519 267	498 676	378 305	120 371	7,79
2019-2020	15 462 452	328 632	381 654	- 53 022	-3,42
2020-2021	15 840 900	385 328	408 165	- 22 837	-1,44
2021-2022	15907951	385294	418082	-32788	-2,06

Tablo 31:İstanbul İli Göç İstatistikleri

Kaynak: www.tuik.gov.tr, Göç İstatistikleri, İllerin aldığı göç, verdiği göç, net göç ve net göç hızı, 2008-2022, [Ziy. Tar. : 25/04/2023]

Grafik 24: İstanbul İli Göç İstatistikleri

Kaynak: www.tuik.gov.tr, Göç İstatistikleri, İllerin aldığı göç, verdiği göç, net göç ve net göç hızı, 2008-2022, [Ziy. Tar. : 25/04/2023]

Uluslararası Göç İstatistikleri

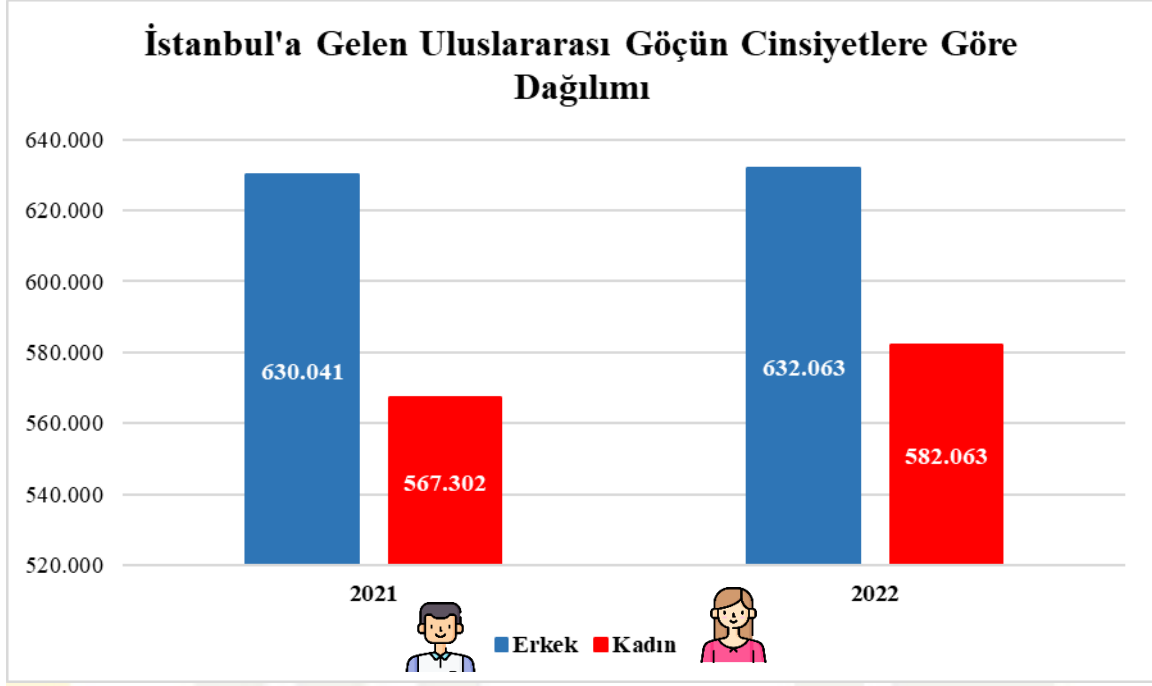
2022'de İstanbul'a Göç Edenlerde Erkekler Kadınlardan Daha Fazla"

Tablo 32'deki verilere göre, 2022 yılında İstanbul'a göç eden erkeklerin kadınlardan daha fazla olduğu görülmektedir. 632 bin 063 kişiyle erkekler, göç eden nüfusun %52,06'ini oluştururken, kadınlar ise 582 bin 063 kişiyle göç eden nüfusun %47,94'ini oluşturmuştur. Ayrıca toplam göç eden nüfus 2022'de 2021 yılına göre artış göstermiştir.

YIL	İstanbul'a gelen uluslararası göçün cinsiyetlere göre dağılımı				
	Erkek	Erkek Oran	Kadın	Kadın Oran	Toplam
2021	630.041	52,62%	567.302	47,38%	1.197.343
2022	632.063	52,06%	582.063	47,94%	1.214.126

Tablo 32: İstanbul'a gelen uluslararası göçün cinsiyetlere göre dağılımı

Kaynak: İstanbul İl Göç İdaresi Müdürlüğü 01.06.2023 tarih ve 427690 sayılı yazı

Grafik 25: İstanbul'a gelen uluslararası göçün cinsiyetlere göre dağılımı
Kaynak: İstanbul İl Göç İdaresi Müdürlüğü 01.06.2023 tarih ve 427690 sayılı yazı

İstanbul'a Gerçekleşen Uluslararası Göçte 25-29 Yaş Grubu Öne Çıkıyor"

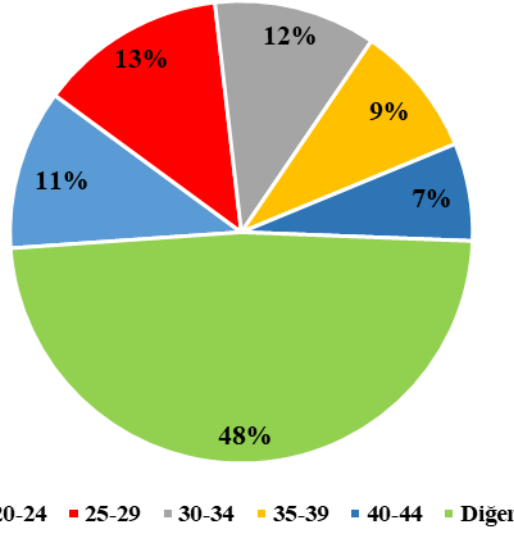
2022 yılında İstanbul'a gelen uluslararası göçün yaş gruplarına göre dağılımı incelendiğinde, en fazla göç edenlerin %13,08 oranıyla 25-29 yaş grubunda olduğu görülmüştür. Bu yaş grubunu %11,33 ile 30-34 yaş grubu ve %11,19 ile 20-24 yaş grubu takip etmektedir.

İstanbul'a gerçekleşen uluslararası göçte 2021 ve 2022 yıllarında bakıldığında, 20-24 yaş grubu ve diğer yaş gruplarında bir azalma gözlenirken, diğer yaş gruplarında genel olarak bir artış olduğunu söyleyebiliriz. Ancak, bazı yaş gruplarında büyük değişiklikler olmamış ve göç eğilimleri nispeten istikrarlı kalmıştır.

Yaş Grupları	İstanbul'a gelen uluslararası göçün yaş gruplarına göre dağılımı		
	2021	2022	ORAN
20-24	141.331	135.894	11,19%
25-29	158.606	158.928	13,09%
30-34	135.723	137.593	11,33%
35-39	108.178	112.428	9,26%
40-44	79.514	83.121	6,85%
Diğer	573.991	586.162	48,28%
TOPLAM	1.197.343	1.214.126	100,00%

Tablo 33: İstanbul' a gelen uluslararası göçün yaş gruplarına göre dağılımı
Kaynak: İstanbul İl Göç İdaresi Müdürlüğü 01.06.2023 tarih ve 427690 sayılı yazı

İstanbul'a Gelen Uluslararası Göçün Yaş Gruplarına Göre Dağılımı

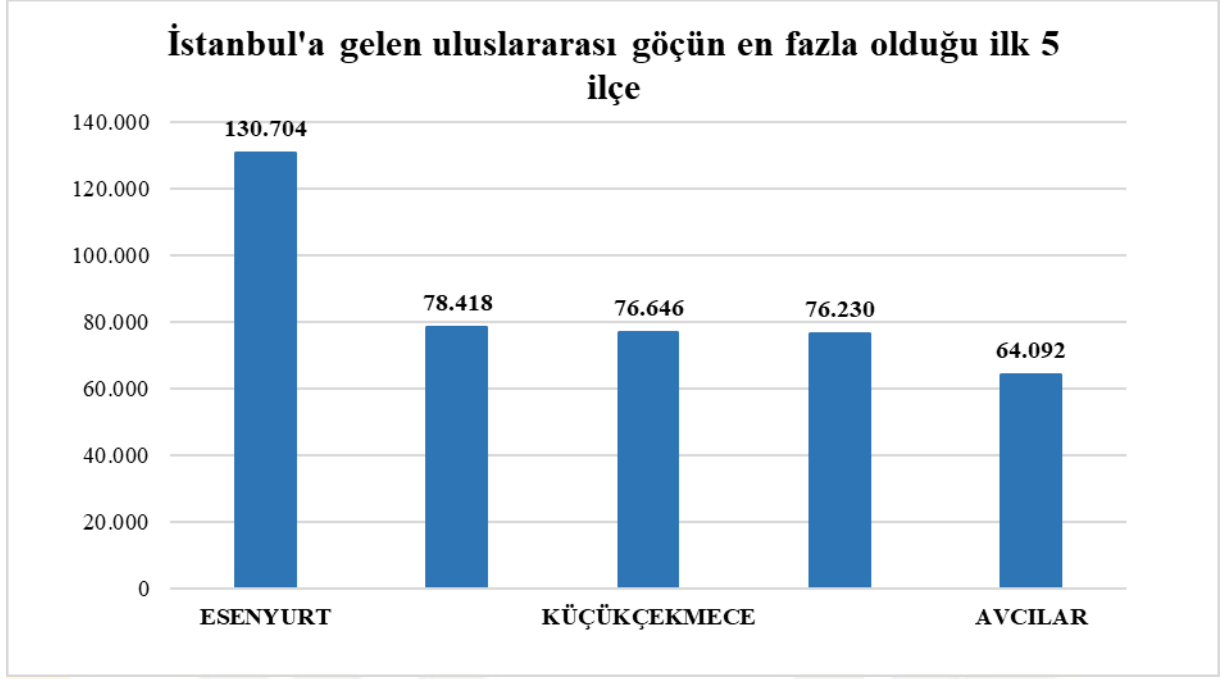
Grafik 26: İstanbul'a Gelen Uluslararası Göçün Yaş Gruplarına Göre Dağılımı
Kaynak: İstanbul İl Göç İdaresi Müdürlüğü 01.06.2023 tarih ve 427690 sayılı yazı

2022'de İstanbul'dan En Fazla Uluslararası Göç Alan İlçe Esenyurt

Tablo 34 verilere göre, 2022 yılında İstanbul'a uluslararası göçün en fazla olduğu ilçe %10,77 oranıyla Esenyurt olmuştur. Esenyurt'u sırasıyla %6,46 ile Başakşehir, %6,31 ile Küçükçekmece, %6,28 ile Bağcılar ve %5,28 ile Avcılar takip etmektedir. Diğer ilçeler ise toplamda %64,91'lik bir paya sahiptir.

İstanbul'a gelen uluslararası göçün en fazla olduğu ilk 5 ilçe					
	İlçe	2021	İlçe	2022	Yüzde
1	ESENYURT	134.759	ESENYURT	130.704	10,77%
2	FATİH	76.121	BAŞAKŞEHİR	78.418	6,46%
3	BAĞCILAR	75.811	KÜÇÜKÇEKMECE	76.646	6,31%
4	KÜÇÜKÇEKMECE	75.577	BAĞCILAR	76.230	6,28%
5	BAŞAKŞEHİR	69.244	AVCILAR	64.092	5,28%
6	DİĞER	765.831	DİĞER	788.036	64,91%
7	TOPLAM	1.197.343	TOPLAM	1.214.126	100,00%

Tablo 34: İstanbul'a Gelen Uluslararası Göçün En Fazla Olduğu İlçeler
Kaynak: İstanbul İl göç İdaresi Müdürlüğü 01.06.2023 tarih ve 427690 sayılı yazı

Grafik 27: İstanbul'a Gelen Uluslararası Göçün En Fazla Olduğu İlçeler

Kaynak: İstanbul İl göç İdaresi Müdürlüğü 01.06.2023 tarih ve 427690 sayılı yazı

2022'de İstanbul'a Gelen Uluslararası Göçte Suriye Vatandaşları İlk Sırada

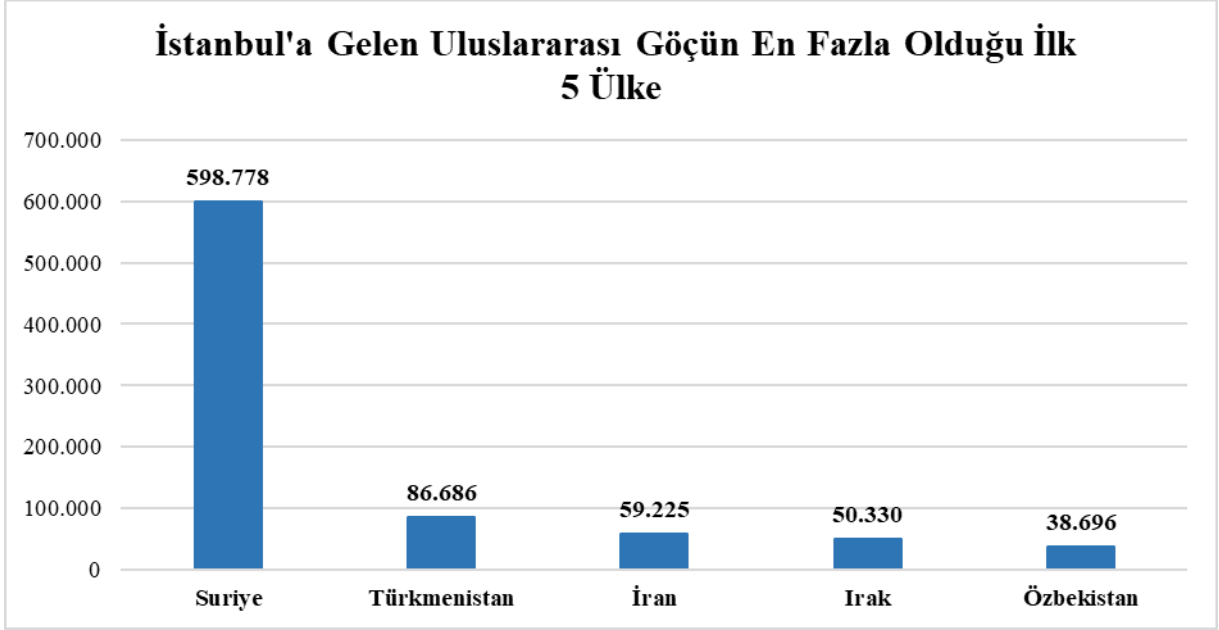
Tablo 35 verilere göre, 2022 yılında İstanbul'a gelen yabancı uyruklu nüfus içinde en yüksek orana sahip ülke %55,07 ile Suriye olmuştur. Suriye'yi sırasıyla %7,97 ile Türkmenistan, %5,45 ile İran, %4,63 ile Irak ve %3,56 ile Özbekistan takip etmektedir. Diğer ülkeler ise toplamda %23,32'lik bir paya sahiptir.

Vatandaşlık ülkesine göre İstanbul'a gelen uluslararası göçün en fazla olduğu ilk 5 ülke					
	Uyruk	2021	Uyruk	2022	Yüzde
1	Suriye	584.771	Suriye	598.778	55,07%
2	Türkmenistan	94.982	Türkmenistan	86.686	7,97%
3	İran	62.522	İran	59.225	5,45%
4	Irak	51.506	Irak	50.330	4,63%
5	Özbekistan	50.392	Özbekistan	38.696	3,56%
6	Diğer	234.532	Diğer	253.637	23,33%
	TOPLAM	1.078.705	TOPLAM	1.087.352	100,00%

Tablo 35: İstanbul'a Gelen Uluslararası Göçün En Fazla Olduğu Uyruklar

Kaynak: İstanbul İl göç İdaresi Müdürlüğü 01.06.2023 tarih ve 427690 sayılı yazı

Grafik 28: İstanbul'a Gelen Uluslararası Göçün En Fazla Olduğu Uyrıklar
Kaynak: İstanbul İl göç İdaresi Müdürlüğü 01.06.2023 tarih ve 427690 sayılı yazı

2.8 ÖLÜM İSTATİSTİKLERİ

İlçelere Göre Ölüm Sayıları (2022) ;

İstanbul'da 2022 Yılında Ölüm Sayıları İlçelere Göre Değişti.

İlimizdeki ilçelere göre ölüm sayısı dağılımı, 2022 yılına ilişkin verilerle incelendiğinde, Kadıköy ilçesinde diğer ilçelere kıyasla yüksek bir ölüm sayısına ulaşıldığı görülmektedir.

Küçükçekmece, Üsküdar, Pendik ve Fatih ilçeleri, ölüm sayısının en fazla olduğu ilçeler arasında yer almaktadır. Buna karşılık, Adalar, Şile, Çatalca ve Çekmeköy gibi ilçelerin ölüm sayıları, diğer ilçelere göre oldukça az olduğu tablo 36 verilerinde belirtilmektedir.

“milletin kapısı”

İLÇELER	2020		2021		2022	
	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın
Adalar	91	81	97	82	90	69
Arnavutköy	646	508	702	545	659	476
Ataşehir	1101	918	1317	988	1116	931
Avcılar	1115	815	1292	1033	1088	867
Bağcılar	1714	1246	1665	1343	1408	1109
Bahçelievler	1813	1342	1826	1407	1540	1244
Bakırköy	882	782	918	910	796	864
Başakşehir	721	569	862	668	660	548
Bayrampaşa	975	731	988	770	870	638
Beşiktaş	650	676	742	759	706	782
Beykoz	858	632	952	792	878	729
Beylikdüzü	874	677	1014	788	899	749
Beyoğlu	866	647	877	701	767	577
Büyükkçekmece	764	589	931	708	828	628
Çatalca	326	245	424	312	355	301
Çekmeköy	491	421	611	491	526	438
Esenler	1100	823	1107	863	919	678
Esenyurt	1742	1190	1845	1487	1527	1172
Eyüpsultan	1132	867	1239	978	1037	838
Fatih	1738	1489	1789	1529	1546	1491
Gaziosmanpaşa	1565	1112	1542	1249	1332	1068
Güngören	891	711	916	730	759	676
Kadıköy	2111	2197	2251	2401	2127	2341
Kağıthane	1166	873	1298	1025	1042	845
Kartal	1488	1138	1623	1318	1431	1239
Küçükçekmece	1976	1510	2015	1665	1828	1482
Maltepe	1604	1311	1744	1640	1592	1422
Pendik	1788	1302	2031	1665	1742	1381
Sancaktepe	817	636	896	735	790	634
Sarıyer	928	740	1107	881	1060	803
Şile	230	165	233	154	241	181
Silivri	647	485	768	560	700	535
Şişli	1021	933	1035	1023	945	983
Sultanbeyli	650	510	740	595	590	497
Sultangazi	1171	910	1178	922	980	780
Tuzla	571	420	662	524	543	426
Ümraniye	1671	1251	1815	1489	1654	1254
Üsküdar	1810	1490	1952	1736	1674	1551
Zeytinburnu	891	653	860	638	679	600
TOPLAM	42595	33595	45864	38104	39924	33827

Tablo 36: İlçelere Göre Ölüm Sayıları

Kaynak: www.tuik.gov.tr TÜİK, Ölüm İstatistikleri [Ziy.Tar. : 13/07/2023]

Kaba Ölüm Hızı;

İstanbul'da 2022 yılında Kaba Ölüm Sayısı ve Hızı Azaldı.

Tablo 37'deki verilere göre, İstanbul'da kaba ölüm sayısı 2021 yılında 84 bin 243 olarak kaydedilmişken, 2022 yılında 73 bin 751 olarak gerçekleşmiştir. Bu, %12,45'lik bir azalışa denk gelmektedir. Türkiye genelinde ise 2021 yılında 566 bin 485 olan kaba ölüm sayısı, 2022 yılında 504 bin 839'a gerilemiştir. Bu oran da %10,88'lik bir azalışa denk gelmektedir.

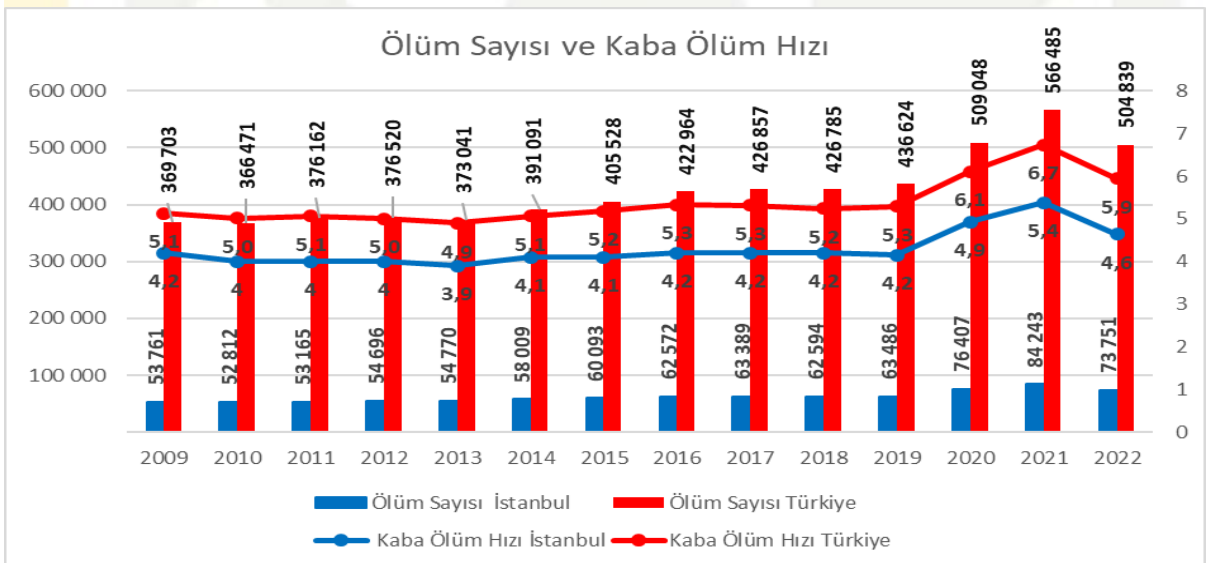
Bin kişi başına düşen ölüm sayısını ifade eden kaba ölüm hızına bakıldığında ise İstanbul'da toplam kaba ölüm hızı 2021 yılında binde 5,4 iken 2022 yılında binde 4,6 olarak azalmıştır. Diğer bir ifadeyle 2022 yılında bin kişi başına 4,6 ölüm düşmüştür. Türkiye genelinde ise toplam kaba ölüm hızı 2021 yılında binde 6,7 iken 2022 yılında binde 5,9 olarak azalmıştır.

Bu verilere göre, İstanbul'da 2021-2022 yılları arasında kaba ölüm hızı ve kaba ölüm sayısı azalmıştır. Türkiye genelinde de kaba ölüm hızı ve ölüm sayısı 2021-2022 yılları arasında azalmıştır. Ayrıca, İstanbul'daki kaba ölüm hızı Türkiye genelindeki kaba ölüm hızının altında kalmıştır.

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Kaba Ölüm Hızı İstanbul	4,2	4	4	4	3,9	4,1	4,1	4,2	4,2	4,2	4,2	4,9	5,4	4,6
Ölüm Sayısı İstanbul	53 761	52 812	53 165	54 696	54 770	58 009	60 093	62 572	63 389	62 594	63 486	76 407	84 243	73 751
Kaba Ölüm Hızı Türkiye	5,1	5,0	5,1	5,0	4,9	5,1	5,2	5,3	5,3	5,2	5,3	6,1	6,7	5,9
Ölüm Sayısı Türkiye	369 703	366 471	376 162	376 520	373 041	391 091	405 528	422 964	426 857	426 785	436 624	509 048	566 485	504 839

Tablo 37: Kaba Ölüm Hızı ve Kaba Ölüm Sayısı

Kaynak: TÜİK, Ölüm ve Ölüm Nedeni İstatistikleri, Sağlık Bakanlığı, Ölüm Bildirim Sistemi [Ziy.Tar. : 13/07/2023]

Grafik 29: Ölüm Sayısı ve Kaba Ölüm Hızı

Kaynak: www.tuik.gov.tr TÜİK, Ölüm ve Ölüm Nedeni İstatistikleri, Sağlık Bakanlığı, Ölüm Bildirim Sistemi [Ziy.Tar. : 13/07/2023]

Bebek Ölüm Sayısı ve Hızı;

İstanbul'da Bebek Ölüm Sayısı Azaldı

Tablo 38'deki verilere göre, İstanbul'da bebek ölüm sayısı 2021 yılında 1.239 olarak kaydedilmişken, 2022 yılında 1.171 olarak gerçekleşmiştir. Bu, %5,48'lik bir azalışa denk gelmektedir. Türkiye genelinde ise 2021 yılında 10 bin 089 olan bebek ölüm sayısı, 2022 yılında 9 bin 522'ye gerilemiştir. Bu oran da %5,61'lik azalışa denk gelmektedir.

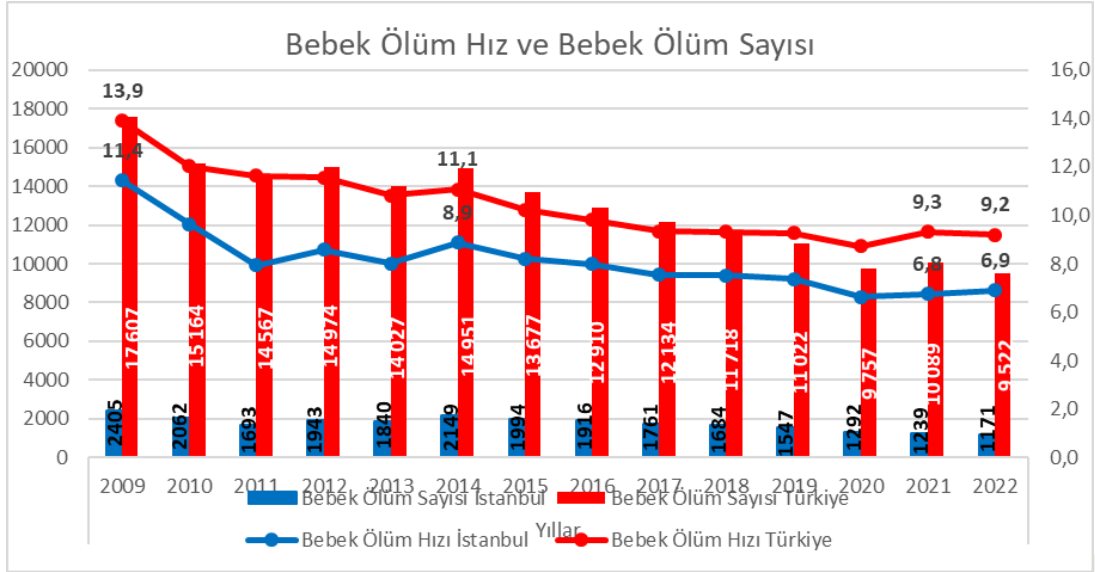
Bin canlı doğum başına düşen bebek ölüm sayısını ifade eden bebek ölüm sayısına bakıldığında, İstanbul'da toplam bebek ölüm hızı 2021 yılında binde 6,8 iken 2022 yılında binde 6,9 olarak artmıştır. Diğer bir ifadeyle 2022 yılında bin canlı doğum başına 6,9 bebek ölümü gerçekleşmiştir. Türkiye genelinde ise toplam bebek ölüm hızı 2021 yılında binde 9,3 iken 2022 yılında binde 9,2 olarak azalmıştır.

Bu verilere göre, İstanbul'da 2021-2022 yılları arasında bebek ölüm hızı artmış, bebek ölüm sayısı ise azalmıştır. Türkiye genelinde ise 2021-2022 yılları arasında hem bebek ölüm hızı hem de bebek ölüm sayısı azalmıştır.

Bebek Ölüm Hızı ve Bebek Ölüm Sayısı														
	Yıllar													
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Bebek Ölüm Hızı İstanbul	11,4	9,6	7,9	8,6	8,0	8,9	8,2	8,0	7,5	7,5	7,4	6,6	6,8	6,9
Bebek Ölüm Sayısı İstanbul	2405	2062	1693	1943	1840	2149	1994	1916	1761	1684	1547	1292	1239	1171
Bebek Ölüm Hızı Türkiye	13,9	12,0	11,6	11,6	10,8	11,1	10,2	9,8	9,3	9,3	9,3	8,7	9,3	9,2
Bebek Ölüm Sayısı Türkiye	17 607	15 164	14 567	14 974	14 027	14 951	13 677	12 910	12 134	11 718	11 022	9 757	10 089	9 522

Tablo 38: Bebek Ölüm Hızı ve Bebek Ölüm Sayısı

Kaynak: www.tuik.gov.tr TÜİK, Ölüm ve Ölüm Nedeni İstatistikleri, [Ziy.Tar. : 13/07/2023]

Grafik 30: Bebek Ölüm Sayısı ve Bebek Ölüm Hızı

Kaynak: www.tuik.gov.tr TÜİK, Doğum İstatistikleri, [Ziy.Tar. : 13/07/2023]

Bebek Ölüm Sayıları - İstanbul										
Yıl	Genel Toplam	Günlük bebek ölümleri				Aylık bebek ölümleri				Bilinmeyen
		Toplam	0	1-6	7-29	Toplam	1-4	5-8	9-11	
2022	1 171	748	150	353	245	423	264	114	45	-
2021	1 239	851	144	428	279	388	253	90	45	-
2020	1 292	837	172	395	270	455	281	124	50	-
2019	1 547	978	205	443	330	569	360	137	72	-
2018	1 684	1 136	211	528	397	548	349	139	60	-
2017	1 761	1 155	223	530	402	606	410	137	59	-
2016	1 916	1 238	221	583	434	678	432	158	88	-
2015	1.994	1.261	250	584	427	733	471	182	80	-
2014	2.149	1.383	291	676	416	766	526	173	67	-
2013	1.840	1.184	192	574	418	656	460	146	50	-
2012	1.943	1.257	270	622	365	686	461	158	67	-
2011	1.693	1.074	227	528	319	619	400	161	58	-
2010	2.062	1.309	313	657	339	753	505	179	69	-
2009	2.405	1.539	390	739	410	861	588	205	68	5

Tablo 39: Bebek Ölüm Sayıları

Kaynak: www.tuik.gov.tr TÜİK, Ölüm ve Ölüm Nedeni İstatistikleri, [Ziy.Tar. : 13/07/2023]

3. 2022 YILI İSTANBUL İLİ AÇIK KAPI BİRİMİNE YAPILAN BAŞVURULARIN İSTATİSTİĞİ

Açık Kapı birimleri vatandaşlarımızın kamu kurumlarıyla doğrudan iletişim kurabilmesine olanak sağlayan kuruluşlardır. Açık Kapı birimleri, vatandaşlarımızın sorunlarını dinleyerek çözüm önerilerini sunmakta ve vatandaşlarımızın talepleri değerlendirilip kamu kurumları ile işbirliği yapılarak çözüm süreçleri yürütülmektedir.

Esenyurt, Küçükçekmece ve Sultangazi Açık Kapı Birimleri yoğun ilgi gördü.

81 İl Valiliğinde oluşturulan Açık Kapı birimlerine gelen başvuruların %11,92'sini karşılayan İstanbul'da, 89 bin 824 başvuru elektronik sisteme kaydedilerek ilgili kurumlara yönlendirilmiş ve tamamı sonuçlandırılmıştır. Başvuru sayısının en fazla olduğu illere bakıldığında İlimizin birinci sırada yer aldığı görülmektedir.

Yoğun nüfusa sahip ilçelerden Esenyurt, 9 bin 737 başvuruyla en yüksek müracaat sayısına ulaşarak listenin başında yer almıştır. Küçükçekmece, 5 bin 160 başvuru ile Esenyurt'u takip ederken, Sultangazi ise 4 bin 740 başvuruyla üçüncü sıradadır. Bu üç ilçe en fazla müracaatın yapıldığı ilçelerdir.

En düşük başvuru sayısına sahip ilçeler sıralamasında ise Adalar 27 başvuru ile birinci sırada yer alırken, Şile 118 başvuru ile ikinci sıradadır. Bu iki ilçe en az müracaatın yapıldığı ilçelerdir.

Bu verilere dayanarak, yoğun nüfuslu ilçeler olan Esenyurt, Küçükçekmece ve Sultangazi'nin diğer ilçelere göre daha fazla başvuru aldığı görülmektedir.

Başvuru Sayıları		
İlçe	2022	Sonuçlanma Oranı
Esenyurt	9.737	100%
Küçükçekmece	5.160	100%
Sultanгази	4.740	100%
Gaziosmanpaşa	4.123	100%
Bağcılar	4.065	100%
Ümraniye	3.934	100%
Sultanbeyli	3.510	100%
Pendik	3.455	100%
Sancaktepe	3.412	100%
Bahçelievler	3.382	100%
Esenler	3.316	100%
Kağıthane	2.917	100%
Arnavutköy	2.746	100%
Maltepe	2.479	100%
Beylikdüzü	2.454	100%
Avcılar	2.450	100%
Üsküdar	2.376	100%
Güngören	2.196	100%
Fatih	2.096	100%
Kartal	1.849	100%
Başakşehir	1.720	100%
Büyükçekmece	1.667	100%
Eyüpsultan	1.491	100%
Tuzla	1.483	100%
Ataşehir	1.456	100%
Çekmeköy	1.391	100%
Şişli	1.321	100%
Sarıyer	1.293	100%
Bayrampaşa	1.266	100%
Zeytinburnu	1.172	100%
Beyoğlu	1.164	100%
Kadıköy	1.023	100%
Silivri	939	100%
Beykoz	912	100%
Bakırköy	490	100%
Çatalca	248	100%
Beşiktaş	246	100%
Şile	118	100%
Adalar	27	100%
Toplam	89.824	100%

Tablo 40: Açık Kapı Başvurularının İlçelere Göre Dağılımı

Kaynak: rapor.icisleri.gov.tr, E-İçişleri İş Zekâsı Modülü, [Ziy.Tar.: 17/05/2023]

İstanbul'da Açık Kapı Başvurularında Sosyal Hizmetler Alanında Olanlar İlk Sırada Yer Aldı.

İstanbul'da 2022 yılında Açık Kapı birimlerine yapılan başvuruların incelenmesi sonucunda, hizmet başlıklarına göre en yoğun başvurunun %82,89 oranıyla Sosyal Hizmetler alanında olduğu görülmektedir. Yerel Yönetimler %2,03 oranıyla ikinci sırada yer alırken, Sağlık Başvuruları ise %1,72 oranıyla üçüncü sırada yer almıştır.

Öte yandan, başvuruların en düşük olduğu hizmet başlıklarının ise Kültür ve Turizm, Orman ve Su İşleri ve Din Hizmetleri olarak son sıralarda yer aldıkları görülmektedir.

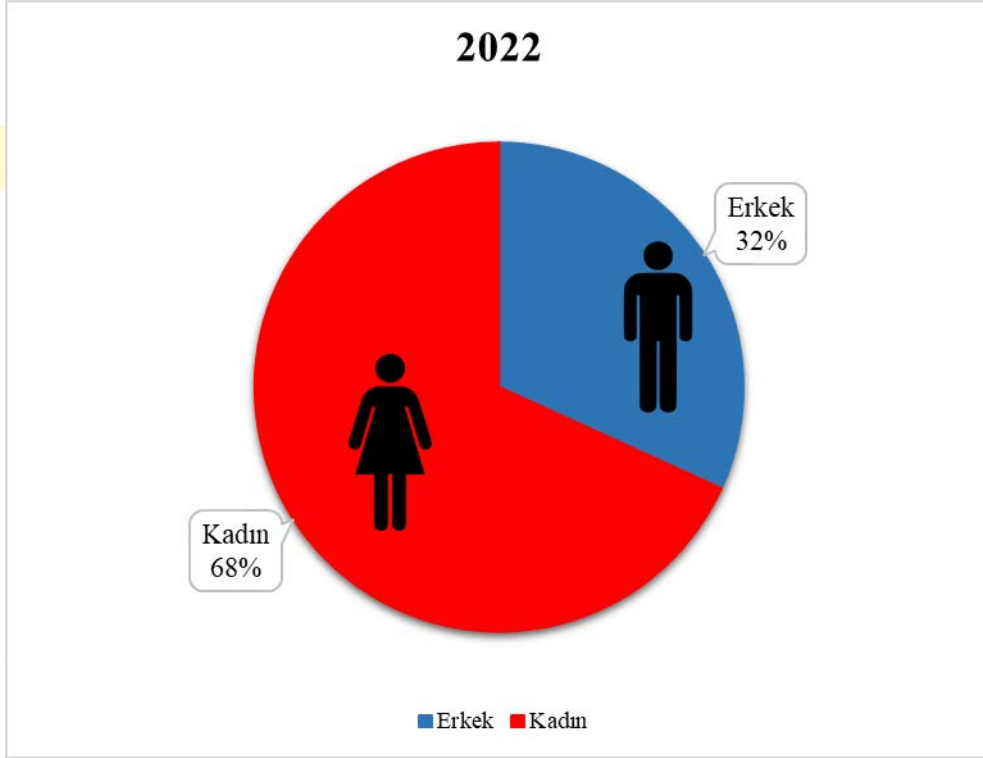
İstanbul				
S.No.	Hizmet Tür Kategorisi	2021	2022	Değişim Oranı
1	Sosyal Hizmetler	86.163	82.008	-4,82%
2	Yerel Yönetimler	1.851	1.853	0,11%
3	Sağlık	1.515	1.568	3,50%
4	Diğer	7.626	1.363	-82,13%
5	Valilik Hizmetleri	5.346	963	-81,99%
6	Eğitim	2.188	848	-61,24%
7	Çalışma Ve Sosyal Güvenlik	2.972	830	-72,07%
8	Vefa Masası Yardım	27.054	599	-97,79%
9	Emniyet Ve Güvenlik Hizmetleri	456	467	2,41%
10	Çevre Ve Sehircilik	542	361	-33,39%
11	Gençlik Ve Spor	317	96	-69,72%
12	Enerji	149	96	-35,57%
13	Tapu Ve Kadastro	56	65	16,07%
14	Gıda, Tarım Ve Hayvancılık	264	63	-76,14%
15	Ekonomi Ve Sanayi	261	59	-77,39%
16	Din Hizmetleri	114	50	-56,14%
17	Kültür Ve Turizm	42	10	-76,19%
18	Orman Ve Su İşleri	15	5	-66,67%
19	Valilik/Kaymakamlık Sosyal Yardım	3.470		-100,00%
Toplam		140.401	91.304	-34,97%

Tablo 41: İstanbul Hizmet Tür Kategorilerine Göre Başvuru Dağılımı

Kaynak: rapor.icisleri.gov.tr, E-İçişleri İş Zekâsı Modülü Hizmet Tür Kategorilerine Göre Dağılımı, [Ziy.Tar. : 23/05/2023]

İlimizde Açık Kapı Birimlerine Yapılan Başvuruların Çoğunluğunu Kadınlar Oluşturdu.

2022 yılında İlimiz Açık Kapı birimlerine toplamda 89.824 başvuru yapılmıştır. Bu başvuruların 61.254'ü kadınlar tarafından gerçekleştirilmiştir. Başvuruların %32'si erkeklerden gelirken, %68'i kadınlardan oluşmuştur.

Grafik 31: 2022 Yılı Açık Kapı Başvurularının Cinsiyete Göre Dağılımı

Kaynak: rapor.icisleri.gov.tr, E-İçişleri İş Zekâsı Modülü İlçelere ve Cinsiyete Göre Dağılımı, [Ziy.Tar. : 23/05/2023

Bu verilere göre, ilimizde kadınlar tarafından en çok müracaatın yapıldığı ilçeler; Esenyurt, Küçükçekmece ve Sultangazi ilçesi olurken, en az başvurunun yapıldığı ilçeler sıralamasında ise Adalar, Şile ve Beşiktaş olduğu görülmektedir.

İstanbul Valiliği Açık Kapı

S.No.	İlçe Adı	2022		
		Cinsiyet		Toplam
		Erkek	Kadın	
1	Adalar	10	17	27
2	Arnavutköy	856	1.890	2.746
3	Ataşehir	483	973	1.456
4	Avcılar	777	1.673	2.450
5	Bağcılar	1.340	2.725	4.065
6	Bahçelievler	958	2.424	3.382
7	Bakırköy	222	268	490
8	Başakşehir	605	1.115	1.720
9	Bayrampaşa	436	830	1.266
10	Beşiktaş	138	108	246
11	Beykoz	327	585	912
12	Beylikdüzü	650	1.804	2.454
13	Beyoğlu	385	779	1.164
14	Büyükkçekmece	618	1.049	1.667
15	Çatalca	89	159	248
16	Çekmeköy	423	968	1.391
17	Esenler	986	2.330	3.316
18	Esenyurt	2.758	6.979	9.737
19	Eyüpsultan	519	972	1.491
20	Fatih	749	1.347	2.096
21	Gaziosmanpaşa	1.119	3.004	4.123
22	Güngören	637	1.559	2.196
23	Kadıköy	440	583	1.023
24	Kağıthane	919	1.998	2.917
25	Kartal	586	1.263	1.849
26	Küçükçekmece	1.597	3.563	5.160
27	Maltepe	665	1.814	2.479
28	Pendik	1.169	2.286	3.455
29	Sancaktepe	1.168	2.244	3.412
30	Sarıyer	509	784	1.293
31	Silivri	351	588	939
32	Sultanbeyli	1.046	2.464	3.510
33	Sultangazi	1.227	3.513	4.740
34	Şile	57	61	118
35	Şişli	483	838	1.321
36	Tuzla	552	931	1.483
37	Ümraniye	1.356	2.578	3.934
38	Üsküdar	947	1.429	2.376
39	Zeytinburnu	413	759	1.172
Toplam		28.570	61.254	89.824

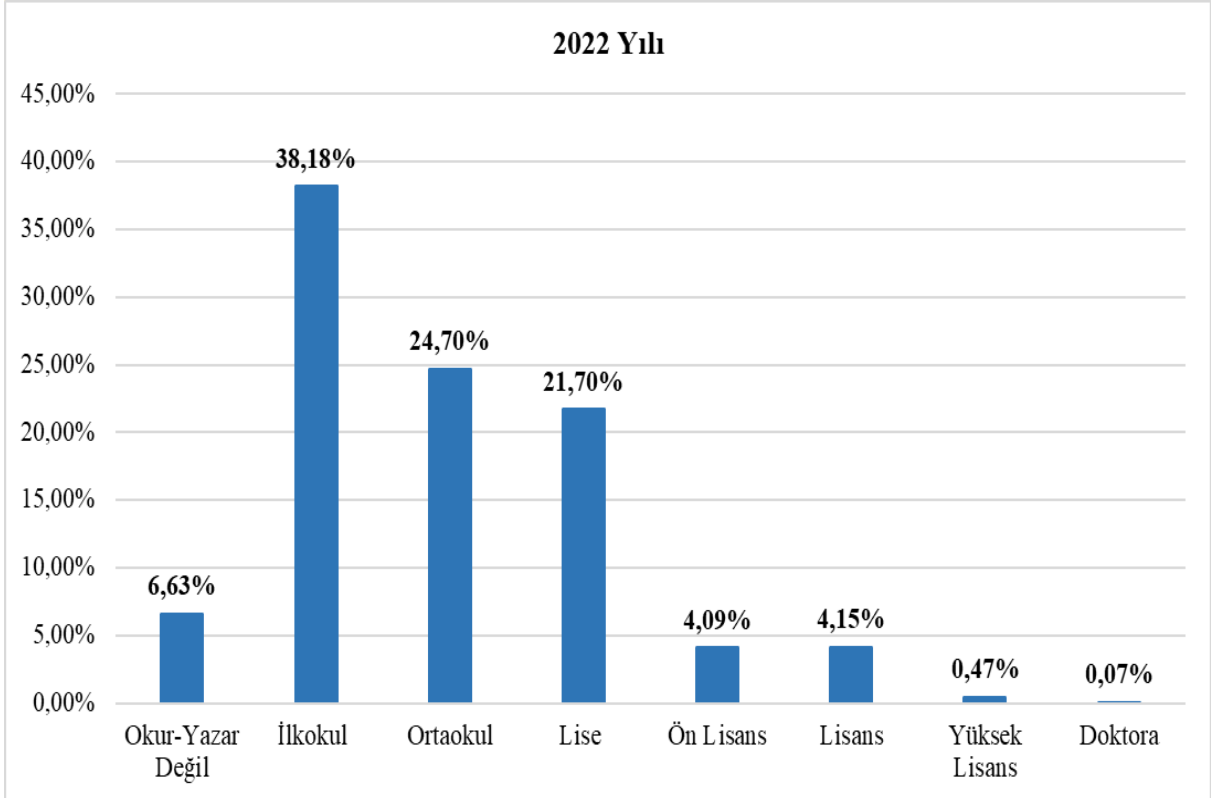
Tablo 42: 2022 Yılı Açık Kapı Başvurularının İlçelere ve Cinsiyete Göre Dağılımı

Kaynak: rapor.icisleri.gov.tr, E-İçişleri İş Zekâsı Modülü İlçelere ve Cinsiyete Göre Dağılımı, [Ziy.Tar. : 23/05/2023]

İlimiz Açık Kapı birimleri 2022 yılında en fazla başvuruyu ilkokul mezunlarından aldı.

2022 yılı Açık Kapı birimine yapılan başvurular arasında eğitim durumunu belirtenler içinde en yüksek oran %38,18 ile ilkokul mezunlarına ait olup onu %24,70 ile ortaokul mezunları, %21,70 ile lise mezunları, %6,63 ile okur-yazar olmayanlar, %4,15 ile lisans mezunları, %4,09 ile önlisans mezunları takip etti. Yüksek lisans mezunlarının oranı %0,47, doktorasını tamamlamış olanların oranı ise %0,07 olduğu gözlemlendi.

2022 yılı Açık Kapı birimine yapılan başvurular arasında eğitim durumunu belirtenler içinde okur-yazar olmayanlar, ilkokul, ortaokul, lise, ön lisans ve lisans mezunlarının en fazla olduğu ilçe Esenyurt olurken başvuru yapan yüksek lisans mezunları sayısı en fazla Sarıyer, doktora yapmış olan sayısı ise en fazla Küçükçekmece oldu.

Grafik 32: 2022 Yılı Açık Kapı Başvurularının Eğitim Durumu Yüzdeleri

Kaynak: rapor.icisleri.gov.tr, E-İçişleri İş Zekâsı Modülü, [Ziy. Tar. : 23/05/2023]

2022	Okur-Yazar Değil	İlkokul	Ortaokul	Lise	Ön Lisans	Lisans	Yüksek Lisans	Doktora
ADALAR	1	9	11	2	2	2	0	0
ARNAVUTKÖY	201	1122	815	463	77	63	3	2
ATAŞEHİR	54	503	329	400	75	85	9	1
AVCILAR	152	934	631	526	107	92	7	1
BAĞCILAR	298	1602	1017	861	171	110	5	1
BAHÇELİEVLER	279	1305	767	771	153	96	10	1
BAKIRKÖY	37	153	97	94	21	56	32	0
BAŞAKŞEHİR	135	676	430	303	69	104	3	0
BAYRAMPAŞA	56	514	246	341	49	56	4	0
BEŞİKTAŞ	4	32	36	56	14	85	15	4
BEYKOZ	20	297	282	226	47	36	4	0
BEYLİKDÜZÜ	143	840	600	614	117	125	14	1
BEYOĞLU	111	448	277	216	55	44	11	2
BÜYÜKÇEKMECE	44	575	385	447	73	130	11	2
ÇATALCA	15	88	65	53	9	17	1	0
ÇEKMEKÖY	57	523	318	357	67	68	1	0
ESENLER	203	1385	812	702	116	92	5	1
ESENYURT	882	3912	2677	1722	303	231	10	0
EYÜPSULTAN	58	535	297	412	88	93	8	0
FATİH	179	824	429	458	84	104	18	0
GAZİOSMANPAŞA	325	1871	967	724	129	100	5	2
GÜNGÖREN	174	898	540	448	63	71	1	1
KADIKÖY	29	261	188	298	67	150	26	4
KAĞITHANE	202	1184	677	638	105	106	5	0
KARTAL	94	587	387	549	122	100	9	1
KÜÇÜKÇEKMECE	325	2026	1391	1053	163	160	17	25
MALTEPE	127	853	524	725	123	111	15	1
PENDİK	161	1219	936	850	159	123	7	0
SANCAKTEPE	187	1280	956	723	138	113	15	0
SARIYER	42	365	268	358	94	95	69	2
SİLİVRİ	37	391	286	156	40	28	1	0
SULTANBEYLİ	315	1306	976	658	135	115	5	0
SULTANGAZİ	451	2019	1218	802	141	105	4	0
ŞİLE	7	36	17	40	8	9	1	0
ŞİŞLİ	113	483	264	237	44	140	27	13
TUZLA	73	503	404	364	66	67	6	0
ÜMRANİYE	198	1333	993	1009	178	195	27	1
ÜSKÜDAR	55	959	471	608	140	132	10	1
ZEYTİNBURNU	110	442	207	230	60	120	3	0
TOPLAM	5954	34293	22191	19494	3672	3729	424	67

Tablo 43:2022 Yılı Açık Kapı Başvuranların İlçelere ve Eğitim Durumlarına Göre Dağılımı

Kaynak: rapor.icisleri.gov.tr, E-İçişleri İş Zekâsı Modülü, [Ziy. Tar. : 23/05/2023]

2022 yılında Açık Kapı birimlerine başvuru yapanların en fazla 30-40 yaş aralığında olduğu gözlemlendi.

2022 yılında başvuru yapanların yaşları incelendiğinde en fazla başvuruyu 36 bin 071 ile 30-40 yaş grubu yaparken onu 23 bin 318 ile 20-30 yaş grubu, 21 bin 191 ile 40-50 yaş grubu takip etti.

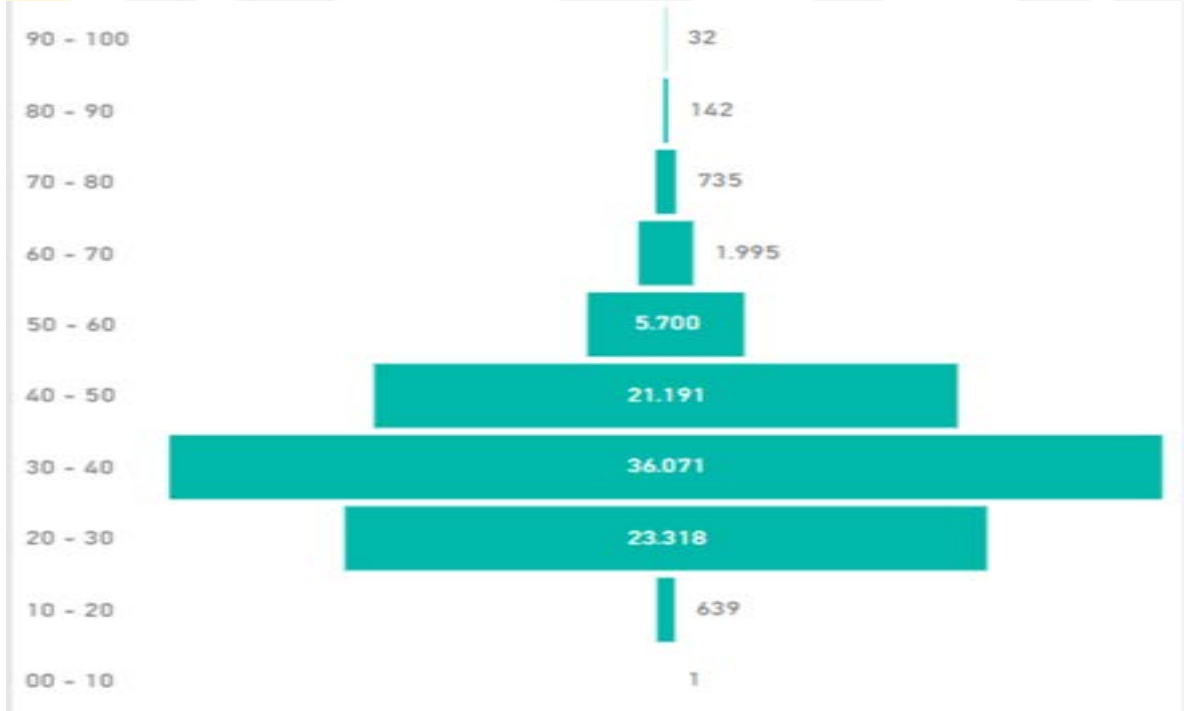
En az başvuru 1 ile 0-10 yaş grupları tarafından yapılırken onu 32 ile 90-100 yaş grubu ile 142 ile 80-90 yaş grubu ve 639 ile 10-20 yaş grubu takip etti.

30-40 yaş grubu aralığındaki başvurular içerisinde en fazla başvuru 4 bin 378 ile Esenyurt ilçesinden yapılırken onu 2 bin 289 ile Küçükçekmece ve bin 928 ile Sultangazi ilçeleri takip etti.

Yaş Grubu	2022	Oran
0-10 Yaş	1	0,00%
10-20 Yaş	639	0,71%
20-30 Yaş	23.318	25,96%
30-40 Yaş	36.071	40,16%
40-50 Yaş	21.191	23,59%
50-60 Yaş	5.700	6,35%
60-70 Yaş	1.995	2,22%
70-80 Yaş	735	0,82%
80-90 Yaş	142	0,16%
90-100 Yaş	32	0,04%
100-110 Yaş	0	0,00%
TOPLAM	89.824	100,00%

Tablo 44: 2022 yılı Açık Kapı Başvuru Sahiplerinin Yaş Grubu Dağılımı

Kaynak: rapor.icisleri.gov.tr, E-İçişleri İş Zekâsı Modülü, [Ziy.Tar. : 22/05/2023]

Grafik 33: 2022 Yılı Başvuru Sayısı Yaş Grubu Dağılımı

Kaynak: rapor.icisleri.gov.tr, E-İçişleri İş Zekâsı Modülü, [Ziy.Tar. : 22/05/2023]

İlimiz Açık Kapı birimlerine 2022 yılında en fazla başvuru bir mesleği olmayan vatandaşlar tarafından yapıldı.

2022 yılında ilimiz Açık Kapı birimlerine yapılan başvurular arasında mesleğini belirtenler içinde en yüksek orana; bir mesleği olmayanlar, tekstil çalışanları ve gıda çalışanlarının sahip olduğu gözlemlendi.

Herhangi bir mesleğe sahip olmadığını belirten 67 bin 516 kişi varken, diğer sektörlerde çalıştığını belirten 8 bin 866 kişi, tekstil sektörü olduğunu belirten 2 bin 277 kişi, gıda sektöründe çalıştığını belirten bin 685 kişi olarak kaydedildi.

Herhangi bir mesleğe sahip olmayanlar içerisinde en fazla başvuru 7 bin 511 kişi ile Esenyurt, 3 bin 872 kişi ile Küçükçekmece ve 3 bin 823 kişi ile Sultangazi ilçelerinden yapıldı.

Tekstil sektöründe çalışanlar içerisinde en fazla başvuru 251 kişi ile Bağcılar, 239 kişi ile Esenyurt ve 191 kişi ile Küçükçekmece ilçelerinden yapıldı.

Gıda sektöründe çalışanlar içerisinde en fazla başvuru 177 kişi ile Esenyurt, 105 kişi ile Ümraniye ve 96 kişi ile Sancaktepe ilçelerinden yapıldı.

Grafik 34: Açık Kapı Başvurularının Sektörlere Göre Dağılımı

Kaynak: rapor.icisleri.gov.tr, E-İçişleri İş Zekâsı Modülü, [Ziy.Tar. : 22/05/2023]

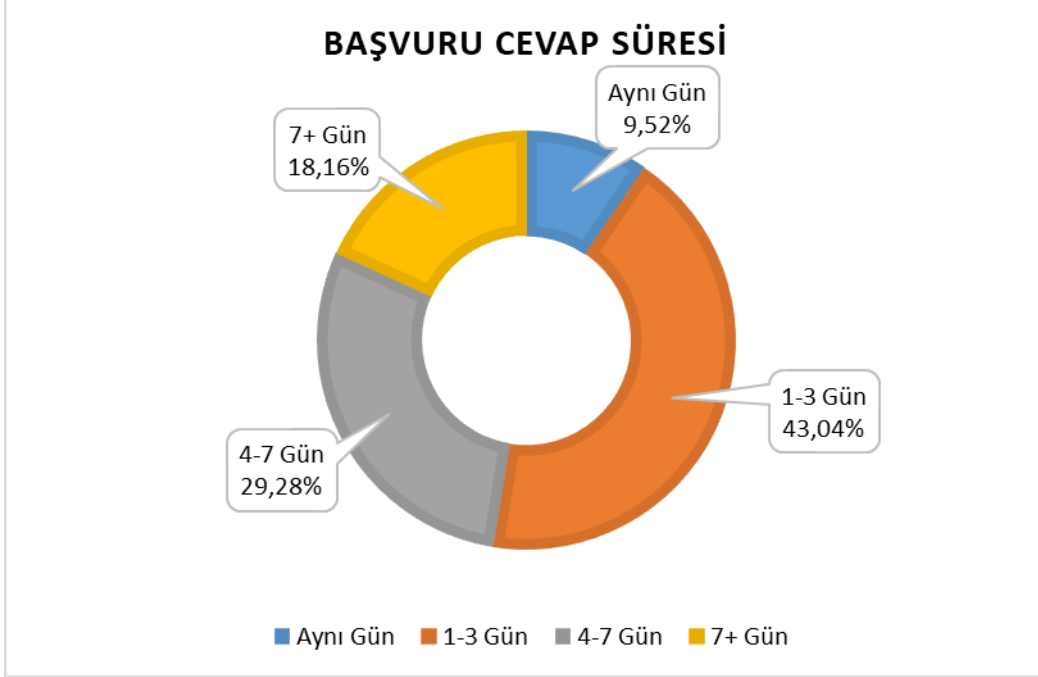
Sektör	Başvuru Sayısı
Çalışmıyor	67.516
Diğer	8.866
Tekstil - Konfeksiyon - Hazır Giyim	2.277
Gıda	1.685
İnşaat	1.480
Temizlik Hizmetleri	1.197
Güvenlik	948
Eğitim	740
Sanayi	604
Kamu Hizmetleri	596
Sağlık - Medikal - Kozmetik	547
Lojistik - Taşımacılık	545
Ulaşım	315
Elektrik ve Elektronik	258
Otomotiv	238
Turizm	224
Ticaret	220
Avukatlık - Hukuki Danışmanlık	164
Medya - İletişim	144
Bilişim	133
Finans	116
Basım Yayın - Matbaacılık	102
Emekli	101
Telekomünikasyon	93
Bankacılık	92
Çevre	72
Teknoloji	71
Kimya Sanayi	64
Endüstri	57
Enerji	53
Denizcilik	46
Emlak - Gayrimenkul	45
Fuarçılık	45
Eğlence	37
Spor Faaliyetleri	34
Kuyumculuk	25
Sigortacılık	25
Kültür, Sanat ve Tasarım	23
Tarım - Hayvancılık	18
Madencilik	8

Tablo 45: Açık Kapı Başvurularının Sektörlere Göre Dağılımı

Kaynak: rapor.icisleri.gov.tr, E-İçişleri İş Zekâsı Modülü, [Ziy. Tar. : 22/05/2023]

2022 yılında Açık Kapı birimlerine yapılan başvuruların %9,52'ü aynı gün içerisinde sonuçlandırılmıştır.

İstanbul Açık Kapı'ya yapılan başvurular çoğunlukla 7 iş gününde sonuçlandırılmaktadır. 2022 yılında İstanbul Açık Kapı sistemine yapılan başvuruların %9,52'ü aynı gün içinde, %43,04'i 1-3 gün içinde, %29,28'u 4-7 gün içinde, %18,16'u ise 7+ günde sonuçlandırılmıştır.

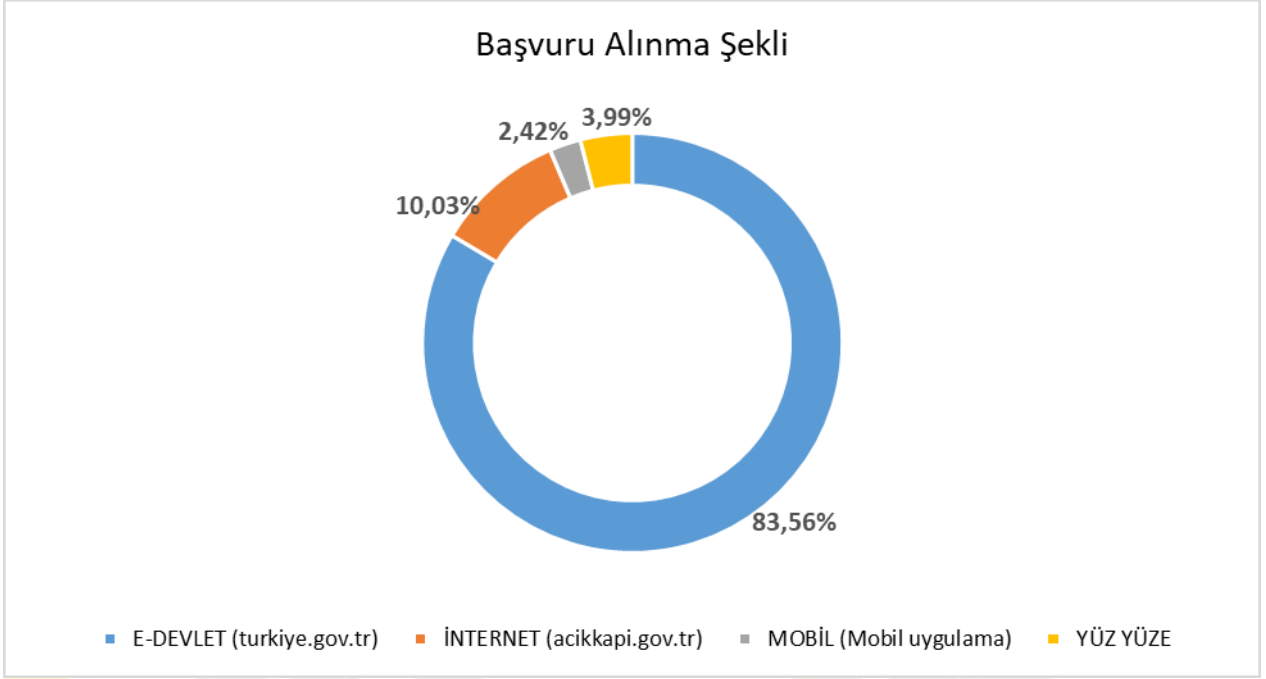
Grafik 35: 2022 Yılı Açık Kapı Başvurularının Cevap Süreleri
Kaynak: rapor.icisleri.gov.tr, E-İçişleri İş Zekası Modülü, [Ziy.Tar.: 22/05/2023]

2022 yılında Açık Kapı birimlerine yapılan başvuruların %83,56'i e-Devlet (turkiye.gov.tr) aracılığıyla alındı.

İstanbul Açık Kapı'ya 2022 yılında yapılan başvuruların %83,56'sı e-devlet yoluyla, %10,03'ü Açık Kapı internet sitesi üzerinden, %2,42'si Açık Kapı mobil uygulaması üzerinden ve %3,99'u ise direkt Açık Kapı yetkilisi ile yüz yüze alınmıştır.

BAŞVURU ALINMA ŞEKLİ	2022	YÜZDELİK ORANI
E-DEVLET (turkiye.gov.tr)	75.060	83,56%
İNTERNET (acikkapi.gov.tr)	9.007	10,03%
MOBİL (Mobil uygulama)	2.173	2,42%
YÜZ YÜZE	3.584	3,99%
TOPLAM	89.824	100,00%

Tablo 46: Açık Kapı Başvurularının Alınma Şekli
Kaynak: rapor.icisleri.gov.tr, E-İçişleri İş Zekası Modülü, [Ziy.Tar.: 23/05/2023]

Grafik 36: Açık Kapı Başvurularının Alınma Şekli
Kaynak: rapor.icisleri.gov.tr, E-İçişleri İş Zekâsı Modülü, [Ziy. Tar.: 23/05/2023]

İstanbul Valiliği Açık Kapı

AÇIK KAPI ZİYARETLERİ

Halkımızın talep ve şikâyetlerini doğrudan dinleyerek çözüm önerileri sunan, kamu hizmetlerine erişimde yaşanan sorunları çözmeye çalışan İstanbul Açık Kapı birimlerince; halkla ilişkileri kuvvetlendirmek, vatandaşın talep ve önerilerini yerinde almak amacıyla 39 bin 943 vatandaşımız ile görüşülmüştür.

Açık Kapı Ziyaretleri Aşağıdaki Şekilde Gerçekleştirilmiştir;

Açık Kapı Birimleri ile 23 İlçede 245 Hane Ziyaret Edildi, Dezavantajlı Vatandaşların İhtiyaçları Dinlendi.

Açık Kapı birimleri tarafından ilçelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik sıralamasına göre öncelik dezavantajlı vatandaşa verilmek üzere 113 Açık Kapı sorumlusu ile 23 ilçede 69 mahallede 245 hane ziyaret edilmiştir.

Bu kapsamda ilimizde 65 yaş üstü 22 hane, engelli 49 hane, şehit yakını 2 hane ve 172 sosyal yardım ihtiyacı olan vatandaşımız ile görüşülmüş, Açık Kapı birimleri vasıtasıyla vatandaşlarımızın şikâyet ve taleplerini iletebilmeleri sağlanmıştır.

İstanbul Valiliği

İlimiz Açık Kapı Birimlerine Depremzedelerden 24 Bin 868 Başvuru Geldi. Barınma, İhtiyaç Ve Yardım Talepleri Karşılandı.

Kahramanmaraş'ın Pazarcık ve Elbistan İlçeleri merkezli olarak meydana gelen ve 11 ilimizi etkileyen depremler sonrasında ilimize gelen afetzede vatandaşlarımız tarafından ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik başvurularına ilişkin Açık Kapı Birimlerince hizmet vermeye başlanmıştır.

Depremlerin yol açtığı sorunlar göz önüne alındığında; Valiliğimiz ve İlçe Kaymakamlıklarımızdaki Açık Kapı birimlerine yapılan başvuruların çoğunlukla barınma, gıda, maddi yardım gibi acil ihtiyaçların karşılanmasına yönelik olduğu görülmektedir. Bunun yanı sıra sağlık hizmetleri, eğitim ve psikolojik destek gibi konular da başvurular arasında yer almaktadır.

İlimiz Açık Kapı birimlerine depremlerden zarar gören 24 bin 868 vatandaşımız başvuruda bulunmuştur. Bu başvuru sahiplerinden; 3 bin 008 vatandaşımızın KYK yurtlarında ve "Evim Yuvan Olsun" uygulaması kapsamında barınma sorunları çözülmüştür.

52 bin 069 vatandaşımızın acil ihtiyaçları (aynı, nakdi ve gıda yardımları gibi) hızlı bir şekilde karşılanmıştır. Sağlık ve Eğitim yardımı talebinde bulunan 4 bin 524 vatandaşımıza yardım sağlanmıştır. İş ve Meslek talebi olan 13 vatandaşımız ise İŞKUR'a yönlendirilmiştir.

Küçükçekmece Kaymakamlığı

Depremden Etkilenen Vatandaşların Sorunlarına Çözüm Sağlayan Açık Kapı Birimleri ile 1.482 Hane ve 4 bin 891 Depremzede Vatandaşımız Ziyaret Edildi.

Açık Kapı birimlerince; Kahramanmaraş Pazarcık-Elbistan depremi sonrası Afet Bölgesinden İlimize gelen depremzede vatandaşlarımıza kamu hizmetlerine erişimde yaşadıkları sorunların çözüme kavuşturulmasına yardımcı olmak amacıyla yoğun çaba sarf edilmiş ve bu çalışmalar sonucunda vatandaşlarımızın büyük ölçüde memnuniyetleri gözlemlenmiştir.

Açık kapı depremzede ziyaretleri, deprem sonrası toplumda dayanışma ve yardımlaşmayı artıran önemli bir adım olmuştur. Bu ziyaretler sayesinde bin 482 hane ziyaret edilmiştir. 4 bin 891 vatandaşımızın sorunlarının daha hızlı ve etkili bir şekilde çözülmesi sağlanmıştır.

Küçükçekmece Kaymakamlığı

Açık Kapı Birimleri Kadın Buluşmalarıyla 36 İlçede 3 bin 138 Kadın Vatandaşımıza Ulaştı, 42 İhtiyaç Başvurusu Kaydedildi.

Açık Kapı birimlerince yapılan kadın buluşmaları, Açık Kapı birimlerinin varlığından yeterince haberdar olmayan kadınlar arasında farkındalık oluşturmuştur. Açık Kapı birimlerinin varlığı, sundukları hizmetler ve ulaşılabilirlikleri hakkında bilgi verilmesi, kadınların güçlenmesine ve ihtiyaçlarına uygun yardım almalarına olanak tanıyacak olup daha fazla kadının Açık Kapı birimlerinin sunduğu hizmetlerden faydalanmalarını sağlayacak bir araç olacaktır.

Açık Kapı birimleri tarafından 36 ilçede 19 kadın kooperatifinde ve 121 halk eğitim merkezinde kadın buluşmaları yapılmıştır. Bu ziyaretler sayesinde Açık Kapı sorumlularınca 3 bin 138 Kadın vatandaşımızla iletişim kurulmuş ve ihtiyaçları ile ilgili 42 başvuru elektronik ortamda sisteme kaydedilmiştir. Ayrıca İçişleri Bakanlığının talimatı kapsamında, haziran ayında ilin yoğunluklu mekânlarında (meydan, park, bahçe, etkinlik alanı vb.) Açık Kapı tanıtım faaliyetleri devam etmektedir.

Tuzla Kaymakamlığı

Açık Kapı birimleri tarafından 36 ilçede 6801 vatandaşımızla ilimizin yoğunluklu mekânlarında tanıtım faaliyetleri ve buluşmalar tertip edilmiştir.

İlimizde yapılan bu tür tanıtım faaliyetleri, Açık Kapı birimlerinin geniş bir kitleye duyurulmasında farkındalık oluşturmakta, aynı zamanda Açık Kapı birimleri ile ilgili olarak vatandaşlarımıza detaylı açıklamalar yapılması bakımından önemli fırsatlar sağlamaktadır.

Bu kapsamda ilimizde 33 meydan, 21 park, 20 bahçe ve 17 etkinlik alanında vatandaşlarımızla görüşülmüş ve 108 Açık Kapı başvurusu elektronik ortamda sisteme kaydedilmiştir.

Kâğıthane Kaymakamlığı

“milletin kapisı”

4. SOSYAL HİZMETLER

Bu bölüm, sosyo-ekonomik gelişmişlik bağlamında sosyal hizmet göstergelerini ele almaktadır. Göstergeler; hane halkı yapısı, SYDV aracılığıyla verilen yardımlar ve korunma altındaki nüfus olmak üzere üç kategoriye ayrılmıştır. 2021-2022 dönemi için Türkiye geneli ve İstanbul'daki veriler bu kriterler üzerinden karşılaştırılmıştır.

Açık Kapı Birimlerine Gelen Sosyal Hizmet Başvuruları:

2022 yılında ilimiz Açık Kapı birimlerine yapılan sosyal hizmet başvurularının ilçe dağılımına bakıldığında; Esenyurt, 9.455 başvuruyla en fazla başvuru alan ilçe olup, Sultangazi 4.594 başvuru ile ikinci sırada, Küçükçekmece ise 4.493 başvuru ile üçüncü sıradadır.

“milletin kapısı”

S.NO:	İLÇE ADI	2021 YILI İLÇE NÜFUSU	2021 YILI SOSYAL HİZMET BAŞVURU SAYISI
1	Esenyurt	977.489	7.665
2	Küçükçekmece	805.930	5.337
3	Bahçelievler	605.300	4.725
4	Bağcılar	744.351	4.588
5	Sultangazi	543.380	4.483
6	Esenler	447.116	3.860
7	Gaziosmanpaşa	493.096	3.664
8	Ümraniye	726.758	3.561
9	Kağıthane	454.550	3.467
10	Pendik	741.895	3.194
11	Güngören	283.083	2.843
12	Arnavutköy	312.023	2.563
13	Sancaktepe	474.668	2.510
14	Sultanbeyli	349.485	2.503
15	Maltepe	525.566	2.409
16	Avcılar	457.981	2.377
17	Üsküdar	525.395	2.084
18	Fatih	382.990	1.803
19	Eyüpsultan	417.360	1.768
20	Beylikdüzü	398.122	1.764
21	Büyükkçekmece	269.160	1.755
22	Kartal	480.738	1.699
23	Beyoğlu	233.322	1.618
24	Başakşehir	503.243	1.571
25	Ataşehir	427.217	1.491
26	Bayrampaşa	274.884	1.396
27	Tuzla	284.443	1.347
28	Şişli	284.294	1.276
29	Çekmeköy	288.585	1.085
30	Kadıköy	485.233	1.039
31	Zeytinburnu	293.839	1.018
32	Silivri	209.014	942
33	Sarıyer	349.968	817
34	Bakırköy	228.759	761
35	Beykoz	248.595	748
36	Çatalca	76.131	225
37	Beşiktaş	178.938	125
38	Şile	41.627	57
39	Adalar	16.372	25
TOPLAM			86.163

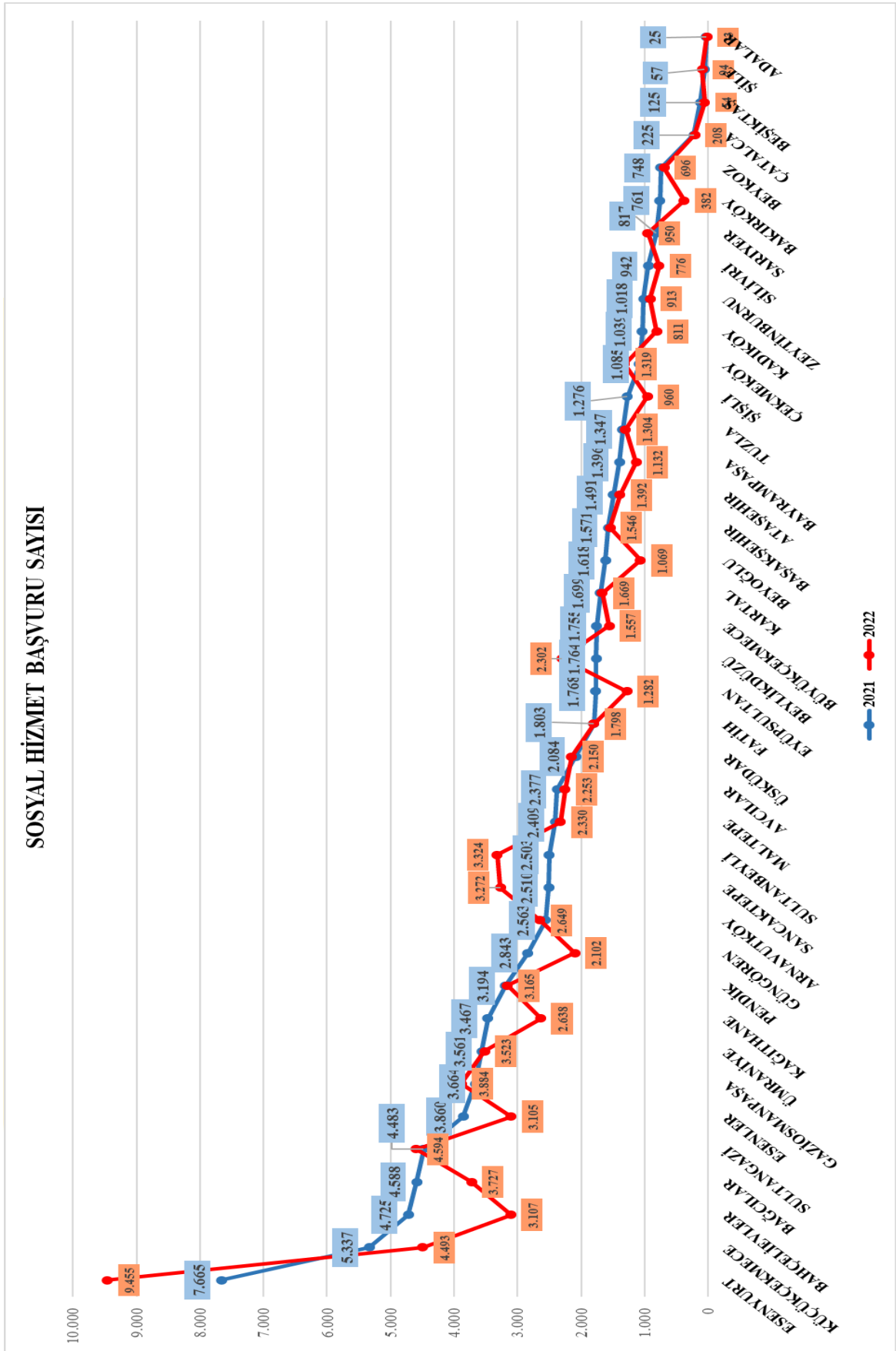
Tablo 47:2021 Yılında Açık Kapı Birimlerine Yapılan Sosyal Hizmet Başvurularının İlçelere Dağılımı
Kaynak: rapor.icisleri.gov.tr, E-İçişleri İş Zekâsı Modülü, [Ziy.Tar. :22 /05/2023]

S.NO:	İLÇE ADI	2022 YILI İLÇE NÜFUSU	2022 YILI SOSYAL HİZMET BAŞVURU SAYISI
1	Esenyurt	983.571	9.455
2	Sultangazi	542.531	4.594
3	Küçükçekmece	808.957	4.493
4	Gaziosmanpaşa	495.998	3.884
5	Bağcılar	740.069	3.727
6	Ümraniye	732.379	3.523
7	Sultanbeyli	358.201	3.324
8	Sancaktepe	489.848	3.272
9	Pendik	750.435	3.165
10	Bahçelievler	594.350	3.107
11	Esenler	445.421	3.105
12	Arnavutköy	326.452	2.649
13	Kağıthane	455.943	2.638
14	Maltepe	528.544	2.330
15	Beylikdüzü	412.835	2.302
16	Avcılar	452.132	2.253
17	Üsküdar	524.452	2.150
18	Güngören	282.692	2.102
19	Fatih	368.227	1.798
20	Kartal	483.418	1.669
21	Büyükçekmece	277.181	1.557
22	Başakşehir	514.900	1.546
23	Ataşehir	423.127	1.392
24	Çekmeköy	296.066	1.319
25	Tuzla	288.878	1.304
26	Eyüpsultan	422.913	1.282
27	Bayrampaşa	275.314	1.132
28	Beyoğlu	225.920	1.069
29	Şişli	276.528	960
30	Sarıyer	350.454	950
31	Zeytinburnu	292.616	913
32	Kadıköy	483.064	811
33	Silivri	217.163	776
34	Beykoz	247.875	696
35	Bakırköy	226.685	382
36	Çatalca	77.468	208
37	Şile	43.464	94
38	Beşiktaş	175.190	54
39	Adalar	16.690	23
TOPLAM			82.008

Tablo 48:2022 Yılında Açık Kapı Birimlerine Yapılan Sosyal Hizmet Başvurularının İlçelere Dağılımı
Kaynak: rapor.icisleri.gov.tr, E-İçişleri İş Zekâsı Modülü, [Ziy.Tar. : 22/05/2023]

SOSYAL HİZMET BAŞVURU SAYISI

Grafik 37: Sosyal Hizmet Başvuru Sayıları

Kaynak: rapor.icisleri.gov.tr, E-İçişleri İş Zekası Modülü, [Ziy.Tar. : 22/05/2023]

4.1 HANE HALKI YAPISI

Hane halkı, sosyo-ekonomik bir birim olup akraba olsun veya olmasın aynı yerde yaşayan (ev, apartman dairesi, oda) ve aynı kazandan yemek yiyen kişilerin oluşturduğu gruptur. Tek başına yaşayan bir kişi de hane halkı oluşturur.

4.1.1 Ortalama Hane halkı

İstanbul' da ortalama hane halkı büyüklüğü 3,18 oldu.

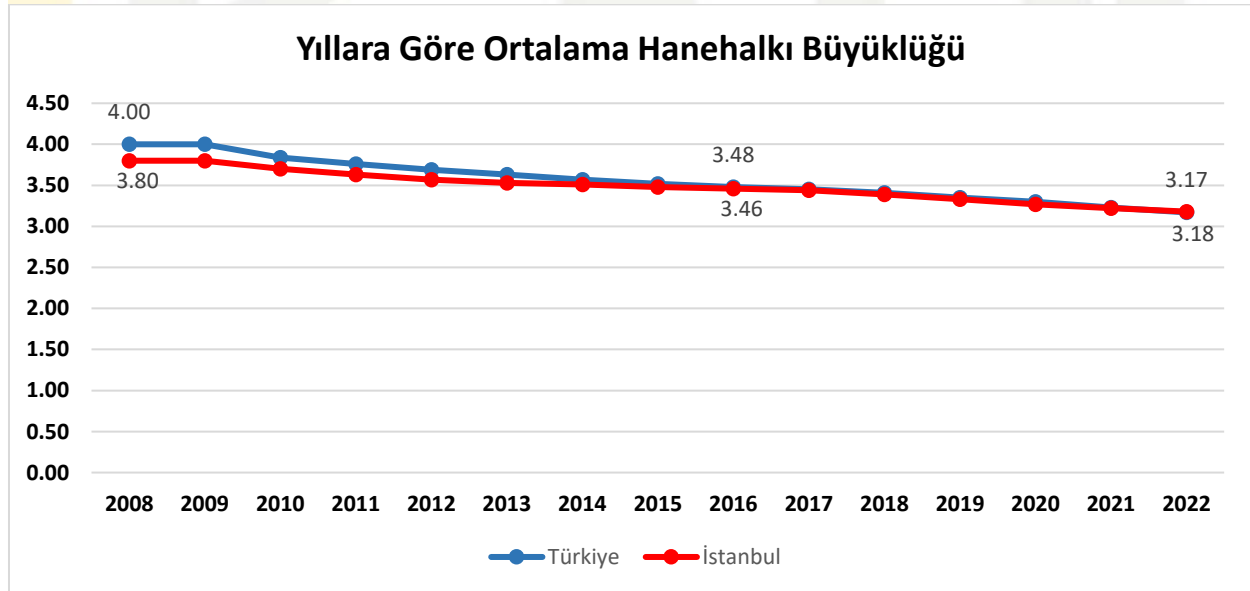
Tablo 49'daki verilere göre, Türkiye'de 2008 yılında hane halkı büyüklüğü 4,00 kişi iken, 2022'de 3,17 kişiye düşmüştür. Ülkemizde 2008-2022 döneminde hane halkı büyüklüğünün genel olarak azaldığı görülmektedir. İstanbul'da ise 2008'de İstanbul'daki hane halkı büyüklüğü 3,80 kişi iken, 2022'de 3,18 kişiye gerilemiştir. İlimizde, 2008-2022 döneminde hane halkı büyüklüğü azalış göstermektedir.

Bu verilere dayanarak, 2008'den 2022'ye kadar geçen süre içinde Türkiye ve İstanbul'da hanelerde bulunan ortalama kişi sayısı azalmıştır.

YIL	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Türkiye	4,00	4,00	3,84	3,76	3,69	3,63	3,57	3,52	3,48	3,45	3,41	3,35	3,3	3,23	3,17
İstanbul	3,80	3,80	3,70	3,63	3,57	3,53	3,51	3,48	3,46	3,44	3,39	3,33	3,27	3,22	3,18

Tablo 49: Hane Halkı Sayısı ve Büyüklüğü

Kaynak: www.tuik.gov.tr, TÜİK Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi, İstatistiklerle Aile 2008-2022 [Ziy.Tar.12/05/2023]

Grafik 38: Yıllara Göre Ortalama Hane Halkı Büyüklüğü

Kaynak: www.tuik.gov.tr, TÜİK Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi, İstatistiklerle Aile 2008-2022 [Ziy.Tar.12/05/2023]

4.1.2 Hane Halkı Sayısının İlçelere Göre Dağılımı

Ortalama hane halkı büyüklüğünün en yüksek olduğu ilçe Sultanbeyli oldu

Tablo 50'deki verilere göre genel olarak İstanbul'da bulunan ilçelerin ortalama hane halkı büyüklüğü azalmış görünmekle birlikte Sultanbeyli ve Sultangazi ilçeleri son iki yılda da hane halkı en büyük ilçeler olarak yer almaktadır. Şile, Şişli, Adalar, Beşiktaş ve Kadıköy ise son iki yılda hane halkı en küçük ilçeler olarak dikkat çekmektedir. Diğer ilçelerde ise sıralama ve ortalama hane halkı büyüklükleri yıllara göre değişkenlik göstermektedir.

Bu veriler baz alındığında, İstanbul ilçelerindeki ortalama hane halkı büyüklüklerinin azaldığı ve ilçeler arasında da değişkenlik olduğu söylenebilir.

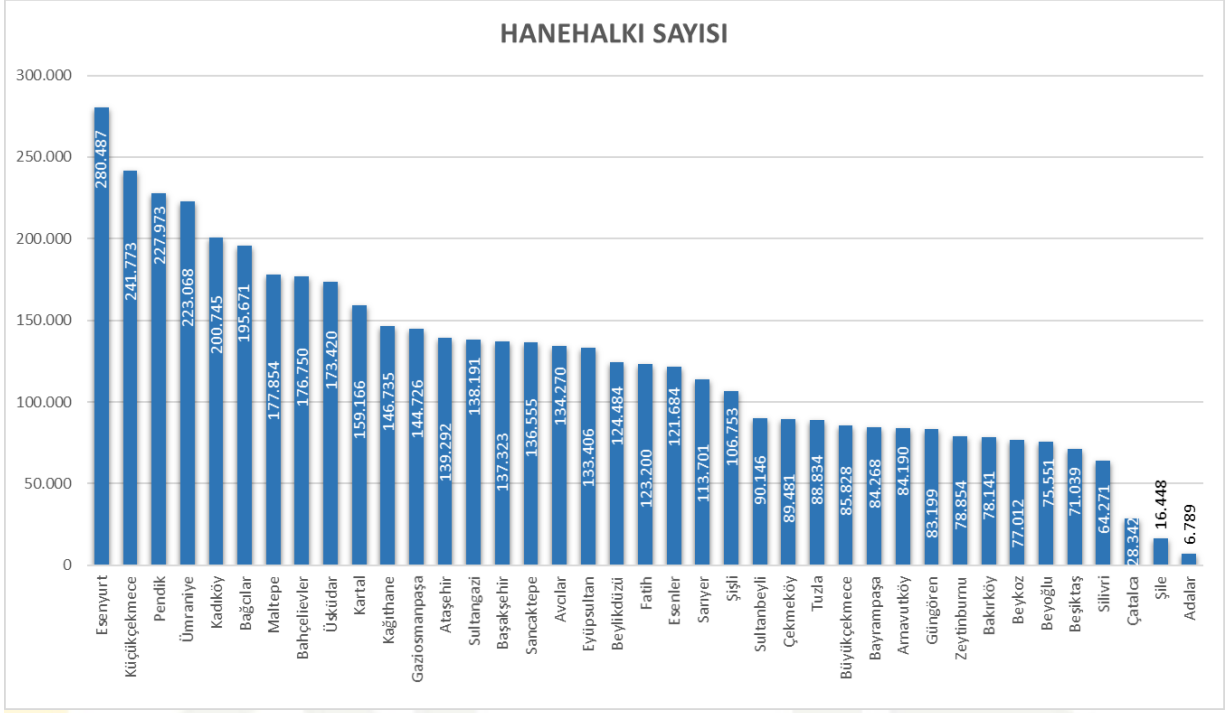
“milletin kapısı”

S.No:	İLÇE ADI	ORTALAMA HANEHALKI BÜYÜKLÜĞÜ 2021	S.No:	İLÇE ADI	ORTALAMA HANEHALKI BÜYÜKLÜĞÜ 2022
1	Sultanbeyli	4,01	1	Sultanbeyli	3,93
2	Sultangazi	3,94	2	Sultangazi	3,86
3	Arnavutköy	3,89	3	Arnavutköy	3,81
4	Bağcılar	3,77	4	Bağcılar	3,71
5	Esenler	3,66	5	Başakşehir	3,64
6	Başakşehir	3,65	6	Esenler	3,58
7	Sancaktepe	3,56	7	Sancaktepe	3,52
8	Zeytinburnu	3,54	8	Zeytinburnu	3,51
9	Esenyurt	3,44	9	Esenyurt	3,43
10	Gaziosmanpaşa	3,43	10	Gaziosmanpaşa	3,36
11	Bahçelievler	3,32	11	Küçükçekmece	3,27
12	Küçükçekmece	3,31	12	Bahçelievler	3,26
13	Avcılar	3,29	13	Avcılar	3,25
14	Bayrampaşa	3,28	14	Güngören	3,25
15	Güngören	3,28	15	Beylikdüzü	3,24
16	Çekmeköy	3,27	16	Pendik	3,23
17	Pendik	3,27	17	Çekmeköy	3,22
18	Beylikdüzü	3,26	18	Bayrampaşa	3,20
19	Ümraniye	3,26	19	Ümraniye	3,20
20	Tuzla	3,18	20	Tuzla	3,15
21	Beykoz	3,16	21	Büyükçekmece	3,13
22	Büyükçekmece	3,16	22	Beykoz	3,12
23	Eyüpsultan	3,15	23	Eyüpsultan	3,10
24	Kağıthane	3,09	24	Kağıthane	3,03
25	Kartal	3,02	25	Kartal	2,97
26	Silivri	3,00	26	Ataşehir	2,96
27	Ataşehir	2,99	27	Silivri	2,94
28	Üsküdar	2,95	28	Üsküdar	2,92
29	Sarıyer	2,94	29	Sarıyer	2,90
30	Beyoğlu	2,93	30	Beyoğlu	2,89
31	Maltepe	2,86	31	Fatih	2,84
32	Fatih	2,84	32	Maltepe	2,82
33	Bakırköy	2,80	33	Bakırköy	2,77
34	Çatalca	2,74	34	Çatalca	2,69
35	Şile	2,55	35	Şile	2,50
36	Şişli	2,51	36	Şişli	2,47
37	Adalar	2,37	37	Adalar	2,35
38	Beşiktaş	2,36	38	Beşiktaş	2,33
39	Kadıköy	2,35	39	Kadıköy	2,32

Tablo 50: Hane Halkı Sayısının İlçelere Göre Dağılımı

Kaynak: www.tuik.gov.tr TÜİK, ADNKS-İstatistiksel Tablolara / Hane Halkı Sayıları [Ziy. Tar.: 12/05/2023]

Grafik 39: İlçelere Göre Toplam Hane Halkı Sayısı 2022

Kaynak: www.tuik.gov.tr TÜİK, ADNKS-İstatistiksel Tablolar / Hane Halkı Sayıları [Ziy. Tar.: 12/05/2023]

4.1.3 Hane Halkı Tipleri

Tek kişilik hane halkları İstanbul'da hızla artıyor.

Tablo 51'deki verilere göre, Türkiye genelinde tek kişilik hane halklarının sayısı ve oranı 2015 yılından itibaren 2022 yılına kadar artış göstermiştir. 2015 yılında Türkiye'de tek kişilik hane halklarının sayısı 3 milyon 113 bin 496 iken, bu rakam 2022 yılında 5 milyon 067 bin 331'e yükselmiştir. Oranlar da aynı dönemde % 14,4'ten % 19,4'e çıkmıştır. Bu dönem boyunca, Türkiye genelinde tek kişilik hane halkları giderek artış göstermektedir.

İstanbul'a odaklandığımızda da benzer bir eğilim görülmektedir. 2015 yılında İstanbul'da tek kişilik hane halklarının sayısı 564 bin 873 iken, 2022 yılında bu rakam 939 bin 158'e yükselmiştir. Oranlar ise % 13,9'dan % 19,3'e çıkmıştır. Bu verilere göre, İstanbul'da da tek kişilik hane halkları zaman içinde artış göstermektedir.

Sonuç olarak, yalnız yaşayan fertlerin tercih ettiği tek kişilik hane halkları Türkiye genelinde ve İstanbul'da hızla yaygınlaşmaktadır. İstanbul'da, tek kişilik hane halklarının artış oranı Türkiye genelindeki artış oranı ile benzerlik göstermektedir.

Hane Halkı Tipleri	Tek Kişilik Hane Halkı								
		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Türkiye	Sayısı	3.113.496	3.316.894	3.491.148	3.730.505	4.062.576	4.404.997	4.781.600	5.067.331
	Oranı	14,4%	14,9%	15,4%	16,1%	16,9%	17,9%	18,9%	19,4%
İstanbul	Sayısı	564.873	593.868	622.069	672.041	764.332	825.457	896.994	939.158
	Oranı	13,9%	14,3%	14,7%	15,6%	16,9%	18,0%	18,9%	19,3%

Tablo 51: Tek Kişilik Hane Halkı Sayısı ve Oranı

Kaynak: www.tuik.gov.tr, TÜİK İllere ve hane halkı tiplerine göre hane halkı sayısı, 2015-2022, [Ziy.Tar.: 16/05/2023]

İstanbul'da tek çekirdek aileler azalıyor.

Tek çekirdek aile olarak ifade edilen, yalnızca eşlerden veya eşler ve çocuklarından veya tek ebeveyn ve en az bir çocuktan oluşan hane halklarının oranı Tablo 52'deki verilere göre, Türkiye'de 2015 yılında %66,9 iken, 2022 yılında %64,5'e düşmüştür. Aynı dönemde İstanbul'da ise tek çekirdek aileden oluşan hane halklarının oranı %65,8'den %61,4'e gerilemiştir.

Bu verilere göre, hem İstanbul'da hem de Türkiye genelinde tek çekirdek ailelerin oranında azalma olduğu görülmektedir. İstanbul'da tek çekirdek aile oranı, Türkiye ortalamasının altındadır, yani İstanbul'da diğer hane halkı tipleri daha yaygın hale gelmektedir.

Hane Halkı Tipleri	Tek Çekirdek Aileden Oluşan Hane Halkı								
		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Türkiye	Sayısı	14.497.539	14.738.394	14.993.563	15.173.997	15.623.302	16.050.444	16.323.612	16.816.288
	Oranı	66,9%	66,4%	66,1%	65,3%	65,1%	65,2%	64,4%	64,5%
İstanbul	Sayısı	2.679.312	2.690.870	2.724.515	2.737.652	2.843.735	2.913.809	2.943.033	2.983.664
	Oranı	65,8%	64,8%	64,4%	63,6%	62,9%	63,4%	61,9%	61,4%

Tablo 52: Tek Çekirdek Aileden Oluşan Hane Halkı Sayısı ve Oranı

Kaynak: www.tuik.gov.tr, TÜİK İllere ve hane halkı tiplerine göre hane halkı sayısı, 2015-2022, [Ziy.Tar.: 16/05/2023]

Fatih İlçe Ziyareti

İstanbul ve Türkiye genelinde çekirdek aile ve diğer kişilerden oluşan hane halkı oranında azalma gözlemlendi.

2015 ve 2022 yılları arasında İstanbul ve Türkiye genelinde en az bir çekirdek aile ve diğer kişilerden oluşan hane halkı oranında TÜİK verilerine göre bir azalma görülmektedir. 2015 yılında İstanbul'da en az bir çekirdek aile ve diğer kişilerden oluşan hane halkı oranı %17,1 iken, 2022 yılında %13,6'ya gerilemiştir. Bu, İstanbul'da bu tip hane halkı yapılarının oranının zamanla azaldığını göstermektedir. (Bkz. Tablo53)

Türkiye genelinde ise 2015 yılında en az bir çekirdek aile ve diğer kişilerden oluşan hane halkı oranı %16,5 iken, 2022 yılında %12,8'e düşmüştür. Türkiye genelinde de bu tip hane halkı yapılarının oranının azaldığı görülmektedir. İstanbul, her iki yılda da Türkiye geneline kıyasla daha yüksek bir orana sahiptir.

Sonuç olarak, İstanbul'da en az bir çekirdek aile ve diğer kişilerden oluşan hane halkı yapılarının azalış trendine rağmen Türkiye geneline oranla hala daha yaygın olduğunu işaret etmektedir.

Hane Halkı Tipleri	En Az Bir Çekirdek Aile Ve Diğer Kişilerden Oluşan Hane Halkı								
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
Türkiye	Sayısı	3.578.540	3.616.624	3.623.935	3.667.806	3.601.444	3.456.651	3.425.631	3.342.280
	Oranı	16,5%	16,3%	16,0%	15,8%	15,0%	14,0%	13,5%	12,8%
İstanbul	Sayısı	697.588	713.128	718.134	701.835	689.977	655.277	652.823	660.604
	Oranı	17,1%	17,2%	17,0%	16,3%	15,3%	14,3%	13,7%	13,6%

Tablo 53: En Az Bir Çekirdek Aile ve Diğer Kişilerden Oluşan Hanehalkı Sayısı ve Oranı

Kaynak: www.tuik.gov.tr, TÜİK illere ve hanehalkı tiplerine göre hanehalkı sayısı, 2015-2022, [Ziy.Tar.: 16/05/2023]

“milletin kapısı”

İstanbul'da çekirdek aile bulunmayan hane halkları artıyor.

İstanbul ve Türkiye genelinde çekirdek aile bulunmayan birden fazla kişiden oluşan hane halklarının oranı artmaktadır. İstanbul'da 2015 yılında çekirdek aile bulunmayan hane halklarının oranı %3,2 iken, 2022 yılında %5,7'ye yükselmiştir. Bu dönemde bu tür hane halklarının sayısı ise 2015 yılında 128 bin 348 olarak kaydedilirken, 2022 yılında 276 bin 194'e çıkmıştır. (Bkz. Tablo 54) Türkiye genelinde ise 2015 yılında çekirdek aile bulunmayan hane halklarının oranı %2,2 iken, 2022 yılında % 3,3 oranında artmıştır. Aynı dönemde bu tür hane halklarının sayısı 2015 yılında 472 bin 685 iken, 2022 yılında 849 bin 466'ya yükselmiştir.

Sonuç olarak, İstanbul ve Türkiye genelinde çekirdek aile bulunmayan birden fazla kişiden oluşan hane halklarının oranı artmakta olup İstanbul'da bu tür hane halklarının Türkiye geneline oranla daha yaygın olduğu görülmektedir.

Hane Halkı Tipleri	Çekirdek Aile Bulunmayan Birden Fazla Kişiden Oluşan Hane Halkı								
		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Türkiye	Sayısı	472.685	534.864	567.540	648.910	714.618	691.994	798.990	849.466
	Oranı	2,2%	2,4%	2,5%	2,8%	3,0%	2,8%	3,2%	3,3%
İstanbul	Sayısı	128.348	152.710	168.186	195.439	223.358	201.876	262.236	276.194
	Oranı	3,2%	3,7%	4,0%	4,5%	4,9%	4,4%	5,5%	5,7%

Tablo 54: Çekirdek Aile Bulunmayan Birden Fazla Kişiden Oluşan Hane Halkı

Kaynak: www.tuik.gov.tr, TUIK İllere ve hane halkı tiplerine göre hane halkı sayısı, 2015-2022, [Ziy.Tar.: 16/05/2023]

İl Sosyal Yardımlaşma Ve Dayanışma Vakfı Tarafından Vatandaşlara Yapılan Yardımlar

İstanbul'da sosyal yardımlar, 2022'de bir önceki yıla göre %36,32 azaldı.

İstanbul ilinde ihtiyaç sahibi vatandaşlara çeşitli sosyal yardım programlarıyla 2021 yılında toplam 2 milyon 393 bin 702 kişiye 1 milyar 699 milyon 166 bin 144 TL yardım sağlanmıştır. Ancak 2022 yılında bu yardım miktarı 1 milyon 424 bin 233 kişiye 1 milyar 81 milyon 906 bin 983 TL olarak gerçekleşmiştir. Bu durum, bir önceki yıla göre %36,32'lik bir azalış göstermektedir.

YARDIM TÜRÜ	2021		2022	
	KİŞİ SAYISI	YARDIM MİKTARI (TL)	KİŞİ SAYISI	YARDIM MİKTARI (TL)
Maddi Yardım (Tek Seferlik)	31.616	9.915.761	5.753	3.968.538
Diğer Aile Yardımları (İşe yönlendirme, prim borcu ödeme)	536.220	106.620.743	477.181	88.572.812
Engelli Diğer Araç, Gereç, Cihaz Ve Protez Yardım	79	335.116	23	127.244
Sağlık Yardımı (İlaç, Tıbbi Malzeme Gebelik, Tedavi Yardım + Şarh Sağlık Yardımları)	54.604	24.557.913	44.593	13.883.394
Eğitim Yardımı (Şarh Eğitim Yardımı Dahil)	238.414	129.722.992	188.397	60.094.292
Yardım Alan Şehit Ailesi Ve Gazi Sayısı	9.213	6.732.780	7.024	4.590.574
Barınma Yardımı (Yurt Yardımı Dahil)	5.235	15.173.485	266.839	10.716.988
Yabancı Yardım	55.165	381.518.265	37.325	146.061.873
Gıda Yardım	1.251.591	78.533.922	221.970	38.420.672
Giyim Yardım	20.263	872.242	14.022	682.388
Yakacak Yardım	66.048	16.837.593	55.928	107.774.017
Afet Yardım (Sel, Yangın vb.)	892	1.315.500	394	1.442.985
Yaşlı Aylığı (65 Yaş Maaşı)	52.410	459.281.142	47.065	289.716.094
Eşi Vefat Etmış Kadınlara Yönelik Maaş	6.090	19.548.725	5.133	13.203.925
Engelli Aylığı/Diğer Engelli Aylığı (Engelli, Yakını Aylığı-2022-Slikozis)	58.592	437.926.965	49.820	293.402.464
Muhtaç Asker Ailesi Yardım	4.609	7.157.700	1.910	2.656.600
Muhtaç Asker Çocuğu Yardım	377	190.150	132	68.400
Öksüz Yetim Yardım	2.284	2.925.150	724	6.523.723
TOPLAM	2.393.702	1.699.166.144	1.424.233	1.081.906.983

Tablo 55: Yapılan Yardım Türleri

Kaynak: İstanbul Valiliği İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü / İl Brifingi

Korunma Ve Bakım Altında Bulunan Nüfus

2022'de 506 Sosyal Hizmet Kuruluşu, 22 bin 262 Kişiye Ulaştı

2022 yılında ilimizde toplam 506 sosyal hizmet kuruluşu faaliyet göstermektedir. Bu kuruluşların toplam kapasitesi 24 bin 46 kişidir. Yıl boyunca bu kuruluşlardan hizmet alan kişi sayısı 22 bin 262'dir. Bu kuruluşlar, çocuk, kadın, engelli, yaşlı hizmetleri ile birlikte şiddet mağdurları, madde bağımlılığı ve sosyal yardımlar gibi çok çeşitli alanlarda hizmet vermektedir. 2022 yılındaki yüksek yararlanma oranı, bu tür hizmetlere olan sürekli ihtiyacı ve sosyal hizmet kuruluşlarının toplumdaki önemini göstermektedir.

TÜRÜ	KURUM	SAYI	KAPASİTE	YARARLANAN SAYISI
Engelli Rehabilitasyon Merkezi (Resmi)	Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müd.	11	426	318
Çocuk Destek Merkezi	Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müd.	9	298	410
Çocuk Evleri	Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müd.	139	741	612
Çocuk Evleri Sitesi (Çocuk Yuvası)	Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müd.	10	915	1.275
Kreş ve Gündüz Bakmevi	Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müd.	159	10.522	7.151
İlk Kabul İstasyonu	Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müd.	4	102	294
Sosyal Hizmet Merkezi ve Yardımları Yararlanan Kişi	Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müd.	38		
Huzurevi	Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müd.	9	1.565	1.337
	İstanbul Büyükşehir Belediyesi	1	1.066	655
	Dernek ve Vakıflar	12	1.366	720
	Azınlıklar	5	500	247
	Diğer Kamu Kurumları			
	Özel Şirket ve Şahıslar Bağlı	91	5.372	4.221
Özel Gündüzlü Yaşlı Hizmet Merkezleri	2	30	21	
Darülaceze	Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı	1	516	471
Kadın Konuk evleri (Kadın+Çocuk)	Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müd.	9	321	3.865
	Küçükçekmece Belediyesi	1	30	77
	Kadıköy Belediyesi	1	26	66
	Üsküdar Belediyesi	1	18	62
	Pendik Belediyesi	1	17	112
	Ümraniye Belediyesi	1	12	28
	Gaziosmanpaşa Belediyesi	1	20	110
TOPLAM		506	24.046	22.262

Tablo 56: Sosyal Hizmet Kuruluşları

Kaynak: İstanbul Valiliği İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü / İl Brifingi

5. ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK

Bu bölüm, sosyo-ekonomik gelişmişlik bağlamında çalışma ve sosyal güvenlik göstergelerini ele almaktadır. Bu göstergeler; "İşsizlik ve İstihdam", "İşsizlik Ödeneği", "Sektörlere Göre İstihdam" ve "İş Gücüne Katılım Sayısı ve Oranı" olarak dört ana başlıkta incelenmiştir. 2021-2022 dönemi için Türkiye ve İstanbul'da belirlenen parametreler üzerinden karşılaştırmalı bir analiz yapılmıştır.

Açık Kapı Birimlerine Yapılan Çalışma ve Sosyal Güvenlik Başlıklı Başvuruları;

Açık Kapı birimlerine yapılan çalışma ve sosyal güvenlik başvuru sayısı bir önceki yıla göre % 72,07 azalarak 830 başvuru olarak kaydedilmiştir. 2022 yılı başvuru yoğunluğuna göre sıralamada, Üsküdar 89 başvuru ile birinci sırada yer alırken, Pendik 60 başvuru ile ikinci sıradadır. Bağcılar 54 başvuru ile üçüncü sırada bulunurken, Bahçelievler 50 başvuru ile dördüncü sıradadır. En düşük başvuru sayısına sahip ilçeler ise Çatalca ve Şile, her ikisi de 2 başvuru ile son sırada yer almaktadır.

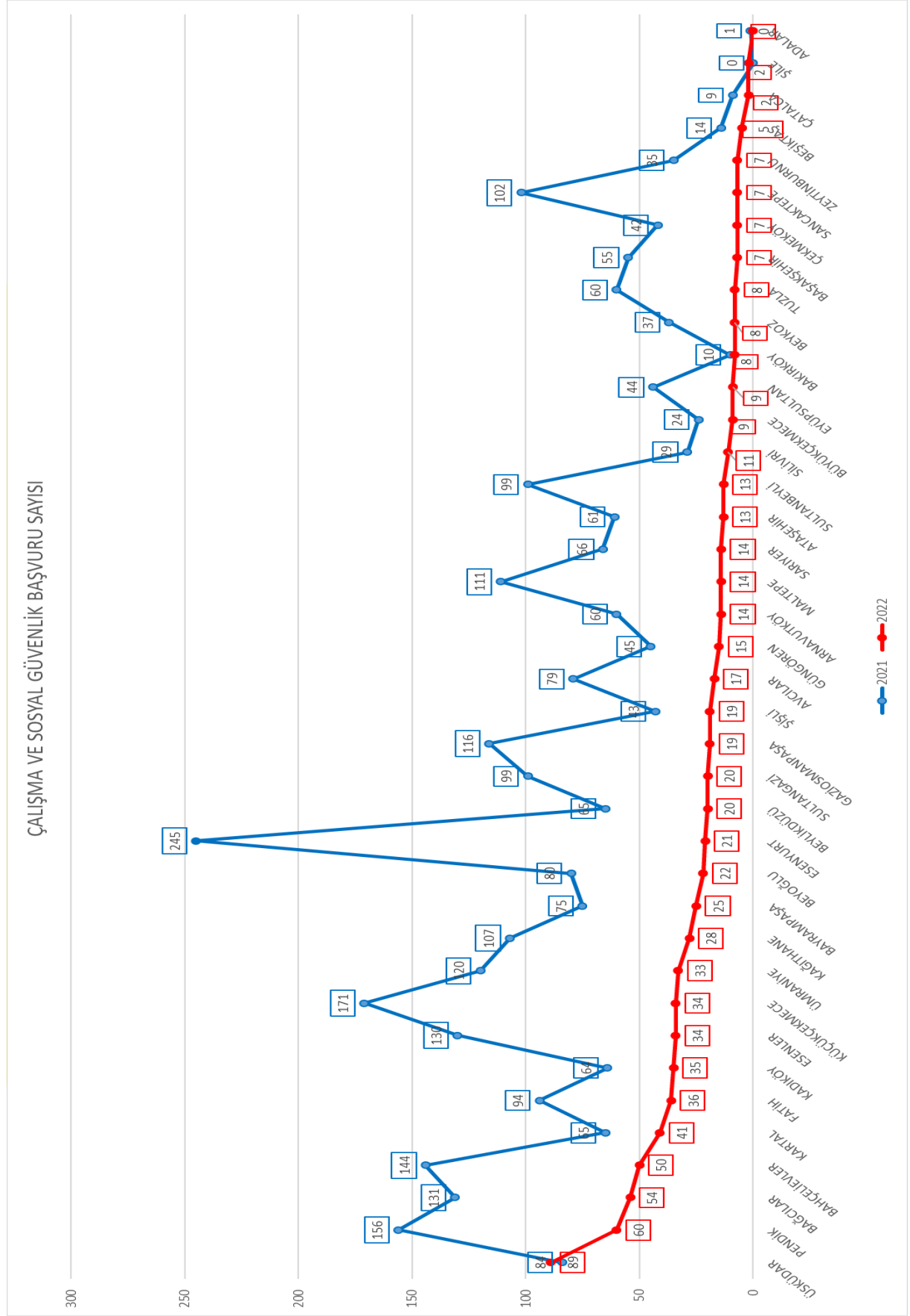

S.No:	İlçe Adı	2021 Yılı İlçe Nüfusu	2021 Yılı Çalışma Ve Sosyal Güvenlik Başvuru Sayısı
1	Esenyurt	977.489	245
2	Küçükçekmece	805.930	171
3	Pendik	741.895	156
4	Bahçelievler	605.300	144
5	Bağcılar	744.351	131
6	Esenler	447.116	130
7	Ümraniye	726.758	120
8	Gaziosmanpaşa	493.096	116
9	Maltepe	525.566	111
10	Kağıthane	454.550	107
11	Sancaktepe	474.668	102
12	Sultanbeyli	349.485	99
13	Sultangazi	543.380	99
14	Fatih	382.990	94
15	Üsküdar	525.395	84
16	Beyoğlu	233.322	80
17	Avcılar	457.981	79
18	Bayrampaşa	274.884	75
19	Sarıyer	349.968	66
20	Beylikdüzü	398.122	65
21	Kartal	480.738	65
22	Kadıköy	485.233	64
23	Ataşehir	427.217	61
24	Arnavutköy	312.023	60
25	Tuzla	284.443	60
26	Başakşehir	503.243	55
27	Güngören	283.083	45
28	Eyüpsultan	417.360	44
29	Şişli	284.294	43
30	Çekmeköy	288.585	42
31	Beykoz	248.595	37
32	Zeytinburnu	293.839	35
33	Silivri	209.014	29
34	Büyükçekmece	269.160	24
35	Beşiktaş	178.938	14
36	Bakırköy	228.759	10
37	Çatalca	76.131	9
38	Adalar	16.372	1
39	Şile	41.627	0
Toplam		15.840.900	2.972

Tablo 57: 2021 Yılında Açık Kapı Birimlerine Yapılan Çalışma ve Sosyal Güvenlik Başvurularının İlçelere Dağılımı
Kaynak: rapor.icisleri.gov.tr, E-İçişleri İş Zekâsı Modülü, [Ziy.Tar. : 15/08/2023]

S.No:	İlçe Adı	2022 Yılı İlçe Nüfusu	2022 Yılı Çalışma Ve Sosyal Güvenlik Başvuru Sayısı
1	Üsküdar	524.452	89
2	Pendik	750.435	60
3	Bağcılar	740.069	54
4	Bahçelievler	594.350	50
5	Kartal	483.418	41
6	Fatih	368.227	36
7	Kadıköy	483.064	35
8	Esenler	445.421	34
9	Küçükçekmece	808.957	34
10	Ümraniye	732.379	33
11	Kağıthane	455.943	28
12	Bayrampaşa	275.314	25
13	Beyoğlu	225.920	22
14	Esenyurt	983.571	21
15	Beylikdüzü	412.835	20
16	Sultangazi	542.531	20
17	Gaziosmanpaşa	495.998	19
18	Şişli	276.528	19
19	Avclar	452.132	17
20	Güngören	282.692	15
21	Arnavutköy	326.452	14
22	Maltepe	528.544	14
23	Sarıyer	350.454	14
24	Ataşehir	423.127	13
25	Sultanbeyli	358.201	13
26	Silivri	217.163	11
27	Büyükçekmece	277.181	9
28	Eyüpsultan	422.913	9
29	Bakırköy	226.685	8
30	Beykoz	247.875	8
31	Tuzla	288.878	8
32	Başakşehir	514.900	7
33	Çekmeköy	296.066	7
34	Sancaktepe	489.848	7
35	Zeytinburnu	292.616	7
36	Beşiktaş	175.190	5
37	Çatalca	77.468	2
38	Şile	43.464	2
39	Adalar	16.690	0
Toplam		15.907.951	830

Tablo 58: 2022 Yılında Açık Kapı Birimlerine Yapılan Çalışma ve Sosyal Güvenlik Başvurularının İlçelere Dağılımı
Kaynak: rapor.icisleri.gov.tr, E-İçişleri İş Zekâsı Modülü, [Ziy.Tar. : 15/08/2023]

Grafik 40: Çalışma ve Sosyal Güvenlik Başvuru Sayıları

Kaynak: rapor.icisleri.gov.tr, E-İçişleri İş Zekâsı Modülü, [Ziy.Tar. : 15/08/2023]

5.1 İŞSİZLİK VE İSTİHDAM

2022'de İstanbul'da İşsizlik Oranı Türkiye Ortalamasının Altına Düştü

Türkiye İstatistik Kurumu'nun verilerine göre, 2022 yılında İstanbul'da işsizlik, 2021 yılına kıyasla 101 bin kişi azalarak 713 bin kişiye düşmüştür. Bu da İstanbul'daki işsizlik oranının bir önceki yıla göre 2,1 puan azalarak %10,2'ye gerilediğini göstermektedir. Aynı verilere göre, İstanbul'da işsizlik oranı 2022 yılında erkeklerde %8,5, kadınlarda ise %13,4 olarak kaydedilmiştir.

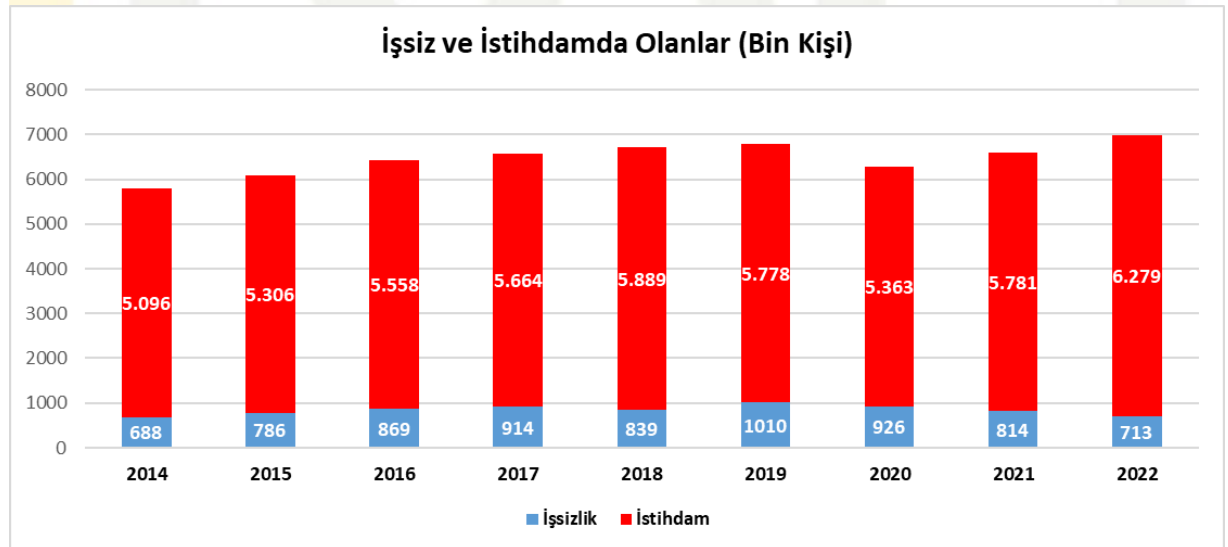
Türkiye genelinde ise işsiz sayısı 2021 yılına kıyasla 337 bin kişi azalarak 3 milyon 582 bin kişiye gerilemiştir. İşsizlik oranı ise bir önceki yıla göre 1,6 puan azalarak % 10,4'e düşmüştür. Türkiye genelinde işsizlik oranı, 2022 yılında erkeklerde % 8,9, kadınlarda ise % 13,4 olarak kaydedilmiştir.

Netice olarak İstanbul'daki işsizlik oranı Türkiye genelinin altında bulunmaktadır.

İŞSİZLİK SAYISI												
YIL	İşsizlik (Bin Kişi)						İşsizlik Oranı					
	İstanbul			Türkiye			İstanbul			Türkiye		
	KADIN	ERKEK	TOPLAM	KADIN	ERKEK	TOPLAM	KADIN	ERKEK	TOPLAM	KADIN	ERKEK	TOPLAM
2021	338	476	814	1554	2364	3919	15,3	10,9	12,3	14,7	10,7	12
2022	322	391	713	1538	2044	3582	13,4	8,5	10,2	13,4	8,9	10,4

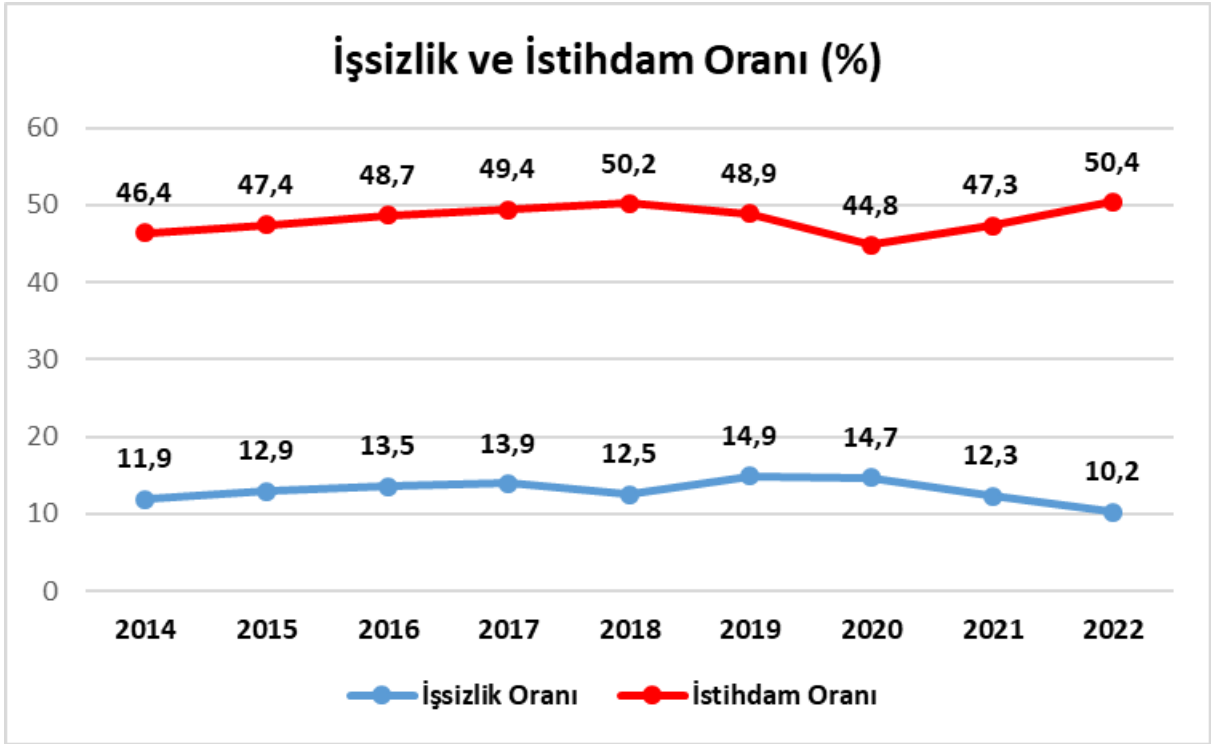
Tablo 59: İşsizlik Sayısı ve Oranı

Kaynak: www.tuik.gov.tr TÜİK, İstihdam Verileri 2021-2022. [Ziy.Tar. : 15/08/2023]

Grafik 41: İşsiz ve İstihdamda Olanlar

Kaynak: www.tuik.gov.tr TÜİK, İstihdam Verileri 2021-2022. [Ziy.Tar. : 15/08/2023]

Grafik 42: İşsizlik ve İstihdam Oranı

Kaynak: www.tuik.gov.tr TÜİK, İstihdam Verileri 2021-2022. [Ziy.Tar.: 15/08/2023]

2022'de İstanbul ve Türkiye Geneline İstihdam Arttı,

Türkiye İstatistik Kurumu tarafından yayımlanan verilere göre, 2021 yılına kıyasla İstanbul genelinde istihdam edilenlerin sayısında 498 bin kişilik bir artış görülmüş ve 6 milyon 280 bin kişiye ulaşmıştır. Bu artış sonucunda İstanbul'daki istihdam oranı bir önceki yıla göre 3,1 puan artarak % 50,4'e yükselmiştir. 2022 yılında İstanbul'da erkekler arasında %67,9 istihdam oranı kaydedilirken, kadınlar için bu oran %33,2 olarak belirlenmiştir.

Türkiye genelinde, 2021 yılına kıyasla 1 milyon 956 bin kişilik bir artışla istihdam edilenlerin sayısının 30 milyon 753 bin kişiye ulaştığı gözlemlenmiştir. Bu sayede Türkiye genelindeki istihdam oranı bir önceki yıla göre 2,3 puanlık bir artışla %47,5 olmuştur.2022 yılında Türkiye genelinde erkeklerin istihdam oranı %65 olarak kaydedilirken, kadınlar için bu oran %30,4 olarak belirlenmiştir.

Bu verilere göre, İstanbul'da istihdam oranı Türkiye geneline göre daha yüksek bir artış göstermiştir. Aynı şekilde, İstanbul'da kadınların istihdam oranının Türkiye genelinden daha yüksek olduğu görülmektedir.

İSTİHDAM EDİLEN KİŞİ SAYISI												
YIL	İstihdam (Bin Kişi)						İstihdam Oranı (%)					
	İstanbul			Türkiye			İstanbul			Türkiye		
	KADIN	ERKEK	TOPLAM	KADIN	ERKEK	TOPLAM	KADIN	ERKEK	TOPLAM	KADIN	ERKEK	TOPLAM
2022	2083	4197	6280	9935	20818	30753	33,2	67,9	50,4	30,4	65	47,5
2021	1874	3906	5780	9005	19792	28797	30,4	64,6	47,3	28	62,8	45,2

Tablo 60: İstihdam Edilen Kişi Sayısı

Kaynak: www.tuik.gov.tr TÜİK, İstihdam Verileri 2021-2022. [Ziy.Tar: 15/08/2023]

5.2 İŞGÜCÜNE KATILIM SAYISI VE ORANI

2022'de İstanbul'da İşgücüne Katılım 392 Bin Artışla 7 Milyona Yaklaştı.

TÜİK verilerine göre, İstanbul'da işgücüne katılan kişi sayısı 2021'e kıyasla 392 bin artışla 2022'de 6 milyon 987 bin kişiye ulaşmıştır. Erkeklerde bu sayı 4 milyon 587 bin, kadınlarda 2 milyon 400 bin olmuştur. 15-24 yaş grubunda işgücüne katılım 69 bin kişi artışla 1 milyon 89 bin kişiye ulaşmıştır. Bu grupta erkeklerin sayısı 675 bin, kadınların sayısı ise 414 bin olarak belirlenmiştir.

Türkiye genelindeki işgücüne katılım sayısı ise 1 milyon 620 bin artışla 34 milyon 336 bin kişi olmuştur. Bu sayı erkekler için 22 milyon 863 bin, kadınlar için 11 milyon 473 bin kişi olarak belirlenmiştir. 15-24 yaş grubu için 282 bin artışla 5 milyon 265 bin kişiye ulaşılmış olup erkeklerde 3 milyon 447 bin, kadınlarda 1 milyon 818 bin kişi olduğu görülmektedir.

Cinsiyet bazında işgücüne katılan kişi sayısı verilerine göre hem İstanbul'da hem de Türkiye genelinde erkeklerin işgücüne katılım oranı, kadınlara göre daha yüksektir.

İSTANBUL İLİNDE İŞGÜCÜNE KATILAN KİŞİ SAYISI						
YAŞ	2021			2022		
	TOPLAM (Bin Kişi)	ERKEK	KADIN	TOPLAM (Bin Kişi)	ERKEK	KADIN
15-24	1.020	606	414	1089	675	414
25-34	1.906	1.233	673	2020	1268	752
35-54	3.153	2.130	1.023	3301	2192	1109
55 +	516	414	102	577	452	125
TOPLAM	6.595	4.383	2.212	6.987	4587	2400

Tablo 61: İstanbul İlinde İşgücüne Katılan Kişi Sayısı

Kaynak: www.tuik.gov.tr TÜİK, Yaş Gruplarına Göre İşgücü 2022. [Ziy.Tar. : 15/08/2023]

TÜRKİYE'DE İŞGÜCÜNE KATILAN KİŞİ SAYISI						
YAŞ	2021			2022		
	TOPLAM (Bin Kişi)	ERKEK	KADIN	TOPLAM (Bin Kişi)	ERKEK	KADIN
15-24	4.983	3.246	1.737	5.265	3.447	1.818
25-34	8.678	5.748	2.930	9.005	5.809	3.196
35-54	15.171	10.312	4.859	15.910	10.582	5.328
55 +	3.883	2.849	1.034	4.156	3.025	1.131
TOPLAM	32.716	22.156	10.560	34.336	22.863	11.473

Tablo 62: Türkiye'de İşgücüne Katılan Kişi Sayısı

Kaynak: www.tuik.gov.tr TÜİK, Yaş Gruplarına Göre İşgücü 2022. [Ziy.Tar. : 15/08/2023]

İstanbul ve Türkiye Geneli İşgücüne Katılım Oranları Yükseliyor.

İstanbul ve Türkiye genelinde toplam iş gücü katılım oranlarında 2021 yılına göre 2022 yılında artış kaydedilmiştir. İstanbul'da %54'ten %56'ya, Türkiye genelinde ise %51,4'ten %53'e yükselmiştir.

TÜİK verilerine göre İşgücüne katılma oranı yaş gruplarına göre bakıldığında,15-19 Yaş Grubunda 2021 yılında İstanbul'da %23,6 olan iş gücüne katılım oranı 2022'de %26'ya çıkmıştır. Türkiye genelinde ise 2021'de %24,9 olan bu oran, 2022'de %26,9'a yükselmiştir. Hem İstanbul'da hem de Türkiye genelinde yaş grubunda artış gözlemlenmiştir, ancak Türkiye genelindeki artış İstanbul'a göre daha yüksektir.

20-24 yaş grubunda İstanbul'da 2021'de %62,2 olan katılım oranı, 2022'de %64,2'ye çıkmıştır. Ancak Türkiye genelinde bu oran, 2021'de %61,3'ten 2022'de %59'a düşmüştür. Bu, Türkiye genelinde bu yaş grubundaki bireylerin iş gücünden çekilmekte olduğunu, İstanbul'da ise tam tersi bir durumun söz konusu olduğu görülmektedir.

25-34 yaş grubunda hem İstanbul'da hem de Türkiye genelinde artış gözlemlenmiştir. İstanbul'da 2021'de %73,3 olan oran, 2022'de %75,8'e çıkmıştır. Türkiye genelinde bu oran 2021'de %69,9'dan 2022'de %71,9'a yükselmiştir.

35-54 yaş grubunda İstanbul'da ve Türkiye genelinde 2021'de %66 olan katılım oranı, 2022'de her iki bölgede de %68'e çıkmıştır.

55 yaş ve üzeri grubunda hem İstanbul'da hem de Türkiye genelinde artış gözlemlenmiştir. İstanbul'da 2021'de %20,3 olan oran, 2022'de %22,1'e yükselmiştir. Türkiye genelinde ise 2021'de %23,7 olan bu oran, 2022'de %24,8'e çıkmıştır.

Genel olarak, İstanbul ve Türkiye genelinde toplam iş gücü katılım oranları artmıştır. Ancak 20-24 yaş grubunda Türkiye genelinde bir düşüş gözlemlenirken, İstanbul'da bu yaş grubunda bir artış yaşanmıştır.

İŞGÜCÜNE KATILMA ORANI				
	İstanbul		Türkiye	
YAŞ	2021	2022	2021	2022
15-19	23,6	26	24,9	26,9
20-24	62,2	64,2	61,3	59
25-34	73,3	75,8	69,9	71,9
35-54	66	68	66	68
55 +	20,3	22,1	23,7	24,8
TOPLAM	54	56	51,4	53

Tablo 63: İşgücüne Katılma Oranı

Kaynak: www.tuik.gov.tr TÜİK, İşgücüne katılma oranı (%) 2021-2022. [Ziy.Tar. : 15/08/2023]

5.3 İŞSİZLİK ÖDENEĞİ

2022'de İstanbul'da İşsizlik Ödeneği Başvuruları %16,03 Artışla 401 Bin Kişiye Ulaştı

2022'de İstanbul'da işsizlik ödeneğine müracaat edenlerin sayısı, bir yıl önceki yıla göre %16,03'lük bir yükselişle 401 bin 652'ye ulaşmıştır. Bu başvuru sahiplerinin yaklaşık 215 bin 911'i, bu destekten faydalanmaya hak kazanmıştır. İstanbul'da işsizlik ödeneğine hak kazananların sayısında bir önceki yıla oranla %16,53'lük bir artış olmuştur.

Türkiye genelinde ise, 2022 yılında işsizlik maaşı talebinde bulunanların sayısı, bir önceki yıla nazaran %16,04'lük bir artış ile 1 milyon 707 bin 850 kişiye ulaşmıştır. Bu başvuranlardan 812 bin 506 kişi, işsizlik ödeneğini almaya hak kazanmıştır. Türkiye genelinde ödenek almaya hak kazananların oranı, bir yıl öncesine kıyasla %25,44 oranında bir artış göstermiştir.

Sonuç olarak, İstanbul'da işsizlik ödeneği başvuru sayısı Türkiye geneline göre daha düşük olup hem İstanbul'da hem de Türkiye genelinde başvuruların artış gösterdiği görülmektedir.

İŞSİZLİK ÖDENEĞİ				
	İSTANBUL		TÜRKİYE	
	İşsizlik Ödeneği Başvuru	İşsizlik Ödeneği Hak Eden	İşsizlik Ödeneği Başvuru	İşsizlik Ödeneği Hak Eden
2020	394.166	151.900	1.510.856	509.538

2021	346.146	185.269	1.471.673	647.684
2022	401.652	215.911	1.707.850	812.506

Tablo 64: İşsizlik Ödeneği

Kaynak: İstanbul Çalışma ve Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü, [Ziy. Tar. : 15/08/2023]

5.4 SEKTÖRLERE GÖRE İSTİHDAM

İstanbul'da Sanayi ve Hizmet Sektörleri Türkiye Ortalamasının Üzerinde İstihdam Sağlıyor.

Türkiye İstatistik Kurumunun verilerine göre İstanbul'da 2022 yılında sektörlere göre istihdama bakıldığında; tarım sektörü yalnızca % 0,6'lık bir kısmı temsil ederken, sanayi (inşaat dahil) % 31,5 ve hizmet sektörü ise % 68'lik bir dilimi kapsamaktadır. Geçen yıla nazaran, sanayi sektöründeki istihdamın oranı %1,25 gerilerken, tarımda % 20'lik ve hizmet sektöründe % 0,44'lük bir artış meydana gelmiştir.

Buna karşın, Türkiye genelinde 2022 yılında çalışanların sektörel dağılımına baktığımızda; tarım sektörü %15,8, sanayi (inşaat dâhil) %27,7 ve hizmet sektörü %56,5'lik kısmı oluşturmaktadır. Önceki yılın rakamlarıyla kıyaslandığında, tarım sektöründeki istihdam oranı %8,13 azalırken, sanayi sektörü %0,72 ve hizmet sektörü ise %2,16 oranında bir büyüme göstermiştir.

İstanbul'da, sanayi ve hizmet sektörlerinin istihdamda kapladığı alan, Türkiye'nin genel ortalamasının üzerinde olup tarım sektöründeki oran, Türkiye ortalamasının altında kalmıştır.

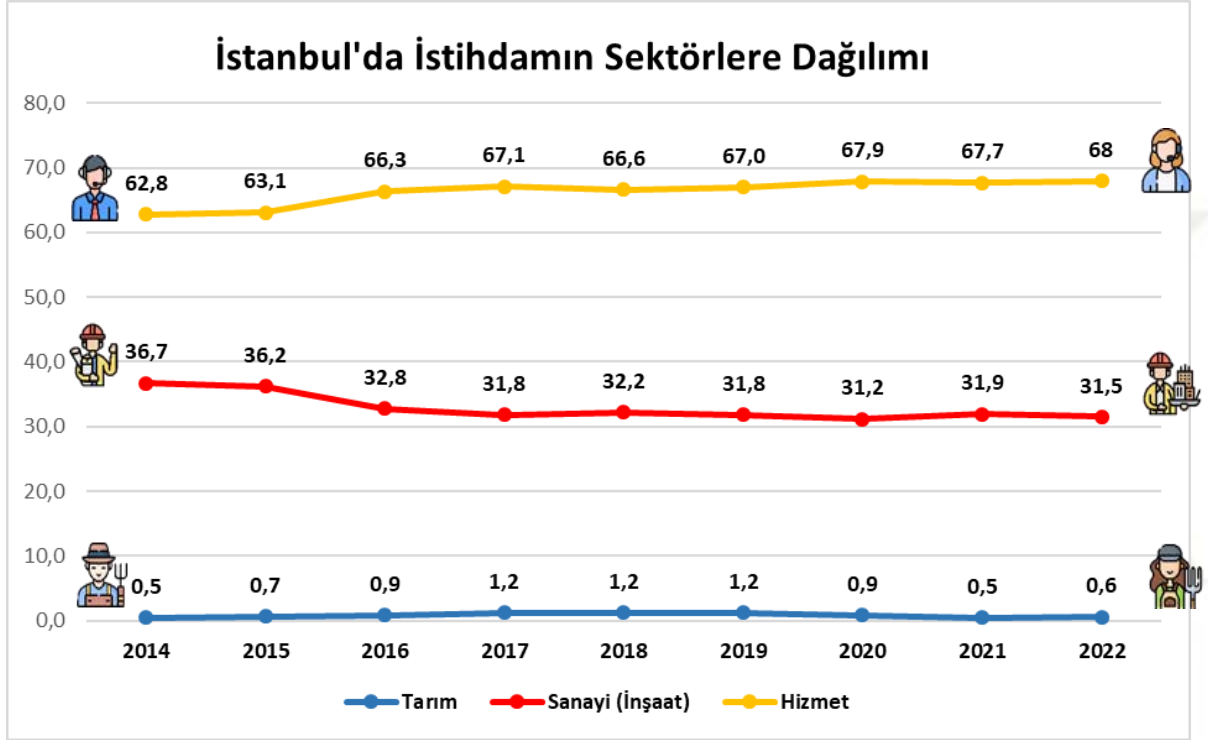
		(Bin kişi) (%)		
		Tarım	Sanayi (İnşaat)	Hizmet
2014	Türkiye	21,1	27,9	51,0
	İstanbul	0,5	36,7	62,8
2015	Türkiye	20,6	27,2	52,2
	İstanbul	0,7	36,2	63,1
2016	Türkiye	19,5	26,8	53,7
	İstanbul	0,9	32,8	66,3
2017	Türkiye	19,4	26,5	54,1
	İstanbul	1,2	31,8	67,1
2018	Türkiye	18,4	26,7	54,9
	İstanbul	1,2	32,2	66,6
2019	Türkiye	18,2	25,3	56,5
	İstanbul	1,2	31,8	67,0
2020	Türkiye	17,7	26,3	56

	İstanbul	0,9	31,2	67,9
2021	Türkiye	17,2	27,5	55,3
	İstanbul	0,5	31,9	67,7
2022	Türkiye	15,8	27,7	56,5
	İstanbul	0,6	31,5	68

Tablo 65: Yıllara Göre İstihdamın Sektörlere Dağılımı

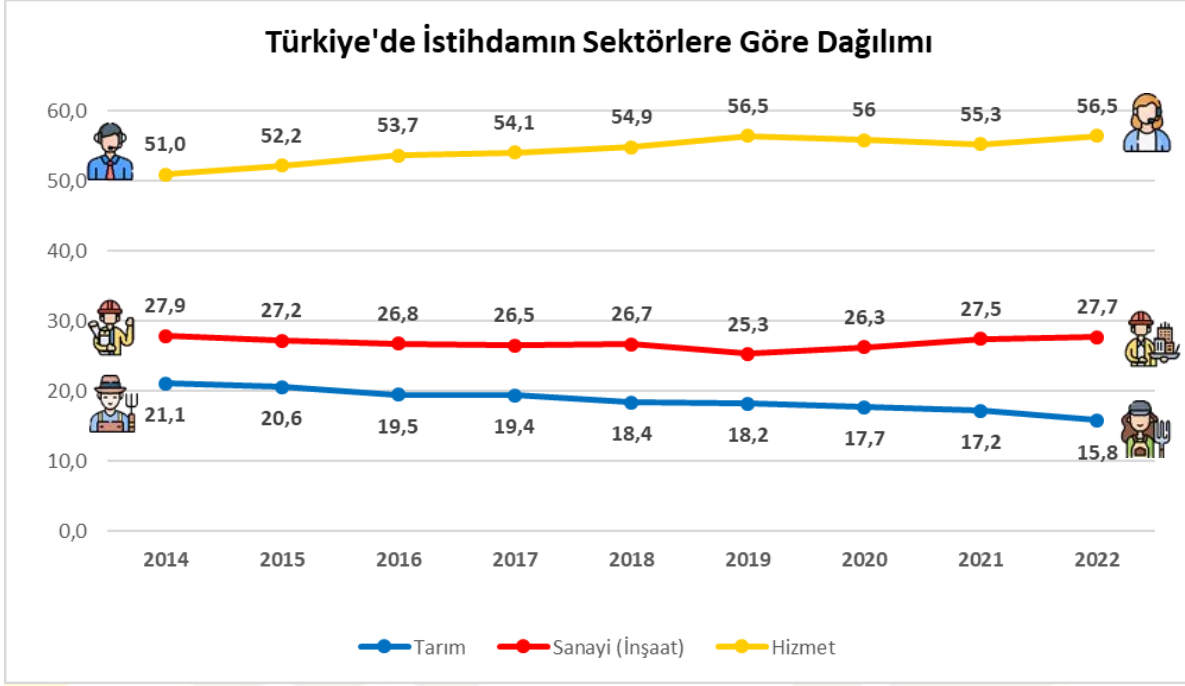
Kaynak: www.tuik.gov.tr TÜİK, İşgücü İstatistikleri 2014-2022, [Ziy. Tar. : 15/08/2023]

Grafik 43: İstanbul'da İstihdamın Sektörlere Dağılımı

Kaynak: www.tuik.gov.tr TÜİK, İşgücü İstatistikleri 2014-2022, [Ziy. Tar. : 15/08/2023]

“milletin kapısı”

Grafik 44: Türkiye'de İstihdamın Sektörlere Dağılımı

Kaynak: www.tuik.gov.tr TÜİK, İşgücü İstatistikleri 2014-2022, [Ziy. Tar. : 15/08/2023]

6. EĞİTİM

Bu bölüm, sosyo-ekonomik gelişmişlik bağlamında eğitim göstergelerini ele almaktadır. Göstergeler; "Örgün ve Yaygın Eğitim", "+6 Yaş Nüfusun Eğitim İstatistikleri" ve "Yükseköğretim İstatistikleri" olmak üzere üç ana başlıkta incelenmiştir. 2021-2022 dönemi için Türkiye ve İstanbul'daki veriler bu kriterler üzerinden karşılaştırılmıştır.

Açık Kapı Birimlerine Yapılan Eğitim Konulu Başvurular;

2022 yılında ilimizdeki Açık Kapı birimlerine gelen eğitim başvurularında, Esenyurt 148 başvuru ile en fazla başvuru alan ilçe olmuştur. Bahçelievler 136 başvuru ile ikinci ve Ümraniye 111 başvuru ile üçüncü sırayı almıştır. Diğer yandan, en az başvuru alan ilçeler arasında Bakırköy sadece 1 başvuru ile öne çıkarken, Tuzla ve Şile her ikisi de 5 başvuru ile Bakırköy'ü takip etmektedir.

AÇIK
KAPI

“milletin kapaşı”

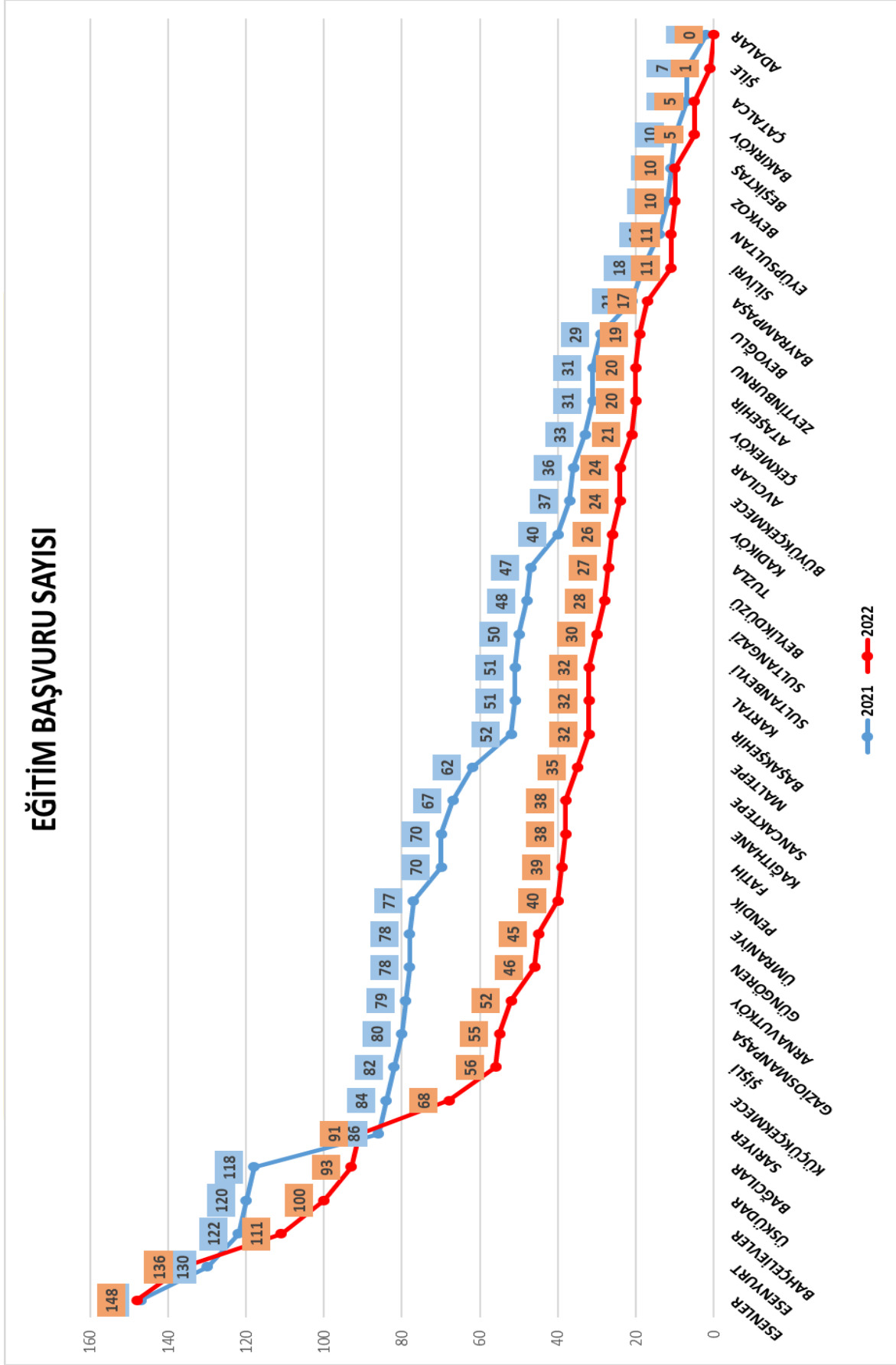
S.NO:	İlçe Adı	2021 Yılı İlçe Nüfusu	2021 Yılı Eğitim Başvuru Sayısı
1	Esenler	447.116	147
2	Esenyurt	977.489	130
3	Bahçelievler	605.300	122
4	Üsküdar	525.395	120
5	Bağcılar	744.351	118
6	Sarıyer	349.968	86
7	Küçükçekmece	805.930	84
8	Şişli	284.294	82
9	Gaziosmanpaşa	493.096	80
10	Arnavutköy	312.023	79
11	Güngören	283.083	78
12	Ümraniye	726.758	78
13	Pendik	741.895	77
14	Fatih	382.990	70
15	Kağıthane	454.550	70
16	Sancaktepe	474.668	67
17	Maltepe	525.566	62
18	Başakşehir	503.243	52
19	Kartal	480.738	51
20	Sultanbeyli	349.485	51
21	Sultangazi	543.380	50
22	Beylikdüzü	398.122	48
23	Tuzla	284.443	47
24	Kadıköy	485.233	40
25	Büyükçekmece	269.160	37
26	Avcılar	457.981	36
27	Çekmeköy	288.585	33
28	Ataşehir	427.217	31
29	Zeytinburnu	293.839	31
30	Beyoğlu	233.322	29
31	Bayrampaşa	274.884	21
32	Silivri	209.014	18
33	Eyüpsultan	417.360	14
34	Beykoz	248.595	12
35	Beşiktaş	178.938	11
36	Bakırköy	228.759	10
37	Çatalca	76.131	7
38	Şile	41.627	7
39	Adalar	16.372	2
Toplam			2.188

Tablo 66: 2021 Yılında Açık Kapı Birimlerine Yapılan Eğitim Başvurularının İlçelere Dağılımı
Kaynak: rapor.icisleri.gov.tr, E-İçişleri İş Zekâsı Modülü, [Ziy.Tar. : 01/06/2023]

S.NO:	İlçe Adı	2022 Yılı İlçe Nüfusu	2022 Yılı Eğitim Başvuru Sayısı
1	Esenyurt	983.571	148
2	Bahçelievler	594.350	136
3	Ümraniye	732.379	111
4	Bağcılar	740.069	100
5	Üsküdar	524.452	93
6	Gaziosmanpaşa	495.998	91
7	Beylikdüzü	412.835	68
8	Beykoz	247.875	56
9	Fatih	368.227	55
10	Sancaktepe	489.848	52
11	Avcılar	452.132	46
12	Esenler	445.421	45
13	Küçükçekmece	808.957	40
14	Beyoğlu	225.920	39
15	Başakşehir	514.900	38
16	Büyükçekmece	277.181	38
17	Kartal	483.418	35
18	Arnavutköy	326.452	32
19	Sarıyer	350.454	32
20	Silivri	217.163	32
21	Sultanbeyli	358.201	30
22	Kağıthane	455.943	28
23	Pendik	750.435	27
24	Maltepe	528.544	26
25	Kadıköy	483.064	24
26	Zeytinburnu	292.616	24
27	Bayrampaşa	275.314	21
28	Eyüp	422.913	20
29	Sultangazi	542.531	20
30	Şişli	276.528	19
31	Güngören	282.692	17
32	Beşiktaş	175.190	11
33	Çatalca	77.468	11
34	Ataşehir	423.127	10
35	Çekmeköy	296.066	10
36	Şile	43.464	5
37	Tuzla	288.878	5
38	Bakırköy	226.685	1
Toplam			1.596

Tablo 67:2022 Yılında Açık Kapı Birimlerine Yapılan Eğitim Başvurularının İlçelere Dağılımı
Kaynak: rapor.icisleri.gov.tr, E-İçişleri İş Zekâsı Modülü, [Ziy.Tar. : 01/06/2023]

EĞİTİM BAŞVURU SAYISI

Grafik 45: Eğitim Başvuru Sayıları

Kaynak: rapor.icisleri.gov.tr, E-İçişleri İş Zekâsı Modülü, [Ziy.Tar. : 01/06/2023]

6.1 ÖRGÜN VE YAYGIN EĞİTİM

Öğrenci Sayısı;

İstanbul ilinde 3 milyon 993 bin 055 öğrenci eğitim almaktadır.

Türkiye genelindeki toplam öğrenci sayısı 25 milyon 451 bin 099'dur. Bunların 18 milyon 155 bin 571'i örgün eğitim öğrencileri, 6 milyon 295 bin 528'i ise yaygın eğitim öğrencileridir. İstanbul'da ise toplam 3 milyon 993 bin 055 öğrenci bulunmaktadır. Bunların 3 milyon 321 bin 099'u örgün eğitim öğrencileri 671 bin 956'sı yaygın eğitim öğrencileridir. Bu veriler Türkiye'deki toplam öğrenci sayısının % 15,68'inin İstanbul'da olduğunu göstermektedir.

Öğretmen Sayısı;

İstanbul ilinde 185 bin 087 öğretmen okullarda görev yapıyor.

Türkiye genelindeki toplam öğretmen sayısı 1 milyon 240 bin 551'dir. Bunların 1 milyon 139 bin 673'ü örgün eğitim öğretmenleri, 100 bin 878'i ise yaygın eğitim öğretmenleridir. İstanbul'da ise toplam 185 bin 087 öğretmen bulunmaktadır. Bunların 162 bin 198'i örgün eğitim öğretmenleri, 22 bin 889'u ise yaygın eğitim öğretmenleridir. Bu veriler Türkiye'deki toplam öğretmen sayısının %14,92'sinin İstanbul'da olduğunu göstermektedir.

“milletin kapısı”

Okul ve Derslik Sayıları;

İstanbul ilinde 11 bin 001 okul 128 bin 300 derslik bulunuyor.

Türkiye genelinde toplam 90 bin 8 okul bulunmaktadır. Bu okulların 70 bin 383'ü örgün eğitim okulları, 19 bin 625'i ise yaygın eğitim okullarıdır. İstanbul'da ise toplam 11bin 1 okulun yer aldığı görülmektedir. Bunların 7 bin 691'i örgün eğitim okulları, 3 bin 310'u ise yaygın eğitim okullarıdır. Bu veriler İstanbul'daki toplam okul sayısının Türkiye'deki toplam okul sayısının %12,22'sine tekabül ettiğini göstermektedir.

Türkiye genelinde toplam 881 bin 898 derslik bulunmaktadır. Bu dersliklerin 749 bin 454'ü örgün eğitim derslikleri, 132 bin 444'ü ise yaygın eğitim derslikleridir. İstanbul'da ise toplam 128 bin 300 derslik bulunmaktadır. Bunların 106 bin 530'u örgün eğitim derslikleri, 21 bin 770'i ise yaygın eğitim derslikleridir. Bu durum Türkiye'deki toplam derslik sayısının %14,55'inin İstanbul'da olduğunu göstermektedir.

ÖRGÜN + YAYGIN EĞİTİM (TÜRKİYE / İSTANBUL)							
	TÜRKİYE			İSTANBUL			İSTANBUL
	ÖRGÜN	YAYGIN	TOPLAM	ÖRGÜN	YAYGIN	TOPLAM	% PAY
OKUL	70.383	19.625	90.008	7.691	3.310	11.001	12,22
DERSLİK	749.454	132.444	881.898	106.530	21.770	128.300	14,55
ÖĞRETMEN	1.139.673	100.878	1.240.551	162.198	22.889	185.087	14,92
ÖĞRENCİ/ KURSİYER	18.155.571	6.295.528	25.451.099	3.321.099	671.956	3.993.055	15,68

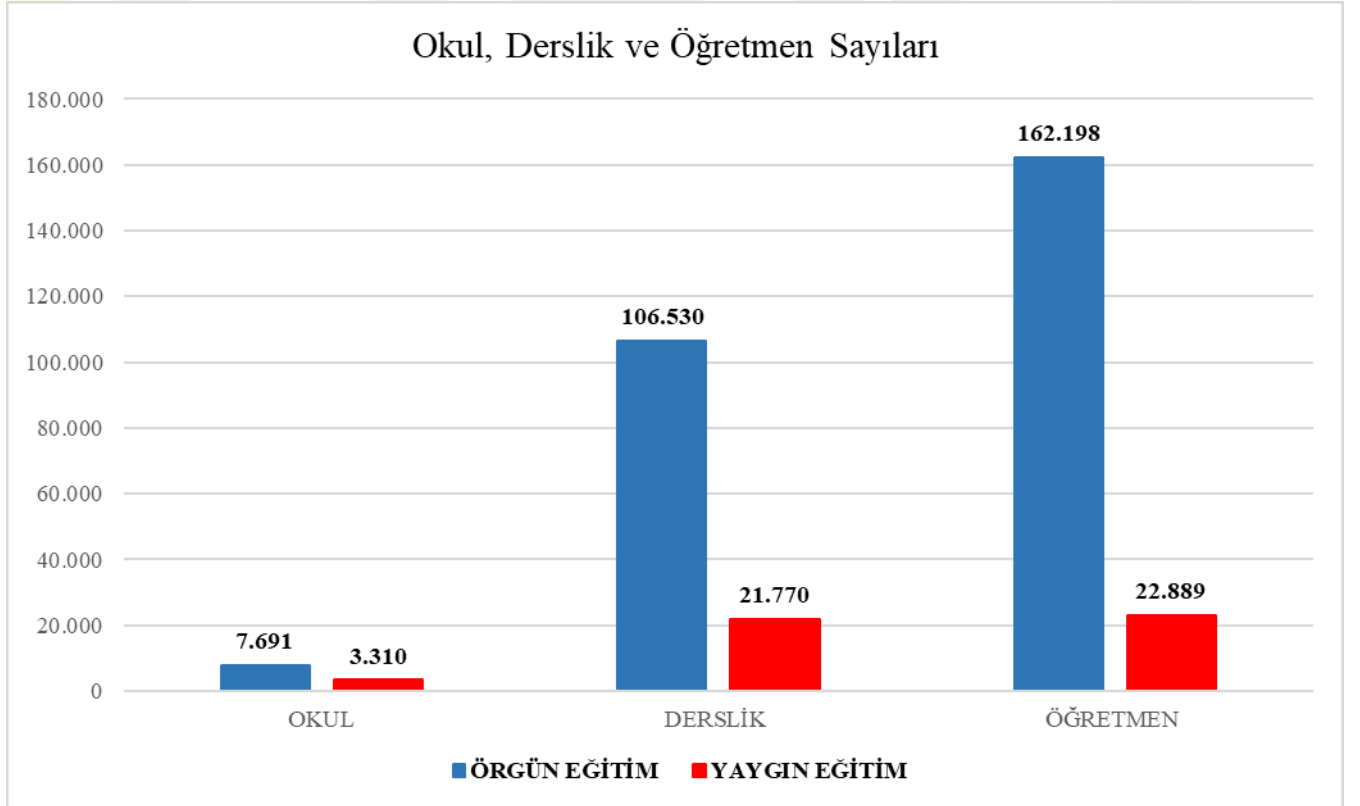
Tablo 68: Öğrenci, Öğretmen, Derslik ve Okul Sayıları

Kaynak: İstanbul Valiliği İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü / İl Brifingi 2022

Not 1*: MEB Strateji Geliştirme Başkanlığı tarafından 2022-2023 yılına ait Türkiye verileri henüz açıklanmadığı için Türkiye verilerine ilişkin hücrelerde 2021-2022 eğitim öğretim yılına ait veriler kullanılmıştır.

Not 2*: Türkiye - İstanbul öğrenci sayıları oranlamaları hesaplanırken İstanbul öğrenci sayılarına; açık öğretim ortaokul, açık lise ve açık öğretim İHL öğrenci sayıları da dahil edilmiştir. (Ocak 2023 Açık öğretim verisi: 339.605)

Not 3: Yaygın Eğitim bilgileri, biten ve öğretim yılı itibari ile alınmaktadır (2021/2022).

Grafik 46: Okul, Derslik ve Öğretmen Sayıları, İstanbul

Kaynak: İstanbul Valiliği İl planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü / İl Brifingi 2022

Okullaşma Oranı;

2021/2022 Yılında İlköğretim ve Ortaöğretimde Net Okullaşma Oranı Arttı

2020-2021 eğitim öğretim yılında ilköğretim kademesinde net okullaşma oranının %94,01 olarak gerçekleştiği ve ortaöğretim kademesinde ise %91,26 olduğu görülmektedir. İlköğretim kademesindeki net okullaşma oranının, kız çocuklarında %93,92, ortaöğretim kademesinde ise %91,58 olduğu kaydedilmiştir.

2021-2022 eğitim öğretim yılına gelindiğinde ise ilköğretim kademesinde net okullaşma oranının %94,31'e yükseldiği ve ortaöğretim kademesinde ise %92,01 olarak kaydedildiği gözlenmektedir. İlköğretim kademesindeki kız çocuklarının net okullaşma oranı %94,26 iken, ortaöğretim kademesinde %92,1 olarak gerçekleşmiştir.

Bu verilere dayanarak, net okullaşma oranlarının ilköğretim ve ortaöğretim kademesinde artış gösterdiği gözlemlenmektedir. Ayrıca kız çocuklarının okullaşma oranlarının da artması olumlu bir gelişimi ifade etmektedir.

NET OKULLAŞMA ORANLARI (%)						
ÖĞRETİM YILI	İLKÖĞRETİM			ORTAÖĞRETİM		
	KIZ	ERKEK	TOPLAM	KIZ	ERKEK	TOPLAM
2020/2021	93,92	94,09	94,01	91,58	90,95	91,26
2021/2022	94,26	94,36	94,31	92,1	91,93	92,01

Tablo 69: Net Okullaşma Oranı

Kaynak: İstanbul Valiliği İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü / İl Brifingi 2022

* Veriler, Hayat Boyu Öğrenme kurumlarının kurs iş ve işlemlerinin yürütüldüğü e-Yaygın sisteminden alınmıştır.

Okuma Yazma Kurslarında Sertifikalandırma Oranı Düşüş Gösterdi

Tablo 70'deki verilere göre, 2021 yılında okuma yazma kurslarına toplamda 25 bin 745 kişi katılmış ve bu kurslardan 13 bin 23 kişi sertifika almaya hak kazanmıştır. Buna göre, sertifikalandırma oranı %51 olarak hesaplanmıştır.

2022 yılında ise okuma yazma kurslarına katılım sayısı 34 bin 541 kişiye yükselmiştir. Bu kurslardan 13 bin 404 kişi sertifika almıştır. Sertifikalandırma oranı ise %39 olarak belirlenmiştir.

Karşılaştırma yapılacak olursa; 2022 yılında katılım sayısı artmasına rağmen sertifikalandırma oranının düştüğü, 2021 yılında katılımcıların %51'i sertifika almışken, 2022 yılında bu oranın, %39'a gerilediği sonucuna ulaşılmaktadır.

OKUMA YAZMA KURLARI			
YILI	TOPLAM KATILIM	SERTİFİKA ALAN	SERTİFİKALANDIRMA ORANI %
2017	25.157	13.967	56
2018	76.47	35.684	47
2019	43.485	20.023	46
2020	19.850	8.664	45
2021	25.745	13.023	51
2022	34.541	13.404	39

Tablo 70: Okuma Yazma Kursları

Kaynak: İstanbul Valiliği İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü / İl Brifingi 2022

Eğitim Seviyesi Tamamlama;

İstanbul'da İlkokul Tamamlama Oranı Artarak Yükseldi.

İstanbul'da ilkokul tamamlama oranı 2020/21 öğretim yılında %93,53'ten 2021/22 öğretim yılında %95,22'ye yükselmiştir. Türkiye genelinde ise aynı dönemlerde ilkokul tamamlama oranı %93,98'den %95,59'a arttığı görülmektedir.

2021/22 öğretim yılı ilkokul tamamlama oranları cinsiyete göre incelendiğinde, İstanbul'da erkek çocukların ilkokul tamamlama oranı %94,95 olarak kaydedilmiştir. Kız çocukları için ise %95,51 olarak belirlenmiştir. Türkiye genelinde ise erkek çocukların ilkokul tamamlama oranı %94,99 iken kız çocuklarının oranı %96,23 olarak arttığı görülmektedir. Bu verilere göre, İstanbul'da ilkokul tamamlama oranı Türkiye ortalamasının altında kalmaktadır.

İstanbul'da Ortaokul Tamamlama Oranı Azaldı.

İstanbul'da ortaokul tamamlama oranı 2020/21 öğretim yılında %96,54 iken 2021/22 öğretim yılında %95,22'ye düşmüştür. Türkiye genelinde ise aynı dönemlerde ortaokul tamamlama oranı %96,80'den %92,52'ye düştüğü görülmektedir.

2021/22 öğretim yılı ortaokul tamamlama oranları cinsiyete göre incelendiğinde, İstanbul'da erkek çocukların ortaokul tamamlama oranı %98,38 olarak kaydedilmiştir. Kız çocukları için ise %97,44 olarak belirlenmiştir. Türkiye genelinde ise erkek çocukların ortaokul tamamlama oranı %92,09 iken kız çocuklarının oranı %92,96 olarak arttığı görülmektedir. Bu verilere göre, İstanbul'da ortaokul tamamlama oranı Türkiye ortalamasının üzerindedir.

İstanbul'da Ortaöğretim Tamamlama Oranı Azaldı.

İstanbul'da ortaöğretim tamamlama oranı 2020/21 öğretim yılında %76,79 iken 2021/22 öğretim yılında %76,14'e düşmüştür. Türkiye genelinde ise aynı dönemlerde ortaöğretim tamamlama oranı %71,70'den %72,87'ye arttığı görülmektedir.

2021/22 öğretim yılı ortaöğretim tamamlama oranları cinsiyete göre incelendiğinde, İstanbul'da erkek çocukların ortaöğretim tamamlama oranı %77,13 olarak kaydedilmiştir. Kız çocukları için ise %75,03 olarak belirlenmiştir. Türkiye genelinde ise erkek çocukların ortaöğretim tamamlama oranı %72,15 iken kız çocuklarının oranı %73,69 olarak arttığı görülmektedir. Bu verilere göre, İstanbul'da ortaöğretim tamamlama oranı Türkiye ortalamasının üzerindedir.

Eğitim Seviyesi ve Cinsiyete Göre Tamamlama Oranı (%) (2020 - 2021 Öğretim Yılı)						
	İstanbul			Türkiye		
	2020 - 2021 Öğretim Yılı			2020 - 2021 Öğretim Yılı		
	Kız Çocuk (%)	Erkek Çocuk (%)	Toplam (%)	Kız Çocuk (%)	Erkek Çocuk (%)	Toplam (%)
İlkokul (1-4. sınıf)	93,51	93,54	93,53	94,42	93,57	93,98
Ortaokul (5-8. sınıf)	97,69	95,35	96,54	97,48	96,09	96,80
Ortaöğretim (9-12. sınıf)	77,75	75,92	76,79	72,86	70,70	71,70

Tablo 71: Eğitim Seviyesi ve Cinsiyete Göre Tamamlama Oranı (%) (2020-2021)

Kaynak: İstanbul İl Millî Eğitim Müdürlüğü 24.05.2022 tarih ve 50243966 sayılı yazısı

Eğitim Seviyesi ve Cinsiyete Göre Tamamlama Oranı (%) (2021 - 2022 Öğretim Yılı)						
	İSTANBUL			TÜRKİYE		
	2021 - 2022 Öğretim Yılı			2021 - 2022 Öğretim Yılı		
	Kız Çocuk (%)	Erkek Çocuk (%)	Toplam (%)	Kız Çocuk (%)	Erkek Çocuk (%)	Toplam (%)
İlkokul (1-4. sınıf)	95,51	94,95	95,22	96,23	94,99	95,59
Ortaokul (5-8. sınıf)	97,44	98,38	95,22	92,96	92,09	92,52
Ortaöğretim (9-12. sınıf)	75,03	77,13	76,14	73,69	72,15	72,87

Tablo 72: Eğitim Seviyesi ve Cinsiyete Göre Tamamlama Oranı (%) (2021-2022)

Kaynak: İstanbul İl Millî Eğitim Müdürlüğü 24.05.2022 tarih ve 50243966 sayılı yazısı

6.2 +6 YAŞ NÜFUSUNUN EĞİTİM İSTATİSTİKLERİ

+6 Yaş Nüfusun Karşılaştırmalı Okur-Yazar Durumu;

İstanbul'da Okuryazarlık Oranı %98,40'a Yükseldi,

Tablo 75'teki verilere göre İstanbul'da, 6 yaş ve üzeri nüfusta okuma yazma bilenlerin oranı %98,40'a ulaşmış olup okuma yazma bilmeyenlerin oranı ise %1,60'a gerilemiştir.

İlimizde 2011 yılıyla kıyaslama yapıldığında okuma yazma bilmeyenlerin oranının %2,91'den %1,60'a gerilemesi %45'lik önemli bir azalmayı göstermektedir. Türkiye genelinde ise okuma yazma bilmeyenlerin oranı 2011 yılında %4,87 iken, 2022 yılında %2,41'e gerileyerek %51 oranında azalmıştır.

Sonuç olarak, İstanbul'da okuma yazma bilme oranının artış göstermesi ve okuma yazma bilmeyen kişi sayısının azalmasının, eğitim ve farkındalık çalışmalarına önem verilmesinden kaynaklandığı görülmektedir.

YIL	İSTANBUL						TÜRKİYE					
	Bilmeyen Oran (%)			Bilen Oran (%)			Bilmeyen Oran (%)			Bilen Oran (%)		
	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
2011	0,9	4,92	2,91	99,1	95,08	97,09	1,7	8,06	4,87	98,3	91,94	95,13
2012	0,84	4,63	2,73	99,16	95,37	97,26	1,44	7	4,22	98,56	93	95,78
2021	0,43	2,83	1,63	99,57	97,17	98,37	0,72	4,25	2,48	99,28	95,75	97,52
2022	0,47	2,73	1,60	99,53	97,27	98,40	0,74	4,08	2,41	99,26	95,92	97,59

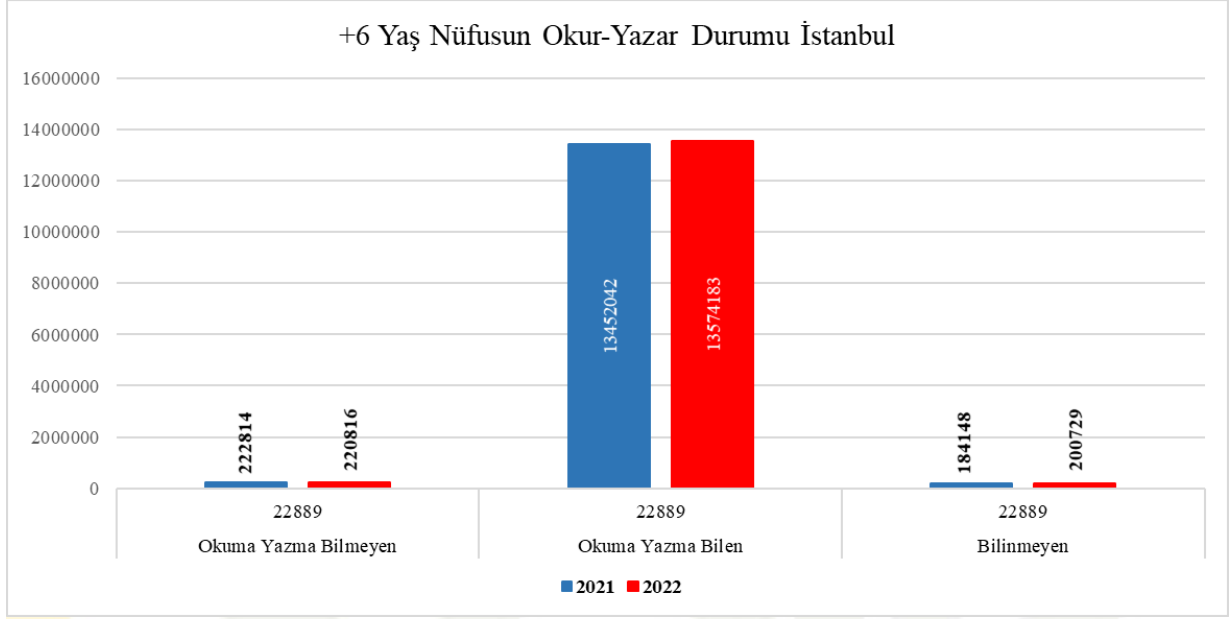
Tablo 733: +6 Yaş Nüfusun Karşılaştırmalı Okur-Yazarlık Durumu

Kaynak: TÜİK, biruni.tuik.gov.tr/ Bölgesel İstatistikler/ Okuryazarlık durumuna göre nüfus (6 yaş ve üzeri) [Ziy. Tar.: 04/07/2023]

İSTANBUL												
YIL	Okuma Yazma Bilmeyen			Okuma Yazma Bilen			Bilinmeyen			+6 Yaş Nüfus		
	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
2011	52.733	287.932	340.665	5.791.158	5.566.935	11.358.093	305.614	255.756	561.370	6.149.505	6.110.623	12.260.128
2012	50.066	276.404	326.470	5.910.350	5.689.304	11.599.654	287.841	243.564	531.405	6.248.257	6.209.272	12.457.529
2021	29.068	193.746	222.814	6.806.075	6.645.967	13.452.042	89.288	94.860	184.148	6.924.431	6.934.573	13.859.004
2022	32.528	188.288	220.816	6.858.925	6.715.258	13.574.183	96.605	104.124	200.729	6.988.058	7.007.670	13.995.728

Tablo 744: +6 Yaş Nüfusun Karşılaştırmalı Okur-Yazarlık Durumu

Kaynak: TÜİK, biruni.tuik.gov.tr/ Bölgesel İstatistikler/ Okuryazarlık durumuna göre nüfus (6 yaş ve üzeri) [Ziy. Tar.: 04/07/2023]

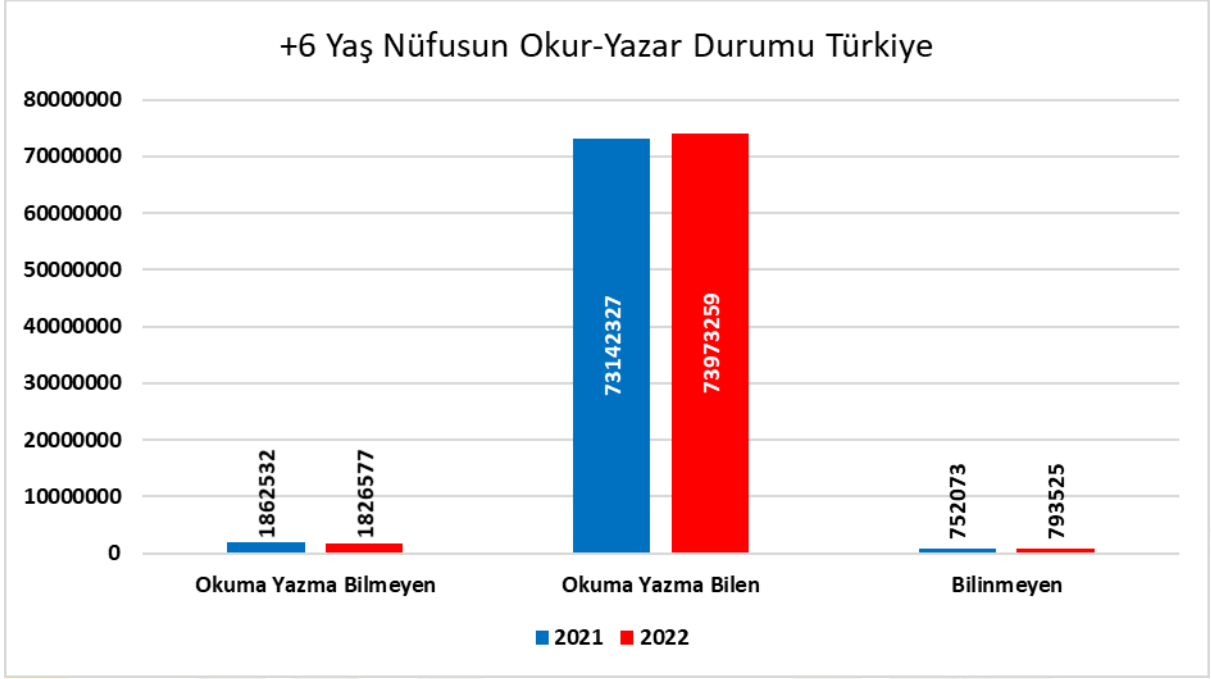
Grafik 47: +6 Yaş Nüfusun Okur-Yazar Durumu, İstanbul

Kaynak: TÜİK, [biruni.tuik.gov.tr/Bölgesel İstatistikler/Okuryazarlık durumuna göre nüfus \(6 yaş ve üzeri\)](http://biruni.tuik.gov.tr/Bölgesel İstatistikler/Okuryazarlık durumuna göre nüfus (6 yaş ve üzeri)) [Ziy. Tar.: 04/07/2023]

TÜRKİYE												
YIL	Okuma Yazma Bilmeyen			Okuma Yazma Bilen			Bilinmeyen			+6 Yaş Nüfus		
	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
2011	553.704	2.617.566	3.171.270	32.013.033	29.876.706	61.889.739	1.035.890	948.736	1.984.626	33.602.627	33.443.008	67.045.635
2012	475.068	2.313.689	2.788.757	32.628.320	30.719.323	63.347.643	895.144	845.835	1.740.979	33.998.532	33.878.847	67.877.379
2021	268.639	1.593.893	1.862.532	37.254.911	35.887.416	73.142.327	356.159	395.914	752.073	37.879.709	37.877.223	75.756.932
2022	280.559	1.546.018	1.826.577	37.627.374	36.345.885	73.973.259	374.432	419.093	793.525	38.282.365	38.310.996	76.593.361

Tablo 75: +6 Yaş Nüfusun Karşılaştırmalı Okur-Yazarlık Durumu (Türkiye)

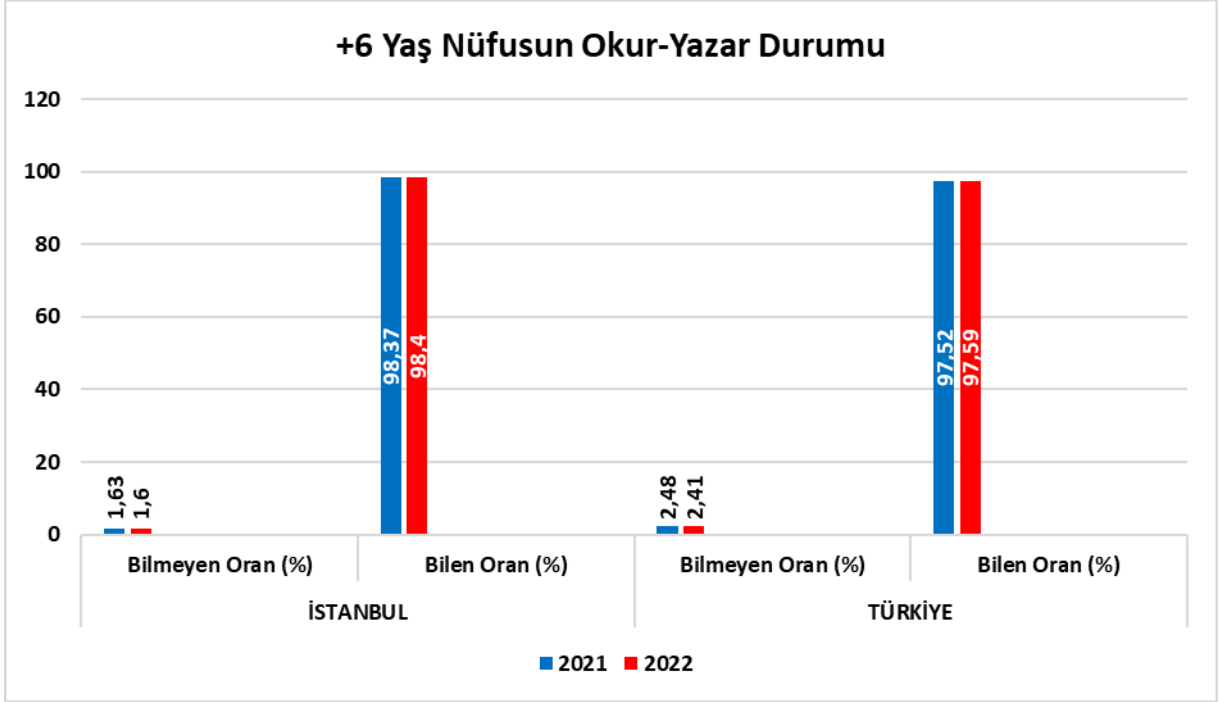
Kaynak: TÜİK, [biruni.tuik.gov.tr/Bölgesel İstatistikler/Okuryazarlık durumuna göre nüfus \(6 yaş ve üzeri\)](http://biruni.tuik.gov.tr/Bölgesel İstatistikler/Okuryazarlık durumuna göre nüfus (6 yaş ve üzeri)) [Ziy. Tar.: 04/07/2023]

Grafik 48: +6 Yaş Nüfusun Karşılaştırmalı Okur-Yazarlık Durumu (Türkiye)

Kaynak: TÜİK, [biruni.tuik.gov.tr/ Bölgesel İstatistikler/ Okuryazarlık durumuna göre nüfus \(6 yaş ve üzeri\)](http://biruni.tuik.gov.tr/) [Ziy. Tar.: 04/07/2023]

Grafik 49: +6 Yaş Nüfusun Okur-Yazar Durumu, İstanbul

Kaynak: TÜİK, [biruni.tuik.gov.tr/Bölgesel İstatistikler/Okuryazarlık durumuna göre nüfus \(6 yaş ve üzeri\)](http://biruni.tuik.gov.tr/Bölgesel İstatistikler/Okuryazarlık durumuna göre nüfus (6 yaş ve üzeri)) [Ziy. Tar.: 04/07/2023]

+6 Yaş Kadın Okuma Yazma Bilmeyen Nüfusun Toplam Kadın Nüfus İçerisindeki Oranı;

İstanbul'da okuma yazma bilmeyen kadın sayısının oranı bir önceki yıla göre 0,16 azalarak %2,69 oldu.

Türkiye'de okuma yazma bilmeyen kadın sayısının oranı bir önceki yıla göre 0,21 azalarak %4,04 oldu.

Tablo 76'daki verilere göre 2021 yılında, İstanbul'da okuma yazma bilmeyen +6 yaş kadın nüfusunun 193 bin 746 kişi olduğu ve 2022 yılına gelindiğinde ise okuma yazma bilmeyen kadın nüfusun 188 bin 288 kişiye gerilediği görülmektedir.

Her iki yılda da, +6 yaş nüfusa oranla okuma yazma bilmeyen kadın nüfus oranı düşük bir yüzdeye sahip olup 2021 yılında bu oran %2,79 iken, 2022 yılında %2,69'a gerilemiştir.

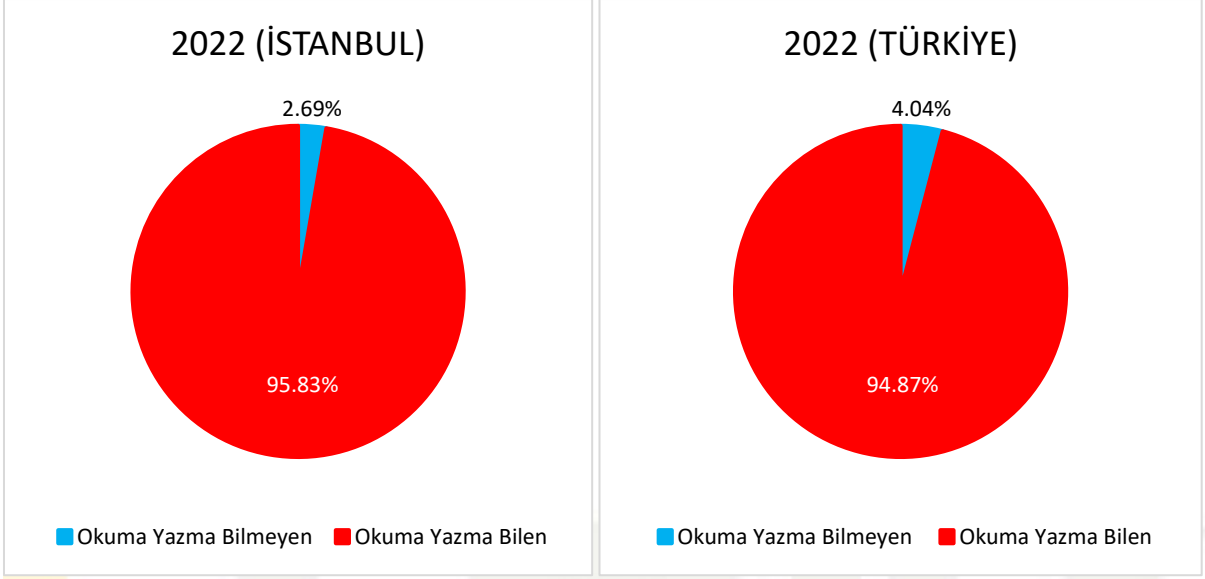
Bu verilere doğrultusunda; İstanbul'da erkekler arasında okuma yazma bilmeme oranının kadınlara göre daha düşük olduğu ve okuma yazma bilmeyen kadın nüfusun azalma eğiliminde olduğu görülmektedir.

İSTANBUL							
YIL	Okuma Yazma Bilmeyen			+6 Yaş Nüfus			Okuma Yazma Bilmeyen Kadın Nüfusu/+6 Yaş Nüfus
	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	
2021	29.068	193.746	222.814	6.924.431	6.934.573	13.859.004	2,79%
2022	32.528	188.288	220.816	6.988.058	7.007.670	13.995.728	2,69%

Tablo 76: +6 Yaş Kadın Okuma Yazma Bilmeyen Nüfusun +6 Yaş Kadın Nüfus İçerisindeki Oranı, İstanbul
Kaynak: TÜİK, [biruni.tuik.gov.tr/Bölgesel İstatistikler/Okuryazarlık durumuna göre nüfus \(6 yaş ve üzeri\) \[Ziy. Tar.: 04/07/2023\]](http://biruni.tuik.gov.tr/Bölgesel İstatistikler/Okuryazarlık durumuna göre nüfus (6 yaş ve üzeri) [Ziy. Tar.: 04/07/2023])

TÜRKİYE							
YIL	Okuma Yazma Bilmeyen			+6 Yaş Nüfus			Okuma Yazma Bilmeyen Kadın Nüfusu/+6 Yaş Nüfus
	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	
2021	280.559	1.546.018	1.826.577	37.627.374	36.345.885	73.973.259	4,25%
2022	280.559	1.546.018	1.826.577	38.282.365	38.310.996	76.593.361	4,04%

Tablo 77: +6 Yaş Kadın Okuma Yazma Bilmeyen Nüfusun +6 Yaş Kadın Nüfus İçerisindeki Oranı, Türkiye
Kaynak: TÜİK, [biruni.tuik.gov.tr/Bölgesel İstatistikler/Okuryazarlık durumuna göre nüfus \(6 yaş ve üzeri\) \[Ziy. Tar.: 04/07/2023\]](http://biruni.tuik.gov.tr/Bölgesel İstatistikler/Okuryazarlık durumuna göre nüfus (6 yaş ve üzeri) [Ziy. Tar.: 04/07/2023])

Grafik 50: Okuma Yazma Bilmeyen Kadın Nüfus Sayıları

Kaynak: TÜİK, [biruni.tuik.gov.tr/ Bölgesel İstatistikler/ Okuryazarlık durumuna göre nüfus \(6 yaş ve üzeri\)](http://biruni.tuik.gov.tr/) [Ziy. Tar.: 04/07/2023]

İstanbul ilinde okuma yazma bilmeyen nüfus sayısının en yüksek olduğu ilçe Esenyurt ilçesi oldu.

İlçelerdeki okuma yazma bilmeyen nüfusa bakıldığında Esenyurt, Bağcılar, Küçükçekmece, Pendik ve Sultangazi ilçelerinde okuma yazma bilmeyen kişi sayısının diğer ilçelere göre daha yüksek olduğu gözlenmiştir.

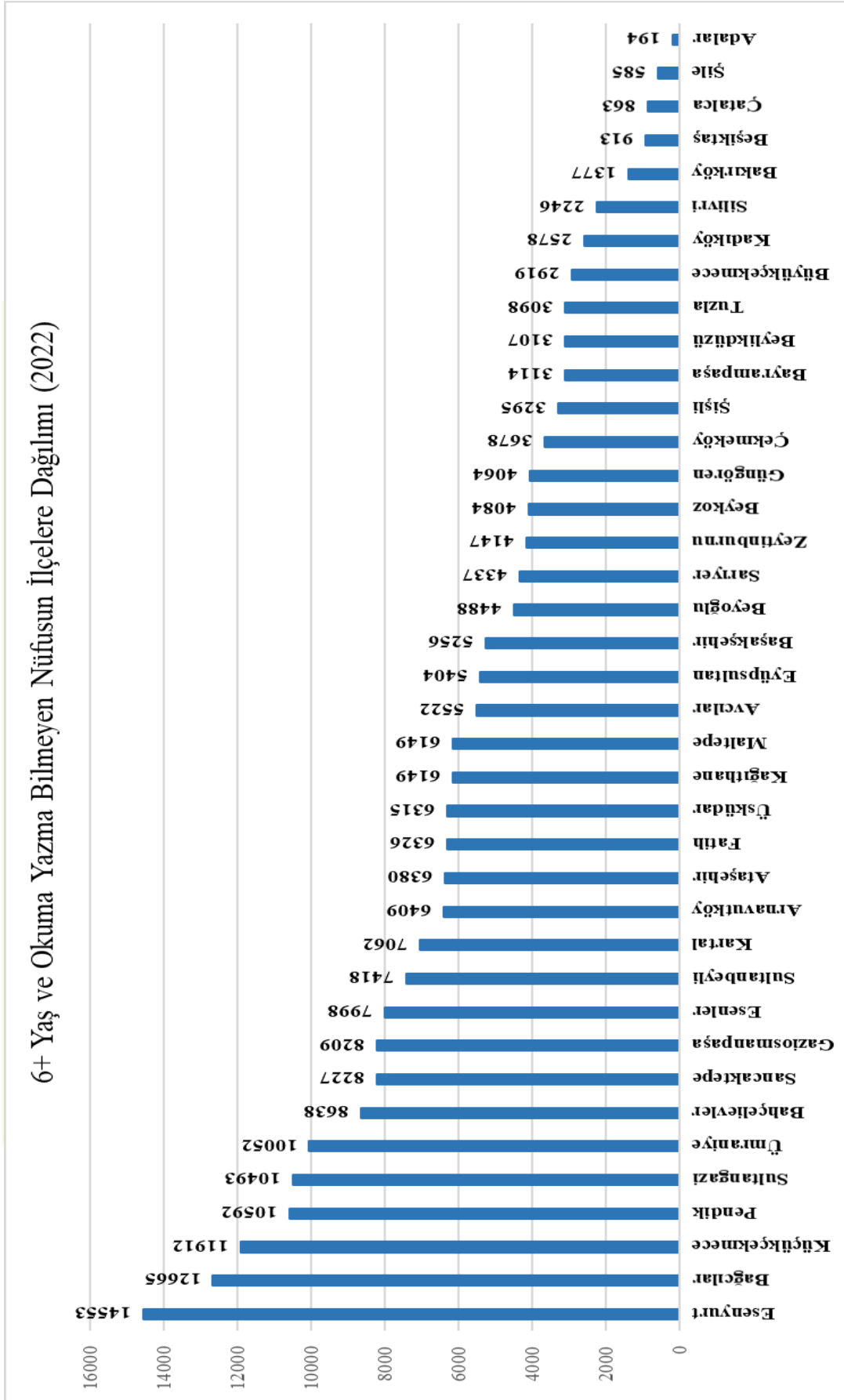

2022 YILI OKUMA YAZMA BİLMEYEN NÜFUSUN İLÇELERE DAĞILIMI		
S. NO:	İLÇE ADI	6+ Yaş ve Okuma Yazma Bilmeyen
1	Esenyurt	14.553
2	Bağcılar	12.665
3	Küçükçekmece	11.912
4	Pendik	10.592
5	Sultangazi	10.493
6	Ümraniye	10.052
7	Bahçelievler	8.638
8	Sancaktepe	8.227
9	Gaziosmanpaşa	8.209
10	Esenler	7.998
11	Sultanbeyli	7.418
12	Kartal	7.062
13	Arnavutköy	6.409
14	Ataşehir	6.380
15	Fatih	6.326
16	Üsküdar	6.315
17	Kağıthane	6.149
18	Maltepe	6.149
19	Avcılar	5.522
20	Eyüpsultan	5.404
21	Başakşehir	5.256
22	Beyoğlu	4.488
23	Sarıyer	4.337
24	Zeytinburnu	4.147
25	Beykoz	4.084
26	Güngören	4.064
27	Çekmeköy	3.678
28	Şişli	3.295
29	Bayrampaşa	3.114
30	Beylikdüzü	3.107
31	Tuzla	3.098
32	Büyükçekmece	2.919
33	Kadıköy	2.578
34	Silivri	2.246
35	Bakırköy	1.377
36	Beşiktaş	913
37	Çatalca	863
38	Şile	585
39	Adalar	194
TOPLAM		220.816

Tablo 78: Okuma Yazma Bilmeyen Nüfusun İlçelere Dağılımı

Kaynak: TÜİK, <https://biruni.tuik.gov.tr/medas>, Ulusal Eğitim İstatistikleri, [Ziy.Tar.: 02/06/2023]

6+ Yaş ve Okuma Yazma Bilmeyen Nüfusun İlçelere Dağılımı (2022)

Grafik 51: 6+ Yaş Okuma Yazma Bilmeyen Nüfusun İlçelere Dağılımı

Kaynak: TÜİK, <https://biruni.tuik.gov.tr/medas>, Ulusal Eğitim İstatistikleri, [Ziy.Tar.: 02/06/2023]

İstanbul ilinde Yüksekokul veya Fakülteden mezun olan nüfus sayısının diğer ilçelere göre en yüksek olduğu ilçe Kadıköy ilçesi oldu.

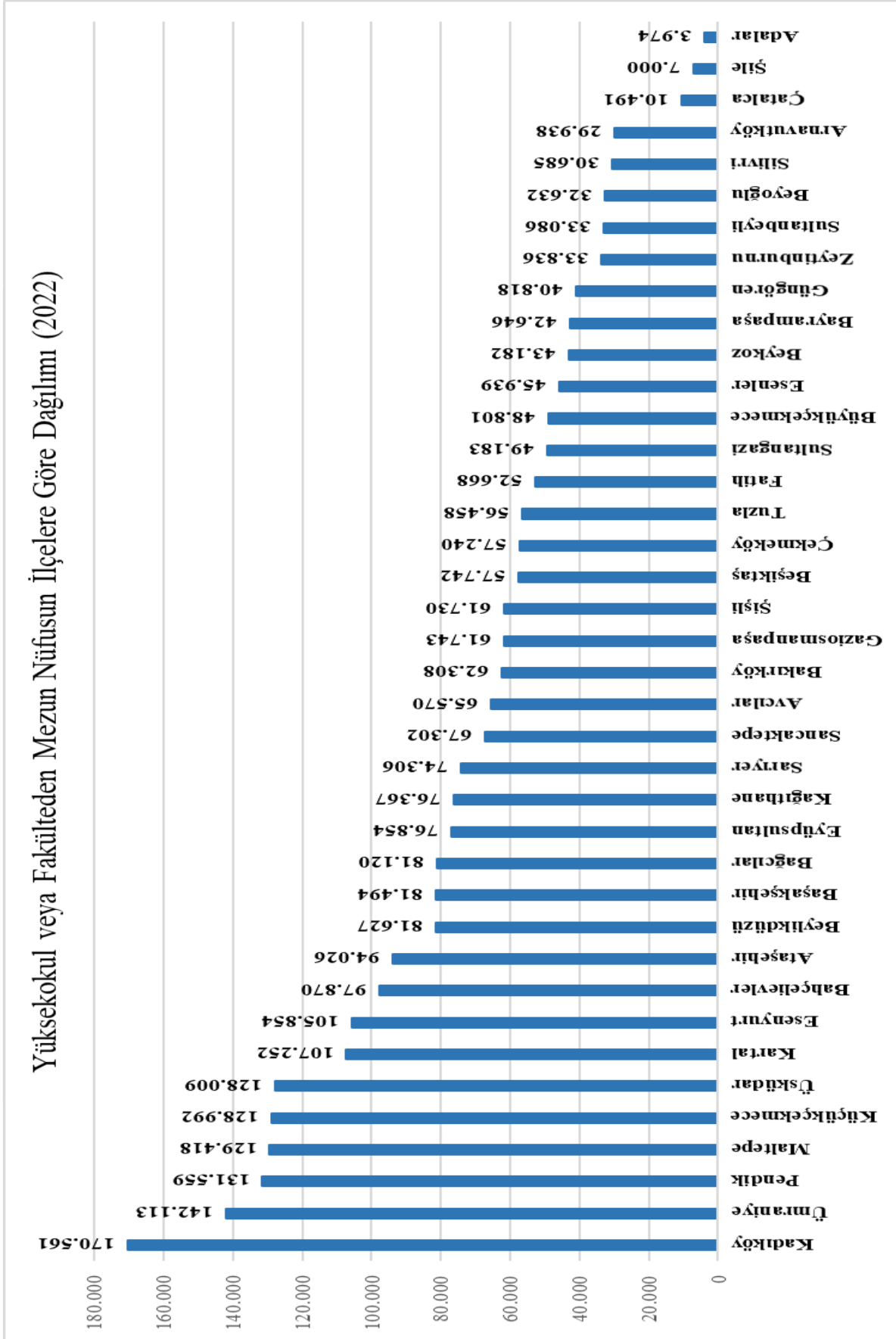
İlçelerdeki eğitim durumuna bakıldığında; Kadıköy, Ümraniye, Pendik, Maltepe, Küçükçekmece ilçelerinde Yüksekokul ve Fakülteden mezun olanların sayısının diğer ilçelere göre yüksek olduğu gözlenmiştir.

S.NO:	İlçe Adı	Üniversite Mezunu
1	Kadıköy	170.561
2	Ümraniye	142.113
3	Pendik	131.559
4	Maltepe	129.418
5	Küçükçekmece	128.992
6	Üsküdar	128.009
7	Kartal	107.252
8	Esenyurt	105.854
9	Bahçelievler	97.870
10	Ataşehir	94.026
11	Beylikdüzü	81.627
12	Başakşehir	81.494
13	Bağcılar	81.120
14	Eyüpsultan	76.854
15	Kağıthane	76.367
16	Sarıyer	74.306
17	Sancaktepe	67.302
18	Avcılar	65.570
19	Bakırköy	62.308
20	Gaziosmanpaşa	61.743
21	Şişli	61.730
22	Beşiktaş	57.742
23	Çekmeköy	57.240
24	Tuzla	56.458
25	Fatih	52.668
26	Sultangazi	49.183
27	Büyükçekmece	48.801
28	Esenler	45.939
29	Beykoz	43.182
30	Bayrampaşa	42.646
31	Güngören	40.818
32	Zeytinburnu	33.836
33	Sultanbeyli	33.086
34	Beyoğlu	32.632
35	Silivri	30.685
36	Arnavutköy	29.938
37	Çatalca	10.491
38	Şile	7.000
39	Adalar	3.974
Toplam		2.702.394

Tablo 79:Yüksekokul ve Fakülteden Mezun Nüfusun İlçelere Dağılımı

Kaynak: TUIK, <https://biruni.tuik.gov.tr/medas>, Ulusal Eğitim İstatistikleri, [Ziy.Tar.: 02/06/2023]

Yüksekökol veya Fakülteüden Mezun Nüfusun İlçelere Göre Dağılımı (2022)

Grafik 52: Yüksekökol ve Fakülteüden Mezun Nüfusun İlçelere Dağılımı

Kaynak: TÜİK, <https://biruni.tuik.gov.tr/medas>, Ulusal Eğitim İstatistikleri, [Ziy.Tar.: 02/06/2023]

6.3 YÜKSEKÖĞRETİM İSTATİSTİKLERİ

Yükseköğretim Okul Sayıları;

Yükseköğretim Kurumlarının %29'u İstanbul'da.

Tablo 80'deki verilere göre İstanbul'da bulunan toplam yükseköğretim kurumu sayısının 60 olduğu ve bu sayının Türkiye genelindeki yükseköğretim kurumlarının %29'unu oluşturduğu görülmektedir. Devlet üniversitelerinin İstanbul'daki payı ise ülke genelinin %10'una tekabül etmektedir.

İstanbul'da bulunan yükseköğretim kurumlarının sayısına bakıldığında ise toplam 60 yükseköğretim kurumunun 44'ünün vakıf üniversitesi. 3'ünün vakıf meslek yüksekokulu ve 13 yükseköğretim kurumunun ise devlet üniversitesi olduğu görülmektedir.

KURUM SAYISI			
YÜKSEKÖĞRETİM	İSTANBUL	TÜRKİYE	İSTANBUL'UN PAYI %
DEVLET ÜNİVERSİTESİ	13	129	10
VAKIF ÜNİVERSİTESİ	44	75	59
VAKIF MESLEK YÜKSEKOKULU	3	4	75
TOPLAM	60	208	29

Tablo 80: Yükseköğretim Okul Sayıları

Kaynak: <https://www.yok.gov.tr/universiteler/universitelerimiz> (Ziy. Tar. 10.07.2023)

İstanbul, Türkiye Yükseköğretiminde Öğrenci Sayısıyla Öne Çıkıyor.

Tablo 81'deki verilere göre Türkiye genelindeki yükseköğretim öğrenci sayısının %16,8'i İstanbul'da öğrenim görmektedir. Türkiye geneline oranla, Devlet üniversitelerinde eğitim gören öğrencilerin İstanbul'daki oranının %11,5, vakıf üniversitelerinin oranının %77 ve vakıf meslek yüksekokullarındaki oranın ise %64 olduğu görülmektedir.

ÖĞRENCİ SAYISI			
YÜKSEKÖĞRETİM	İSTANBUL	TÜRKİYE	İSTANBUL'UN PAYI %
DEVLET ÜNİVERSİTESİ	875.742	7.616.360	11,5
VAKIF ÜNİVERSİTESİ	518.960	672.240	77
VAKIF MESLEK YÜKSEKOKULU	5.884	9.162	64
TOPLAM	1.400.586	8.297.762	16,8

Tablo 81: Yükseköğretim Öğrenci Sayıları

Kaynak: <https://www.yok.gov.tr/universiteler/universitelerimiz> (Ziy. Tar. 10.07.2023)

İstanbul'daki Öğretim Elemanı Sayısı Türkiye Genelindeki Toplamın %20'sini Oluşturuyor.

Tablo 82'deki verilere göre İstanbul'da toplam 37 bin 19 öğretim elemanı olduğu ve bu sayının Türkiye genelindeki toplam öğretim elemanı sayısının %20'sini oluşturduğu görülmektedir. Devlet üniversitelerindeki öğretim elemanlarının Türkiye geneline oranla İstanbul'daki payının %11, vakıf üniversitelerinde %68 ve vakıf meslek yüksekokullarında ise %54 olduğu görülmektedir.

Türkiye genelinde bulunan 208 üniversite ile kıyaslama yapıldığında yükseköğretim kurumu sayısı, örgün eğitim kurumlarına devam eden öğrenci sayısı ve öğretim elemanı sayısı itibarıyla ilimizin lider konumda bulunduğunu söyleme mümkündür.

ÖĞRETİM ELEMANI SAYISI			
YÜKSEKÖĞRETİM	İSTANBUL	TÜRKİYE	İSTANBUL'UN PAYI %
DEVLET ÜNİVERSİTESİ	19.007	155.634	12
VAKIF ÜNİVERSİTESİ	20.065	28.819	70

VAKIF MESLEK YÜKSEKOKULU	142	249	57
TOPLAM	39.214	184.702	20

Tablo 82: Yükseköğretim Öğretim Eleman Sayıları

Kaynak: <https://www.yok.gov.tr/universiteler/universitelerimiz> (Ziy. Tar. 10.07.2023)

Yurt Sayıları;

2022'de İstanbul Kamu Yurt Kapasitesi Artış Gösterdi.

Tabloya göre, İstanbul'daki kamu yurt sayısı 2021 yılında 21 iken, 2022 yılında 23'e yükselmiştir. Kamu yurt kapasitesi ise 2021 yılında 23 bin 863 iken, 2022 yılında 39 bin 642'ye çıkmıştır. Özel yurtlar açısından, İstanbul'daki özel yurt sayısı 2021 ve 2022 yıllarında 420 olarak sabit kalmıştır. Özel yurt kapasitesi ise her iki yılda da 62 bin 644 olarak kaydedilmiştir.

Türkiye genelindeki yurt sayısı 2021 yılında 593 iken, 2022 yılında 592'ye düşmüştür. Ancak yurt kapasitesi, 2021 yılında 695 bin 834 iken, 2022 yılında 876 bin 942'ye yükselmiştir.

Bu verilere göre, İstanbul'daki kamu yurt kapasitesinde artış görülmüştür. Türkiye genelinde ise yurt sayısı azalmasına rağmen, yurt kapasitesi artmıştır.

YURTLAR		2021	2022
İSTANBUL	YURT SAYISI (KAMU)	21	23
	YURT SAYISI (ÖZEL)	420	420
TÜRKİYE	YURT SAYISI (KAMU)	593	592
TOPLAM		1.034	1.035

Tablo 83: Yurt Sayıları

Kaynak: İstanbul Valiliği İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü / İl Brifingi

NOT: Karma Yurtlar, Kız Öğrenci Yurtlarına dönüştürüldüğünden; Karma Yurtların toplam kapasitesi, kız öğrenci sayısına dâhil edilmiştir.

YURTLAR		2021	2022
İSTANBUL	KAPASİTE (KAMU)	23.863	39.642
	KAPASİTE (ÖZEL)	62.644	62.644
TÜRKİYE	KAPASİTE (KAMU)	695.834	876.942
TOPLAM		782.341	979.228

Tablo 84: Yurt Kapasiteleri

Kaynak: İstanbul Valiliği İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü / İl Brifingi

* Büyükçekmece Öğrenci Yurdu

* Kanuni Sultan Süleyman Öğrenci Yurdu

7. SAĞLIK

Bu bölüm, sosyo-ekonomik gelişmişlik bağlamında sağlık göstergelerini ele almaktadır. Bu sağlık göstergeleri; “Hekim Sayısı, Hastane Sayısı, Yatak Sayısı ve Sağlık Primi Hazine Tarafından Karşılanan Nüfus” başlıkları altında dört alt parametre olarak belirlenmiştir. Bu bölümde, İstanbul'un 2021-2022 dönemine ait bu parametrelerle ilgili verileri karşılaştırmalı bir şekilde incelenmiştir.

Açık Kapı Birimlerine Yapılan Sağlık Konulu Başvurular;

2022 yılında ilimizdeki Açık Kapı birimlerine gerçekleştirilen sağlık başvuruları incelendiğinde, yoğun nüfuslu ilçeler içerisinde Küçükçekmece 214 başvuru ile listenin başında gelmektedir. Ümraniye, 185 başvuruyla bu listeyi ikinci sıradan takip ederken, Zeytinburnu 123 başvuru ile üçüncü sıraya yerleşmiştir.

Öte yandan, Çatalca sadece 1 başvuru ile en az müracaatın yapıldığı ilçe olmuştur. Arnavutköy, Beyoğlu ve Büyükçekmece ise 2'şer başvuru ile en düşük müracaat sayısına sahip ilçeler arasında ikinci sırada yer almaktadırlar.

Başakşehir Şehir Hastanesi

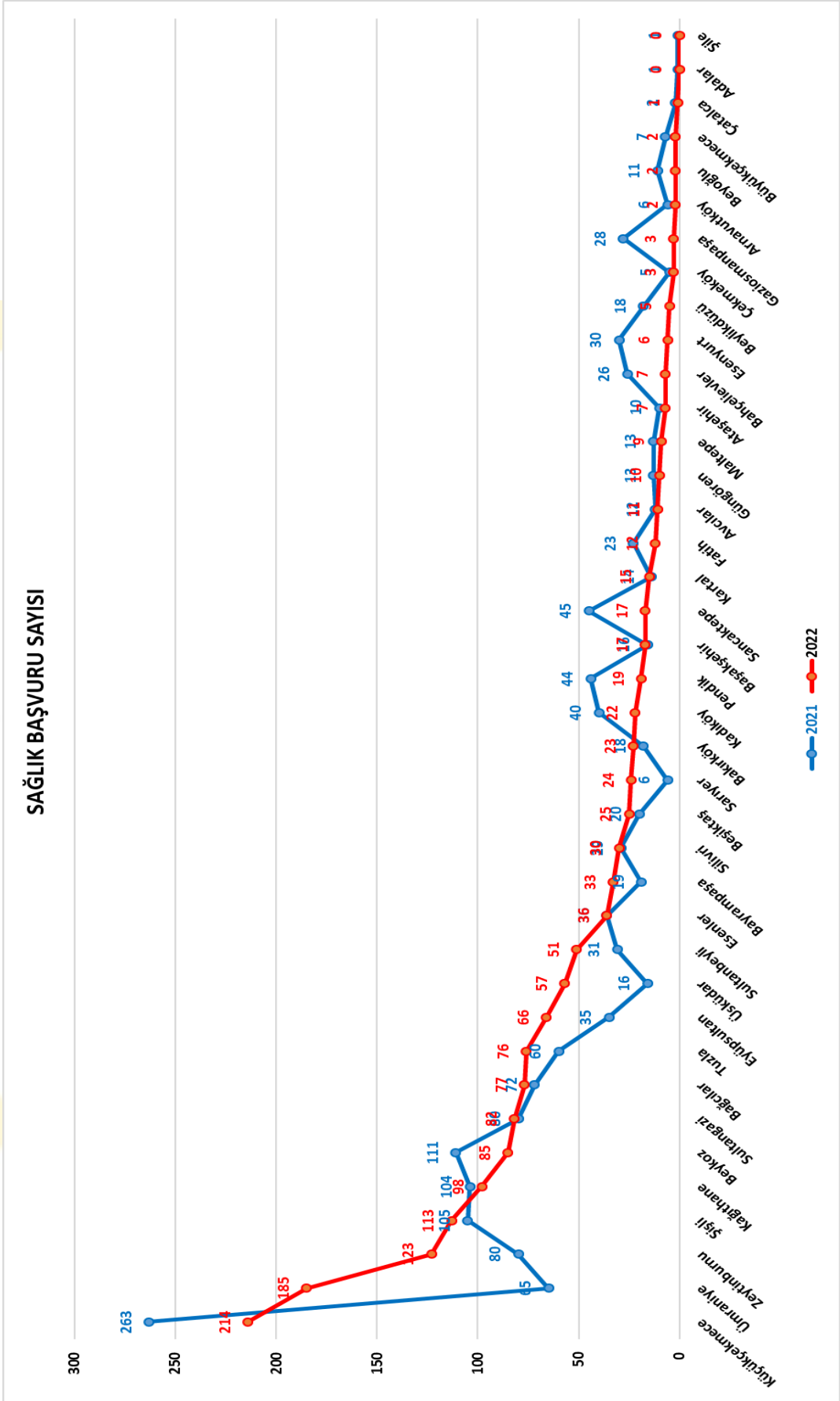
S.No	İlçe Adı	2021 Yılı İlçe Nüfusu	2021 Yılı Sağlık Başvuru Sayısı
1	Küçükçekmece	805930	263
2	Beykoz	248595	111
3	Şişli	543380	105
4	Kağıthane	454550	104
5	Sultangazi	284294	80
6	Zeytinburnu	293839	80
7	Bağcılar	744351	72
8	Ümraniye	726758	65
9	Tuzla	284443	60
10	Sancaktepe	474668	45
11	Pendik	741895	44
12	Kadıköy	485233	40
13	Esenler	447116	36
14	Eyüpsultan	417360	35
15	Sultanbeyli	41627	31
16	Esenyurt	977489	30
17	Silivri	349485	29
18	Gaziosmanpaşa	493096	28
19	Bahçelievler	605300	26
20	Fatih	382990	23
21	Beşiktaş	178938	20
22	Bayrampaşa	274884	19
23	Bakırköy	228759	18
24	Beylikdüzü	398122	18
25	Başakşehir	503243	16
26	Üsküdar	525395	16
27	Kartal	480738	14
28	Güngören	283083	13
29	Maltepe	525566	13
30	Avcılar	457981	12
31	Beyoğlu	233322	11
32	Ataşehir	427217	10
33	Büyükçekmece	269160	7
34	Arnavutköy	312023	6
35	Sarıyer	349968	6
36	Çekmeköy	288585	5
37	Çatalca	76131	2
38	Adalar	16372	1
39	Şile	209014	1
Toplam			1515

Tablo 85: 2021 Yılında Açık Kapı Birimlerine Yapılan Sağlık Başvurularının İlçelere Dağılımı

Kaynak: rapor.icisleri.gov.tr, E-İçişleri İş Zekâsı Modülü, [Ziy. Tar. : 29/06/2022]

S.No	İlçe Adı	2022 Yılı İlçe Nüfusu	2022 Yılı Sağlık Başvuru Sayısı
1	Küçükçekmece	808.957	214
2	Ümraniye	732.379	185
3	Zeytinburnu	292.616	123
4	Şişli	276.528	113
5	Kağıthane	455.943	98
6	Beykoz	247.875	85
7	Sultangazi	542.531	82
8	Bağcılar	740.069	77
9	Tuzla	288.878	76
10	Eyüpsultan	422.913	66
11	Üsküdar	524.452	57
12	Sultanbeyli	358.201	51
13	Esenler	445.421	36
14	Bayrampaşa	275.314	33
15	Silivri	217.163	30
16	Beşiktaş	175.190	25
17	Sarıyer	350.454	24
18	Bakırköy	226.685	23
19	Kadıköy	483.064	22
20	Pendik	750.435	19
21	Başakşehir	514.900	17
22	Sancaktepe	489.848	17
23	Kartal	483.418	15
24	Fatih	368.227	12
25	Avcılar	452.132	11
26	Güngören	282.692	10
27	Maltepe	528.544	9
28	Ataşehir	423.127	7
29	Bahçelievler	594.350	7
30	Esenyurt	983.571	6
31	Beylikdüzü	412.835	5
32	Çekmeköy	296.066	3
33	Gaziosmanpaşa	495.998	3
34	Arnavutköy	326.452	2
35	Beyoğlu	225.920	2
36	Büyükkçekmece	277.181	2
37	Çatalca	77.468	1
Toplam			1.568

Tablo 86: 2022 Yılında Açık Kapı Birimlerine Yapılan Sağlık Başvurularının İlçelere Dağılımı
Kaynak: rapor.icisleri.gov.tr, E-İçişleri İş Zekâsı Modülü, [Ziy. Tar. : 30/07/2023]

Grafik 53: Sağlık Başvuru Sayıları

Kaynak: rapor.icisleri.gov.tr, E-İçişleri İş Zekâsı Modülü, [Ziy.Tar. : 30/07/2023]

7.1 SAĞLIK İSTATİSTİKLERİ

Hekim Sayıları;

İstanbul Hastanelerinde 2021-2022 Yılları Arasında Hekim Sayısında Artışlar Gözlendi

Tablo 87'deki verilere göre 2021 ile 2022 arasında İstanbul'daki hastanelerde hekim sayısında 11 bin 154'lük bir artış kaydedilmiştir. Bu artışın en büyük kısmını 5 bin 559 kişiyle uzman hekimler oluşturmaktadır. Bu da uzmanlaşma eğiliminin yükseldiğini göstermektedir.

Dış hekimlerinde 2 bin 205 kişilik, pratisyenlerde 1.619 ve asistanlarda 1.771 kişilik artışlar görülmüştür. Bu veriler, 2021-2022 döneminde İstanbul hastanelerinde hekim sayısının genel olarak arttığını göstermektedir.

HEKİM SAYILARI

		2021					2022				
		UZMAN HEKİM	PRATİSYEN	ASİSTAN	DİŞ HEKİMİ	TOPLAM	UZMAN HEKİM	PRATİSYEN	ASİSTAN	DİŞ HEKİMİ	TOPLAM
SAĞLIK BAKANLIĞI	SAĞLIK MÜD.	110	1.347	-	111	1.568	83	883	-	104	1.070
	AİLE SAĞ.	530	4.061	-	-	4.591	565	3.932	-	-	4.497
	HASTANE	8.263	1.914	7.363	1.352	18.892	8.493	2.639	8.804	1.716	21.652
ÖZEL		7.010	835	115	4.156	12.116	11.584	2.281	0	5.964	19.829
ÜNİVERSİTE		3.267	139	1.560	1.339	6.305	4.014	180	2.005	1.379	7.578
TOPLAM		19.180	8.296	9.038	6.958	43.472	24.739	9.915	10.809	9.163	54.626

Tablo 87: Hekim Sayıları

Kaynak: İstanbul Valiliği İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü /İl Brifingi

Hastane Sayıları;

İstanbul'daki Hastane Sayıları 2022'de Sabit Kaldı, Sadece Özel Hastanelerde Azalma Oldu.

2021 yılında İstanbul'da toplam 239 hastane bulunuyordu, 2022 yılında bu sayı 238'e düşmüştür. Bu sayı, toplam hastane sayısında %0,4'lük bir azalmaya işaret etmektedir.

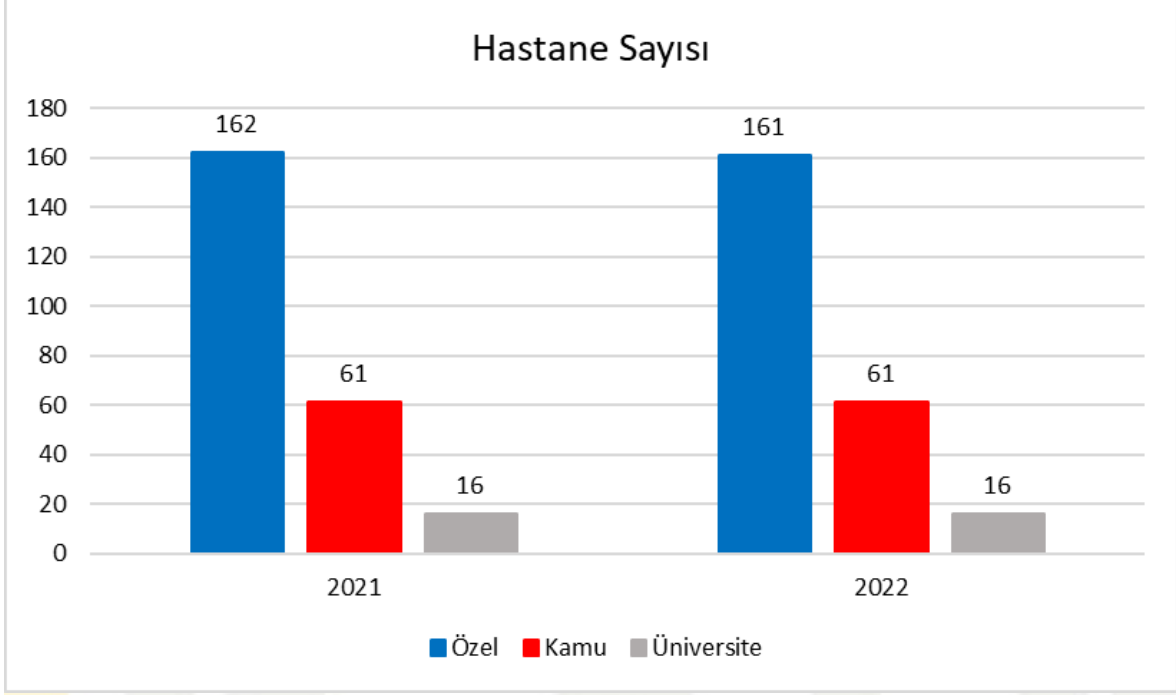
2021'de İstanbul'da 162 özel hastane bulunurken, bu sayı 2022'de 161'e düşmüştür. Bu durum %0,6 oranında bir azalmaya denk gelmektedir. Kamu hastaneleri açısından baktığımızda, 2021 ve 2022 yıllarında İstanbul'da bu hastanelerin sayısı 61 olarak sabit kalmıştır.

Aynı şekilde, üniversite hastanelerinin sayısı da 2021 ve 2022 yıllarında 16 olarak değişmemiştir. Bu verilere göre, sadece özel hastanelerde azalma gözlemlenmiş, diğer hastane türlerinde herhangi bir değişiklik olmamıştır.

HASTANE SAYILARI				
TÜR	Özel	Kamu	Üniversite	TOPLAM
2021	162	61	16	239
2022	161	61	16	238

Tablo 88: Hastane Sayıları

Kaynak: İstanbul Valiliği İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü /İl Brifingi

Grafik 54: Hastane Sayıları

Kaynak: İstanbul Valiliği İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü /İl Brifingi

Yatak Sayıları;

İstanbul'da Erişkin Yoğun Bakım Yatak Sayısı Azalırken, Yenidoğan ve Çocuk Yoğun Bakım Yatak Sayısında Artış Gözlemlendi.

İstanbul'daki hastanelerin yoğun bakım yatak sayıları 2021 ve 2022 yılları arasında farklılık göstermiştir.2021 yılında erişkin yoğun bakım yatak sayısı 6 bin 193 iken, 2022'de bu sayı 6 bin 173'e düşmüştür.

Aynı dönemde yenidoğan yoğun bakım yatak sayısında artış yaşanmıştır. 2021'de 2 bin 792 olan bu sayı, 2022'de artarak 2 bin 879'a ulaşmıştır. Ayrıca, çocuk yoğun bakım yatak sayısı da 2021'de 479'dan 2022'de 518'e yükselmiştir.

Tablo 89'daki verilere göre, İstanbul'da erişkin yoğun bakım yatak sayısında azalma yaşanırken, hem yenidoğan hem de çocuk yoğun bakım yatak sayılarında artış gözlemlenmiştir.

YOĞUN BAKIM YATAK SAYILARI						
	2021			2022		
BAĞLI OLDUĞU KURUM	Erişkin Yoğun Bakım Yatak Sayısı	Yenidoğan Yoğun Bakım Yatak Sayısı	Çocuk Yoğun Bakım Yatak Sayısı	Erişkin Yoğun Bakım Yatak Sayısı	Yenidoğan Yoğun Bakım Yatak Sayısı	Çocuk Yoğun Bakım Yatak Sayısı
Sağlık Bakanlığı	2.992	620	311	2.858	642	333
Özel	2.622	1.911	79	2.717	1.969	89
Üniversite	579	261	89	598	268	96
Toplam	6.193	2.792	479	6.173	2.879	518

Tablo 89: Yoğun Bakım Yatak Sayıları

Kaynak: İstanbul Valiliği İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü /İl Brifingi

7.2 SAĞLIK HİZMETLERİ PRİMİ HAZİNE TARAFINDAN KARŞILANAN NÜFUS

İstanbul'da Sağlık Hizmetleri Primi Hazine Tarafından Karşılanan Nüfusta Azalma Oldu.

İstanbul'da Sağlık Hizmetleri Primi Hazine Tarafından Karşılanan Nüfus, bir önceki yıla kıyasla %6,92 oranında azalarak 455 bin 053 kişiye gerilemiştir.

2022 yılında Primi Hazine Tarafından Karşılanan Nüfus ilçe bazında incelendiğinde; Esenyurt 38 bin 935 kişiyle en fazla nüfusa sahip ilçe olarak öne çıkarken, Küçükçekmece 30 bin 930 kişiyle ikinci ve Bağcılar 30 bin 632 kişiyle üçüncü sıradadır. Bu üç ilçe, İstanbul'daki en yüksek Primi Hazine Tarafından Karşılanan Nüfus'a sahip olduğu görülmektedir.

Diğer yandan, en düşük Primi Hazine Tarafından Karşılanan Nüfus'a sahip ilçeler Adalar ve Beşiktaş olarak belirlenmiştir. Adalar'da 430, Beşiktaş'ta ise 744 Primi Hazine Tarafından Karşılanan Nüfus bulunmaktadır. Bu verilere göre, Esenyurt, Küçükçekmece ve Bağcılar ilçelerinde diğer ilçelere kıyasla daha yoğun bir Primi Hazine Tarafından Karşılanan Nüfus yaşadığı görülmektedir.

Primi Hazine Tarafından Karşılanan Nüfus (Yeşil Kartlı Nüfus)		
İLÇELER	2021	2022
ADALAR	503	430
ARNAVUTKÖY	22.419	21.578
ATAŞEHİR	10.875	10.244
AVCILAR	14.921	14.063
BAĞCILAR	32.900	30.632
BAHÇELİEVLER	16.713	15.581
BAKIRKÖY	1.463	1.328
BAŞAKŞEHİR	8.376	7.974
BAYRAMPAŞA	4.985	4.695
BEŞİKTAŞ	1.004	744
BEYKOZ	6.109	5.080
BEYLİKDÜZÜ	6.266	5.671
BEYOĞLU	10.326	9.153
BÜYÜKÇEKMECE	7.743	6.971
ÇATALCA	2.543	2.193
ÇEKMEKÖY	6.263	5.936
ESENLER	24.987	22.372
ESENYURT	39.028	38.935
EYÜPSULTAN	9.474	8.206
FATİH	18.535	17.297
GAZİOSMANPAŞA	25.516	23.350
GÜNGÖREN	11.421	10.763
KADIKÖY	3.087	2.400
KAĞITHANE	14.979	13.839
KARTAL	8.877	7.685
KÜÇÜKÇEKMECE	31.717	30.930
MALTEPE	8.509	7.850
PENDİK	16.663	15.825
SANCAKTEPE	15.552	15.166
SARIYER	5.967	5.488
SİLİVRİ	5.311	4.885
ŞİŞLİ	7.821	6.988
ŞİLE	1.189	1.005
SULTANBEYLİ	17.489	15.378
SULTANGAZİ	28.749	28.066
TUZLA	4.803	4.360
ÜMRANİYE	16.176	14.654
ÜSKÜDAR	11.191	9.887
ZEYTİNBURNU	8.462	7.451
Toplam	488.912	455.053

Tablo 90: Sosyal Güvenlik Primi Hazine Tarafından Karşılanan Nüfus
Kaynak: İstanbul Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü

8. EKONOMİ VE SANAYİ

Bu bölüm, sosyo-ekonomik gelişmişlik parametreleri çerçevesinde ekonomi ve sanayi göstergelerini ele almaktadır. İncelenen göstergeler; 'İstanbul İli Sanayisinin Genel Değerlendirmesi, Gayri Safi Yurtiçi Hasıla, Dış Ticaret Verileri, İlçelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması' olmak üzere dört alt parametreyle sınırlandırılmıştır.

Bu bölümde, 2021-2022 dönemine ait Türkiye ve İstanbul verileri bu parametreler üzerinden karşılaştırılarak değerlendirilmiştir."

Açık Kapı Birimlerine Yapılan Ekonomi ve Sanayi Konulu Başvurular;

2022 yılında İstanbul'daki Ekonomi ve Sanayi başvuruları incelendiğinde en fazla başvurunun Fatih ilçesinden geldiği görülmektedir. Bu ilçe, 8 başvuru ile listeye öncülük etmektedir. Beylikdüzü 6, Avcılar 5, Esenyurt 4 başvuru ile Silivri ilçesini takip etmektedir.

Diğer yandan Çatalca, Beyoğlu ve Arnavutköy ilçeleri sadece 1'er başvuru ile en az başvurunun yapıldığı ilçeler olarak kaydedilmiştir.

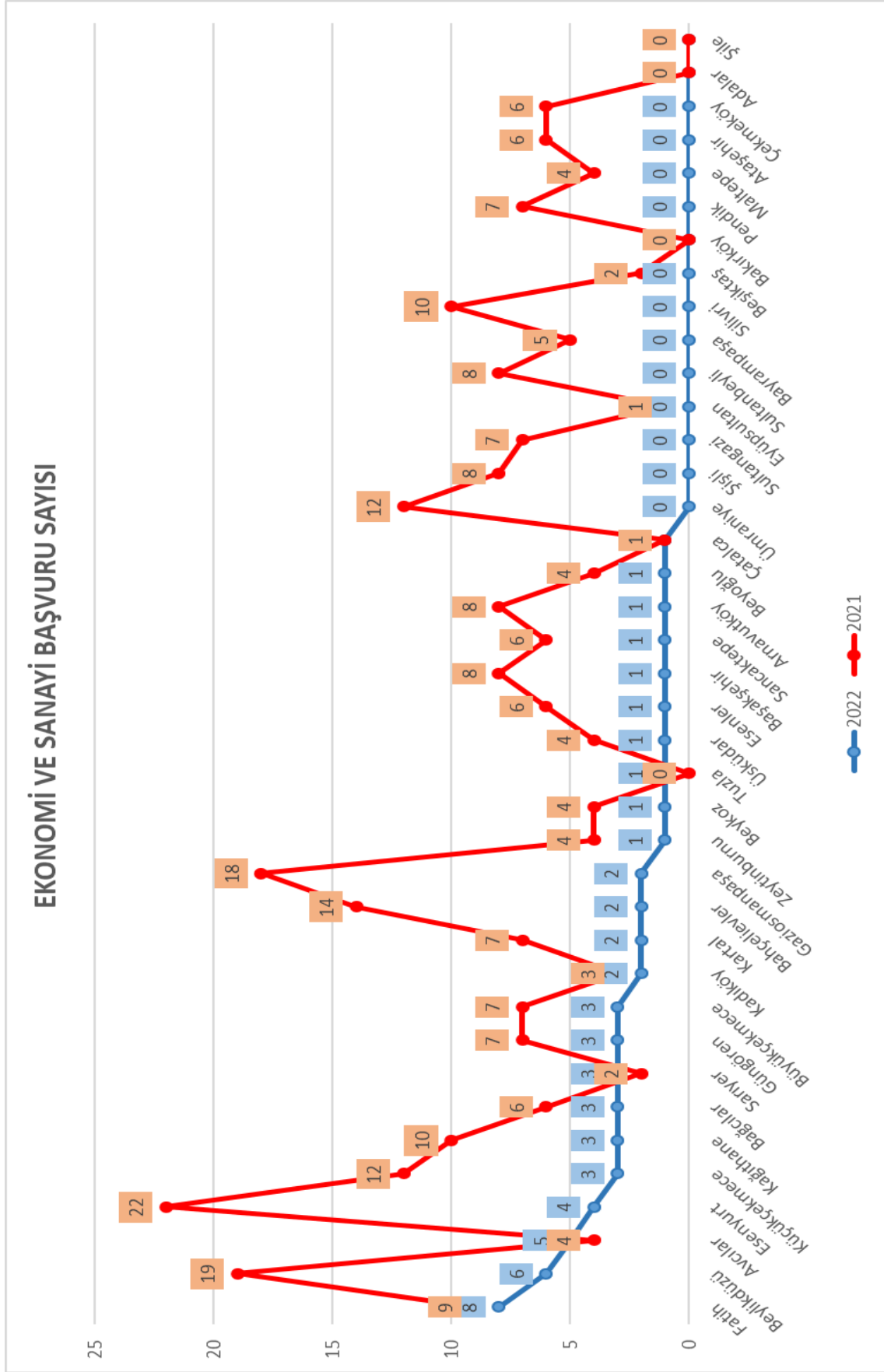
S.No	İlçe Adı	2021 Yılı İlçe Nüfusu	2021 Yılı Ekonomi ve Sanayi Başvuru Sayısı
1	Esenyurt	977.489	22
2	Beylikdüzü	398.122	19
3	Gaziosmanpaşa	493.096	18
4	Bahçelievler	605.300	14
5	Küçükçekmece	805.930	12
6	Ümraniye	726.758	12
7	Kâğıthane	454.550	10
8	Silivri	209.014	10
9	Fatih	382.990	9
10	Şişli	284.294	8
11	Sultanbeyli	349.485	8
12	Başakşehir	503.243	8
13	Arnavutköy	312.023	8
14	Sultangazi	543.380	7
15	Pendik	741.895	7
16	Kartal	480.738	7
17	Güngören	283.083	7
18	Büyükçekmece	269.160	7
19	Bağcılar	744.351	6
20	Sancaktepe	474.668	6
21	Esenler	447.116	6
22	Ataşehir	427.217	6
23	Çekmeköy	288.585	6
24	Bayrampaşa	274.884	5
25	Beykoz	248.595	4
26	Zeytinburnu	293.839	4
27	Üsküdar	525.395	4
28	Maltepe	525.566	4
29	Avcılar	457.981	4
30	Beyoğlu	233.322	4
31	Kadıköy	485.233	3
32	Beşiktaş	178.938	2
33	Sarıyer	349.968	2
34	Eyüpsultan	417.360	1
35	Çatalca	76.131	1
Toplam			261

Tablo 91: 2021 Yılında Açık Kapı Birimlerine Yapılan Ekonomi Ve Sanayi Başvurularının İlçelere Dağılımı
Kaynak: rapor.icisleri.gov.tr, E-İçişleri İş Zekâsı Modülü [Ziy. Tar.: 22.06.2023]

S.No	İlçe Adı	2022 Yılı İlçe Nüfusu	2022 Yılı Ekonomi ve Sanayi Başvuru Sayısı
1	Fatih	368.227	8
2	Beylikdüzü	412.835	6
3	Avcılar	452.132	5
4	Esenyurt	983.571	4
5	Küçükçekmece	808.957	3
6	Kağıthane	455.943	3
7	Bağcılar	740.069	3
8	Sarıyer	350.454	3
9	Güngören	282.692	3
10	Büyükçekmece	277.181	3
11	Kadıköy	483.064	2
12	Kartal	483.418	2
13	Bahçelievler	594.350	2
14	Gaziosmanpaşa	495.998	2
15	Zeytinburnu	292.616	1
16	Beykoz	247.875	1
17	Tuzla	288.878	1
18	Üsküdar	524.452	1
19	Esenler	445.421	1
20	Başakşehir	514.900	1
21	Sancaktepe	489.848	1
22	Arnavutköy	326.452	1
23	Beyoğlu	225.920	1
24	Çatalca	77.468	1
Toplam			59

Tablo 92: 2022 Yılında Açık Kapı Birimlerine Yapılan Ekonomi Ve Sanayi Başvurularının İlçelere Dağılımı
Kaynak: rapor.icisleri.gov.tr, E-İşleri İş Zekâsı Modülü [Ziy. Tar.: 22.06.2023]

Grafik 55: Ekonomi ve Sanayi Başvuru Sayıları
Kaynak: rapor.icisleri.gov.tr, E-İçişleri İş Zekâsı Modülü [Ziy. Tar.: 22.06.2023]

8.1 İSTANBUL İLİ SANAYİSİNİN GENEL DEĞERLENDİRMESİ

İmalat Sanayisinde Çalışanlar

İstanbul'daki Hem Sanayi Kuruluşları Hem de Çalışan Sayısında 2022 Yılında Artış Gösterdi

İstanbul'da sanayi kuruluşlarının 2021 ve 2022 yılları arasındaki durumunu incelediğimizde 2021'de 21 bin 663 İSO Üyesi Sanayi Kuruluşu bulunurken, 2022'de bu sayı 22 bin 941'e yükselmiştir. Öte yandan 2021'de İSO Üyesi Sanayi Kuruluşunda 1 milyon 058 bin 093 çalışan bulunurken, 2022'de bu sayı 1 milyon 109 bin 230'a çıkmıştır, yani %4,8'lik bir artış meydana gelmiştir.

2021'de 8 Organize Sanayi Bölgesi bulunurken, 2022'de bu sayı 9'a yükselmiştir, 2021'de Organize Sanayi Bölgesi'nde 325 bin 174 çalışan bulunurken, 2022'de bu sayı 363 bin 820'ye çıkmıştır, yani %11,9'luk bir artış görülmüştür.

Küçük Sanayi Sitesi sayısı 2021 ve 2022 yılında 9 olarak sabit kalmıştır. Ancak, çalışan sayısı açısından 2021'de 41 bin 532 olan rakam, 2022'de 48 bin 760'a yükselmiştir, bu da %17,4'lük bir artışı temsil etmektedir.

2021'de İstanbul'da toplam 21 bin 680 sanayi kuruluşu faaliyet gösterirken, 2022'de bu sayı 22 bin 959'a yükselmiştir. Bu da %5,9'luk bir artışı ifade etmektedir. Toplam çalışan sayısı açısından 2021'de 1 milyon 424 bin 799 kişi çalışırken, 2022'de bu sayı 1 milyon 521 bin 810'a ulaşmış, yani %6,8'lik bir artış yaşanmıştır.

İMALAT SANAYİSİNDE ÇALIŞANLAR				
SANAYİ KURULUŞU	2021		2022	
	SAYI	ÇALIŞAN	SAYI	ÇALIŞAN
İSO Üyesi Sanayi Kuruluşu	21.663	1.058.093	22.941	1.109.230
Organize Sanayi Bölgesi	8	325.174	9	363.820
Küçük Sanayi Sitesi	9	41.532	9	48.760

TOPLAM	21.680	1.424.799	22.959	1.521.810
---------------	---------------	------------------	---------------	------------------

Tablo 93: İmalat Sanayisinde Çalışanlar

Kaynak: İstanbul Valiliği İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü / İl Brifingi

8.2 GAYRİ SAFİ YURT İÇİ HÂSILA

2004-2021 Arasında Türkiye ve İstanbul GSYİH'sı Arttı

2004 yılında Türkiye'nin toplam GSYİH değeri yaklaşık 582,9 milyar TL iken, bu değer 2021 yılında 7,2 trilyon TL'ye yükselmiştir. Bu, yaklaşık 12,3 katlık bir artışa işaret etmektedir.

2004 yılında İstanbul'un GSYİH değeri yaklaşık 174,7 milyar TL iken, 2021 yılında bu değer 2,2 trilyon TL'ye çıkmıştır. İstanbul'da da yaklaşık 12,7 katlık bir artış yaşanmıştır.

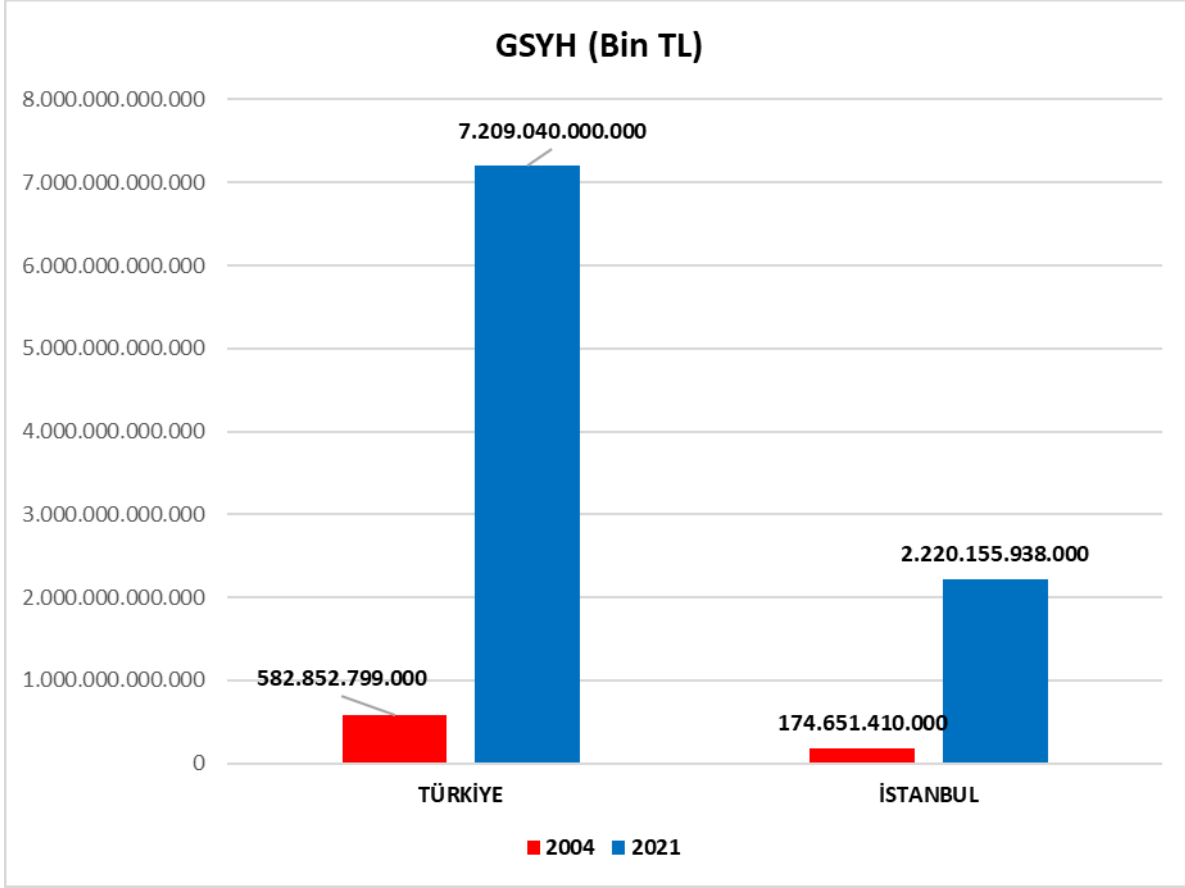
İstanbul'un Türkiye GSYİH'deki Payı 2004 yılında İstanbul'un Türkiye'nin toplam GSYİH'ye oranı %30 iken, 2021 yılında bu oran %30,5'a yükselmiştir.

2004 ile 2021 yılları arasında Türkiye genelinde ve İstanbul'da GSYİH'de artışlar yaşanmıştır. İstanbul, 2004 yılındaki GSYİH'deki payını 2021 yılında koruyarak hafifçe artırmıştır ve Türkiye ekonomisindeki önemini sürdürmüştür.

GAYRİ SAFİ YURT İÇİ HÂSILA (BİN TL)		
	2004	2021
Türkiye	582.852.799.000	7.209.040.000.000
İstanbul	174.651.410.000	2.220.155.938.000
İstanbul Payı	30,0%	30,50%

Tablo 94: Gayri Safi Yurtiçi Hâsıla

Kaynak: TUIK, www.tuik.gov.tr, İktisadi Faaliyet Kollarına Göre Cari Fiyatlarla Gayrisafi Yurtiçi Hâsıla 2004-2021 [Ziy. Tar.: 22.06.2023]

Grafik 56: Gayri Safi Yurt İçi Hasıla

Kaynak: TUIK, www.tuik.gov.tr, İktisadi Faaliyet Kollarına Göre Cari Fiyatlarla Gayrisafi Yurtiçi Hâsıla 2004-2021 [Ziy. Tar.: 22.06.2023]

8.2.1 Kişi Başına Gayri Safi Yurt İçi Hâsıla

2004-2021 Arasında Türkiye'de Kişi Başına GSYİH %59, İstanbul'da %52 Arttı

2004 ve 2021 yılları arasında Türkiye ve İstanbul'da kişi başına gayri safi yurt içi hasıla (GSYİH) değerlerine baktığımızda, Türkiye genelinde 2004 yılında kişi başına düşen GSYİH değeri 6 bin 21 USD iken, bu değer 2021 yılında 9 bin 592 USD'ye yükselmiştir. Bu, yaklaşık %59'luk bir artışa işaret etmektedir.

İstanbul için 2004 yılında kişi başına düşen GSYİH değeri 10 bin 332 USD iken, 2021 yılında bu değer 15 bin 666 USD'ye çıkmıştır. Bu da yaklaşık %52'lik bir artış göstermektedir.

Sonuç olarak, hem Türkiye genelinde hem de İstanbul'da kişi başına GSYİH değerlerinde önemli artışlar gözlemlenmiştir. İstanbul Türkiye ortalamasının üzerinde kişi başına GSYİH değerine sahiptir ve bu durum İstanbul'un Türkiye ekonomisindeki ayrıcalıklı konumunu göstermektedir.

KİŞİ BAŞINA GAYRİ SAFİ YURT İÇİ HÂSILA (BİN USD-$\text{\\$}$)		
	2004	2021
Türkiye	6.021	9.592
İstanbul	10.332	15.666

Tablo 95: Kişi Başına Gayri Safi Yurtiçi Hasıla

Kaynak: TUIK, www.tuik.gov.tr, İktisadi Faaliyet Kollarına Göre Cari Fiyatlarla Gayrisafi Yurtiçi Hâsıla 2004-2021 [Ziy. Tar.: 22.06.2023]

8.3 DIŞ TİCARET VERİLERİ

Son On Yılda Türkiye ve İstanbul'da İhracat ve İthalat Rakamlarında Artış Oldu

Türkiye'nin ihracatı son 10 yıl içerisinde genel olarak artış göstermiştir. 2013 yılında 161 bin 480 milyon USD iken, 2022'de bu değer 254 bin 171 milyon USD'ye yükselmiştir.

İstanbul'un Türkiye geneli ihracattaki payı %48 ile %53 arasında değişiklik göstermiştir. İstanbul'un ihracat değeri ise 2013 yılında 81 bin 576 milyon USD'den 2022'de 124 bin 627 milyon USD'ye yükselmiştir.

Türkiye'nin ithalatı da son on yılda artış göstermiştir. 2013'te 260 bin 822 milyon USD iken, 2022'de 363 bin 710 milyon USD'ye yükselmiştir.

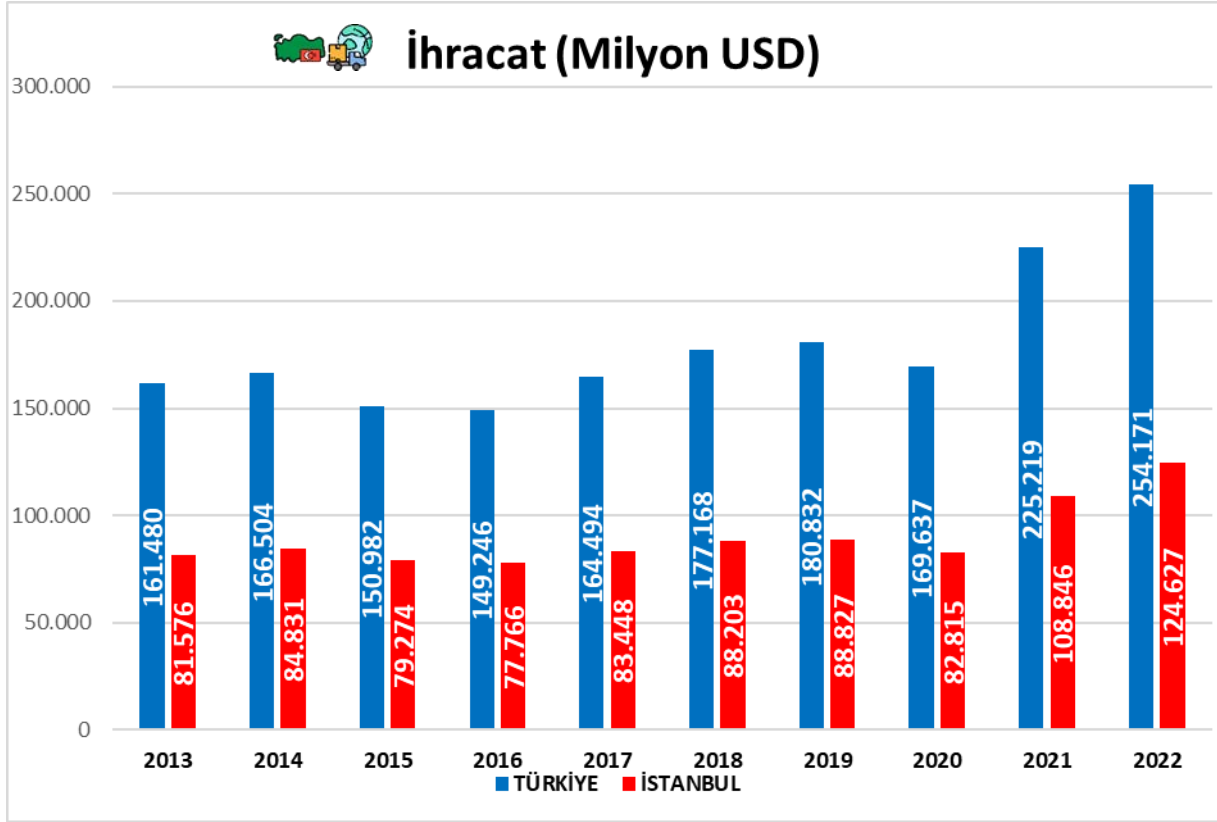
İstanbul'un ithalattaki payı, son on yılda genellikle %49 ile %58 arasında değişiklik göstermiştir. İstanbul'un ithalat değeri 2013'te 146 bin 056 milyon USD iken, 2022'de 178 bin 739 milyon USD'ye çıkmıştır.

İthalat değerlerinin zaman zaman arttığı gözlemlenirken, İstanbul'un Türkiye genelindeki ithalat payının son iki yılda azaldığını gözlemleyebiliriz. Genel olarak, İstanbul Türkiye'nin hem ihracatında hem de ithalatında önemli bir rol oynamaktadır.

	İHRACAT (Milyon USD)			İTHALAT (Milyon USD)		
	Türkiye	İstanbul	İst. Payı (%)	Türkiye	İstanbul	İst. Payı (%)
2013	161.480	81.576	51	260.822	146.056	56
2014	166.504	84.831	51	251.142	139.891	56
2015	150.982	79.274	53	213.619	121.178	57
2016	149.246	77.766	52	202.189	117.092	58
2017	164.494	83.448	51	238.715	135.791	57
2018	177.168	88.203	50	231.152	125.175	54
2019	180.832	88.827	49	210.345	109.280	52
2020	169.637	82.815	49	219.516	126.858	58
2021	225.219	108.846	48	271.422	138.218	51
2022	254.171	124.627	49	363.710	178.739	49

Tablo 96: Dış Ticaret Verileri

Kaynak: TUIK, www.tuik.gov.tr, İllere Göre İhracat ve İthalat Verileri 2013-2022 Ziy. Tar.: [22.06.2023]

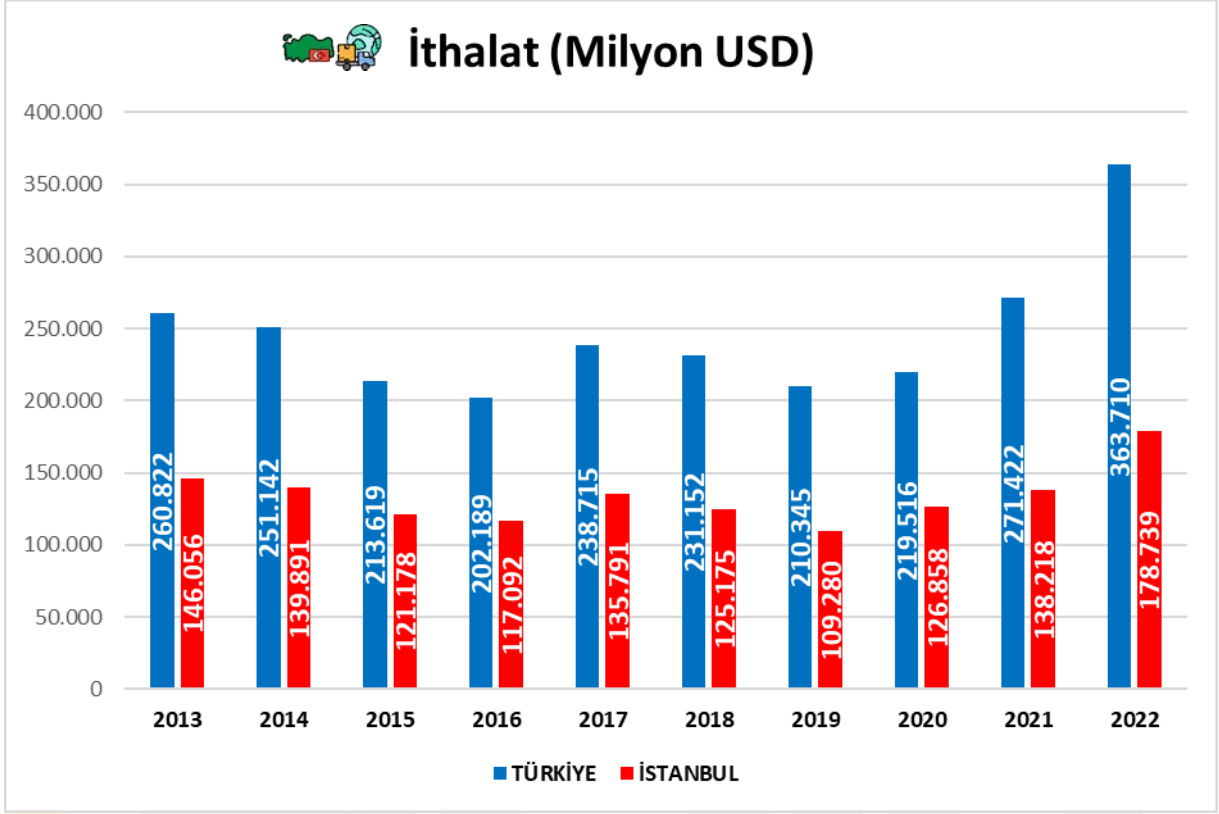

Grafik 57: Dış Ticaret Verileri, İhracat Değerleri

Kaynak: TUIK, www.tuik.gov.tr, İllere Göre İhracat ve İthalat Verileri 2013-2022 Ziy. Tar.: [22.06.2023]

Grafik 58: Dış Ticaret Verileri, İthalat Değerleri

Kaynak: TUIK, www.tuik.gov.tr, İllere Göre İhracat ve İthalat Verileri 2013-2022 Ziy. Tar.: [22.06.2023]

8.4 İLÇELERİN SOSYO-EKONOMİK GELİŞMİŞLİK SIRALAMASI

İstanbul'da Birinci Kademe Gelişmiş İlçeler Sıralamasında Şişli 1. Sırada Yer Aldı.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın İlçe Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması (SEGE-2022) araştırmasına göre İstanbul'da birinci kademe gelişmiş ilçelerin coğrafi bölgeler bazında dağılımı incelendiğinde; 39 ilçenin 29'unun birinci kademe gelişmiş ilçeler içerisinde yer aldığı görülmüştür. Bu ilçelerin %74'ünün birinci gelişmişlik kademesinde olduğu görülmektedir.

2022 İlçelerin Sosyo- Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması

İlçe Adı	Genel Sıralama	İl İçindeki Sıralama	Skor	Kademe
Şişli	1	1	6,959	1
Beşiktaş	3	2	5,940	1
Kadıköy	4	3	4,910	1
Bakırköy	6	4	4,465	1
Fatih	7	5	4,226	1
Ataşehir	9	6	3,656	1
Başakşehir	10	7	3,468	1
Beyoğlu	12	8	3,394	1
Ümraniye	13	9	3,364	1
Sarıyer	14	10	3,249	1
Üsküdar	16	11	3,045	1
Tuzla	19	12	2,730	1
Maltepe	20	13	2,685	1
Beylikdüzü	23	14	2,503	1
Pekndik	24	15	2,485	1
Esenyurt	26	16	2,479	1
Bahçelievler	28	17	2,423	1
Zeytinburnu	29	18	2,382	1
Bağcılar	33	19	2,346	1
Kartal	35	20	2,321	1
Bayrampaşa	36	21	2,266	1
Kağıthane	38	22	2,174	1
Küçükçekmece	39	23	2,161	1
Güngören	50	24	1,920	1
Büyükçekmece	51	25	1,891	1
Eyüpsultan	54	26	1,839	1
Adalar	55	27	1,822	1
Beykoz	61	28	1,732	1
Avcılar	66	29	1,640	1
Gaziosmanpaşa	85	30	1,460	2
Çekmeköy	86	31	1,450	2
Esenler	90	32	1,354	2
Silivri	94	33	1,312	2
Sancaktepe	95	34	1,275	2
Sultangazi	161	35	0,816	2
Arnavutköy	167	36	0,771	2
Çatalca	169	37	0,761	2
Şile	176	38	0,698	2
Sultanbeyli	183	39	0,684	2

Tablo 97: 2022 İlçelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması

Kaynak: Kalkınma Ajansı Genel Müdürlüğü, İlçelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması [Ziy. Tar.:22.06.2023]

9. YEREL YÖNETİMLER, ÇEVRE ŞEHİRCİLİK VE TAPU KADASTRO

Bu bölüm, sosyo-ekonomik gelişmişlik kapsamında yerel yönetimler ve çevre şehircilik göstergelerini ele almaktadır. İncelenen dört ana gösterge "Konut ve Yerleşim Durumu", "Su İstatistikleri", "Ulaşım" ve "Yapı Bina İstatistikleri" olarak belirlenmiştir.

2021-2022 dönemine ait veriler temel alınarak, "Konut ve Yerleşim Durumu", "Su İstatistikleri" ve "Ulaşım" İstanbul bazında, "Yapı Bina İstatistikleri" ise hem Türkiye geneli hem de İstanbul bazında karşılaştırmalı olarak değerlendirilmiştir.

Açık Kapı Birimlerine Yapılan Yerel Yönetimler Konulu Başvurular;

2022'de İstanbul'da yerel yönetim başvurularına bakıldığında Küçükçekmece 642 başvuruyla en fazla müracaat alan ilçe olmuştur. Küçükçekmece'yi 139 başvuruyla Şişli ve 135 başvuruyla Sarıyer takip etmiştir. Diğer yanda, en az başvurunun yapıldığı ilçe 1 başvuruyla Esenler olmuştur. Esenler'i ise 3 başvuruyla Şile izlemektedir.

Halkalı Konut ve Kavşak Uygulaması

S.No:	İlçe Adı	2021 Yılı İlçe Nüfusu	2021 Yılı Yerel Yönetimler Başvuru Sayısı
1	Küçükçekmece	805.930	501
2	Sultangazi	284.294	258
3	Güngören	283.083	82
4	Eyüpsultan	417.360	73
5	Kadıköy	485.233	70
6	Şişli	543.380	70
7	Esenler	447.116	58
8	Kağıthane	454.550	55
9	Sarıyer	349.968	52
10	Avcılar	457.981	47
11	Fatih	382.990	45
12	Esenyurt	977.489	40
13	Sancaktepe	474.668	38
14	Zeytinburnu	293.839	38
15	Beşiktaş	178.938	34
16	Silivri	349.485	33
17	Bahçelievler	605.300	30
18	Ümraniye	726.758	29
19	Maltepe	525.566	24
20	Bakırköy	228.759	23
21	Beyoğlu	233.322	23
22	Kartal	480.738	22
23	Büyükçekmece	269.160	21
24	Gaziosmanpaşa	493.096	21
25	Tuzla	284.443	20
26	Pendik	741.895	18
27	Bağcılar	744.351	17
28	Beylikdüzü	398.122	17
29	Başakşehir	503.243	16
30	Üsküdar	525.395	15
31	Sultanbeyli	41.627	13
32	Arnavutköy	312.023	12
33	Bayrampaşa	274.884	11
34	Çekmeköy	288.585	11
35	Ataşehir	427.217	8
36	Beykoz	248.595	4
37	Çatalca	76.131	2
38	Adalar	16.372	0
39	Şile	209.014	0
Toplam		15.840.900	1851

Tablo 98:2021 Yılında Açık Kapı Birimlerine Yapılan Yerel Yönetimler Başvurularının İlçelere Dağılımı

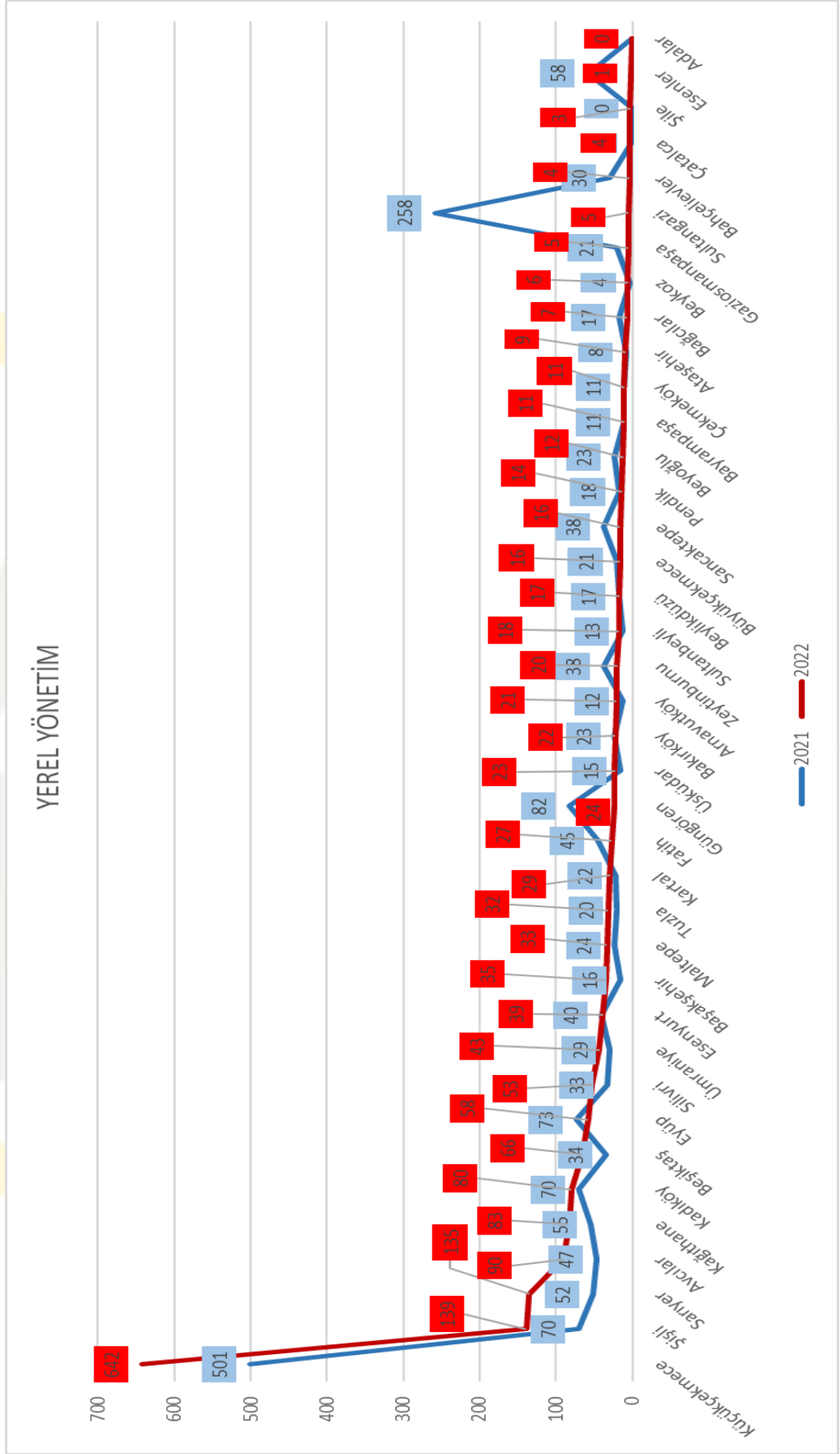
Kaynak: rapor.icisleri.gov.tr, E-İçişleri İş Zekası Modülü, [Ziy.Tar. : 29/06/2022

S.NO:	İLÇE ADI	2022 YILI İLÇE NÜFUSU	2022 YILI YEREL YÖNETİM BAŞVURU SAYISI
1	Küçükçekmece	808.957	642
2	Şişli	276.528	139
3	Sarıyer	350.454	135
4	Avcılar	452.132	90
5	Kağıthane	455.943	83
6	Kadıköy	483.064	80
7	Beşiktaş	175.190	66
8	Eyüpsultan	422.913	58
9	Silivri	217.163	53
10	Ümraniye	732.379	43
11	Esenyurt	983.571	39
12	Başakşehir	514.900	35
13	Maltepe	528.544	33
14	Tuzla	288.878	32
15	Kartal	483.418	29
16	Fatih	368.227	27
17	Güngören	282.692	24
18	Üsküdar	524.452	23
19	Bakırköy	226.685	22
20	Arnavutköy	326.452	21
21	Zeytinburnu	292.616	20
22	Sultanbeyli	358.201	18
23	Beylikdüzü	412.835	17
24	Büyükçekmece	277.181	16
25	Sancaktepe	489.848	16
26	Pendik	750.435	14
27	Beyoğlu	225.920	12
28	Bayrampaşa	275.314	11
29	Çekmeköy	296.066	11
30	Ataşehir	423.127	9
31	Bağcılar	740.069	7
32	Beykoz	247.875	6
33	Gaziosmanpaşa	495.998	5
34	Sultangazi	542.531	5
35	Bahçelievler	594.350	4
36	Çatalca	77.468	4
37	Şile	43.464	3
38	Esenler	445.421	1
TOPLAM		15.891.261	1.853

Tablo 99:2022 Yılında Açık Kapı Birimlerine Yapılan Yerel Yönetimler Başvurularının İlçelere Dağılımı

Kaynak: rapor.icisleri.gov.tr, E-İçişleri İş Zekâsı Modülü, [Ziy.Tar. : 29/06/2023]

YEREL YÖNETİM

Grafik 59:2022 Yılında Açık Kapı Birimlerine Yapılan Yerel Yönetimler Başvurularının İlçelere Dağılımı
Kaynak: rapor.icisleri.gov.tr, E-İçişleri İş Zekası Modülü, [Ziy.Tar. : 29/06/2023]

Açık Kapı Birimlerine Yapılan Çevre ve Şehircilik Konulu Başvurular;

İstanbul İlinde 2022 yılı Çevre ve Şehircilik başvurusunun en yüksek olduğu ilçe Sarıyer oldu.

2022 yılında İstanbul'daki Çevre ve Şehircilik başvuruları incelendiğinde 78 başvuru ile başvuru sayısının en fazla Sarıyer ilçesinden geldiği görülmektedir. Üsküdar 23 başvuru ile ikinci sırada yer alırken, Fatih 20 başvuru ile üçüncü sırada yer almaktadır.

Diğer yandan Sultangazi ve Eyüp 1'er başvuru ile en az başvurunu yaptığı ilçeler olarak kaydedilmiştir. İstanbul genelinde ise Açık Kapı birimlerine yapılan Çevre ve Şehircilik başvuruları, bir önceki yıla nazaran %34 oranında azalarak toplamda 358 başvuruya gerilemiştir.

Halkalı 1. Bölge

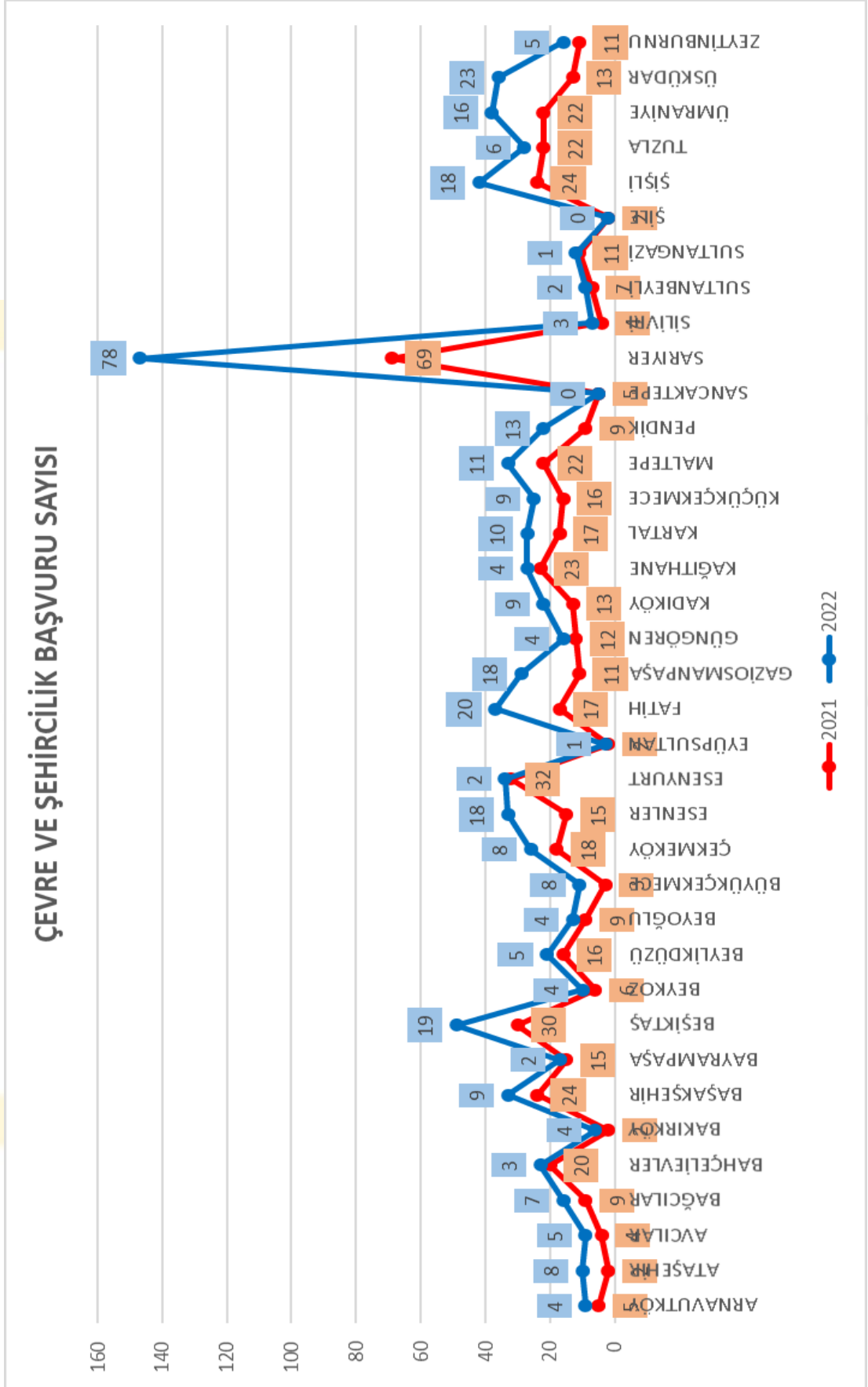
“milletin kapısı”

S.No:	İlçe Adı	2021 Yılı İlçe Nüfusu	2021 Yılı Çevre Ve Şehircilik Başvuru Sayısı
1	Sarıyer	349.968	69
2	Esenyurt	977.489	32
3	Beşiktaş	178.938	30
4	Başakşehir	503.243	24
5	Şişli	543.380	24
6	Kağıthane	454.550	23
7	Maltepe	525.566	22
8	Tuzla	284.443	22
9	Ümraniye	726.758	22
10	Bahçelievler	605.300	20
11	Çekmeköy	288.585	18
12	Fatih	382.990	17
13	Kartal	480.738	17
14	Beylikdüzü	398.122	16
15	Küçükçekmece	805.930	16
16	Bayrampaşa	274.884	15
17	Esenler	447.116	15
18	Kadıköy	485.233	13
19	Üsküdar	525.395	13
20	Güngören	283.083	12
21	Gaziosmanpaşa	493.096	11
22	Sultangazi	284.294	11
23	Zeytinburnu	293.839	11
24	Bağcılar	744.351	9
25	Beyoğlu	233.322	9
26	Pendik	741.895	9
27	Sultanbeyli	41.627	7
28	Beykoz	248.595	6
29	Arnavutköy	312.023	5
30	Sancaktepe	474.668	5
31	Avcılar	457.981	4
32	Silivri	349.485	4
33	Büyükçekmece	269.160	3
34	Ataşehir	427.217	2
35	Bakırköy	228.759	2
36	Eyüpsultan	417.360	2
37	Şile	209.014	2
Toplam		15.840.900	542

Tablo 100:2021 Yılında Açık Kapı Birimlerine Yapılan Çevre ve Şehircilik Başvurularının İlçelere Dağılımı
Kaynak: rapor.icisleri.gov.tr, E-İçişleri İş Zekâsı Modülü, [Ziy.Tar. : 29/06/2022]

S.No:	İlçe Adı	2021 Yılı İlçe Nüfusu	2021 Yılı Çevre Ve Şehircilik Başvuru Sayısı
1	Sarıyer	350.454	78
2	Üsküdar	524.452	23
3	Fatih	368.227	20
4	Beşiktaş	175.190	19
5	Esenler	445.421	18
6	Gaziosmanpaşa	495.998	18
7	Şişli	276.528	18
8	Ümraniye	732.379	16
9	Pendik	750.435	13
10	Maltepe	528.544	11
11	Kartal	483.418	10
12	Başakşehir	514.900	9
13	Kadıköy	483.064	9
14	Küçükçekmece	808.957	9
15	Ataşehir	423.127	8
16	Büyükçekmece	277.181	8
17	Çekmeköy	296.066	8
18	Bağcılar	740.069	7
19	Tuzla	288.878	6
20	Avcılar	452.132	5
21	Beylikdüzü	412.835	5
22	Zeytinburnu	292.616	5
23	Arnavutköy	326.452	4
24	Bakırköy	226.685	4
25	Beykoz	247.875	4
26	Beyoğlu	225.920	4
27	Güngören	282.692	4
28	Kağıthane	455.943	4
29	Bahçelievler	594.350	3
30	Bayrampaşa	275.314	2
31	Esenyurt	983.571	2
32	Sultanbeyli	358.201	2
33	Eyüp	422.913	1
34	Sultangazi	542.531	1
Toplam		15.063.318	358

Tablo 101: 2022 Yılında Açık Kapı Birimlerine Yapılan Çevre ve Şehircilik Başvurularının İlçelere Dağılımı
Kaynak: rapor.icisleri.gov.tr, E-İçişleri İş Zekâsı Modülü, [Ziy. Tar. : 29/06/2023]

Grafik 60: 2022 Yılında Açık Kapı Birimlerine Yapılan Çevre ve Şehircilik Başvurularının İlçelere Dağılımı
Kaynak: rapor.icisleri.gov.tr, E-İçişleri İş Zekâsı Modülü, [Ziy. Tar. : 29/06/2023]

Açık Kapı Birimlerine Yapılan Tapu ve Kadastro Konulu Başvurular

İstanbul İlinde 2022 yılı Tapu ve Kadastro başvurusunun en yüksek olduğu ilçe Maltepe oldu.

2022'de İstanbul'da Tapu ve Kadastro başvuruları incelendiğinde Maltepe 6 başvuruyla en fazla müracaat alan ilçe olmuştur. Kadıköy, Pendik ve Üsküdar, her biri 5 başvuru ile Maltepe'yi takip etmiştir.

Öte yandan Sultanbeyli, Silivri ve Sancaktepe sadece 1 başvuru alarak en az müracaat edilen ilçeler arasında yer almıştır.

“milletin kapısı”

Sıra No	İlçe Adı	2021 Yılı İlçe Nüfusu	2021 Yılı Tapu ve Kadastro Başvuru Sayısı
1	BAŞAKŞEHİR	503.243	9
2	KÜÇÜKÇEKMECE	805.930	5
3	KADIKÖY	485.233	4
4	MALTEPE	525.566	4
5	PENDİK	741.895	4
6	SARIYER	349.968	4
7	BAYRAMPAŞA	274.884	3
8	KARTAL	480.738	3
9	SİLİVRİ	209.014	3
10	FATİH	382.990	2
11	GÜNGÖREN	283.083	2
12	SULTANBEYLİ	349.485	2
13	TUZLA	284.443	2
14	ÜSKÜDAR	525.395	2
15	ARNAVUTKÖY	312.023	1
16	AVCILAR	457.981	1
17	BEŞİKTAŞ	178.938	1
18	BEYLİKDÜZÜ	398.122	1
19	ESENYURT	977.489	1
20	ŞİŞLİ	284.294	1
21	ÜMRANIYE	726.758	1
Toplam			56

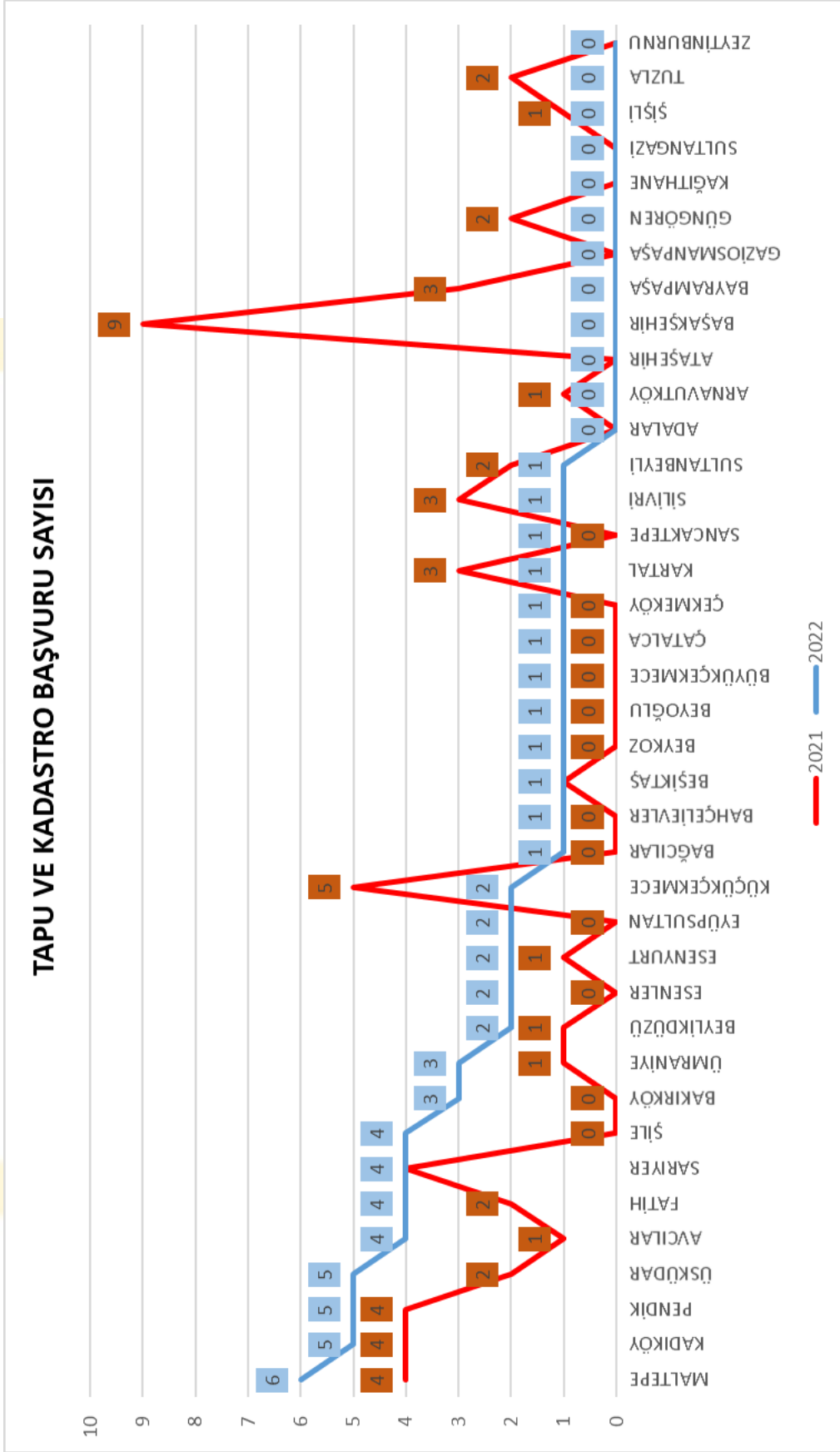
Tablo 102: 2021 Yılında Açık Kapı Birimlerine Yapılan Tapu ve Kadastro Başvurularının İlçelere Dağılımı
Kaynak: rapor.icisleri.gov.tr, E-İçişleri İş Zekâsı Modülü, [Ziy.Tar. : 29/06/2022]

Sıra No	İlçe Adı	2022 Yılı İlçe Nüfusu	2022 Yılı Tapu ve Kadastro Başvuru Sayısı
1	MALTEPE	528.544	6
2	KADIKÖY	483.064	5
3	PENDİK	750.435	5
4	ÜSKÜDAR	524.452	5
5	AVCILAR	452.132	4
6	FATİH	368.227	4
7	SARIYER	350.454	4
8	ŞİLE	43.464	4
9	BAKIRKÖY	226.685	3
10	ÜMRANIYE	732.379	3
11	BEYLİKDÜZÜ	412.835	2
12	ESENLER	445.421	2
13	ESENYURT	983.571	2
14	EYÜPSULTAN	422.913	2
15	KÜÇÜKÇEKMECE	808.957	2
16	BAĞCILAR	740.069	1
17	BAHÇELİEVLER	594.350	1
18	BEŞİKTAŞ	175.190	1
19	BEYKOZ	247.875	1
20	BEYOĞLU	225.920	1
21	BÜYÜKÇEKMECE	277.181	1
22	ÇATALCA	77.468	1
23	ÇEKMEKÖY	296.066	1
24	KARTAL	483.418	1
25	SANCAKTEPE	489.848	1
26	SİLİVRİ	217.163	1
27	SULTANBEYLİ	358.201	1
Toplam			65

Tablo 103: 2022 Yılında Açık Kapı Birimlerine Yapılan Tapu ve Kadastro Başvurularının İlçelere Dağılımı
Kaynak: rapor.icisleri.gov.tr, E-İçişleri İş Zekâsı Modülü, [Ziy.Tar. : 29/06/2023]

Grafik 61: 2022 Yılında Açık Kapı Birimlerine Yapılan Tapu ve Kadastro Başvurularının İlçelere Dağılımı
Kaynak: rapor.icisleri.gov.tr, E-İçişleri İş Zekası Modülü, [Ziy.Tar. : 29/06/2023]

9.1 KONUT VE YERLEŞİM DURUMU

İstanbul'da TOKİ'den Toplam 190 Bin 814 Konutluk Proje

İstanbul'da toplam 432 Şantiyede TOKİ projeleri gerçekleştirilmektedir. Bu Şantiyelerde Şu ana kadar 156.982 konut tamamlanmış durumdadır. Diğer yandan, hâla devam eden inşaatlar kapsamında 33.202 konutun daha tamamlanması beklenmektedir. Bu verilere göre İstanbul'da TOKİ tarafından planlanan veya inşa edilen toplam konut sayısı 190.814'tür.

TOKİ YERLEŞİM KONUTLARI			
Őantiye Sayısı	Biten	Devam Eden	Toplam
432	156.982	33.202	190.814

Tablo 104: TOKİ Yerleşim Konutları 2022

Kaynak: TOPLU KONUT İDARESİ BAŞKANLIĞI 30 Aralık 2022

9.2 SU İSTATİSTİKLERİ

2022'de İstanbul'da Su İsale Hattında %2,56, Su Şebekesinde %0,44 Artış Gözlendi

2021 yılında İstanbul'da toplam 19 bin 804 km su şebekesi bulunurken, bu değer 2022 yılında 19 bin 891 km'ye yükselerek 87 km'lik bir artışı temsil etmiştir. Bu yıllık bazda %0,44'lük bir artış anlamına gelmektedir.

Aynı şekilde, 2021'de toplam 3 bin 52 km uzunluğunda su isale hattı mevcutken, 2022'de bu değer 3 bin 130 km'ye çıkarak 78 km'lik bir artışı sağlamıştır. Su isale hattındaki yıllık artış oranı %2,56 olarak kaydedilmiştir.

Bu veriler, 2021 ile 2022 yılları arasında İstanbul'da su altyapısında artış yaşandığını göstermektedir.

SU ŞEBEKESİ VE İSALE HATTI			
2021		2022	
SU ŞEBEKESİ (KM)	SU İSALE HATTI (KM)	SU ŞEBEKESİ (KM)	SU İSALE HATTI (KM)
19.804	3.052	19.891	3.130

Tablo 105: Su Şebekesi ve İsale Hattı

Kaynak: İstanbul Valiliği İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü/İl Brifingi

Su Arıtma Tesisi

İstanbul'da Su Kaynakları Kapasitesi %1,69 Azalırken, Günlük Dağıtılan Su Miktarı %2,78 Arttı

2021'de İstanbul'un su kaynakları kapasitesi 1 milyar 653 milyon m³/yıl olarak belirlenirken, 2022'de bu değer 1 milyar 625 milyon m³/yıla gerileyerek 28 milyon m³/yıl azalma olmuştur. Bu durum, yıllık %1,69'luk bir azalışa tekabül etmektedir.

Öte yandan, 2021'de şehre günlük ortalama 2 milyon 941 bin 959 m³ su sağlanırken, 2022'de bu miktar 3 milyon 23 bin 759 m³/güne çıkararak 81 bin 800 m³/günlük bir artış yaşanmıştır. Yıllık bazda %2,78'lik bir artışa işaret etmektedir.

Sonuç olarak, İstanbul'da su kaynaklarındaki kapasite hafif bir düşüş göstermesine karşın, günlük dağıtılan su miktarında bir artış meydana gelmiştir.

SU KAYNAKLARI			
2021		2022	
SU KAYNAKLARI KAPASİTESİ (milyon m ³ /yıl)	ŞEHRE VERİLEN ORTALAMA GÜNLÜK SU MİKTARI (m ³ /gün)	SU KAYNAKLARI KAPASİTESİ (milyon m ³ /yıl)	ŞEHRE VERİLEN ORTALAMA GÜNLÜK SU MİKTARI (m ³ /gün)
1.653	2.941.959	1.625	3.023.759

Tablo 106: Su Kaynakları

Kaynak: İstanbul Valiliği İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü/İl Brifingi

Baraj

2022'de İstanbul'da Abone Sayısında %1,41 ve Kişi Başına Günlük Su Kullanımında %3,3'lük Artış Kaydedildi.

2021 yılında İstanbul'da su kullanan abone sayısı 6 milyon 723 bin 824 iken, bu sayı 2022 yılında 6 milyon 818 bin 930'a yükselmiştir. Yıllık bazda %1,41'lik bir artış olmuştur.

2021 yılında İstanbul'da bir abonenin ortalama olarak günlük kullandığı su miktarı 182 litre iken, 2022 yılında bu miktar 188 litreye çıkarak yıllık bazda bu, %3,3'lük bir artışa tekabül etmektedir.

Bu verilere göre 2021 ve 2022 yılları arasında İstanbul'da su kullanan abone sayısında ve kişi başına düşen günlük su kullanımında artış gözlemlenmiştir.

SU KULLANAN ABONE SAYISI			
2021		2022	
ABONE SAYISI	KİŞİ BAŞINA DÜŞEN GÜNLÜK SU (Litre)	ABONE SAYISI	KİŞİ BAŞINA DÜŞEN GÜNLÜK SU (Litre)
6.723.824	182	6.818.930	188

Tablo 107: Su Kullanan Abone Sayısı

Kaynak: İstanbul Valiliği İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü/İl Brifingi

Kanalizasyon;

İstanbul'da Kanal Şebeke Uzunluğu 2022'de %1,28 Artış Gösterdi

Tabloya göre, İstanbul'da 2021 yılında kanal şebeke uzunluğu 16 bin 746 km olarak kaydedilmiş. 2022 yılında bu uzunluk 16 bin 960 km'ye yükselmiştir. Bu veriler bir yıl içerisinde kanal şebeke uzunluğunda 214 km'lik bir artış olduğunu göstermektedir.

Yüzdesel olarak bakıldığında, 2021 ve 2022 yılları arasında İstanbul'da kanal şebeke uzunluğunda yaklaşık %1,28'lik bir artış yaşanmıştır.

KANAL ŞEBEKE UZUNLUĞU	
2021	2022
KANAL ŞEBEKE UZUNLUĞU (km)	KANAL ŞEBEKE UZUNLUĞU (km)
16.746	16.960

Tablo 108: Su Kullanan Abone Sayısı

Kaynak: İstanbul Valiliği İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü/İl Brifingi

İstanbul'da 2022'de Atık su Arıtma Tesisi Sayısı Arttı, Ancak Arıtılan Su Miktarı Azaldı

İstanbul'da 2021 yılında 89 adet atık su arıtma tesisi bulunurken, toplamda 1 milyar 498 milyon 276 bin 404 metreküp (m³) su arıtılmıştır. 2022 yılına gelindiğinde ise atık su arıtma tesisi sayısı 90'a yükselmiş, ancak arıtılan su miktarı 1 milyar 484 milyon 484 bin 938 m³'e düşmüştür.

Bu verilere göre İstanbul'da 2021'den 2022'ye atık su arıtma tesisi sayısında yaklaşık %1,12'lik bir artış yaşanmıştır. Ancak, arıtılan su miktarında 2021'den 2022'ye yaklaşık %0,92'lik bir azalma gözlemlenmiştir.

ATIKSU ARITMA TESİSİ VE ARITILAN SU MİKTARI			
2021		2022	
ATIKSU ARITMA TESİSİ	ARITILAN SU (m ³ /yıl)	ATIKSU ARITMA TESİSİ	ARITILAN SU (m ³ /yıl)
89	1.498.276.404	90	1.484.484.938

Tablo 109: Atıksu Arıtma Tesisi ve Arıtılan Su Miktarı

Kaynak: İstanbul Valiliği İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü/İl Brifingi

Atık Su Arıtma Tesisi

9.3 ULAŞIM

İstanbul'da Kara ve Deniz Ulaşımı 2022'de Artış Gösterirken, Raylı Ulaşımın Payı Azaldı

2021 yılında İstanbul'da kara yolu ulaşımıyla günde 2 milyon 460 bin 207 kişi taşınmıştır. Bu sayı, toplam ulaşımın %58,6'sını oluşturmaktadır. 2022 yılında ise bu sayı 8 milyon 742 bin 165 kişiye yükselmiştir ve toplam ulaşımın %66,95'ini oluşturmuştur.

2021'de İstanbul'da raylı ulaşım araçlarıyla günde 1 milyon 610 bin 154 kişi taşınmıştır, bu da toplam ulaşımın %38,4'ünü oluşturmaktadır. 2022 yılında ise bu sayı 3 milyon 793 bin 562 kişiye çıkmış, fakat toplam içindeki payı %29,05'e düşmüştür. Bu durum, raylı ulaşımında kişi sayısının arttığını, ancak toplam ulaşım içindeki payının azaldığını göstermektedir.

Deniz ulaşımı açısından bakıldığında, 2021 yılında günde 126 bin 728 kişi deniz yoluyla taşınmıştır, bu da toplam ulaşımın %3'ünü oluşturmaktadır. 2022'de ise bu sayı 521 bin 710 kişiye yükselmiş ve deniz ulaşımının toplam içindeki payı %4'e çıkmıştır.

Sonuç olarak, 2021'den 2022'ye İstanbul'da kara yolu ve deniz yolu ulaşımında taşınan kişi sayısı ve bu ulaşım türlerinin genel içindeki payı artmıştır. Ancak raylı ulaşımın genel içindeki payı azalmış, kişi sayısında ise bir artış yaşanmıştır. Dolayısıyla raylı ulaşımına olan yolcu talebi artmıştır.

ULAŞIM TÜRÜ	2021		2022	
	GÜNDE TAŞINAN KİŞİ SAYISI	PAY %	GÜNDE TAŞINAN KİŞİ SAYISI	PAY %
KARA YOLU ULAŞIMI	2.460.207	58,6	8.742.165	66,95%
RAYLI ULAŞIM	1.610.154	38,4	3.793.562	29,05%
DENİZ ULAŞIMI	126.728	3	521.710	4,00%
TOPLAM	4.197.089	100	13.057.437	100,00%

Tablo 110: Ulaşım Türüne Göre Günlük Taşınan Kişi Sayısı

Kaynak: İstanbul Valiliği İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü/İl Brifingi

İstanbul'da Raylı Ulaşım Kullanımı 2022'de Artış Gösterdi

2021'de İstanbul'da günlük olarak metro ile 641 bin 501 kişi seyahat ederken, bu sayı 2022'de 1 milyon 580 bin 431'e yükselmiştir, bu durum metro kullanımında %146'lık bir artışa işaret etmektedir. Hafif raylı sistemde ise 2021'de günlük 240 bin 251 kişi seyahat ederken, bu sayı 2022'de 541 bin 670'e yükselmiş, bu da %125'lik bir artışa denk gelmektedir.

Marmaray kullanıcılarına baktığımızda, 2021'de günde 303 bin 644 kişi Marmaray'ı tercih ederken, 2022'de bu sayı 804 bin 640'a çıkmış, bu da %165'lik bir artışa denk gelmektedir. Tramvay kullanımında 2021 yılında günde 407 bin 627 kişi seyahat ederken, bu sayı 2022'de 793 bin 721'e yükselmiştir, bu da yaklaşık %95'lik bir artışı temsil etmektedir.

Füniküler kullanımında 2021 yılında günde 13.908 kişi seyahat ederken, bu sayı 2022'de 64.037'ye yükselmiştir, bu da yaklaşık %361'lik ciddi bir oranı ifade etmektedir. Teleferik kullanımı da artış göstermiş, 2021'de günde 3 bin 223 kişi seyahat ederken, 2022'de bu sayı 9 bin 63 kişiye çıkmıştır, bu da %181'lik bir artışa denk gelmektedir.

Sonuç olarak, 2021'den 2022'ye İstanbul'da raylı ulaşım türlerinde ciddi bir kullanıcı artışı yaşanmıştır. Bu artışın en yüksek olduğu ulaşım türü funiküler olurken, en düşük artış tramvayda gözlemlenmiştir.

ULAŞIM TÜRÜ	2021	2022
METRO (YER ALTI)	641.501	1.580.431
HAFİF RAYLI (YER ÜSTÜ)	240.251	541.670
MARMARAY	303.644	804.640
TRAMVAY	407.627	793.721
FÜNİKÜLER	13.908	64.037
TELEFERİK	3.223	9.063
TOPLAM	1.610.154	3.793.562

Tablo III: Ulaşım Türüne Göre Raylı Araçlar Günlük Taşınan Kişi Sayısı

Kaynak: İstanbul Valiliği İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü/İl Brifingi

İstanbul'da 2022'de İETT, Metrobüs ve Özel Halk Otobüsleri Kullanımında Artış Oldu.

İETT otobüsleri ile 2021'de günlük 596 bin 91 kişi seyahat ederken, 2022'de bu rakam 1 milyon 421 bin 509'a yükselmiştir. Bu İETT otobüsleri kullanımında %138'lik bir artışa denk gelmektedir. Metrobüs kullanımı da artış göstermiştir. 2021'de günde 565 bin 959 kişi metrobüsle seyahat ederken, 2022'de bu sayı 1 milyon 71 bin 035'e çıkmıştır. Bu da %89'luk bir artışı temsil etmektedir. Özel halk otobüsleri 2021'de günde 1 milyon 298 bin 157 kişi taşıırken, 2022'de bu sayı 2 milyon 390 110'a yükselmiştir. Bu özel halk otobüsleri kullanımında %84'lük bir artışı ifade etmektedir.

Ancak, minibüs ve taksi kullanımında 2021 ve 2022 yılları arasında bir değişiklik yaşanmamıştır. Her iki yıl için de günlük minibüsle 1 milyon 243 bin 294 kişi, taksikle 1 milyon 727 bin 999 kişi seyahat etmiştir. Ayrıca, servis kullanımı 2021'de günde 883 bin 218 kişi iken, 2022'de bu sayı 888 bin 218'e yükselmiş, bu sadece %0,6 oranında bir artışa işaret etmektedir.

Sonuç olarak, İstanbul'da 2022 yılında özellikle İETT otobüsleri, metrobüs ve özel halk otobüsleri kullanımında artış gözlemlenirken, minibüs ve taksi kullanımında herhangi bir değişiklik kaydedilmemiştir.

ULAŞIM TÜRÜ	2021	2022
İETT	596.091	1.421.509
METROBÜS	565.959	1.071.035
ÖZEL HALK OTOBÜSÜ	1.298.157	2.390.110
MİNİBÜS	1.243.294	1.243.294
TAKSİ-TAKSİ	1.727.999	1.727.999
SERVİS	883.218	888.218
TOPLAM	6.314.718	8.742.165

Tablo 112: Ulaşım Türüne Göre Lastikli Araçlar Günlük Taşınan Kişi Sayısı

Kaynak: İstanbul Valiliği İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü/İl Brifingi

“milletin kapısı”

9.4 YAPI-BİNA İSTATİSTİKLERİ

2022 Yılında Türkiye Genelinde İnşaat Ruhsatları Azaldı, İstanbul'da Hafif Bir Artış Gözlendi

Türkiye genelinde 2021 yılında 136.474 yapının inşaat ruhsatı alınmış iken 2022 yılında bu sayı 127 bin 745'e gerilemiştir. Bu da %6.38'lik bir azalmaya denk gelmektedir. Öte yandan İstanbul'da 2021 yılında 15 bin 055 yapının inşaat ruhsatı alınırken 2022 yılında bu sayı 15 bin 098'e çıkmıştır. Bu da %0.29'luk bir artışı temsil etmektedir. Sonuç olarak, 2022 yılında Türkiye genelinde inşaat ruhsatı alan bina sayısında azalma yaşanırken, İstanbul'da hafif bir artış kaydedilmiştir.

YIL	Yapı Ruhsatına Göre Bina Sayısı	
	Türkiye	İstanbul
2021	136.474	15.055
2022	127.745	15.098

Tablo 113: Yapı Ruhsatına Göre Bina Sayısı

Kaynak: TÜİK <https://biruni.tuik.gov.tr/ilgosterge/?locale=tr> (Ziy.Tar.: 13.09.2023)

2022'de Türkiye'de Yapı Ruhsatlı Daire Sayısı Azalırken, İstanbul'da %7'lik Artış Yaşandı

2021 yılında Türkiye genelinde toplam 709 bin 936 daire için yapı ruhsatı alınmışken, bu sayı 2022 yılında 695 bin 246'ya gerilemiştir. Bu durum, Türkiye'de %2'lik bir azalmayı işaret etmektedir.

Öte yandan, İstanbul'da 2021'de 110 bin 285 daire için inşaat ruhsatı verilirken, 2022'de bu sayı 117 bin 977'ye çıkmıştır. Bu, İstanbul'da %7'lik bir artışa tekabül etmektedir.

Sonuç olarak, Türkiye genelinde yapı ruhsatına göre daire sayısı azalırken, İstanbul'da bu sayıda bir artış gözlemlenmektedir. Bu, İstanbul'un konut inşaatında hala büyümeye devam ettiğini göstermektedir.

YIL	Yapı Ruhsatına Göre Daire Sayısı	
	Türkiye	İstanbul
2021	709.936	110.285
2022	695.246	117.977

Tablo 114: Yapı Ruhsatına Göre Daire Sayısı

Kaynak: TÜİK <https://biruni.tuik.gov.tr/ilgosterge/?locale=tr> (Ziy.Tar.: 13.09.2023)

2022'de Türkiye Genelinde Yapı Ruhsatlı Yüzölçümü Azalırken, İstanbul'da %7.5'lik Artış Gözlendi.

Türkiye genelinde 2021 yılında toplam 148 milyon 614 bin 708 m2 alanda yapı ruhsatı alınmışken, 2022 yılında 145 milyon 875 bin 756 m2'ye düşmüştür. Bu rakam, Türkiye genelinde yapı ruhsatına göre yüzölçümünde yaklaşık %1.84'lük bir azalmayı temsil etmektedir.

İstanbul'da ise 2021 yılında toplam 23 milyon 111 bin 931 m2 alanda inşaat ruhsatı alınmışken, 2022 yılında bu rakam 24 milyon 845 bin 168 m2'ye yükselmiştir. Bu durum, İstanbul'da yapı ruhsatına göre yüzölçümünde yaklaşık %7.5'lik bir artışı yansıtmaktadır.

YIL	Yapı Ruhsatına Göre Yüzölçümü (m2)	
	Türkiye	İstanbul
2021	148.614.708	23.111.931
2022	145.875.756	24.845.168

Tablo 115: Yapı Ruhsatına Göre Yüzölçümü(m2)

Kaynak: TÜİK <https://biruni.tuik.gov.tr/ilgosterge/?locale=tr> (Ziy.Tar.: 13.09.2023)

Yapı Kullanma İzin Belgesi Sayısı 1 Yılda Türkiye Genelinde %8.1, İstanbul'da %16.9 Arttı

2021 yılında Türkiye genelinde 91 bin 715 yapı için Yapı Kullanma İzin Belgesi verilmişken bu sayı, 2022 yılında 99 bin 146'ya yükselmiştir. Bu verilere göre, Türkiye genelinde Yapı Kullanma İzin Belgesi sayısında 1 yılda yaklaşık %8.1'lik artış yaşanmıştır.

Aynı dönemde, 2021 yılında İstanbul'da 9 bin 6 bina için Yapı Kullanma İzin Belgesi verilirken, bu sayı 2022 yılında 10 bin 526'ya çıkmıştır. İstanbul'da Yapı Kullanma İzin Belgesi sayısında görülen artış oranı ise yaklaşık %16.9'dur.

Bu verilere dayanarak, İstanbul'daki Yapı Kullanma İzin Belgesi sayısının Türkiye geneline göre daha hızlı bir artış gösterdiği ifade edilebilir. Genel olarak, 2021 ile 2022 yılları arasında Türkiye genelinde ve özellikle İstanbul'da yapı kullanma izin belgesi sayısında artış yaşanmıştır.

YIL	Yapı Kullanma İzin Belgesine Göre Bina Sayısı	
	Türkiye	İstanbul
2021	91.715	9.006
2022	99.146	10.526

Tablo 116: Yapı Kullanma İzin Belgesine Göre Bina Sayısı

Kaynak: TÜİK <https://biruni.tuik.gov.tr/ilgosterge/?locale=tr> (Ziy.Tar.: 13.09.2023)

2022'de İstanbul'da Yapı Kullanma İzin Belgesi ile Onaylanan Daire Sayısı %14.3 Artışla 112 bin 678'e Ulaştı.

2021 yılında Türkiye genelinde Yapı Kullanma İzin Belgesi ile onaylanan daire sayısı 626 bin 505 iken, 2022 yılında bu rakam 642 bin 353'e yükselmiştir. Bu verilere göre, Türkiye genelinde Yapı Kullanma İzin Belgesi sayısında 1 yılda yaklaşık %2.5'lik bir artış görülmüştür.

Aynı dönemde, 2021 yılında İstanbul'da Yapı Kullanma İzin Belgesi ile onaylanan daire sayısı 98 bin 524 iken, 2022 yılında bu rakam 112 bin 678'e çıkmıştır. İstanbul'da Yapı Kullanma İzin Belgesi sayısında görülen artış oranı ise yaklaşık %14.3 olmuştur. Genel olarak İstanbul'da daire sayısındaki artış oranının Türkiye geneline göre oldukça yüksek olduğu görülmektedir.

YIL	Yapı Kullanma İzin Belgesine Göre Daire Sayısı	
	Türkiye	İstanbul
2021	626.505	98.524
2022	642.353	112.678

Tablo 117: Yapı Kullanma İzin Belgesine Göre Daire Sayısı

Kaynak: TÜİK <https://biruni.tuik.gov.tr/ilgosterge/?locale=tr> (Ziy.Tar.: 13.09.2023)

2022'de İstanbul'da Yapı Kullanma İzin Belgesi ile Onaylanan Yüzölçümü %10.7 Arttı.

2021 yılında Türkiye genelinde Yapı Kullanma İzin Belgesi ile onaylanan toplam yüzölçümü 127 milyon 77 bin 461 m² iken, 2022 yılında bu sayı 129 milyon 5 bin 328 m²'ye yükselmiştir. Türkiye genelinde 1 yılda Yapı Kullanma İzin Belgesi'ne göre onaylanan yüzölçümünde yaklaşık %1.5'lik bir artış gözlemlenmektedir.

2021 yılında İstanbul'da Yapı Kullanma İzin Belgesi ile onaylanan toplam yüzölçümü 19 milyon 119 bin 350 m² iken, 2022 yılında 21 milyon 162 bin 352 m²'ye yükselmiştir. Bu sayı 1 yılda Yapı Kullanma İzin Belgesi'ne göre onaylanan yüzölçümünde yaklaşık %10.7'lik bir artışa denk gelmektedir.

Sonuç olarak, 2021 ile 2022 yılları arasında hem Türkiye genelinde hem de İstanbul'da Yapı Kullanma İzin Belgesi'ne göre onaylanan yüzölçümünde artış gözlemlenmiştir. Özellikle İstanbul'da bu artış, Türkiye geneline nazaran oldukça belirgindir.

YIL	Yapı Kullanma İzin Belgesine Göre Yüzölçümü (m ²)	
	Türkiye	İstanbul
2021	127.077.461	19.119.350
2022	129.005.328	21.162.352

Tablo 118: Yapı Kullanma İzin Belgesine Göre Yüzölçümü (m²)

Kaynak: TÜİK <https://biruni.tuik.gov.tr/ilgosterge/?locale=tr> (Ziy.Tar.: 13.09.2023)

10. GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK İLE ORMAN VE SU İŞLERİ

Bu bölüm, gıda, tarım, hayvancılık, orman ve su işleri kapsamında sosyo-ekonomik gelişmişliği ele alıyor. İncelenen dört ana gösterge "Yüzölçümü Türleri, Tarım İstatistikleri, Canlı Hayvan İstatistikleri ve Orman İstatistikleri" olarak belirlenmiştir. Bu kapsamda, İstanbul'un 2021-2022 verileri karşılaştırmalı olarak değerlendirilmiştir.

Açık Kapı Birimlerine Yapılan Gıda, Tarım ve Hayvancılık Konulu Başvurular;

2022 yılında İstanbul'daki Gıda, Tarım ve Hayvancılık başvuruları incelendiğinde en fazla başvurunun Esenyurt, Tuzla ve Üsküdar ilçelerinden geldiği görülmektedir. Bu ilçeler, 5 başvuru ile listeye öncülük etmektedir. Kartal, Sarıyer ve Ümraniye ilçeleri ise 4 başvuru ile listenin ikinci sırasında yer almaktadır.

Diğer yandan Zeytinburnu, Sultanbeyli ve Sancaktepe ilçeleri sadece 1'er başvuru ile en az başvurunun yapıldığı ilçeler olarak kaydedilmiştir.

S.No:	İlçe Adı	2021 Yılı İlçe Nüfusu	2021 Yılı Gıda, Tarım Ve Hayvancılık Başvuru Sayısı
1	Esenyurt	977.489	43
2	Bahçelievler	605.300	17
3	Sancaktepe	474.668	16
4	Sarıyer	349.968	16
5	Gaziosmanpaşa	493.096	15
6	Ümraniye	726.758	12
7	Maltepe	525.566	11
8	Sultangazi	543.380	10
9	Bağcılar	744.351	8
10	Fatih	382.990	8
11	Küçükçekmece	805.930	8
12	Zeytinburnu	293.839	8
13	Başakşehir	503.243	7
14	Arnavutköy	312.023	6
15	Ataşehir	427.217	6
16	Sultanbeyli	349.485	6
17	Şişli	284.294	6
18	Beykoz	248.595	5
19	Beyoğlu	233.322	5
20	Esenler	447.116	5
22	Bayrampaşa	274.884	4
23	Beşiktaş	178.938	4
24	Kadıköy	485.233	4
25	Silivri	209.014	4
26	Üsküdar	525.395	4
27	Kartal	480.738	3
28	Pendik	741.895	3
29	Tuzla	284.443	3
30	Avcılar	457.981	2
31	Bakırköy	228.759	2
32	Beylikdüzü	398.122	2
33	Çekmeköy	288.585	2
34	Eyüpsultan	417.360	2
35	Çatalca	76.131	1
36	Güngören	283.083	1
Toplam			264

Tablo 119: 2021 Yılında Açık Kapı Birimlerine Yapılan Gıda, Tarım ve Hayvancılık Başvurularının İlçelere Dağılımı

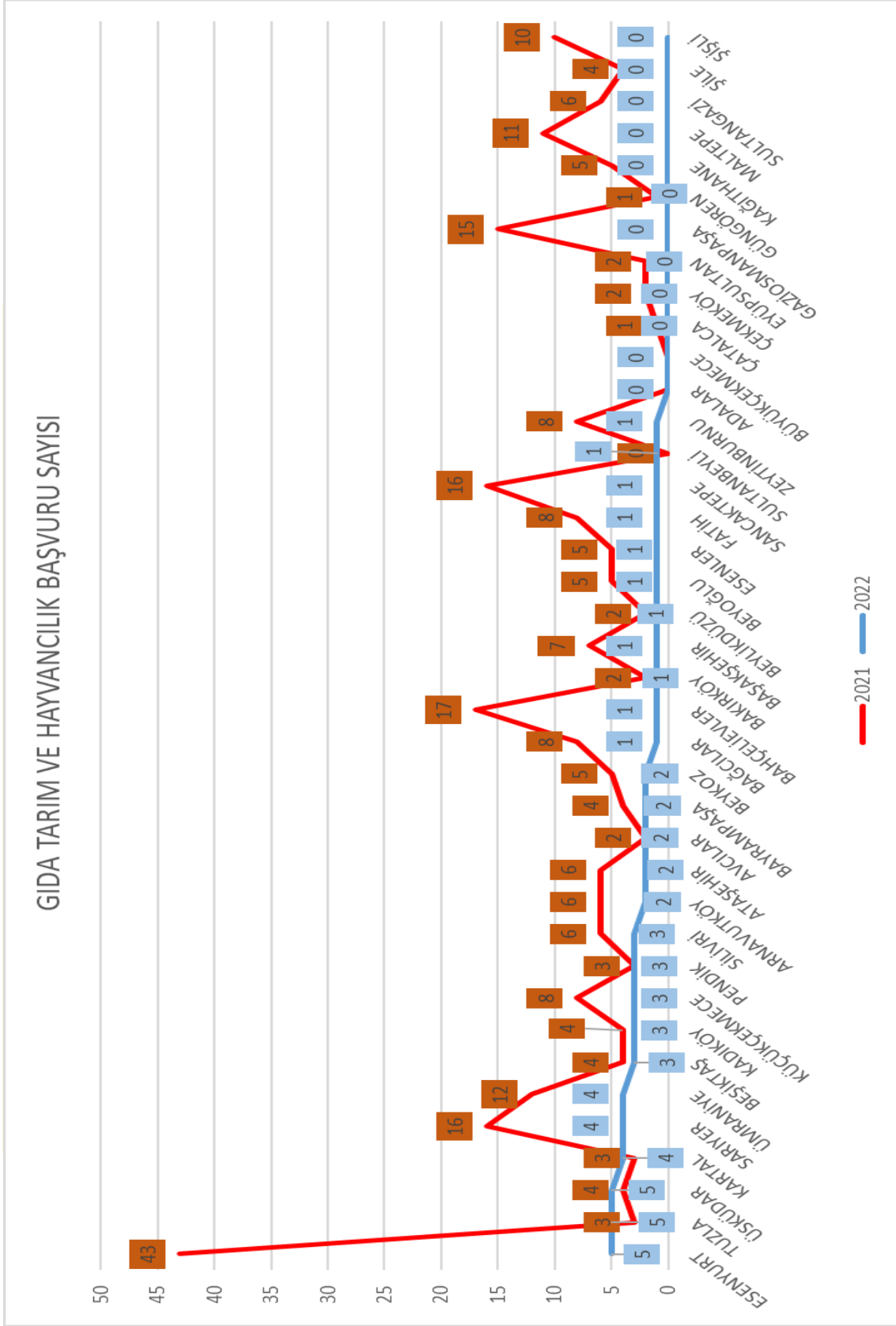
Kaynak: rapor.icisleri.gov.tr, E-İçişleri İş Zekâsı Modülü, [Ziy.Tar. : 29/06/2023]

S.NO:	İlçe Adı	2022 Yılı İlçe Nüfusu	2022 Yılı Gıda Tarım Ve Hayvancılık Başvuru Sayısı
1	Esenyurt	983.571	5
2	Tuzla	288.878	5
3	Üsküdar	524.452	5
4	Kartal	483.418	4
5	Sarıyer	350.454	4
6	Ümraniye	732.379	4
7	Beşiktaş	175.190	3
8	Kadıköy	483.064	3
9	Küçükçekmece	808.957	3
10	Pendik	750.435	3
11	Silivri	217.163	3
12	Arnavutköy	326.452	2
13	Ataşehir	423.127	2
14	Avcılar	452.132	2
15	Bayrampaşa	275.314	2
16	Beykoz	247.875	2
17	Bağcılar	740.069	1
18	Bahçelievler	594.350	1
19	Bakırköy	226.685	1
20	Başakşehir	514.900	1
21	Beylikdüzü	412.835	1
22	Beyoğlu	225.920	1
23	Esenler	445.421	1
24	Fatih	368.227	1
25	Sancaktepe	489.848	1
26	Sultanbeyli	358.201	1
27	Zeytinburnu	292.616	1
Toplam			63

Tablo 120: 2022 Yılında Açık Kapı Birimlerine Yapılan Gıda, Tarım ve Hayvancılık Başvurularının İlçelere Dağılımı

Kaynak: rapor.icisleri.gov.tr, E-İçişleri İş Zekâsı Modülü, [Ziy.Tar. : 29/06/2023]

“milletin kapısı”

Grafik 62: Gıda, Tarım ve Hayvancılık Başvuru Sayıları
Kaynak: rapor.icisleri.gov.tr, E-İçişleri İş Zekâsı Modülü, [Ziy. Tar. : 29/06/2023]

10.1 YÜZÖLÇÜMÜ TÜRLERİ

İstanbul'da Orman ve Yerleşim Alanları Öne Çıkarken, Çayır-Mera Alanı 2022'de Artış Gösterdi

İstanbul'un toplam yüzölçümü 546 bin 178 ha büyüklüğündedir. 2021 ve 2022 yılında tarım alanı, il yüzölçümünün %16,25'ini oluşturmaktadır. 2021'de çayır-mera alanı il yüzölçümünün %1,14'ünü kapsarken, 2022'de bu oran %1,21'e çıkmıştır. Bu oran 389 ha'lık artışa denk gelmektedir.

Orman ve fundalık alanın büyüklüğü her iki yılda da sabit kalmış olup 238 bin 30 hektarla il yüzölçümünün %43,58'ini temsil etmektedir. Sanayi ve yerleşim alanları 2021'de 201 bin 439 hektarla il yüzölçümünün %36,88'ini kaplarken 2022'de bu alan 201.050 hektara gerileyerek %36,81'e düşmüştür. Göl ve baraj alanının büyüklüğü iki yılda da değişmeden 11 bin 738 hektarla il yüzölçümünün %2,15'ini oluşturmuştur.

Sonuç olarak, İstanbul'da ormanlık ve fundalık alanlar ile sanayi ve yerleşim alanları, il yüzölçümünün büyük bir kısmını oluşturmaktadır. Tarım alanları da %16,25 paya sahiptir. Çayır-mera ve göl/baraj alanları ise %3,36 paya sahiptir.

İL ARAZİSİNİN DAĞILIMI (Ha)	2021	%	2022	%
İl Yüzölçümü	546.178 ha	100,00%	546.178	100,00%
	5.461 km ² (Gerçek Alan)		5.461 km ² (Gerçek Alan)	
	5.196 km ² (İzdüşüm Alan)		5.196 km ² (İzdüşüm Alan)	
Tarım Alanı*	88.771	16,25%	88.771	16,25%
Çayır-Mera Alanı	6.200	1,13%	6.589	1,21%
Orman Ve Fundalık Alan	238.030	43,58%	238.030	43,58%
Sanayi Ve Yerleşim Alanı	201.439	36,89%	201.050	36,81%
Göl Ve Baraj Alanı	11.738	2,15%	11.738	2,15%

Tablo 121: Yüzölçümü Türleri

Kaynak: İstanbul Valiliği İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü / İl Brifingi

* Tarım alanı; ekimi yapılan, yapılmayan ve tarım alanı vasfında olup kullanılmayan alanlar toplamıdır.

10.2 TARIM İSTATİSTİKLERİ

Tarım Alanı;

İstanbul'da Tarım Arazisi Miktarı Azaldı

2021 yılında İstanbul'da toplam tarım arazisi alanı 88 bin 771 hektar iken, bu değer 2022'de 86 bin 963 hektara gerilemiştir. Bu durum, genel tarım arazisinin azaldığını gösterirken; özellikle mutlak ve marjinal tarım arazilerinde gözlemlenen düşüşe rağmen, özel ürün arazisinde bir artış kaydedilmiştir. Diğer taraftan, dikili tarım arazisi ve sera alanlarında herhangi bir değişim gözlemlenmemiştir.

İstanbul'da 2022 yılında tarım arazisi türleri arasında en belirgin azalma, marjinal tarım arazisinde %6,2'lik bir düşüşle yaşanırken, en büyük artışı %20,5 ile özel ürün arazisi kaydetmiştir. Ayrıca, mutlak tarım arazisi 70 bin 107 hektarla birinci sırayı alırken, marjinal tarım arazisi 12 bin 765 hektarla ikinci sırada yer bulmuştur.

TARIM ARAZİSİ ALANI (Ha)		
Tarım Arazisi Türü (Ha)	2021	2022
Mutlak Tarım Arazisi	71.304	70.107
Marjinal Tarım Arazisi	13.607	12.765
Özel Ürün Arazisi	1.127	1.358
Dikili Tarım Arazisi	2.597	2.597
Sera	136	136
Toplam Tarım Arazisi	88.771	86.963

Tablo 122: Tarım Arazisi Alanı

Kaynak: İstanbul Valiliği İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü / İl Brifingi

Tarla Bitkileri Üretim Alanı ve Miktarı;

İstanbul'da Tarla Bitkileri Üretimi ve Alanı 2022 Yılında Arttı.

Tablo 123'deki verilere göre, İstanbul'da tarla bitkileri üretim alanı 2021'de 68 bin 352 hektar iken, 2022'de 70 bin 661 hektara yükselmiştir. Aynı zamanda üretim miktarı da 2021'de 359 bin 018 tondan 2022'de 375 bin 385 tona çıkmıştır. İstanbul'da 2022 yılında hem tarla bitkileri üretim alanı hem de üretim miktarında artış olduğu görülmüştür.

Tarla Bitkileri Üretim Alanı Ve Miktarı	2021	2022
Tarla Bitkileri Üretim Alanı (Ha)	68.352	70.661
Tarla Bitkileri Üretimi (Ton)	359.018	375.385

Tablo 123: Tarla Bitkileri Üretim Alanı ve Miktarı

Kaynak: İstanbul Valiliği İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü / İl Brifingi

Meyvecilik Üretimi;

İstanbul'da Meyvecilik Alanı ve Meyve Veren Ağaç Sayısında Düşüş Oldu.

2021-2022 yılları arasında İstanbul'da meyvecilik alanı 2 bin 760 hektardan 2 bin 746 hektara düşmüştür. Aynı dönemde meyve veren ağaç sayısı 1 milyon 668 bin 560'tan 1 milyon 652 bin 305'e gerilemiştir. Meyve vermeyen ağaç sayısı 58 bin 824'ten 63 bin 819'a yükselmiştir. Bu değişimler, toplam meyve üretiminin 8 bin 817 tondan 6 bin 931 tona gerilemesine yol açmıştır.

Sonuç olarak, İstanbul'da meyvecilik alanı ve meyve veren ağaç sayısında azalma gözlemlenirken, meyve vermeyen ağaç sayısında artış olmuştur.

MEYVECİLİK ÜRETİMİ	2021	2022
Meyvecilik Alanı (Ha)	2.760	2.746
Meyve Veren Ağaç Sayısı	1.668.560	1.652.305
Meyve Vermeyen Ağaç Sayısı	58.824	63.819
Toplam Meyve Üretimi (Ton)	8.817	6.931

Tablo 124: Meyvecilik Üretimi

Kaynak: İstanbul Valiliği İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü / İl Brifingi

Sebzecilik Üretimi;

Sebzecilik Alanı ve Üretimi 2022'de Düşüş Gösterdi.

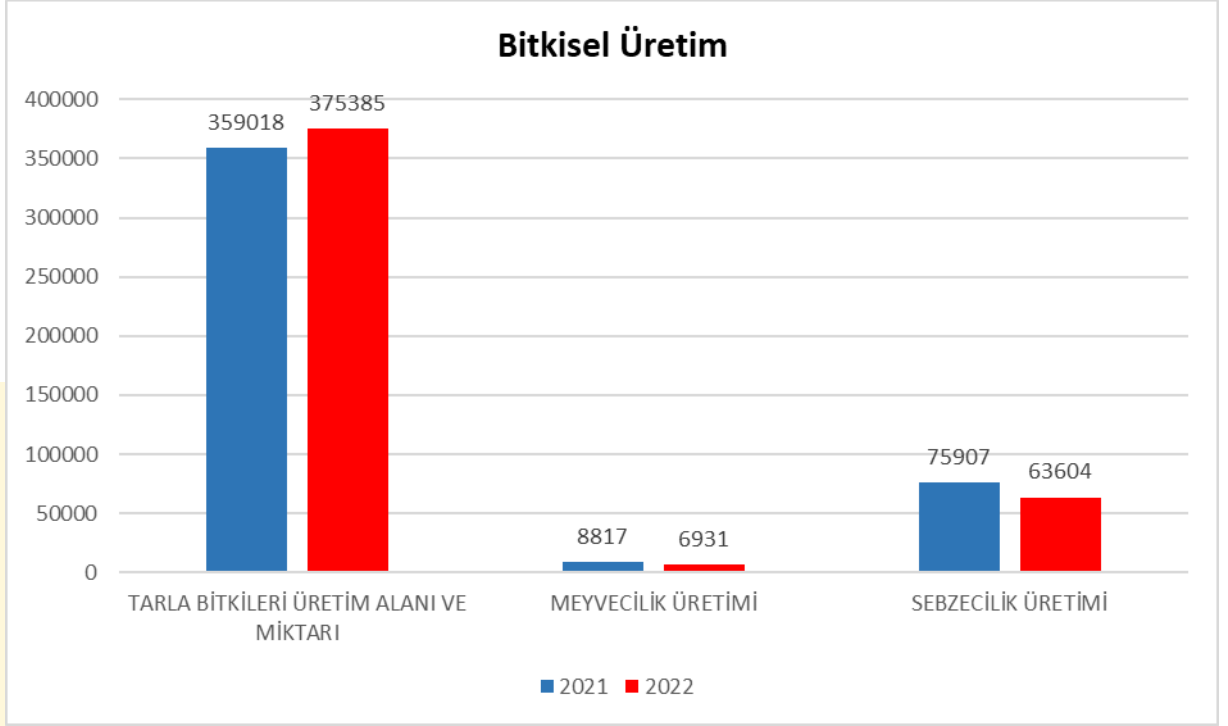
2021 yılında İstanbul'da 2 bin 859 hektarlık sebze alanı bulunurken, 2022'de bu alan 2 bin 655 hektara gerilemiştir. Aynı dönemde sebze üretimi % 16'lık azalış ile 75 bin 907 tondan 63 bin 604 tona düşmüştür.

Tablo 125'deki verilere göre İstanbul'da hem sebze alanında hem de sebze üretiminde 2022 yılında düşüş gözlemlenmiştir.

SEBZECİLİK ÜRETİMİ	2021	2022
Sebze Alanı (Ha)	2.859	2.655
Sebze Üretimi (Ton)	75.907	63.604

Tablo 125: Sebze Üretimi

Kaynak: İstanbul Valiliği İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü / İl Brifingi

Grafik 63: Bitkisel Üretim

Kaynak: İstanbul Valiliği İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü / İl Brifingi

10.3 CANLI HAYVAN İSTATİSTİKLERİ

Kümes Hayvan Varlığı;

İstanbul'da Kümes Hayvanları 2022'de Arttı.

2021'de İstanbul'da 1 milyon 461 bin 950 kümes hayvanı bulunurken, bu sayı 2022'de 37 bin 534 yükselerek 1 milyon 499 bin 484'e ulaşmıştır. Tablo 126'ya göre, etlik tavuk sayısında artış yaşanırken, yumurtacı tavuk, hindi, ördek ve kaz kategorilerinde azalmalar görülmüştür. Bununla birlikte, etlik tavuk sayısındaki bu artış, genel kümes hayvan sayısını olumlu etkilemiştir.

KÜMES HAYVAN VARLIĞI			
Cinsi		2021	2022
Tavuk	Yumurtacı Tavuk Sayısı	745.029	739.834
	Etlik Tavuk Sayısı	675.000	738.000
	Toplam	1.420.029	1.477.834
Hindi		25.043	9.036
Ördek		8.294	5.935
Kaz		8.584	6.679
Toplam		1.461.950	1.499.484

Tablo 126: Kümes Hayvan Varlığı

Kaynak: İstanbul Valiliği İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü / İl Brifingi

“milletin kapısı”

Küçükbaş Hayvan Varlığı;

2022'de İstanbul'da Küçükbaş Hayvan Varlığında Genel Artış Kaydedildi.

2021'den 2022'ye, Merinos sayısı 6 bin 812'den 5 bin 805'e düşerek %14.8 oranında azalmıştır. Ancak yerli küçükbaş hayvan sayısı 142 bin 858'den 149 bin 732'ye yükselerek %4.8 oranında artmıştır. Kıl ve Tiftik keçisi sayısında 22 bin 735'ten 22 bin 799'a çıkarak %0.28'lik hafif bir yükseliş gözlemlenmiştir. Bu verilere göre, 2022'de toplam küçükbaş hayvan varlığı %3.4'lük bir artışla 178 bin 336 başa ulaşmıştır.

KÜÇÜKBAŞ HAYVAN VARLIĞI			
Cinsi		2021	2022
Koyun	Merinos Miktarı (Baş)	6.812	5.805
	Yerli Miktarı (Baş)	142.858	149.732
Kıl Ve Tiftik Keçisi Miktarı (Baş)		22.735	22.799
Toplam		172.405	178.336

Tablo 127: Küçükbaş Hayvan Varlığı

Kaynak: İstanbul Valiliği İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü / İl Brifingi

Büyükbaş Hayvan Varlığı;

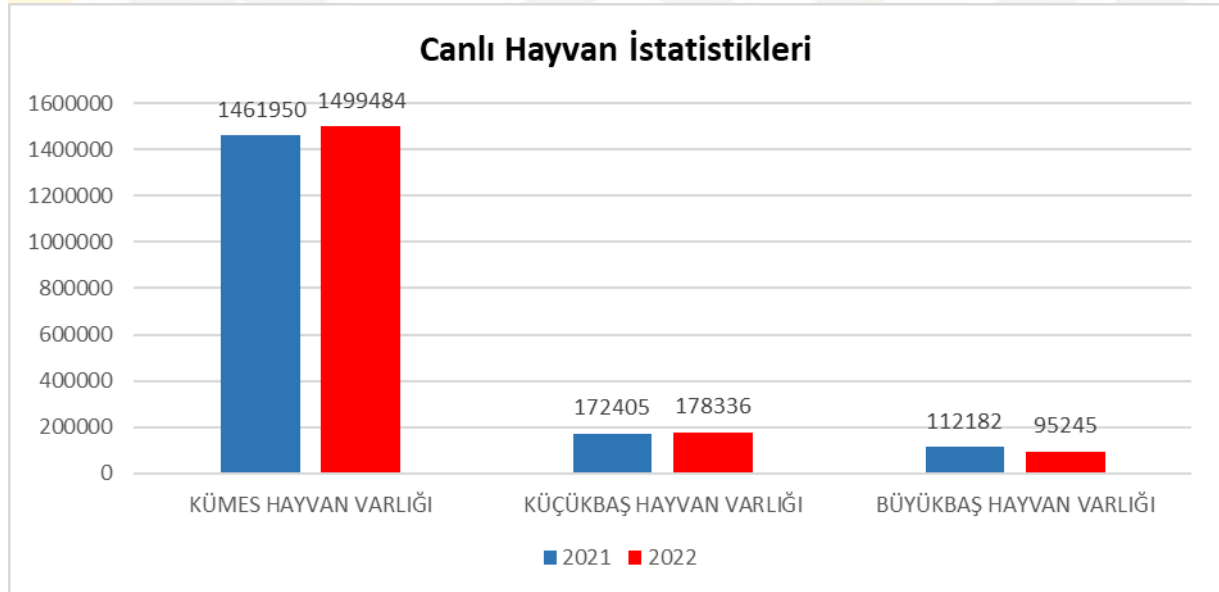
Büyükbaş Hayvan Varlığı 2022'de Azalış Gösterdi.

2021'de saf kültür ırkı miktarı 40 bin 245 baş iken, 2022'de %15.7'lik bir azalma ile 33 bin 921 başa gerilemiştir. Aynı dönemde, kültür melezi 52 bin 532 baştan %14'lük bir düşüşle 45 bin 163 başa inerken, yerli ırk %17.1'lik bir azalmayla 3 bin 880 baştan 3 bin 217 başa gerilemiştir. Manda miktarı da 2021'de 15 bin 525 baş iken, 2022'de %16.7 oranında azalarak 12 bin 944 başa inmiştir. Genel olarak, toplam büyükbaş hayvan sayısı 2021'de 112 bin 182 baş iken, 2022'de %15.1'lik bir azalışla 95 bin 245 başa düşmüştür.

BÜYÜKBAŞ HAYVAN VARLIĞI			
Cinsi		2021	2022
Sığır	Saf Kültür Irkı Miktarı (Baş)	40.245	33.921
	Kültür Melezi Miktarı (Baş)	52.532	45.163
	Yerli Irk Miktarı (Baş)	3.880	3.217
Manda Miktarı (Baş)		15.525	12.944
Toplam		112.182	95.245

Tablo 128: Küçükbaş Hayvan Varlığı

Kaynak: İstanbul Valiliği İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü / İl Brifingi

Grafik 64: Canlı Hayvan İstatistikleri

Kaynak: İstanbul Valiliği İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü / İl Brifingi

10.4 ORMAN İSTATİSTİKLERİ

2022 Yılı Orman Arazisi Alanı;

Arazi türleri

Tablo 129'daki verilere göre İstanbul'daki arazi türleri incelendiğinde, 26 tabiat parkı, 1 tabiat koruma alanı, 2 yaban hayatı koruma sahası ve 3 yaban hayvanı üretme istasyonu olduğu görülmektedir.

ARAZİ TÜRÜ	
Tabiat Parkı	26
Tabiatı Koruma Alanı	1
Yaban Hayatı Koruma Sahası	2
Yaban Hayvanı Üretme İstasyonu	3
Tabiat Anıtı	1

Tablo 129: Orman Arazisi Alanı

Kaynak: İstanbul Valiliği İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü / İl Brifingi

İstanbul'daki Orman Alanı 2022'de 2 bin 658 Hektar Azaldı

2021'de İstanbul'da 240 bin 688 hektar orman alanı varken, 2022'de bu alan 238 bin 030 hektara düşerek 2 bin 658 hektar azalmıştır.

Toplam Orman Alanı	2021	2022
Hektar	240.688	238.030

Tablo 130: Orman Arazisi Alanı

Kaynak: İstanbul Valiliği İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü / İl Brifingi

Açık Kapı Birimlerine Yapılan Gençlik ve Spor Konulu Başvurular

2022 yılında İstanbul'daki Gençlik ve Spor başvuruları incelendiğinde en fazla başvurunun Bakırköy ve Fatih ilçelerinden geldiği görülmektedir. Bu iki ilçe, 11'er başvuru ile listeye öncülük etmektedir. Başakşehir ilçesi ise 8 başvuru ile listenin ikinci sırasında yer almaktadır.

Diğer yandan Tuzla, Silivri ve Kâğıthane ilçeleri sadece 1'er başvuru ile en az başvurunun yapıldığı ilçeler olarak kaydedilmiştir.

“milletin kapısı”

S.No:	İlçe Adı	2021 Yılı İlçe Nüfusu	2021 Yılı Gençlik Ve Spor Başvuru Sayısı
1	Kadıköy	485.233	45
2	Esenyurt	977.489	24
3	Bağcılar	744.351	21
4	Fatih	382.990	19
5	Sarıyer	349.968	17
6	Sancaktepe	474.668	14
7	Gaziosmanpaşa	493.096	12
8	Beyoğlu	233.322	11
9	Bahçelievler	605.300	10
10	Kağıthane	454.550	10
11	Maltepe	525.566	10
12	Başakşehir	503.243	9
13	Esenler	447.116	8
14	Şişli	284.294	8
15	Ümraniye	726.758	8
16	Büyükçekmece	269.160	7
17	Küçükçekmece	805.930	7
18	Arnavutköy	312.023	6
19	Bayrampaşa	274.884	6
20	Kartal	480.738	6
21	Sultanbeyli	349.485	6
22	Ataşehir	427.217	5
23	Avcılar	457.981	5
24	Eyüpsultan	417.360	5
25	Güngören	283.083	5
26	Sultangazi	543.380	5
27	Üsküdar	525.395	5
28	Zeytinburnu	293.839	5
29	Beylikdüzü	398.122	4
30	Beykoz	248.595	3
31	Pendik	741.895	3
32	Beşiktaş	178.938	2
33	Çekmeköy	288.585	2
34	Tuzla	284.443	2
35	Silivri	209.014	1
36	Şile	41.627	1
Toplam			317

Tablo 131: 2021 Yılında Açık Kapı Birimlerine Yapılan Gençlik ve Spor Başvurularının İlçelere Dağılımı

Kaynak: rapor.icisleri.gov.tr, E-İçişleri İş Zekâsı Modülü, [Ziy. Tar. : 13/06/2023]

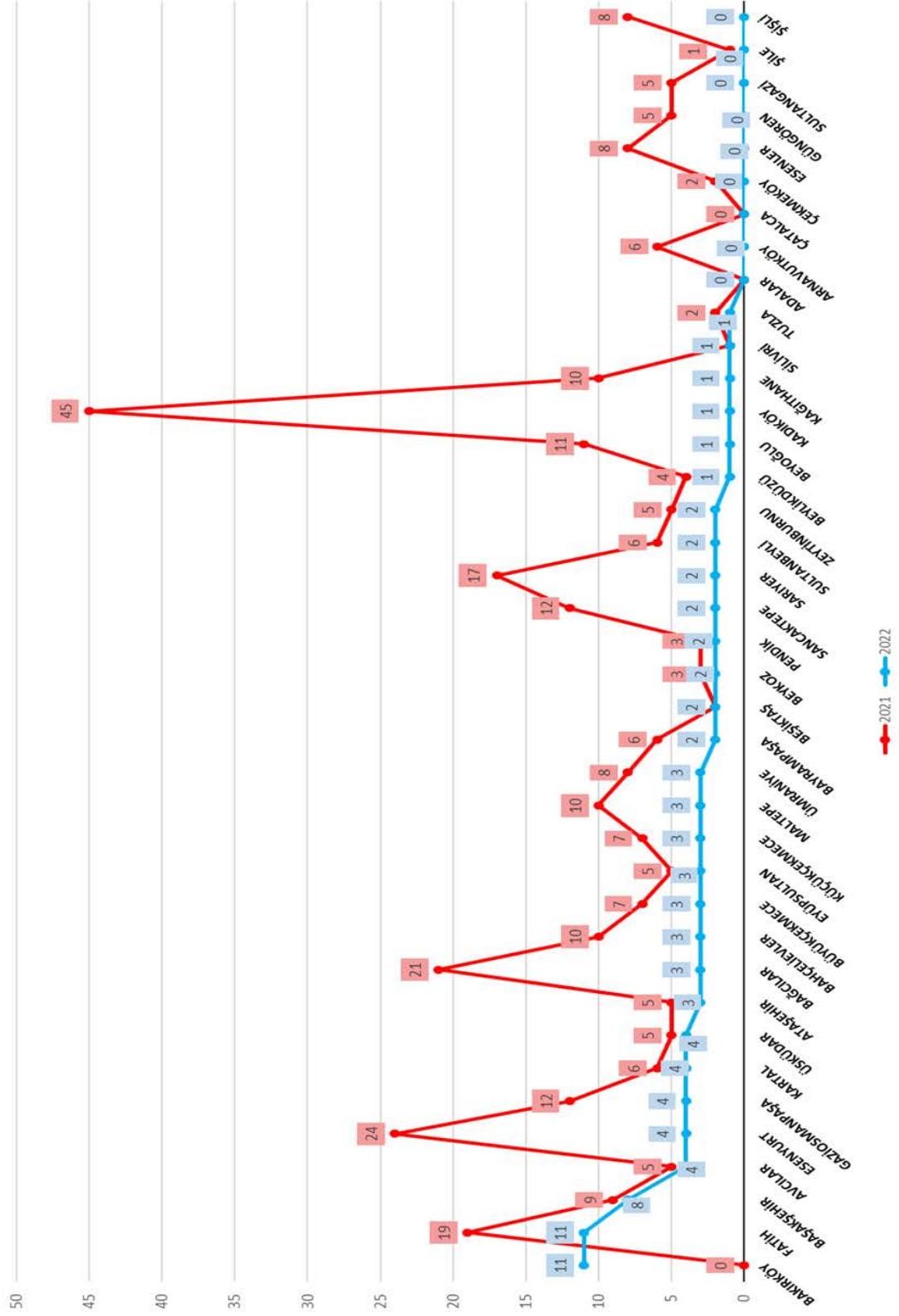
S.No:	İlçe Adı	2022 Yılı İlçe Nüfusu	2022 Yılı Gençlik Ve Spor Başvuru Sayısı
1	Bakırköy	226.685	11
2	Fatih	368.227	11
3	Başakşehir	514.900	8
4	Avcılar	452.132	4
5	Esenyurt	983.571	4
6	Gaziosmanpaşa	495.998	4
7	Kartal	483.418	4
8	Üsküdar	524.452	4
9	Ataşehir	423.127	3
10	Bağcılar	740.069	3
11	Bahçelievler	594.350	3
12	Büyükçekmece	277.181	3
13	Eyüpsultan	422.913	3
14	Küçükçekmece	808.957	3
15	Maltepe	528.544	3
16	Ümraniye	732.379	3
17	Bayrampaşa	275.314	2
18	Beşiktaş	175.190	2
19	Beykoz	247.875	2
20	Pendik	750.435	2
21	Sancaktepe	489.848	2
22	Sarıyer	350.454	2
23	Sultanbeyli	358.201	2
24	Zeytinburnu	292.616	2
25	Beylikdüzü	412.835	1
26	Beyoğlu	225.920	1
27	Kadıköy	483.064	1
28	Kağıthane	455.943	1
29	Silivri	217.163	1
30	Tuzla	288.878	1
Toplam			96

Tablo 132: 2022 Yılında Açık Kapı Birimlerine Yapılan Gençlik ve Spor Başvurularının İlçelere Dağılımı

Kaynak: rapor.icisleri.gov.tr, E-İçişleri İş Zekâsı Modülü, [Ziy.Tar. : 13/06/2023]

Gençlik ve Spor Başvuru Sayısı

Grafik 65: Gençlik ve Spor Başvuru Sayıları

Kaynak: rapor.icisleri.gov.tr, E-İçişleri İş Zekâsı Modülü, [Ziy.Tar.: 13/06/2023]

11.1 İSTANBUL İLİ GENÇ NÜFUSUN TOPLAM NÜFUS İÇİNDEKİ ORANI

15-24 Yaş Grubundaki Genç Nüfus Türkiye Geneline Azalırken, İstanbul'da Artış Göstermiştir.

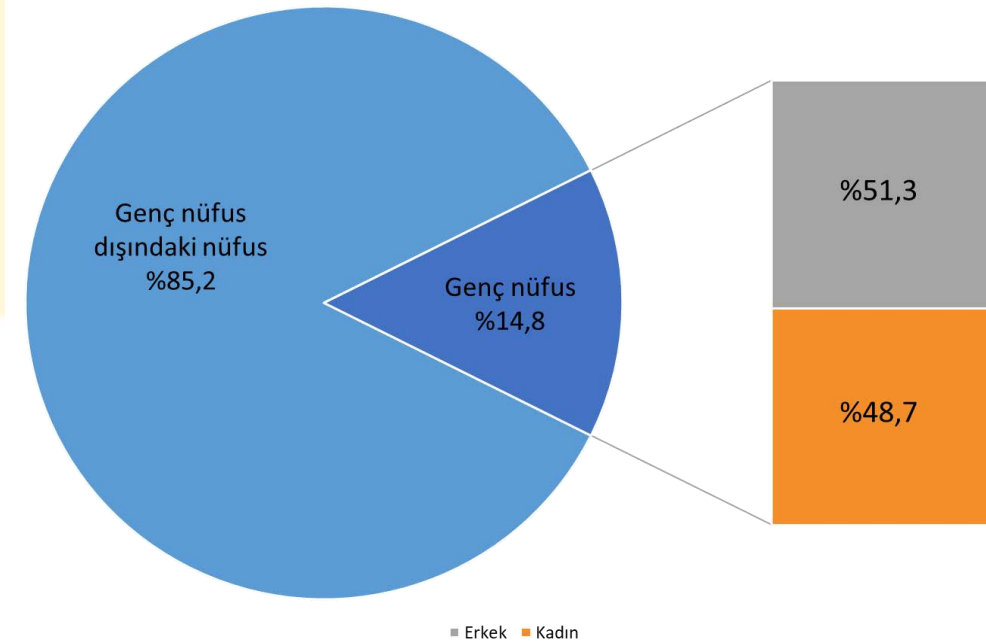
Tablo 133'deki TÜİK verilerine göre, Türkiye genelinde 15-24 yaş grubundaki genç nüfusun sayısı 2021'de 12 milyon 971 bin 289 iken, 2022'de 12 milyon 949 bin 817'ye gerilemiştir. Bu düşüşle birlikte 15-24 yaş grubundaki genç nüfusun toplam nüfus içindeki oranı %15.3 iken %15.2 olmuştur.

Öte yandan, İstanbul'daki 15-24 yaş grubundaki genç nüfusun sayısı aynı dönemde artış göstererek 2021'de 2 milyon 339 bin 946'dan 2022'de 2 milyon 350 bin 951'e yükselmiştir. Ancak, 15-24 yaş grubundaki genç nüfusun toplam nüfus içindeki oranı her iki yıl için de %14.8 olarak sabit kalmıştır.

		Genç nüfus (15-24 yaş)			Genç nüfusun toplam nüfus içindeki oranı (%)	
		Toplam nüfus	Toplam	Erkek		Kadın
2021	Türkiye	84.680.273	12.971.289	6.648.929	6.322.360	15,3
	İstanbul	15.840.900	2.339.946	1.199.887	1.140.059	14,8
2022	Türkiye	85.279.553	12.949.817	6.633.224	6.316.593	15,2
	İstanbul	15.907.951	2.350.951	1.204.998	1.145.953	14,8

Tablo 133: Genç Nüfusun İl Toplam Nüfus İçindeki Oranı

Kaynak: TÜİK, www.tuik.gov.tr, İl ve cinsiyete göre nüfus ve genç nüfusun il toplam nüfusu içindeki oranı 2021-2022 [Ziy.Tar.: 13/06/2023]

Grafik 66: İl Nüfusun Genç Nüfus Oranı ve Genç Nüfus Dışındaki Oran

Kaynak: TUIK, www.tuik.gov.tr, İl ve cinsiyete göre nüfus ve genç nüfusun il toplam nüfusu içindeki oranı 2021-2022 [Ziy.Tar.: 13/06/2023]

11.2 SPOR GENÇLİK MERKEZİ / LİSANSLI SPORCU SAYISI

İstanbul'da gençlik merkezi sayısı bir önceki yıla göre 10'dan 12'ye yükseldi.

İstanbul'da gençlik merkezi sayısı bir önceki yıla göre 10'dan 12'ye yükselmiştir. 2021 yılında İstanbul'da kaydedilen 791 bin 895 lisanslı sporcu sayısı, 2022'de 896 bin 848'e yükselmiştir. Bu oran, İstanbul'da lisanslı sporcu sayısında yaklaşık %13'lük bir artışa işaret etmektedir. Buna ilave olarak aynı dönemde Türkiye genelinde bulunan lisanslı sporcu sayısı 5 milyon 841 bin 236'dan 21 milyon 759 bin 686'ya yükselmiştir. Bu durum, Türkiye genelinde %273'lük bir artışa tekabül etmektedir. İstanbul'un Türkiye genelindeki lisanslı sporcu sayısına oranı ise %4.1 olarak hesaplanmıştır.

Spor	2020	2021	2022
Lisanslı Sporcu Sayısı	726.241	791.895	896.848
Gençlik Merkezi Sayısı	10	10	12

Tablo 134: Lisanslı Sporcu Sayısı ve Gençlik Merkezi Sayısı

Kaynak: İstanbul Valiliği İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü / İl Briefingi (Ziy. Tar.:13.06.2023)

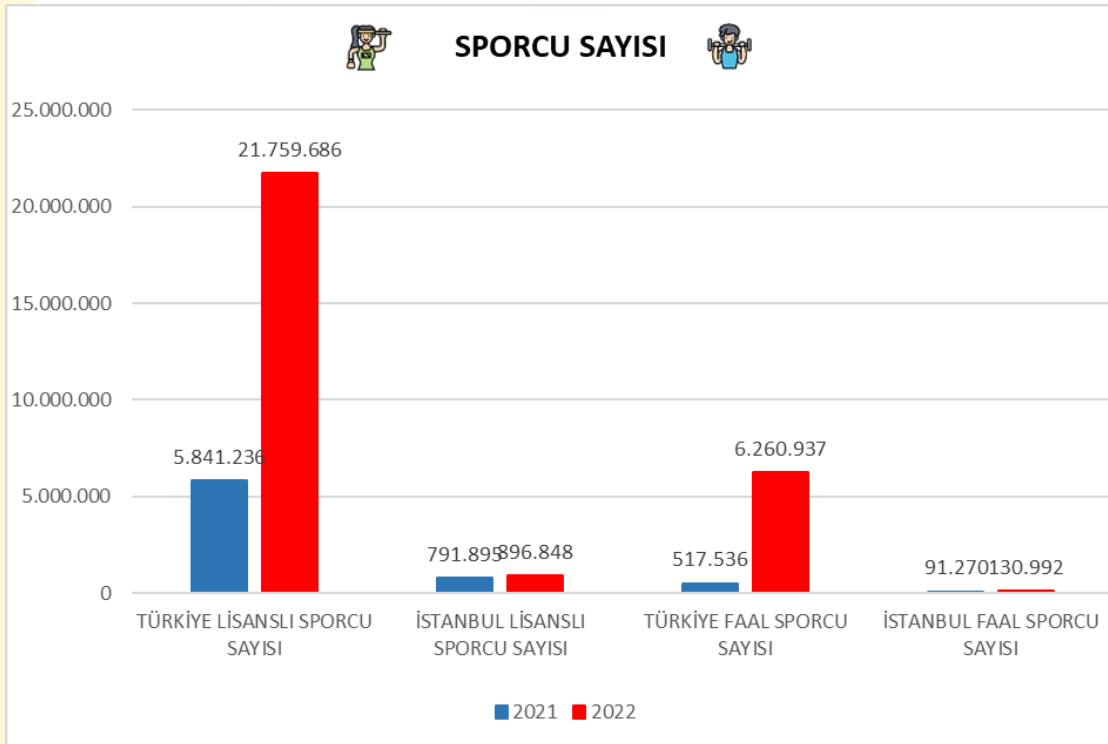
İstanbul'da Lisanslı ve Faal Sporcu Sayıları Arttı.

Faal sporcu sayısına bakıldığında, 2021 yılında İstanbul'da 91 bin 270 faal sporcu bulunurken, 2022'de bu oran sayı 130 bin 992'ye yükselmiştir. Bu, İstanbul'da faal sporcu sayısında %43'lük bir artış temsil etmektedir. Türkiye genelinde ise, 2021'de 517 bin 536 faal sporcu mevcutken, bu sayı 2022'de 6 milyon 260 bin 937'ye yükselmiştir. İstanbul'un Türkiye genelindeki faal sporcu sayısına oranı ise %2 olarak belirlenmiştir. Bu veriler, İstanbul'daki sporcu sayısı artış oranının, Türkiye genelindeki artış oranının altında olduğunu göstermektedir.

Sporcu Sayısı	2021			2022		
	Türkiye	İstanbul	İstanbul Oranı	Türkiye	İstanbul	İstanbul Oranı
Lisanslı Sporcu Sayısı	5.841.236	791.895	13,60%	21.759.686	896.848	% 4,1
Faal Sporcu Sayısı	517.536	91.270	17,60%	6.260.937	130.992	% 2

Tablo 135: İstanbul İlindeki Lisanslı Sporcu Sayısının Türkiye'ye Oranı

Kaynak: İstanbul Valiliği İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü / İl Brifingi (Ziy. Tar.:13.06.2023)

Grafik 67 : İstanbul İlindeki Lisanslı Sporcu Sayısının Türkiye'ye Oranı

Kaynak: İstanbul Valiliği İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü / İl Brifingi

“milletin kapısı”

11.3 İSTANBUL İLİ KULÜP TÜRLERİ

2022'de Spor Kulübü sayılarında %22'lik Artış Görülürken, İhtisas ve Müessese Kulübü Sayısında Azalma olmuştur.

Tablo 136'daki verilere göre, Spor kulübü sayılarında 2021'den 2022 yılına kadar %22'lik bir artış görülmüş olmakla birlikte İhtisas Kulüp sayısı 56'dan 55'e gerilemiştir. Müessese kulüp sayılarında ise 2021'den 2022 yılına dek düşüş yaşanmış, 39 iken 18 olmuştur. Bu da %54'lük bir azalışa denk gelmektedir. Netice olarak, 2021'de toplam 2 bin 316 olan tüm spor kulübü sayısı, 2022'de 3 bin 215'e yükselmiştir.

Kulüp Türü	2021	2022
	İstanbul	İstanbul
Spor Kulübü	2.104	2.574
İhtisas Kulübü	56	55
Müessese Kulübü	39	18
Diğer (Okul Kulübü)	117	618
Toplam	2.316	3.265

Tablo 136: Kulüp Türleri ve Sayıları

Kaynak: İstanbul Valiliği İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü /2022 İl Brifingi [Ziy.Tar.: 13/06/2023]

11.4 İSTANBUL İLİ STADYUM KAPASİTELERİ

İstanbul İli Stadyum Kapasiteleri

İstanbul'da 260 bin 738 seyirci kapasiteye sahip 8 stadyum bulunmaktadır. 76 bin 92 seyirci kapasitesi ile Atatürk Olimpiyat Stadı İstanbul'un en büyük stadyumu olduğu görülmektedir.

Stadyum Adı	Yeri	2021	2022
		Seyirci Kapasitesi	Seyirci Kapasitesi
Atatürk Olimpiyat Stadı	Küçükçekmece	76.092	76.092
RAMS Park-Galatasaray	Şişli	52.223	52.223
Şükrü Saraçoğlu Stadyumu-Fenerbahçe	Kadıköy	47.834	47.834
Vodafone Park (Beşiktaş)	Beşiktaş	41.903	41.903
Recep Tayyip Erdoğan Stadı	Beyoğlu	14.234	14.234
Başakşehir Fatih Terim Stadyumu	Başakşehir	17.156	17.156
Maltepe Hasan Polat Stadyumu	Maltepe	5.000	6.000
Esenler Kemer Stadyumu	Esenler	6.000	5.296
Toplam	8	260.442	260.738

Tablo 137: Stadyum Kapasiteleri

Kaynak: İstanbul Valiliği İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü /2022 İl Brifingi [Ziy.Tar.: 13/06/2023]

Ali Sami Yen Spor Kompleksi Rams Park

12. ENERJİ

Bu bölüm, sosyo-ekonomik gelişmişlik parametreleri çerçevesinde enerji göstergelerini incelemektedir. Enerji göstergeleri; “Doğalgaz ve Elektrik” olmak üzere iki alt parametreyle sınırlandırılmıştır. Bu bölümde, İstanbul’da tespit edilen parametreler düzeyinde 2021-2022 dönemine ilişkin veriler karşılaştırmalı olarak değerlendirilmiştir.

Açık Kapı birimlerine Yapılan Enerji Konulu Başvurular;

2022 yılında İstanbul’daki enerji başvuruları incelendiğinde en fazla başvurunun Ümraniye ilçesinden geldiği görülmektedir. Ümraniye 12 başvuru ile listeye öncülük etmektedir. Pendik, Sarıyer ve Şişli ilçeleri ise 7’şer başvuru ile ikinci sırayı paylaşmaktadır.

Diğer yandan Ataşehir, Başakşehir, Beyoğlu, Çatalca, Çekmeköy, Küçükçekmece, Maltepe, Sancaktepe, Şile ve Silivri 1’er başvuru ile en az başvurunun yapıldığı ilçeler olarak kaydedilmiştir.

Çöp Gazından Elektrik Üretim Tesisi

Sıra No.	İlçe Adı	2021 Yılı Nüfus	2021 Yılı Enerji Başvuru Sayısı
1	BAHÇELİEVLER	977.489	23
2	KARTAL	493.096	12
3	BEYLİKDÜZÜ	382.990	8
4	SULTANGAZİ	741.895	8
5	ŞİŞLİ	293.839	8
6	ESENYURT	503.243	7
7	FATİH	605.300	7
8	EYÜPSULTAN	805.930	6
9	ÜMRANIYE	209.014	6
10	AVCILAR	312.023	5
11	PENDİK	41.627	5
12	SİLVİRİ	744.351	5
13	ÜSKÜDAR	474.668	5
14	GÜNGÖREN	284.443	4
15	MALTEPE	457.981	4
16	BAYRAMPAŞA	274.884	3
17	KAĞITHANE	447.116	3
18	SANCAKTEPE	417.360	3
19	ARNAVUTKÖY	485.233	2
20	BAĞCILAR	525.566	2
21	BAŞAKŞEHİR	349.968	2
22	BEYKOZ	726.758	2
23	BÜYÜKÇEKMECE	228.759	2
24	GAZİOSMANPAŞA	233.322	2
25	KÜÇÜKÇEKMECE	269.160	2
26	SARIYER	288.585	2
27	SULTANBEYLİ	283.083	2
28	ŞİLE	284.294	2
29	TUZLA	543.380	2
30	BEYOĞLU	16.372	1
31	ÇEKMEKÖY	427.217	1
32	ESENLER	178.938	1
33	KADIKÖY	248.595	1
34	ZEYTİNBURNU	398.122	1
TOPLAM			149

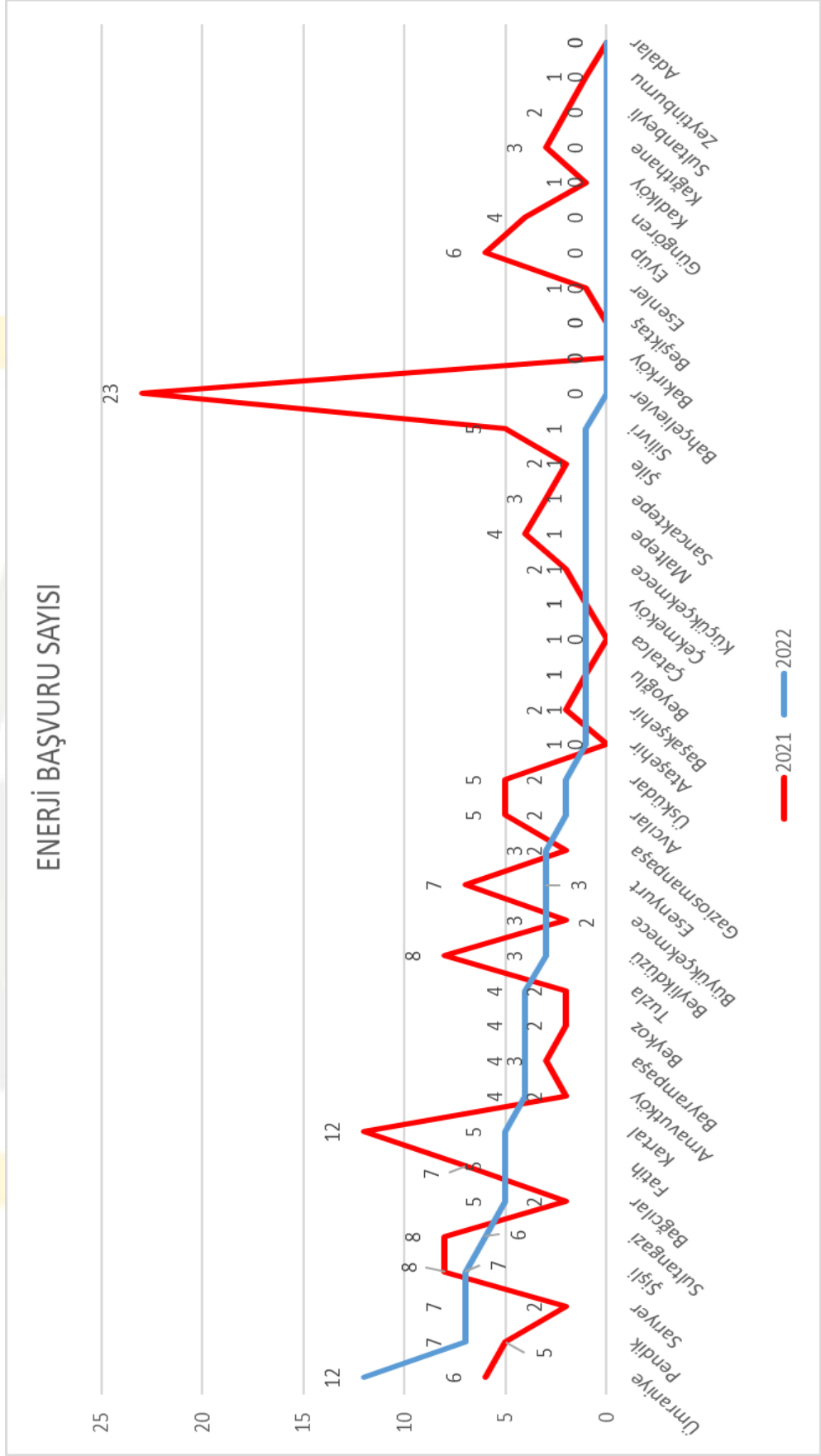
Tablo 138: 2021 Yılında Açık Kapı Birimlerine Enerji Başvurularının İlçelere Dağılımı

Kaynak: rapor.icisleri.gov.tr, E-İçişleri İş Zekâsı Modülü, [Ziy.Tar. : 13/06/2023]

Sıra No.	İlçe Adı	2022 Yılı Nüfus	2022 Yılı Enerji Başvuru Sayısı
1	Ümraniye	732.379	12
2	Pendik	750.435	7
3	Sarıyer	350.454	7
4	Şişli	276.528	7
5	Sultangazi	542.531	6
6	Bağcılar	740.069	5
7	Fatih	368.227	5
8	Kartal	483.418	5
9	Arnavutköy	326.452	4
10	Bayrampaşa	275.314	4
11	Beykoz	247.875	4
12	Tuzla	288.878	4
13	Beylikdüzü	412.835	3
14	Büyükçekmece	277.181	3
15	Esenyurt	983.571	3
16	Gaziosmanpaşa	495.998	3
17	Avcılar	452.132	2
18	Üsküdar	524.452	2
19	Ataşehir	423.127	1
20	Başakşehir	514.900	1
21	Beyoğlu	225.920	1
22	Çatalca	77.468	1
23	Çekmeköy	296.066	1
24	Küçükçekmece	808.957	1
25	Maltepe	528.544	1
26	Sancaktepe	489.848	1
27	Şile	43.464	1
28	Silivri	217.163	1
TOPLAM			96

Tablo 139: 2022 Yılında Açık Kapı Birimlerine Enerji Başvurularının İlçelere Dağılımı

Kaynak: rapor.icisleri.gov.tr, E-İçişleri İş Zekâsı Modülü, [Ziy.Tar. : 13/06/2023]

Grafik 68: 2022 Yılında Açık Kapı Birimlerine Enerji Başvurularının İlçelere Dağılımı
Kaynak: rapor.icisleri.gov.tr, E-İçişleri İş Zekâsı Modülü, [Ziy. Tar. : 13/06/2023]

12.1 ENERJİ İSTATİSTİKLERİ

Doğalgaz

İstanbul'da Doğalgaz Abone Sayısı Artarken Tüketim Azalıyor:

2021 yılında İstanbul'da doğalgaz abone sayısı 6 milyon 884 bin 674 iken, 2022'de bu sayı 7 milyon 15 bin 892'ye yükselerek bir önceki yıla göre 131 bin 218 daha fazla abonenin doğalgaz kullanmaya başladığını göstermektedir.

İstanbul'da 2021 yılında toplam doğalgaz tüketimi 6.988.167.271 m³ olarak kaydedilmişken, 2022'de bu değer 6.802.961.170 m³'e gerileyerek 2022 yılında toplamda 185.206.101 m³ daha az doğalgaz tüketilmiştir.

İstanbul'da kişi başına düşen yıllık doğalgaz tüketimi 2021 yılında ortalama 441 m³ iken, bu değer 2022'de 430 m³'e düşerek bir önceki yıla göre kişi başına ortalama 11 m³ daha az doğalgaz kullanılmıştır. Sonuç olarak, 2022 yılında İstanbul'da abone sayısındaki artışa rağmen, hem toplamda hem de kişi başına düşen doğalgaz tüketiminde azalma gözlenmektedir.

DOĞALGAZ	2020	2021	2022
ABONE SAYISI	6.775.510	6.884.674	7.015.892
TOPLAM DOĞALGAZ TÜKETİMİ (m ³)	6.207.725.000	6.988.167.271	6.802.961.170
KİŞİ BAŞINA YILLIK DOĞALGAZ TÜKETİMİ (m ³)	400	441	430

Tablo 140: Kişi Başına Yıllık Doğalgaz Tüketimi

Kaynak: İstanbul Valiliği İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü / İl Brifingi

“milletin kapısı”

Silivri Doğalgaz Depolama Tesisi

Elektrik ⚡

İstanbul'da 2022 Abone Sayıları Arttı

İstanbul'da 2021 ve 2022 yıllarında abone sayıları incelendiğinde her iki yıl arasında artış olduğunu gözlemleyebiliriz. 2021 yılında Avrupa Yakası'nda 5 milyon 309 bin 611, Anadolu Yakası'nda ise 3 milyon 29 bin 655 abone bulunurken, bu sayı 2022 yılında sırasıyla 5 milyon 389 bin 989 ve 3 milyon 86 bin 603'a yükselmiştir.

Toplamda 2021 yılında 8 milyon 339 bin 266 olan abone sayısı, 2022'de 8 milyon 476 bin 592'ye çıkmıştır. Her iki yakada da abone sayısında bir artış yaşanmış olup, bu artış Avrupa Yakası'nda biraz daha belirgindir.

ABONE GRUBU	2021 YILI ABONE SAYISI			2022 YILI ABONE SAYISI		
	AVRUPA YAKASI	ANADOLU YAKASI**	TOPLAM	AVRUPA YAKASI	ANADOLU YAKASI**	TOPLAM
MESKEN	4.336.016	2.664.737	7.000.753	4.416.612	2.722.173	7.138.785
TİCARETHANE	945.451	352.647	1.298.098	947.045	353.724	1.300.769
SANAYİ	13.381	3.500	16.881	13.390	3.094	16.484
RESMİ DAİRE***	-	-	-	0	-	0
DİĞER	14.763	8.771	23.534	12.942	7.612	20.554
TOPLAM	5.309.611	3.029.655	8.339.266	5.389.989	3.086.603	8.476.592

Tablo 141: İldeki Elektrik Aboneleri Sayıları

Kaynak: İstanbul Valiliği İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü / İl Brifingi

2022'de Elektrik Tüketimi %3,63 Arttı

2021 yılında İstanbul'da toplam elektrik tüketimi 36 milyar 337 milyon 317 bin 343 kWh iken, 2022'de bu rakam 37 milyar 659 milyon 428 bin 556 kWh'ye yükselmiştir. Elektrik tüketimi 2021'e kıyasla yaklaşık %3,63'lük bir yükselmeye işaret etmektedir.

Bireysel tüketimde ise 2021'de kişi başına 2 bin 294 kWh kullanılırken, 2022'de bu miktar 2 bin 377,35 kWh'ye ulaşmıştır. Kişi başına ortalama 83,35 kWh'lik bir yükselişi göstermektedir. Bireysel tüketimde de toplamda yaklaşık %3,63'lük bir artış görülmüştür.

2022 yılında İstanbul'da hem toplam elektrik tüketiminde hem de kişi başına elektrik tüketiminde 2021 yılına göre artış yaşanmıştır. Bu durum, ilimizdeki enerji talebinin ve tüketiminin sürekli olarak arttığını ortaya koymaktadır.

ENERJİ	2020	2021	2022
TOPLAM ELEKTRİK TÜKETİMİ (kWh)	34.371.876.813	36.337.317.343	37.659.428.556
KİŞİ BAŞINA ELEKTRİK TÜKETİMİ (kWh)	2.223	2.294	2.377,35

Tablo 142: İldeki Kişi Başı Elektrik Tüketim Sayıları

Kaynak: İstanbul Valiliği İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü / İl Brifingi

“milletin kapısı”

13. DİN HİZMETLERİ

Bu bölüm, sosyo-ekonomik gelişmişlik parametreleri çerçevesinde din hizmetleri göstergelerini incelemektedir. Bu göstergeler; “Cami Sayısı ve Kuran Kursu” olmak üzere iki alt parametreden oluşmaktadır.

Açık Kapı Birimlerine Yapılan Din Hizmetleri Konulu Başvurular;

2022'de İstanbul'da Din Hizmetleri başvurularına bakıldığında Silivri 5 başvuruyla öne çıkmaktadır. Bahçelievler, Büyükçekmece, Fatih ve Ümraniye ilçeleri her biri 4 başvuru olarak Silivri'yi takip etmiştir. Öte yandan Tuzla, Sancaktepe ve Maltepe sadece birer başvuruyla en az müracaatın olduğu ilçelerdir.

* *Sultanahmet Camii*

Sıra No.	İlçe Adı	2021 Yılı Nüfus	2021 Yılı Din Hizmetleri Başvuru Sayısı
1	Esenyurt	977.489	17
2	Gaziosmanpaşa	493.096	13
3	Fatih	382.990	9
4	Pendik	741.895	7
5	Zeytinburnu	293.839	7
6	Başakşehir	503.243	6
7	Bahçelievler	605.300	5
8	Küçükçekmece	805.930	5
9	Sultanbeyli	349.485	5
10	Arnavutköy	312.023	4
11	Silivri	209.014	4
12	Bağcılar	744.351	3
13	Sancaktepe	474.668	3
14	Tuzla	284.443	3
15	Avcılar	457.981	2
16	Bayrampaşa	274.884	2
17	Esenler	447.116	2
18	Eyüpsultan	417.360	2
19	Kadıköy	485.233	2
20	Maltepe	525.566	2
21	Sarıyer	349.968	2
22	Ümraniye	726.758	2
23	Bakırköy	228.759	1
24	Beyoğlu	233.322	1
25	Büyükçekmece	269.160	1
26	Çekmeköy	288.585	1
27	Güngören	283.083	1
28	Sultangazi	543.380	1
29	Şişli	284.294	1
Toplam			114

Tablo 143: 2021 Yılında Açık Kapı Birimlerine Yapılan Din Hizmetleri Başvurularının İlçelere Dağılımı

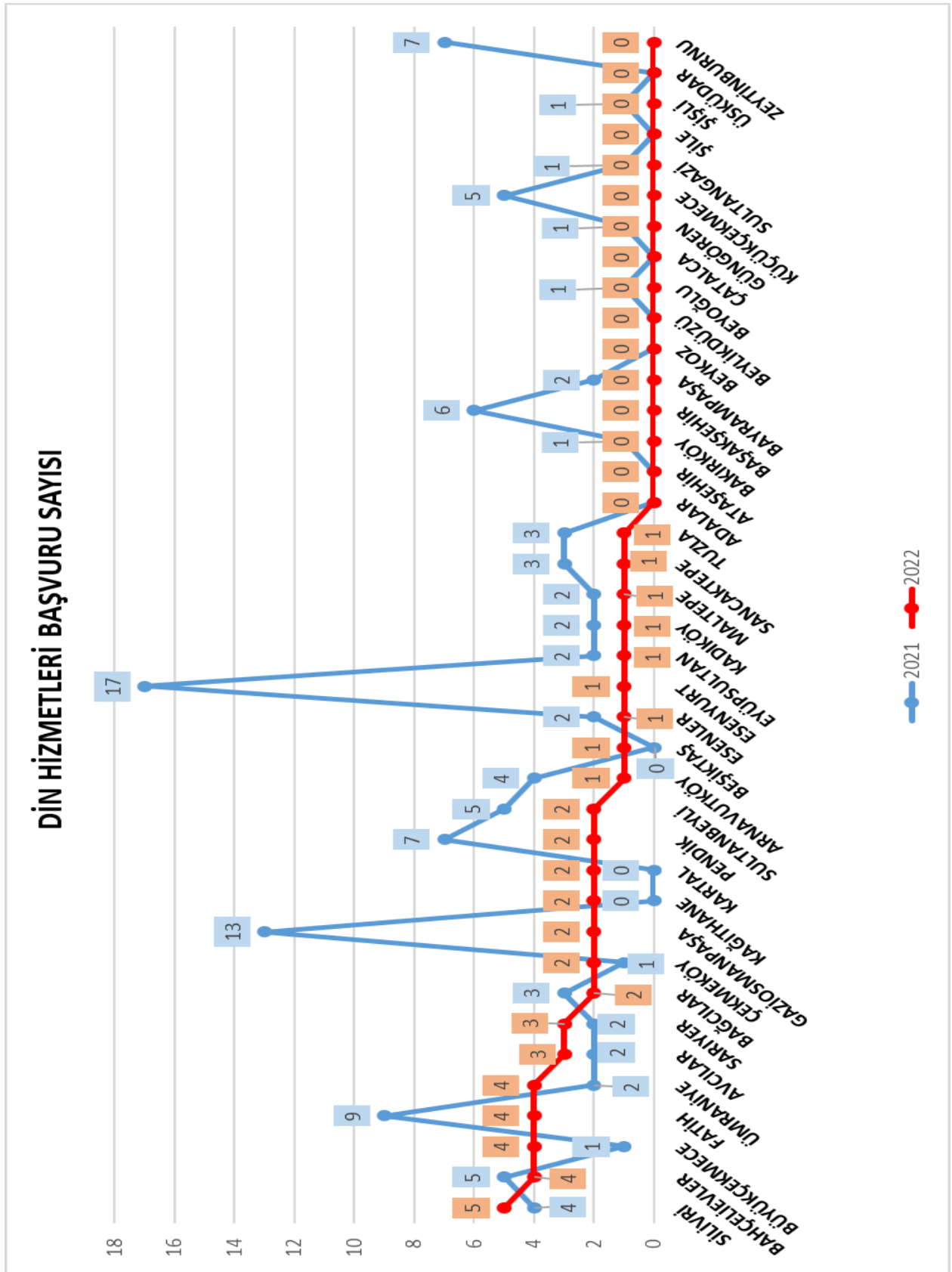
Kaynak: rapor.icisleri.gov.tr, E-İçişleri İş Zekâsı Modülü, [Ziy.Tar. : 31/07/2023]

Sıra No.	İlçe Adı	2022 Yılı Nüfus	2022 Yılı Din Hizmetleri Başvuru Sayısı
1	Silivri	217.163	5
2	Bahçelievler	594.350	4
3	Büyükçekmece	277.181	4
4	Fatih	368.227	4
5	Ümraniye	732.379	4
6	Avcılar	452.132	3
7	Sarıyer	350.454	3
8	Bağcılar	740.069	2
9	Çekmeköy	296.066	2
10	Gaziosmanpaşa	495.998	2
11	Kağıthane	455.943	2
12	Kartal	483.418	2
13	Pendik	750.435	2
14	Sultanbeyli	358.201	2
15	Arnavutköy	326.452	1
16	Beşiktaş	175.190	1
17	Esenler	445.421	1
18	Esenyurt	983.571	1
19	Eyüpsultan	422.913	1
20	Kadıköy	483.064	1
21	Maltepe	528.544	1
22	Sancaktepe	489.848	1
23	Tuzla	288.878	1
Toplam			50

Tablo 144: 2022 Yılında Açık Kapı Birimlerine Yapılan Din Hizmetleri Başvurularının İlçelere Dağılımı

Kaynak: rapor.icisleri.gov.tr, E-İçişleri İş Zekâsı Modülü, [Ziy.Tar. :31/07/2023]

“milletin kapısı”

Grafik 69: Din Hizmetleri Başvuru Sayıları

Kaynak: rapor.icisleri.gov.tr, E-İçişleri İş Zekâsı Modülü, [Ziy.Tar. : 29/06/2022]

13.1 CAMİLERİMİZ

İstanbul'da 3,559 Cami Bulunmakta Olup Cami Sayısı İtibarı İle Fatih İlçesi İlk Sırada, Adalar İlçesi De Son Sırada Yer almaktadır.

İstanbul İl Müftülüğünden alınan verilere göre, İstanbul'da toplamda 3 bin 559 cami bulunmaktadır. İstanbul'daki en fazla camiye sahip olan ilçe konumundaki Fatih'i sırasıyla Üsküdar, Ümraniye ve Pendik takip etmektedir.

* Çamlıca Camii

S.NO:	İlçeler	Nüfus	Cami Sayısı
1	Fatih	368.227	351
2	Üsküdar	524.452	197
3	Ümraniye	732.379	149
4	Pendik	750.435	146
5	Beykoz	247.875	137
6	Arnavutköy	326.452	131
7	Başakşehir	514.900	125
8	Eyüp	422.913	124
9	Sultanbeyli	358.201	115
10	Sarıyer	350.454	114
11	Şişli	276.528	107
12	Beyoğlu	225.920	100
13	Küçükçekmece	808.957	100
14	Bağcılar	740.069	92
15	Esenyurt	983.571	85
16	Maltepe	528.544	84
17	Kartal	483.418	83
18	Kağıthane	455.943	82
19	Zeytinburnu	292.616	82
20	Gaziosmanpaşa	495.998	77
21	Sancaktepe	489.848	74
22	Tuzla	288.878	74
23	Bahçelievler	594.350	73
24	Ataşehir	423.127	71
25	Sultangazi	542.531	69
26	Kadıköy	483.064	68
27	Çatalca	77.468	65
28	Büyükçekmece	277.181	64
29	Şile	43.464	63
30	Avcılar	452.132	60
31	Bayrampaşa	275.314	60
32	Silivri	217.163	57
33	Esenler	445.421	49
34	Beylikdüzü	412.835	48
35	Güngören	282.692	47
36	Çekmeköy	296.066	46
37	Beşiktaş	175.190	42
38	Bakırköy	226.685	38
39	Adalar	16.690	10
TOPLAM		15.907.951	3559

Tablo 145: Cami Sayıları

Kaynak: İstanbul İl Müftülüğü 13.07.2023 tarih 3967837sayı

13.2 KUR'AN KURSLARI

İstanbul'da Toplam 1.641 Kur'an Kursu Faaliyet Göstermekte olup Ümraniye ve Beykoz İlçeleri İlk Sıralarda

İstanbul İl Müftülüğü tarafından sağlanan verilere göre, İstanbul genelinde toplam 1.641 Kur'an Kursu bulunmaktadır. Bu kurslarda ise 4 bin 492 Kur'an kursu öğreticisi görev yapmaktadır.

Kur'an kursu sayısına göre değerlendirildiğinde, ilçeler arasında Ümraniye ilçesi 87 Kur'an kursu ile ilk sırayı alırken, Beykoz ilçesi 80 Kur'an kursu ile ikinci sırada olup Adalar ilçesi 3 Kur'an Kursu ile son sırada yer almaktadır.

Öte yandan, Kur'an kursu öğretici sayısına göre değerlendirildiğinde de Ümraniye 279 öğretici ile yine ilk sırada olup Pendik ilçesi 223 öğretici ile 2. Sırada yer almakta, Adalar ilçesi ise 5 öğretici ile son sırada yer almaktadır.

*Süleymaniye Camii

S.NO:	İlçeler	Kuran Kursu Sayısı	Öğretici Sayısı
1	Ümraniye	87	279
2	Beykoz	80	122
3	Üsküdar	78	220
4	Fatih	74	210
5	Bağcılar	71	209
6	Küçükçekmece	67	171
7	Maltepe	63	102
8	Sultanbeyli	62	186
9	Kartal	61	177
10	Pendik	60	223
11	Bahçelievler	59	218
12	Çekmeköy	51	97
13	Sancaktepe	50	155
14	Sarıyer	50	90
15	Ataşehir	49	132
16	Sultangazi	41	105
17	Kağıthane	39	92
18	Çatalca	38	45
19	Esenyurt	37	119
20	Silivri	37	44
21	Beylikdüzü	36	132
22	Kadıköy	35	64
23	Beyoğlu	33	73
24	Gaziosmanpaşa	33	113
25	Güngören	33	127
26	Başakşehir	32	96
27	Tuzla	31	84
28	Eyüpsultan	30	109
29	Arnavutköy	29	103
30	Büyükçekmece	29	103
31	Avcılar	28	79
32	Esenler	28	105
33	Bayrampaşa	25	114
34	Zeytinburnu	25	86
35	Beşiktaş	20	19
36	Bakırköy	16	34
37	Şişli	16	36
38	Şile	7	15
39	Adalar	3	5
TOPLAM		1.641	4.492

Tablo 146: Kur'an Kursu ve Öğretici Sayıları

Kaynak: İstanbul İl Müftülüğü 13.07.2023 tarih 3967837 sayı

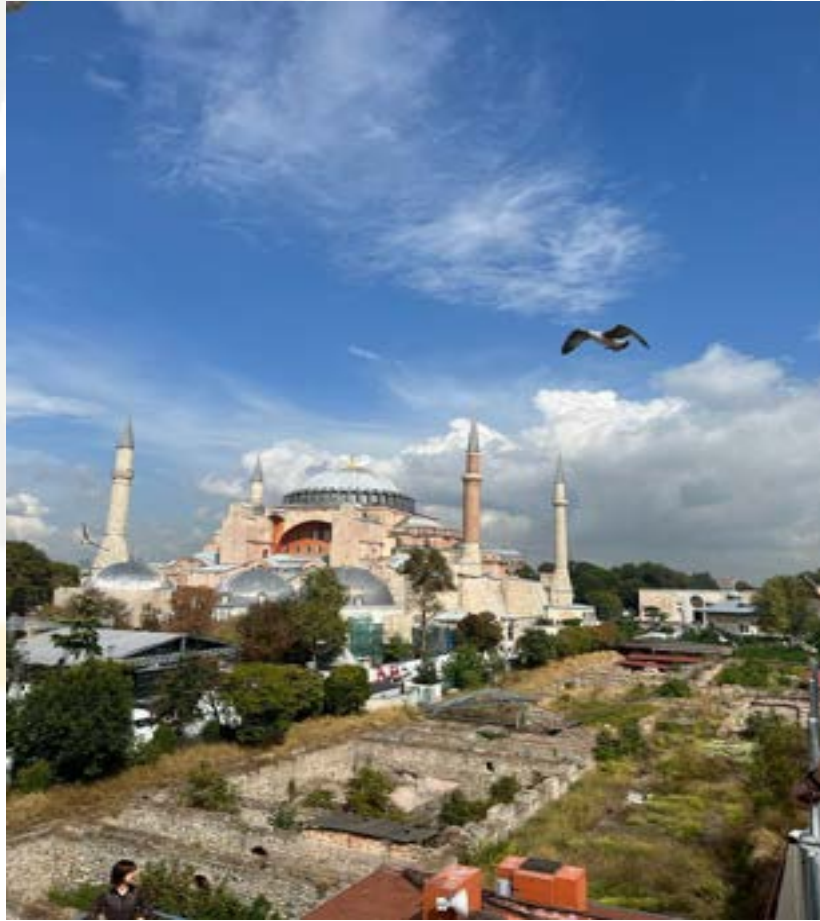
13.3 İSTATİSTİKİ ORANLAR

İstanbul ilinde her 4 bin 470 kişiye bir cami düşmektedir.

TÜİK verilerine göre İstanbul, ülke nüfusunun %18,65' ini barındırıyor. 15 milyon 907 bin 951 kişinin yaşadığı metropolde her 4 bin 470 kişiye bir cami düşmektedir.

İSTANBUL İL MÜFTÜLÜĞÜ		
Bir Camiye Düşen Cemaat Sayısı	Bir İlçeye Düşen Cami Sayısı	Bir Camiye Düşen Cami Görevlisi Sayısı
4,470 (oransal)	91 (oransal)	0,8 (oransal)

*Tablo 147: İstatistikî oranlar
Kaynak: İstanbul İl Müftülüğü*

14. KÜLTÜR VE TURİZM

Bu bölüm, kültür ve turizmle ilgili sosyo-ekonomik göstergeleri ele almaktadır. Bu göstergeler; “Tarihi Değere Sahip Yapılar”, “Müzelerin Ziyaretçi Sayıları”, “Kütüphane İstatistikleri”, “Taşınmaz Kültür Varlıkları”, “İstanbul’a Gelen Yabancı Ziyaretçi Sayısı”, “Yabancı Ziyaretçilerin Sınır Kapılarına Göre Dağılımı”, “Milliyetlerine Göre İstanbul’a Gelen Yabancı Ziyaretçiler” ve “Konaklama Tesisleri” olmak üzere sekiz alt parametreyle sınırlandırılmıştır.

2021-2022 dönemine ait verilerle İstanbul'da yukarıda belirtilen göstergeler değerlendirilmiştir. Ancak “Kütüphane İstatistikleri” ve “İstanbul’a Gelen Yabancı Ziyaretçi Sayıları” göstergeleri hem Türkiye genelinde hem de İstanbul'da karşılaştırmalı olarak incelenmiştir.

Açık Kapı Birimlerine Yapılan Kültür ve Turizm Konulu Başvurular;

2022 yılında İstanbul’daki Kültür ve Turizm başvuruları incelendiğinde en fazla başvurunun Silivri ilçesinde olduğu görüldü.

2022 yılında İstanbul’daki Kültür ve Turizm başvuruları incelendiğinde Silivri, 5 başvuruyla en yüksek müracaat sayısına ulaşarak listenin başında yer almıştır. Bahçelievler, Büyükçekmece, Fatih ve Ümraniye 4 başvuru ile Silivri’yi takip ederken, Avcılar ve Sarıyer 3’er başvuruyla 3. sırayı paylaşmaktadır.

Diğer yandan Bakırköy, Beyoğlu, Büyükçekmece, Çekmeköy, Güngören, Sultangazi ve Şişli ilçeleri 1 er başvuruyla en az başvuru yapılan ilçeler olarak kaydedilmiştir.

Sıra No.	İlçe Adı	2021 Yılı Nüfus	2021 Yılı Kültür ve Turizm Başvuru Sayısı
1	ESENYURT	977.489	17
2	GAZİOSMANPAŞA	493.096	13
3	FATİH	382.990	9
4	PENDİK	741.895	7
5	ZEYTİNBURNU	293.839	7
6	BAŞAKŞEHİR	503.243	6
7	BAHÇELİEVLER	605.300	5
8	KÜÇÜKÇEKMECE	805.930	5
9	SULTANBEYLİ	209.014	5
10	ARNAVUTKÖY	312.023	4
11	SİLİVRİ	41.627	4
12	BAĞCILAR	744.351	3
13	SANCAKTEPE	474.668	3
14	TUZLA	284.443	3
15	AVCILAR	457.981	2
16	BAYRAMPAŞA	274.884	2
17	ESENLER	447.116	2
18	EYÜPSULTAN	417.360	2
19	KADIKÖY	485.233	2
20	MALTEPE	525.566	2
21	SARIYER	349.968	2
22	ÜMRANİYE	726.758	2
23	BAKIRKÖY	228.759	1
24	BEYOĞLU	233.322	1
25	BÜYÜKÇEKMECE	269.160	1
26	ÇEKMEKÖY	288.585	1
27	GÜNGÖREN	283.083	1
28	SULTANGAZİ	284.294	1
29	ŞİŞLİ	543.380	1
TOPLAM			114

Tablo 148: 2021 Yılında Açık Kapı Birimlerine Yapılan Kültür ve Turizm Başvurularının İlçelere Dağılımı
Kaynak: rapor.icisleri.gov.tr, E-İçişleri İş Zekâsı Modülü, [Ziy.Tar. :31/07/2023]

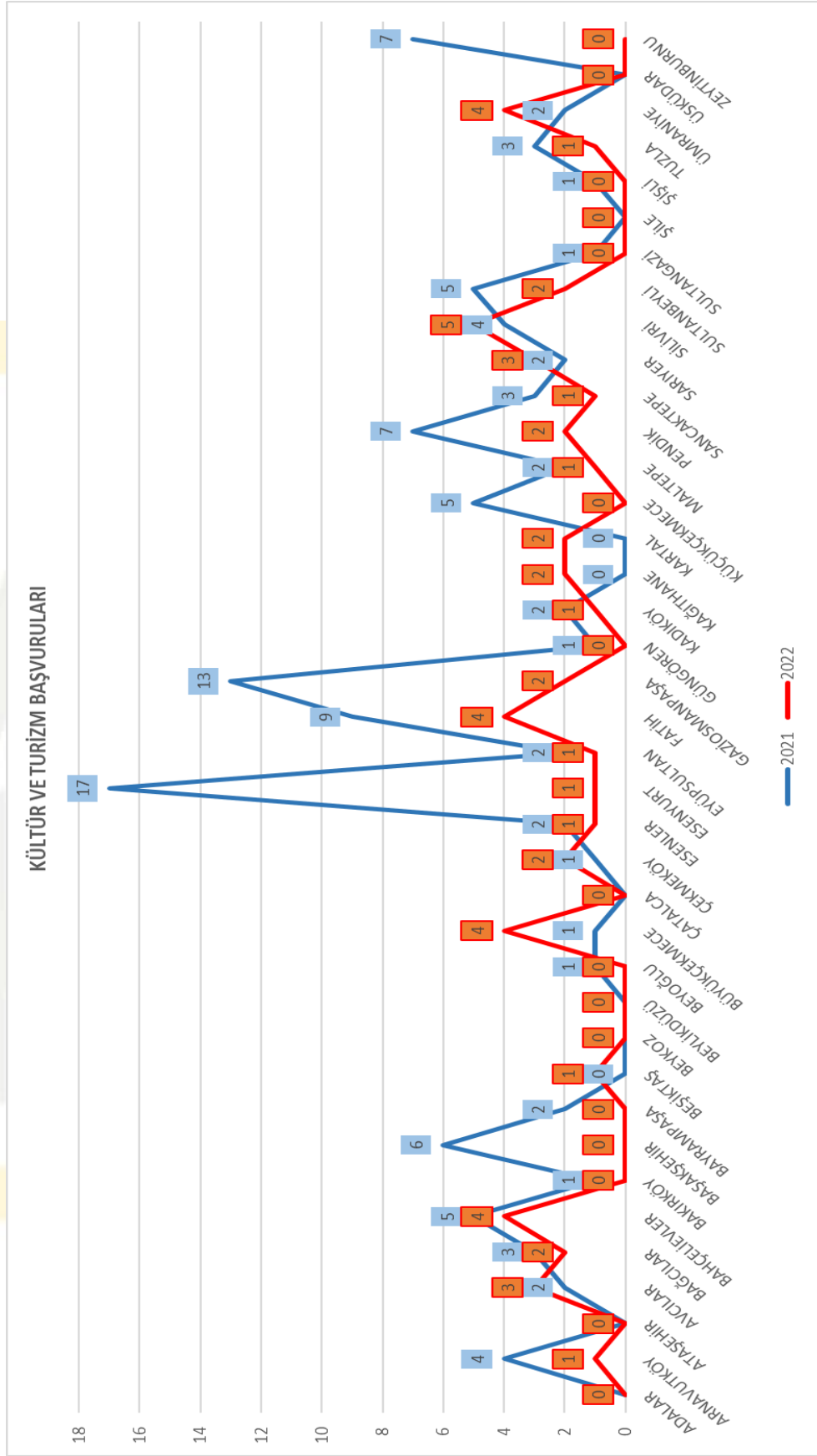

Sıra No.	İlçe Adı	2022 Yılı Nüfus	2022 Yılı Kültür ve Turizm Başvuru Sayısı
1	SİLİVRİ	43.464	5
2	BAHÇELİEVLER	594.350	4
3	BÜYÜKÇEKMECE	277.181	4
4	FATİH	368.227	4
5	ÜMRANIYE	732.379	4
6	AVCILAR	452.132	3
7	SARIYER	350.454	3
8	BAĞCILAR	740.069	2
9	ÇEKMEKÖY	296.066	2
10	GAZİOSMANPAŞA	495.998	2
11	KAĞITHANE	455.943	2
12	KARTAL	483.418	2
13	PENDİK	750.435	2
14	SULTANBEYLİ	217.163	2
15	ARNAVUTKÖY	326.452	1
16	BEŞİKTAŞ	175.190	1
17	ESENLER	445.421	1
18	ESENYURT	983.571	1
19	EYÜPSULTAN	422.913	1
20	KADIKÖY	483.064	1
21	MALTEPE	528.544	1
22	SANCAKTEPE	489.848	1
23	TUZLA	288.878	1
TOPLAM			50

Tablo 149: 2022 Yılında Açık Kapı Birimlerine Yapılan Kültür ve Turizm Başvurularının İlçelere Dağılımı

Kaynak: rapor.icisleri.gov.tr, E-İçişleri İş Zekâsı Modülü, [Ziy.Tar. :31/07/2023]

“milletin kapısı”

Grafik 70: 2022 Yılında Açık Kapı Birimlerine Yapılan Kültür ve Turizm Başvurularının İlçelere Dağılımı
Kaynak: rapor.icisleri.gov.tr, E-İçişleri İş Zekâsı Modülü, [Ziy.Tar. :31/07/2023]

14.1 TARİHİ DEĞERE SAHİP YAPILAR

Tarihi değere sahip yapılara bakıldığında en fazla sayıda tarihi yapının çeşme, en az sayıda tarihi yapının sinagog olduğu görülmüştür.

TÜRÜ	2021	2022
Saray*	28	28
Medrese	90	90
Müze	101	101
Cami**	519	519
Kilise	164	164
Sinagog	19	19
Türbe***	199	199
Çeşme	595	595
Hamam	93	93
TOPLAM	1808	1808

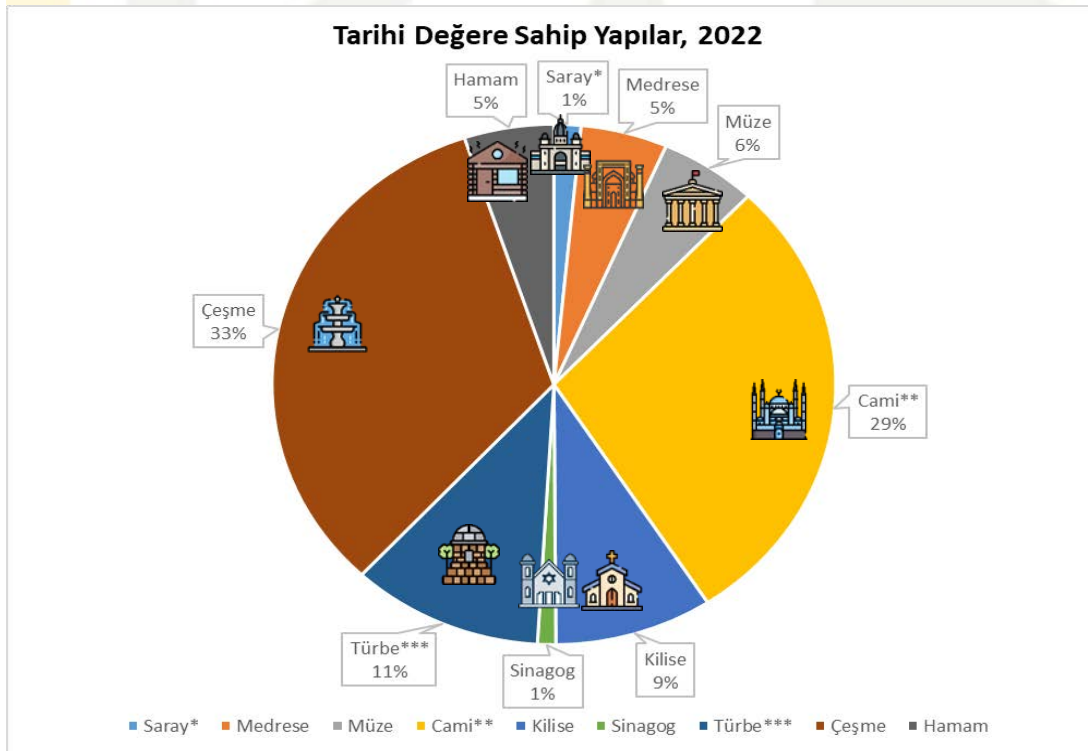
Tablo 150: Tarihi Değere Sahip Yapılar

Kaynak: İstanbul Valiliği İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü / İl Brifingi

* Milli Saraylar İdaresi Başkanlığına Bağlı Saray sayısı 4'tür.

** Tarihi Turistik Camiler ile Selatin Camilerin toplam sayısıdır. İstanbul genelindeki toplam Cami sayısı 3.495'tir.

*** 124 Adedi Kültür ve Turizm Bakanlığına bağlıdır.

Grafik 71: Tarihi Değere Sahip Yapılar

Kaynak: İstanbul Valiliği İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü / İl Brifingi

14.2 MÜZELERİN ZİYARETÇİ SAYILARI

İstanbul Müzeleri 2022'de Ziyaretçi Sayısını Büyük Oranda Artırdı

2021'de İstanbul'daki müzeler 1 milyon 270 bin 647 ziyaretçi ağırlarken, 2022'de 2 milyon 724 bin 842'ye yükselmiştir. Bu rakam %114'lük bir artışa denk gelmektedir.

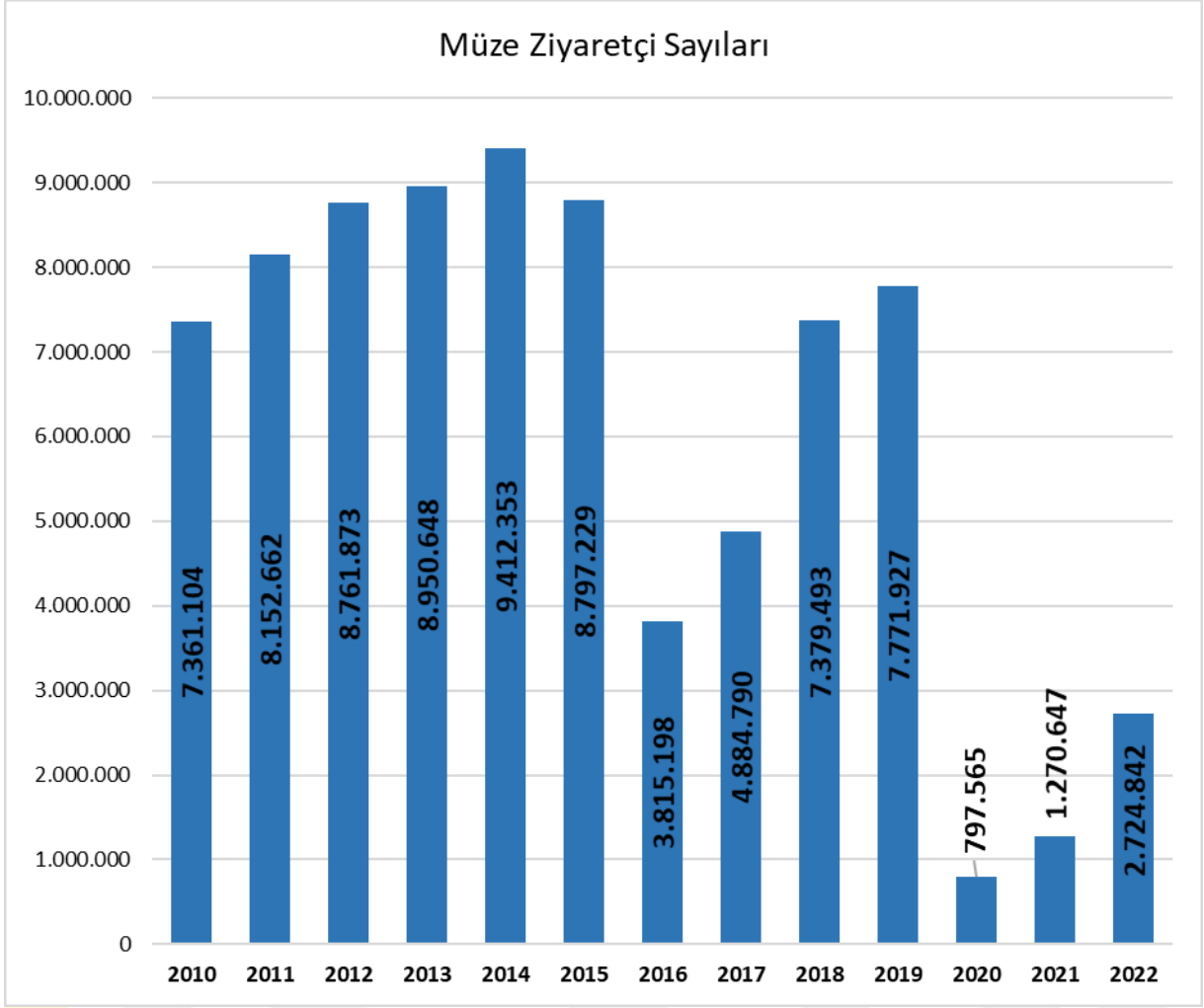
Ziyaretçi sayısındaki en büyük artışı "Hafıza 15 Temmuz" müzesinde görmekteyiz. 2021'de 3 bin 952 olan ziyaretçi sayısı, 2022'de 231 bin 175'e yükselmiştir. Bu, %5749'luk bir artışa denk gelmektedir. Öte yandan, "Hisarlar Müzesi (Rumeli Hisarı)" 2021'de 41 bin 920 ziyaretçi almışken, 2022'de 39 bin 75'e düşmüştür, bu da ziyaretçi sayısında %6,8'lik bir azalmaya işaret etmektedir.

"Galata Kulesi Müzesi" ve "İstanbul Arkeoloji Müzeleri" ziyaretçi sayılarındaki artışla da dikkat çekmektedir. Sırasıyla %65 ve %170'lik artışlar yaşanmıştır.

Müze Adı	2021	2022
Galata Kulesi Müzesi	751.793	1.242.943
Ayasofya Müzesi	-	-
İstanbul Arkeoloji Müzeleri	213.971	578.134
Hafıza 15 Temmuz	3.952	231.175
Türk ve İslam Eserleri Müzesi	99.890	218.329
Kariye Müzesi	-	-
İslam Bilim ve Teknoloji Tarihi Müzesi	54.148	152.585
Galata Mevlevihanesi Müzesi	50.475	133.632
Büyük Saray Mozaikleri Müzesi	35.392	91.635
Hisarlar Müzesi (Rumeli Hisarı)	41.920	39.075
Mehmet Akif Ersoy Hatıra Evi	12.150	24.937
İstanbul Havalimanı Müzesi	5.237	7.882
Adam Mickiewicz Müzesi	1.719	4.515
TOPLAM	1.270.647	2.724.842

Tablo 151: Müzelerin Ziyaretçi Sayıları

Kaynak: İstanbul Valiliği İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü / İl Brifingi

Grafik 72: Müzelerin Ziyaretçi Sayıları

Kaynak: istanbul.ktb.gov.tr, İstanbul İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Kültür İstatistik Raporları

Topkapı Sarayı

14.3 KÜTÜPHANE SAYILARI

Türkiye ve İstanbul'da Kütüphane Hizmetlerine İlgili Artıyor

2021'de Türkiye genelinde 1.252 kütüphane bulunurken, bu sayı 2022'de sadece 5 artışla 1.257'ye çıkmıştır. İstanbul'da ise 2021'de 62 olan kütüphane sayısı, 2022'de 69'a yükselmiştir.

Kitap sayısına baktığımızda, 2021'de Türkiye'de toplamda 22 milyon 359 bin 038 kitap bulunmaktayken bu sayı 2022'de 23 milyon 091 bin 168'e çıkmıştır. İstanbul'da ise 2021'de 2 milyon 233 bin 605 kitapken, 2022'de bu sayı 2 milyon 435 bin 359'a ulaşmıştır.

Kütüphaneden yararlanan kişi sayısında Türkiye genelinde büyük bir artış gözlemlenmiştir. 2021'de 15 milyon 683 bin 134 kişi kütüphaneden faydalanmış olup bu sayı 2022'de 26 milyon 788 bin 378'e yükselmiştir. İstanbul'da ise 2021'de 1 milyon 231 bin 109 kişi bu hizmetten yararlanırken, 2022'de sayı 2 milyon 084 bin 519'a çıkmıştır.

Kütüphaneye kayıtlı üye sayısı da artış göstermiştir. Türkiye genelinde 2021'de 4 milyon 898 bin 744 kayıtlı üye varken, 2022'de bu sayı 5 milyon 568 bin 283'e yükselmiştir. İstanbul'da 2021'de 278 bin 895 kayıtlı üye bulunmaktayken 2022'de bu sayı 320 bin 944'e çıkmıştır.

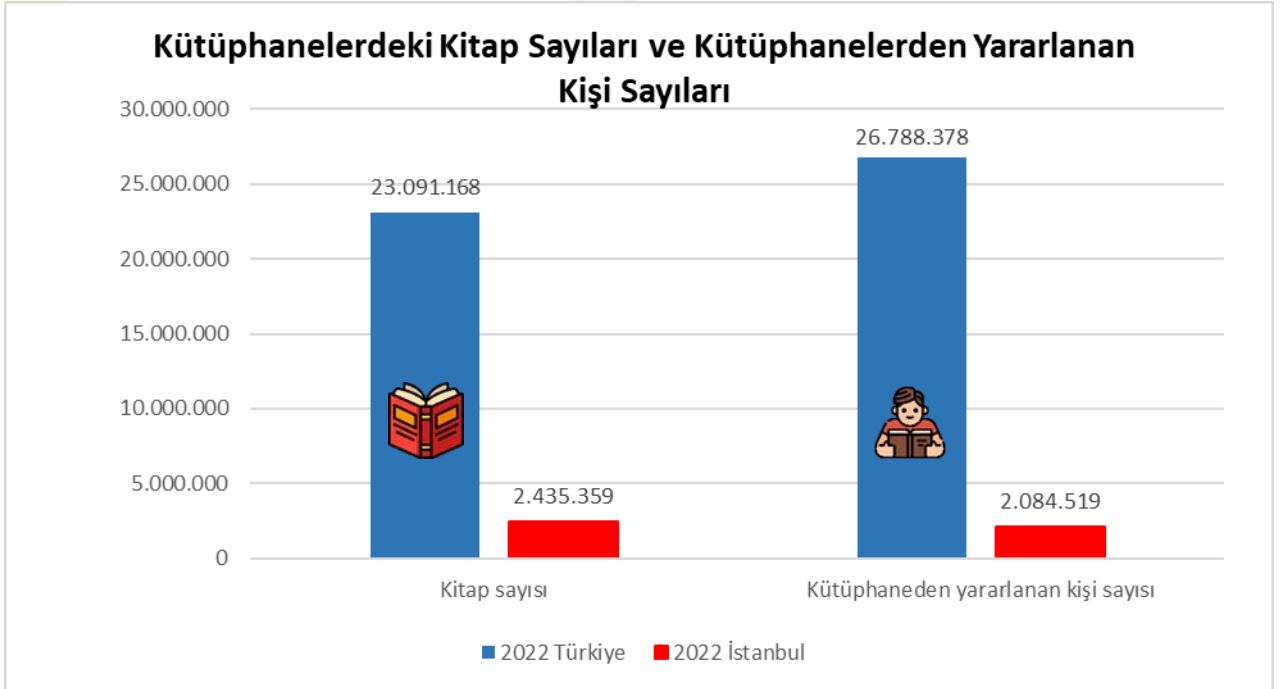
Bu verilere bakılarak, hem Türkiye genelinde hem de İstanbul'da kütüphane hizmetlerine olan talebin arttığı görülmektedir.

		Kütüphane sayısı	Kitap sayısı	Kütüphaneden yararlanan kişi sayısı	Kütüphaneye kayıtlı üye sayısı
2021	Türkiye	1.252	22.359.038	15.683.134	4.898.744
	İstanbul	62	2.233.605	1.231.109	278.895
2022	Türkiye	1.257	23.091.168	26.788.378	5.568.283
	İstanbul	69	2.435.359	2.084.519	320.944

Tablo 152: İllere göre halk kütüphaneleri, kitap, yararlanan kişi, kayıtlı üye ve ödünç verilen materyal sayısı,

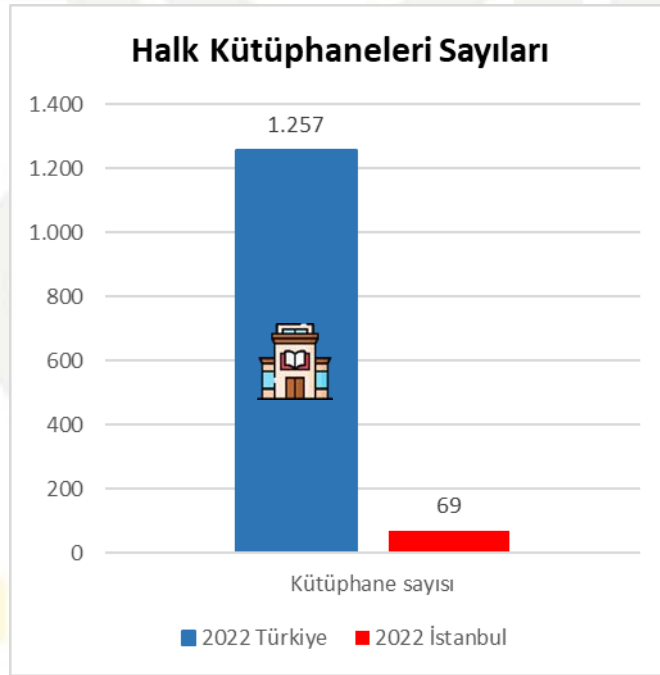
Kaynak: TÜİK, www.tuik.gov.tr, İllere göre halk kütüphaneleri, kitap, yararlanan, 2021-2022, [Ziy.Tar.: 09/06/2023]

Grafik 73: Kütüphanelerdeki Kitap Sayıları ve Kütüphanelerden Yararlanan Kişi Sayıları

Kaynak: TUIK, www.tuik.gov.tr, İllere göre halk kütüphaneleri, kitap, yararlanan kişi, kayıtlı üye ve ödünç verilen materyal sayısı, 2021-2022, [Ziy.Tar.: 09/06/2023]

Grafik 74: Halk Kütüphaneleri Sayıları

Kaynak: TÜİK, www.tuik.gov.tr, İllere göre halk kütüphaneleri, kitap, yararlanılan kişi, kayıtlı üye ve ödünç verilen materyal sayısı, 2021-2022, [Ziy.Tar.: 09/06/2023]

14.4 TAŞINMAZ KÜLTÜR VARLIKLARI

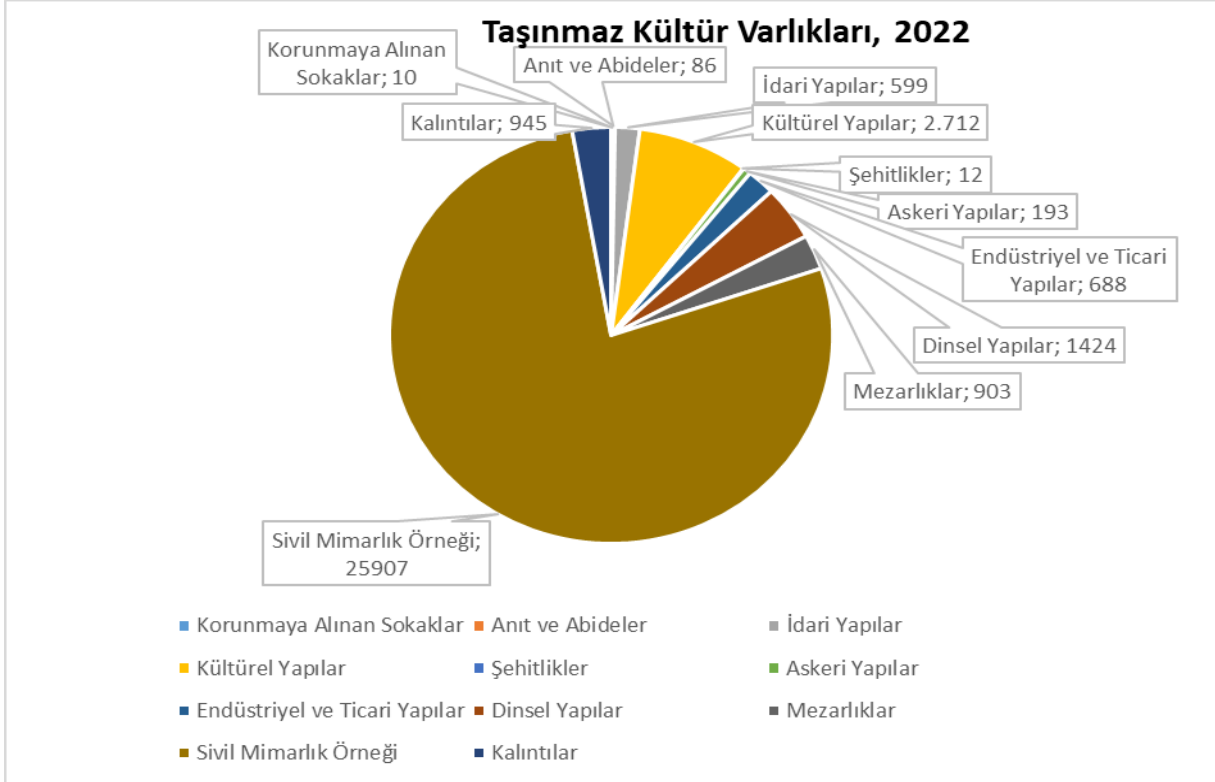
İstanbul'da Taşınmaz Kültür Varlıkları 2022'de Artarak 33 Bin 479'a Ulaştı.

2021 yılında İstanbul'da toplam taşınmaz kültür varlığı sayısı 32 bin 854 iken, 2022 yılında bu sayı 33 bin 479'a yükselmiştir. Bu artış, İstanbul'un kültürel mirasına ve tarihi değerlerine verilen önemi yansıtmaktadır.

TAŞINMAZ KÜLTÜR VARLIKLARI	2021 SAYISI	2022 SAYISI
Korunmaya Alınan Sokaklar	14	10
Anıt ve Abideler	81	86
İdari Yapılar	576	599
Kültürel Yapılar	2.614	2.712
Şehitlikler	10	12
Askeri Yapılar	146	193
Endüstriyel ve Ticari Yapılar	664	688
Dinsel Yapılar	1.394	1424
Mezarlıklar	868	903
Sivil Mimarlık Örneği	25.646	25907
Kalıntılar	841	945
TOPLAM	32.854	33.479

Tablo 153: Taşınmaz Kültür Varlıkları

Kaynak: istanbul.ktb.gov.tr, İstanbul İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, Somut Kültürel Miras, [Ziy.Tar.: 08/06/2023]

Grafik 75: Taşınmaz Kültür Varlıkları

Kaynak: istanbul.ktb.gov.tr, İstanbul İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, Somut Kültürel Miras, [Ziy.Tar.: 08/06/2023]

14.5 İSTANBUL'A GELEN YABANCI ZİYARETÇİ SAYILARI

2014-2022 Arasında İstanbul, Türkiye Genelinden Daha Hızlı Bir Yabancı Ziyaretçi Artışı Yaşadı.

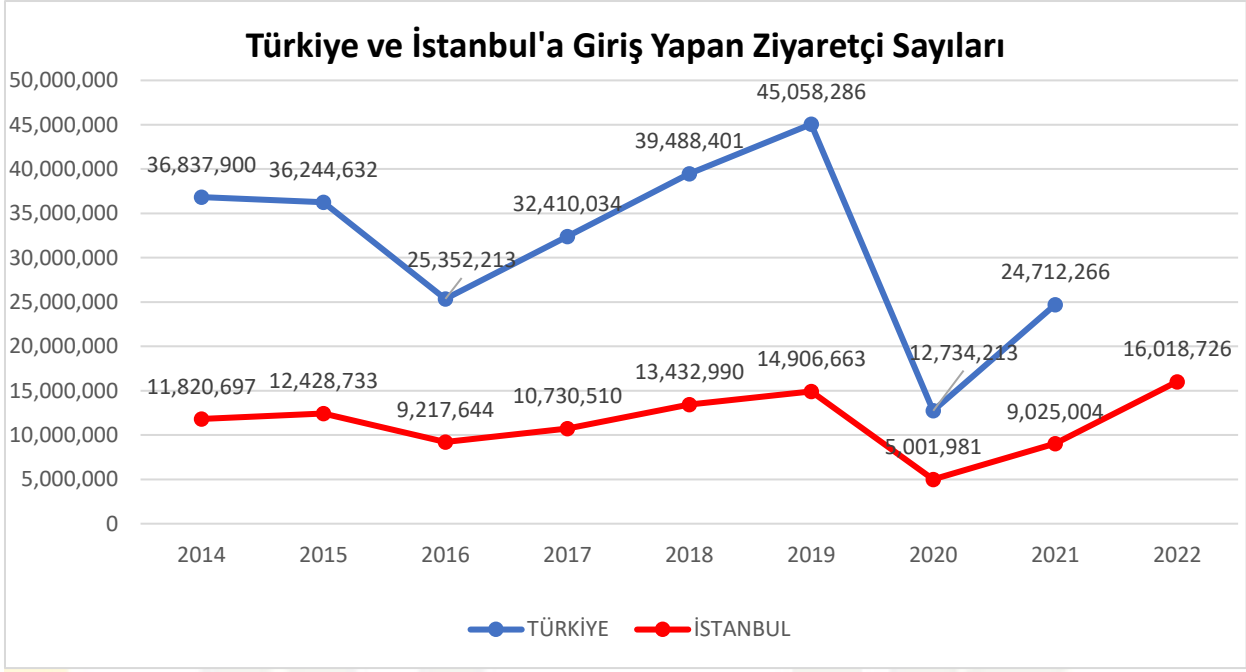
Tablo 154'deki verilere göre 2014'te Türkiye'ye 36 milyon 837 bin 900 yabancı ziyaretçi gelirken, bu ziyaretçilerin %32'si İstanbul'u tercih etmiştir. 2022'de bu sayı 42 milyon 164 bin 954'e yükselirken, İstanbul'un payı %38'e çıkmıştır.

2014-2022 arasında Türkiye geneline gelen ziyaretçi sayısı %14,4 artarken, İstanbul'a gelenlerdeki artış %35,5 olmuştur. Bu oran İstanbul'un yabancı turistler arasında Türkiye genelinden daha yüksek oranda tercih edildiğini göstermektedir.

GELEN YABANCI ZİYARETÇİ SAYISI			
YILLAR	TÜRKİYE	İSTANBUL	İSTANBUL ORANI (%)
2014	36.837.900	11.820.697	32
2015	36.244.632	12.428.733	34
2016	25.352.213	9.217.644	36
2017	32.410.034	10.730.510	33
2018	39.488.401	13.432.990	34
2019	45.058.286	14.906.663	33
2020	12.734.213	5.001.981	39
2021	24.712.266	9.025.004	36,5
2022	42.164.954	16.018.726	38

Tablo 154: Gelen Yabancı Ziyaretçi Sayısı

Kaynak: İstanbul Valiliği İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü / İl Brifingi

Grafik 76: Türkiye ve İstanbul'a Giriş Yapan Ziyaretçi Sayıları
Kaynak: İstanbul Valiliği İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü / İl Brifingi

Dolmabahçe Sarayı

14.6 İSTANBUL'A GELEN YABANCI ZİYARETÇİLERİN SINIR KAPILARINA GÖRE DAĞILIMI;

2022'de Karaköy, İstanbul Limanları Arasında En Çok Yabancı Turisti Ağırladı

2022 yılında İstanbul'a deniz yoluyla gelen yabancı turistlerin dağılımına limanlara göre bakıldığında; Karaköy limanı 171 bin 247 ziyaretçi ile en yoğun liman olurken, Marmara limanı sadece 251 ziyaretçi ile en az ziyaretçi ağırlayan liman olmuştur.

Diğer limanlardaki ziyaretçi sayıları ise Sarayburnu 15 bin 783, Tuzla 21 bin 741, Pendik 618, Ambarlı 2 bin 241 ve Zeytinburnu 12 bin 483 olarak kaydedilmiştir.

Bu verilere göre, Karaköy Limanı en fazla turist çeken liman iken, Marmara Limanı en az turist ağırlayan liman olmuştur.

2022	Haydarpaşa (D)	Karaköy (D)	Sarayburnu (D)	Marmara (D)	Tuzla (D)	Pendik (D)	Ambarlı (D)	Zeytinburnu (D)
Ocak	84	350	0	3	1.332	47	113	923
Şubat	304	0	0	3	1.553	57	151	1.210
Mart	45	160	0	23	1.588	50	208	1.188
Nisan	187	9.554	198	6	1.755	24	167	977
Mayıs	600	15.986	1.081	39	2.087	21	216	997
Haziran	1.003	18.649	250	11	2.216	52	177	955
Temmuz	1.006	23.463	1.322	23	1.848	73	197	895
Ağustos	1.531	23.071	2.306	18	2.167	38	210	961
Eylül	2.134	26.559	4.255	57	1.753	71	188	1.162
Ekim	1.060	37.727	4.350	33	1.803	41	179	1.047
Kasım	682	13.239	1.564	16	1.832	83	187	1.074
Aralık	546	2.489	457	19	1.807	61	248	1.094
TOPLAM	9.182	171.247	15.783	251	21.741	618	2.241	12.483

Tablo 155: İstanbul'a Gelen Yabancı Ziyaretçilerin Sınır Kapılarına Göre Dağılımı

Kaynak: istanbul.ktb.gov.tr / Turizm İstatistikleri 2022

Eminönü

2022'de İstanbul Havalimanı En Çok, Atatürk Havalimanı En Az Yabancı Turisti Ağırladı

2022 yılında İstanbul'a hava yoluyla gelen yabancı turist sayısını havalimanları bazında değerlendirdiğimizde, İstanbul Havalimanı, 11 milyon 296 bin 941 yabancı ziyaretçi ile en çok turisti ağırlayan havalimanı olmuştur.

Sabiha Gökçen Havalimanı 4 milyon 470 bin 890 ziyaretçi ile ikinci sırada bulunurken, Atatürk Havalimanı sadece 17 bin 349 turist ile listenin sonunda yer almıştır. Bu verilere göre, İstanbul Havalimanı 2022'de en çok, Atatürk Havalimanı ise en az yabancı turisti ağırlamıştır.

2022	AHL (h)	S.Gökçen (H)	İstanbul Havalimanı (H)
Ocak	1.001	266.577	521.148
Şubat	954	328.501	623.749
Mart	1.281	340.054	811.803
Nisan	1.191	290.524	673.305
Mayıs	1.444	373.527	1.006.368
Haziran	1.641	382.551	1.063.081
Temmuz	1.759	458.087	1.270.833
Ağustos	1.669	429.797	1.204.215
Eylül	1.928	420.989	1.147.949
Ekim	1.919	445.996	1.090.537
Kasım	1.410	363.427	958.434
Aralık	1.152	370.860	925.519
TOPLAM	17.349	4.470.890	11.296.941

Tablo 156: İstanbul'a Gelen Yabancı Ziyaretçilerin Sınır Kapılarına Göre Dağılımı
Kaynak: istanbul.ktb.gov.tr / Turizm İstatistikleri 2022

14.7 MİLLETLERİNE GÖRE İSTANBUL'A GELEN YABANCI ZİYARETÇİLER;

2022'de İstanbul, Rusya ve Almanya Başta Olmak Üzere Birçok Ülkeden Ziyaretçi Ağırladı.

2021'de İstanbul, Almanya'dan 832 bin 915 ziyaretçi ağırlarken, 2022'de Rusya Federasyonu bu rakamı 1 milyon 495 bin 024 ile geride bıraktı. Aynı yıl, Almanya'dan gelen ziyaretçi sayısı 1 milyon 237 bin 314 ile ikinci sıraya düşmüştür.

İstanbul'un ABD ve İngiltere'den gelen ziyaretçi sayılarında da önemli artışlar gözlemlenmiştir. ABD'den gelen ziyaretçi 2021'de 324 bin 032 iken, 2022'de 717 bin 107'ye; İngiltere'den gelen ziyaretçi ise 229 bin 876'dan 613 bin 199'a yükselmiştir.

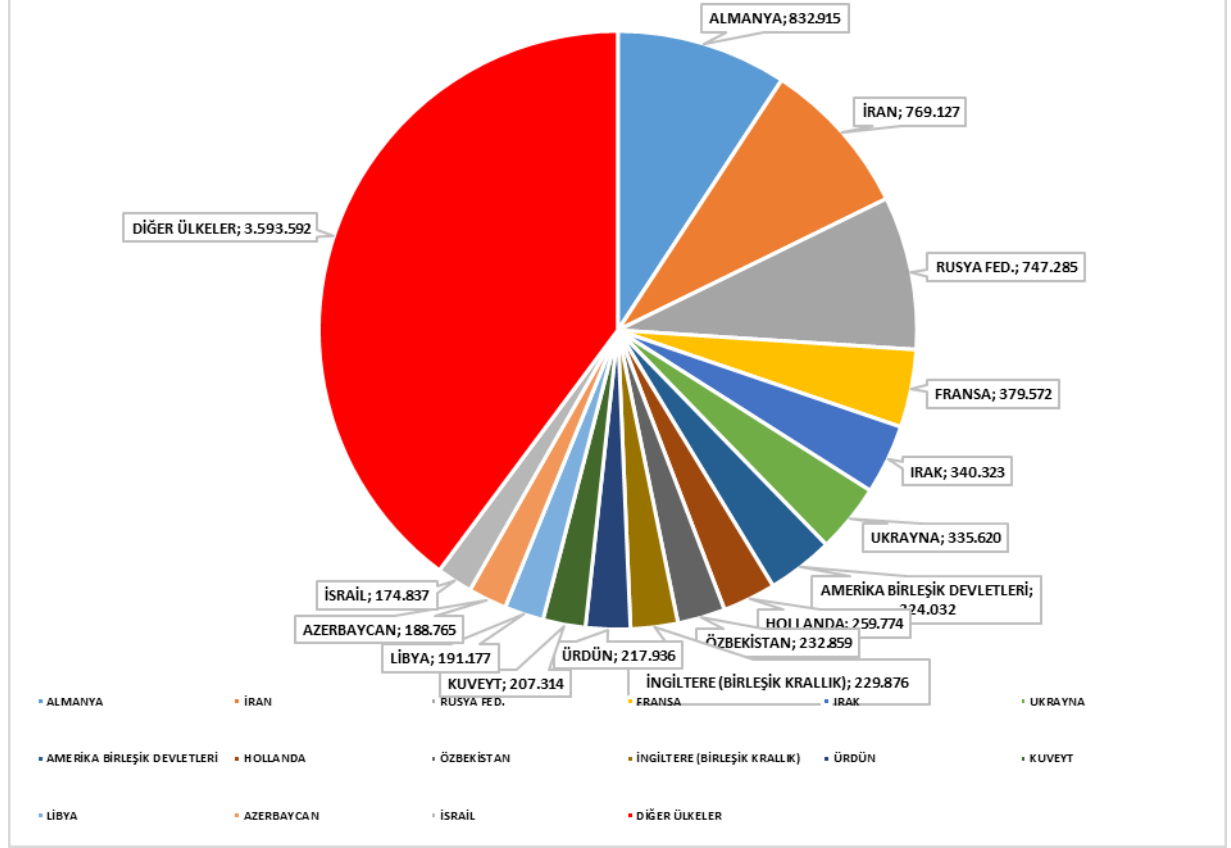
İstanbul'u ziyaret eden toplam yabancı ziyaretçi sayısı 2021'de 9 milyon 25 bin 4 iken, 2022'de 16 milyon 18 bin 726'ya yükselmiştir. 2022'de yabancı ziyaretçi artışıyla İstanbul, Rusya, Almanya ve ABD'den yoğun ilgi görmüştür.

MİLLİYETLERİNE GÖRE GELEN YABANCI ZİYARETÇİLER (2021 YILI)	ZİYARETÇİ SAYISI
ALMANYA	832.915
İRAN	769.127
RUSYA FED.	747.285
FRANSA	379.572
IRAK	340.323
UKRAYNA	335.620
AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ	324.032
HOLLANDA	259.774
ÖZBEKİSTAN	232.859
İNGİLTERE (BİRLEŞİK KRALLIK)	229.876
ÜRDÜN	217.936
KUVEYT	207.314
LİBYA	191.177
AZERBAYCAN	188.765
İSRAİL	174.837
DİĞER ÜLKELER	3.593.592
TOPLAM	9.025.004

Tablo 157: Milliyetlerine Göre İstanbul'a Gelen Yabancı Ziyaretçiler, 2021

Kaynak istanbul.ktb.gov.tr / Turizm İstatistikleri 2022

Milliyetlerine Göre İstanbul'a Gelen Yabancı Turistler, 2021

Grafik 77: Milliyetlerine Göre İstanbul'a Gelen Yabancı Ziyaretçiler, 2021
Kaynak: istanbul.ktb.gov.tr / Turizm İstatistikleri 2022

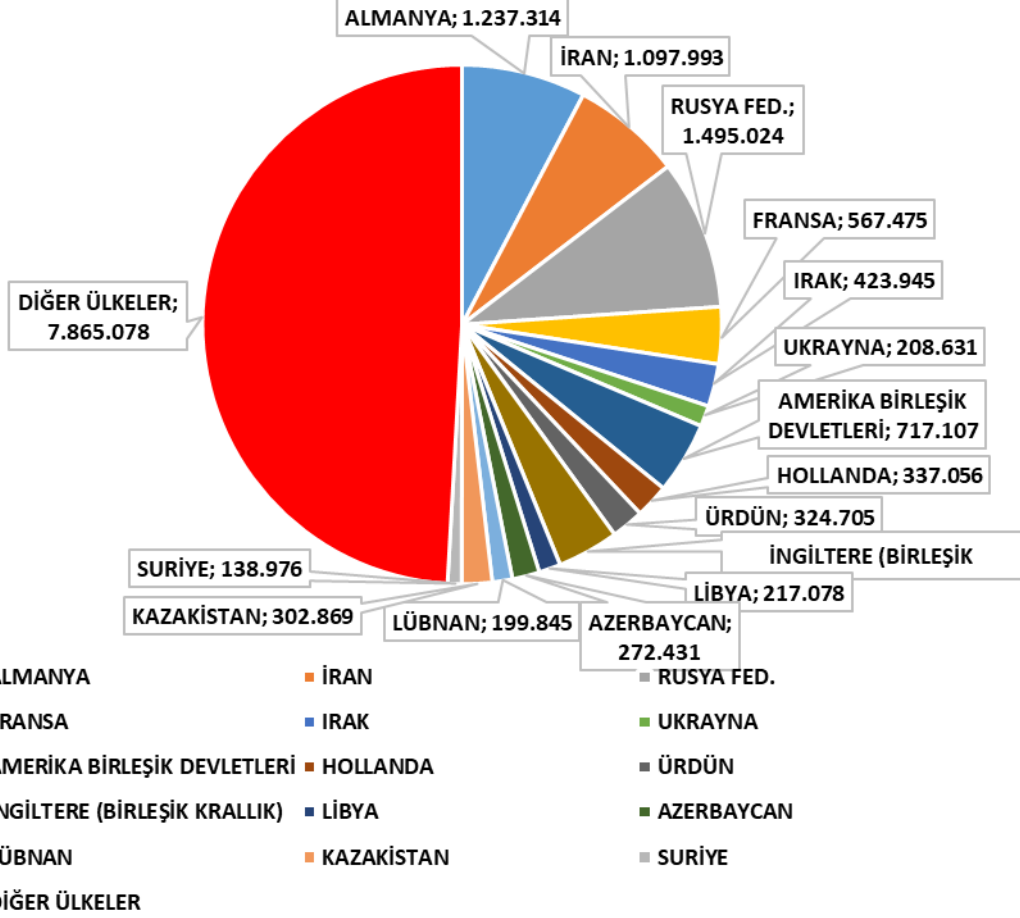
MİLLİYETLERİNE GÖRE GELEN YABANCI ZİYARETÇİLER (2022 YILI)	ZİYARETÇİ SAYISI
RUSYA FED.	1.495.024
ALMANYA	1.237.314
İRAN	1.097.993
AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ	717.107
İNGİLTERE (BİRLEŞİK KRALLIK)	613.199
FRANSA	567.475
IRAK	423.945
HOLLANDA	337.056
ÜRDÜN	324.705
KAZAKİSTAN	302.869
AZERBAYCAN	272.431
LİBYA	217.078
UKRAYNA	208.631
LÜBNAN	199.845
SURİYE	138.976
DİĞER ÜLKELER	7.865.078
TOPLAM	16.018.726

Tablo 158: Milliyetlerine Göre İstanbul'a Gelen Yabancı Ziyaretçiler, 2022

Kaynak: istanbul.ktb.gov.tr / Turizm İstatistikleri 2022

“milletin kapısı”

Milliyetlerine Göre İstanbul'a Gelen Yabancı Turistler, 2022

Grafik 78: Milliyetlerine Göre İstanbul'a Gelen Yabancı Ziyaretçiler, 2022

Kaynak: istanbul.ktb.gov.tr / İstanbul İl Kültür Turizm Müdürlüğü/ Turizm İstatistikleri 2022

Bozdoğan Kemer

14.8 KONAKLAMA TESİSLERİ

2022'de Yeme-İçme ve Eğlence Tesisleri Sayısı %6,4, Kapasitesi ise %2,8 Artış Gösterdi.

İstanbul'da 2021 yılında 501 olan Turizm İşletme Belgeli Yeme-İçme ve Eğlence Tesislerinin sayısı, 2022'de 533'e yükselerek %6,4'lük bir artış göstermiştir. Kapasite açısından bakıldığında, 2021'de toplam 153 bin 354 olan kapasite, 2022'de 157 bin 582'ye çıkararak %2,8 artmıştır. Tablo 159'daki verilere göre, 2021 ile 2022 arasında bu tesislerin hem sayısı hem de kapasitesinde olduğu görülmektedir.

TESİS TÜRÜ	2021		2022	
	SAYI	KAPASİTE	SAYI	KAPASİTE
TURİZM İŞLETME BELGELİ YEME-İÇME VE EĞLENCE TESİSİ	501	153.354	533	157.582

Tablo 159: İşletme Belgeli Yeme-İçme ve Eğlence Tesisleri
Kaynak: istanbul.ktb.gov.tr / Turizm İstatistikleri 2022

2022'de Turizm Yatırım Belgeli Yeme-İçme Tesisleri Sayısı %25, Kapasitesi %15,4 Arttı

Tablo 160'daki verilere göre İstanbul'da 2021 yılında Turizm Yatırım Belgeli Yeme-İçme ve Eğlence Tesisleri'nin sayısı 4 iken, bu sayı 2022 yılında 5'e yükselerek %25'lik bir artışı göstermiştir. Kapasite açısından değerlendirildiğinde ise 2021 yılında bu tesislerin toplam kapasitesi 2 bin 276 iken, 2022 yılında 2 bin 626'ya ulaşarak %15,4'lük bir artışa tekabül etmiştir. Sonuç olarak, 2021 ve 2022 yılları arasında Turizm Yatırım Belgeli Yeme-İçme ve Eğlence Tesisleri'nde hem sayıda hem de kapasitede belirgin bir artış yaşanmıştır.

Tablo 160'daki verilere göre, İstanbul'da 2021 yılında Turizm Yatırım Belgeli Yeme-İçme ve Eğlence Tesisleri'nin planlanan sayısı 4 olarak belirlenmiştir. Ancak 2022 yılında bu planlanan sayı 5'e yükselmiştir, bu da %25'lik bir artışa işaret etmektedir. Kapasite açısından bakıldığında, 2021 yılında bu tesislerin planlanan toplam kapasitesi 2 bin 276 olarak belirlenirken, 2022 yılında bu kapasite 2 bin 626'ya ulaşmış ve %15,4'lük bir artış göstermiştir. Sonuç olarak, 2021 ve 2022 yılları arasında İstanbul'da Turizm Yatırım Belgeli Yeme-İçme ve Eğlence Tesisleri'nin planlanan sayı ve kapasitesinde artış olmuştur.

TESİS TÜRÜ	2021		2022	
	SAYI	KAPASİTE	SAYI	KAPASİTE
TURİZM YATIRIM BELGELİ YEME-İÇME VE EĞLENCE TESİSİ (*)	4	2.276	5	2.626

Tablo 160: Yatırım Belgeli Yeme-İçme ve Eğlence Tesisleri
Kaynak: istanbul.ktb.gov.tr / Turizm İstatistikleri 2022

İstanbul'da 2022'de Turizm İşletme Belgeli Konaklama Tesisleri %12,4 Arttı, Kapasite %7,6 Yükseldi.

2021 yılında İstanbul'daki Turizm İşletme Belgeli Konaklama Tesisleri'nin sayısı 671 iken, 2022 yılında bu sayı 754'e çıkmıştır. Bu, bir önceki yıla kıyasla %12,4'lük bir artışı göstermektedir. Kapasite açısından bakıldığında, 2021'de İstanbul'daki bu tesislerin toplam kapasitesi 131 bin 048 iken, 2022'de 141 bin 049'a ulaşmıştır. Bu da yaklaşık %7,6'lık bir artışa denk gelmektedir. Özetle, 2021 ve 2022 yılları arasında İstanbul'da Turizm İşletme Belgeli Konaklama Tesisleri'nin sayı ve kapasitesinde dikkate değer bir artış yaşanmıştır.

TESİS TÜRÜ	2021		2022	
	SAYI	KAPASİTE	SAYI	KAPASİTE
TURİZM İŞLETME BELGELİ KONAKLAMA TESİSİ	671	131.048	754	141.049

Tablo 161: İşletme Belgeli Konaklama Tesisleri
Kaynak: istanbul.ktb.gov.tr / Turizm İstatistikleri 2022

2022'de Turizm Yatırım Belgeli Konaklama Tesisleri Sayısı %5,6 Artarken, Kapasite %11,7 Azaldı.

İstanbul'da 2021 yılında Turizm Yatırım Belgeli Konaklama Tesisleri'nin sayısı 71 iken, 2022 yılında 75'e yükselmiştir. Bu sayı bir önceki yıla göre yaklaşık %5,6'lık bir artışı ifade etmektedir. Ancak kapasite açısından değerlendirildiğinde, 2021 yılında bu tesislerin toplam kapasitesi 15 bin 984 iken, 2022 yılında 14 bin 115'e düşmüştür, bu da yaklaşık %11,7'lik bir kapasite azalışını temsil etmektedir. Sonuç olarak, 2021 ve 2022 yılları arasında İstanbul'da Turizm Yatırım Belgeli Konaklama Tesisleri sayısında artış yaşanmış olsa da, kapasitede bir azalma olduğu tablo 162'deki verilere göre gözlemlenmiştir.

Tablo 162'deki verilere göre, İstanbul'da 2021 yılında Turizm Yatırım Belgeli Konaklama Tesisleri'nin planlanan sayısı 71 olarak belirlenmiştir. Ancak 2022 yılında bu planlanan sayı 75'e yükselmiştir, bu da %5,6'lık bir artışa işaret etmektedir. Kapasite açısından bakıldığında, 2021 yılında bu tesislerin planlanan toplam kapasitesi 15 bin 984 olarak belirlenirken, 2022 yılında bu kapasite 14 bin 115 olmuştur ve %11,7'lik bir azalış göstermiştir. Sonuç olarak, 2021 ve 2022 yılları arasında İstanbul'da Turizm Yatırım Belgeli Konaklama Tesisleri'nin planlanan sayısında artış olurken, kapasitesinde azalma olmuştur.

TESİS TÜRÜ	2021		2022	
	SAYI	KAPASİTE	SAYI	KAPASİTE
TURİZM YATIRIM BELGELİ KONAKLAMA TESİSİ (*)	71	15.984	75	14.115

Tablo 162: Yatırım Belgeli Konaklama Tesisleri
Kaynak: istanbul.ktb.gov.tr / Turizm İstatistikleri 2022

İstanbul'da Belediye Belgeli Konaklama Tesisleri 2022'de %15.8 Artışla 22'ye Yükseldi.

Tablo 163'teki verilere göre, 2021 yılında İstanbul'da 19 belediye belgeli konaklama tesisi bulunurken, 2022 yılında 22'ye yükselmiştir. Bu sayı bir yıl içinde % 15.8'lik bir artışa işaret etmektedir.

Kapasite açısından ise, 2021 yılında bu tesisler toplamda 13 bin 601 yatak kapasitesine sahip iken 2022 yılında bu kapasite 14 bin 451 yatağa yükselmiştir.

Sonuç olarak, 2021 ile 2022 yılları arasında İstanbul'daki belediye belgeli konaklama tesislerinin sayısında ve kapasitesinde artış yaşanmıştır. Tesis sayısındaki artış, kapasitedeki artışa kıyasla daha fazladır. Bu veriler, İstanbul'daki konaklama sektörünün büyüme ve genişleme eğiliminde olduğunu göstermektedir.

TESİS TÜRÜ	2021		2022	
	SAYI	KAPASİTE	SAYI	KAPASİTE
BELEDİYE BELGELİ KONAKLAMA TESİSİ YATAK SAYISI	19	13.601	22	14.451

Tablo 163: Belediye Belgeli Konaklama Tesisleri
Kaynak: İstanbul İl Brifingi 2022

2022'de İstanbul'a Gelen Yabancı Ziyaretçi Sayısı, Bir Önceki Yıla Göre %77,49 Arttı.

2021 yılında İstanbul'u ziyaret eden yabancı turist sayısı 9 milyon 025 bin 004 iken, 2022 yılında 16 milyon 018 bin 726'ya çıkmıştır. Bu sayı 6 milyon 993bin 722 kişilik bir artışa denk gelmektedir.

Yüzdesel olarak incelendiğinde, 2021 yılına kıyasla 2022'de yabancı ziyaretçi sayısında yaklaşık %77,49'luk bir artış olduğunu göstermektedir.

TURİZM	2021 YILI	2022 YILI
GELEN YABANCI ZİYARETÇİ SAYISI	9.025.004	16.018.726

Tablo 164: İşletme Belgeli Konaklama Tesisleri
Kaynak: istanbul.ktb.gov.tr / Turizm İstatistikleri 2022

SONUÇ

Çalışmamızda, TÜİK ve diğer ilgili kurumlardan elde edilen verilere dayanılarak İstanbul'un sosyo-ekonomik analizi gerçekleştirilmiştir. Bu analizde, 2021-2022 dönemine ait İstanbul ve Türkiye verileri karşılaştırılarak değerlendirilmiştir. Ayrıca, Açık Kapı birimlerinin İstanbul'daki hizmetlerinden elde edilen sonuçlar da bu değerlendirmeye dahil edilmiştir.

Demografi

Genel Nüfus Bilgileri:

- İstanbul'un nüfusu bir önceki yıla göre 67 bin 51 kişi artarak 15 milyon 907 bin 951'e ulaşmıştır. Türkiye nüfusunun % 18,65'inin ikamet ettiği İstanbul'da toplam nüfusun yüzde 50,01'ini erkekler, yüzde 49,92'sini ise kadınlar oluşturmaktadır.

Nüfus Dağılımı ve Yoğunluğu:

- İstanbul ili nüfusunun dağılımı incelendiğinde, Esenyurt ilçesi en kalabalık nüfusa sahiptir.
- Bir bölgede kilometrekareye düşen kişi sayısı olarak tanımlanan nüfus yoğunluğu, İstanbul'da ülke geneline oranla oldukça yüksek olup 2021 yılında 3 bin 49 kişi/km² iken 2022 yılında 3 bin 62 kişi/km²'ye yükselmiştir.
- İstanbul'da, en yüksek nüfus yoğunluğu olan ilçelerin başında Gaziosmanpaşa gelmektedir. Sırasıyla Güngören, Bahçelievler, Bağcılar ve Bayrampaşa diğer yoğun nüfuslu ilçeler arasındadır. En düşük nüfus yoğunluğu ise Şile ve Çatalca'da görülmektedir. Beykoz, Arnavutköy ve Silivri gibi ilçeler de nüfus yoğunluğu en düşük ilçeler arasında yer almaktadır.

Doğurganlık Bilgileri:

- İstanbul'da doğum sayısı 2021 yılında 180 bin 718 olarak kaydedilmişken, 2022 yılında 170 bin 084 olarak gerçekleşmiştir. Bu, %5.88'lik bir azalışa denk gelmektedir. Toplam doğurganlık hızına bakıldığında ise İstanbul'da toplam doğurganlık hızı 2021 yılında 1.39 çocuk iken 2022 yılında 1.29 çocuk olarak gerçekleşmiştir.
- Yaş grubuna göre doğurganlık hızı incelendiğinde, İstanbul'da 2022 yılında 25-29 yaş grubundaki doğurganlık hızı binde 85'e düştüğü görülmüştür. Bu da doğurganlığın daha ileri yaşlarda gerçekleştiğini göstermektedir.

Bağımlılık Oranı:

- Ekonomik olarak aktif olan birey başına düşen çocuk sayısı ile ölçülebilen çocuk bağımlılık oranı, İstanbul'da 2021 yılında yüzde 29,2 iken 2022 yılında yüzde 28,5'e düşmüştür. Bu yüzde 2,39'luk bir azalmaya karşılık gelmektedir. Bu veriler, İstanbul'un Türkiye ortalamasından daha düşük bir çocuk bağımlılık oranına sahip olduğunu göstermektedir.

Evlenme ve Boşanma Bilgileri:

- İstanbul'da evlenen çiftlerin sayısı 2021 yılında 98 bin 756 iken, 2022 yılında 105 bin 694 olarak kaydedilmiştir. Bu, yüzde 7.02'lik bir artışa karşılık gelmektedir. 2021 yılında İstanbul'da boşanan çiftlerin sayısı ise 35 bin 060 iken, 2022 yılında 35 bin'e düşerek %0,17'lik bir azalış yaşanmıştır.

Ölüm Hızı:

- Bin kişi başına düşen ölüm sayısını ifade eden kaba ölüm hızına bakıldığında İstanbul'da toplam kaba ölüm hızı 2021 yılında binde 5,4 iken 2022 yılında binde 4,6 olarak azalmıştır. Diğer bir ifadeyle 2022 yılında bin kişi başına 4,6 ölüm düşmüştür. İstanbul'da toplam bebek ölüm hızı ise 2021 yılında binde 6,8 iken 2022 yılında binde 6,9 olarak artmıştır.

Göç Bilgileri:

- İstanbul'un aldığı göç sayısı verdiği göç sayısından daha azdır. 2020-2021 yılında net göç -22,837 kişi iken, 2021-2022 yılında bu rakam -32,788 kişi olarak gerçekleşmiştir. Yani, her iki yılda da İstanbul genelinde net göç negatif yönlüdür. 2020-2021 yılında net göç hızı -1.44 % iken, 2021-2022 yılında bu rakam -2.06 % olarak gerçekleşmiştir. Yani net göç hızı son iki yılda negatiftir.

Nüfus Projeksiyonu:

- 2025 yılında İstanbul'un nüfus beklentisi 16 milyon 708 bin 850 kişi olması yönündedir.

Sosyal Hizmetler

Hane Halkı:

- 2008'de İstanbul'daki ortalama hane halkı büyüklüğü 3,80 kişi iken, bu sayı 2022'de 3,18 kişiye düşmüştür. 2008-2022 yılları arasında İstanbul'da hane halkı büyüklüğünde bir azalma gözlemlenmiştir. Aynı dönemde, Türkiye genelinde de hanelerdeki ortalama kişi sayısında bir azalma olmuştur.
- İstanbul'daki ilçelerde ortalama hane halkı büyüklüğünde bir azalma görülmüştür. Ancak son iki yıl içerisinde Sultanbeyli ve Sultangazi ilçeleri en kalabalık hane halkına sahipken; Şile, Şişli, Adalar, Beşiktaş ve Kadıköy ilçeleri ise en az hane halkına sahip ilçeler olarak öne çıkmaktadır.
- 2015 yılında İstanbul'da tek kişilik hane halklarının sayısı 564 bin 873 iken, 2022 yılında bu rakam 939 bin 158'e yükselmiştir. Oranlar ise % 13,9'dan % 19,3'e çıkmıştır.

Sosyal Yardım:

- 2021 yılında İstanbul'da, ihtiyaç sahibi vatandaşlara sosyal yardım programları aracılığıyla toplam 2 milyon 393 bin 702 kişiye 1 milyar 699 milyon 166 bin 144 TL yardım yapılmıştır. Fakat 2022'de bu sayı 1 milyon 424 bin 233 kişiye ve 1 milyar 081 milyon 906 bin 983 TL'ye düşmüştür, bu bir önceki yıla kıyasla yüzde 36,32'lik bir azalışı temsil etmektedir.

Sosyal Hizmet Kuruluşları

- Çocuk, kadın, engelli, yaşlı hizmetleri ile şiddet mağdurları, madde bağımlılığı, sosyal yardımlar gibi birçok alanda hizmet vermesi amacıyla açılan sosyal hizmet kuruluşlarından 2022 yılında 22 bin 052 kişi faydalanmıştır. Sosyal hizmet kuruluşlarının sayısı 2021 yılında 674 iken 2022 yılında 506'ya düşmüştür.

Açık Kapı Birimlerine Yapılan Sosyal Hizmet Başvuruları:

- 2022 yılında ilimiz Açık Kapı birimlerine yapılan sosyal hizmet başvurularının ilçe dağılımına bakıldığında; Esenyurt, 9.455 başvuruyla en fazla başvuru alan ilçe olup, Sultangazi 4.594 başvuru ile ikinci sırada, Küçükçekmece ise 4.493 başvuru ile üçüncü sıradadır.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik

İşsizlik Sayısı:

- 2022 yılında İstanbul'da işsizlik, 2021 yılına kıyasla 101 bin kişi azalarak 713 bin kişiye düşmüştür. Bu da İstanbul'daki işsizlik oranının bir önceki yıla göre 2,1 puan azalarak % 10,2'ye gerilediğini göstermektedir. Aynı verilere göre, İstanbul'da işsizlik oranı 2022 yılında erkeklerde % 8,5, kadınlarda ise % 13,4 olarak kaydedilmiştir. Netice olarak İstanbul'daki işsizlik oranı Türkiye genelinin altındadır.

İstihdam Durumu:

- 2021 yılına kıyasla İstanbul genelinde istihdam edilenlerin sayısında 498 bin kişilik bir artış görülmüş ve 6 milyon 280 bin kişiye ulaşmıştır. Bu artış sonucunda İstanbul'daki istihdam oranı bir önceki yıla göre 3,1 puan artarak % 50,4'e yükselmiştir. 2022 yılında İstanbul'da erkekler arasında % 67,9 istihdam oranı kaydedilirken, kadınlar için bu oran % 33,2 olarak belirlenmiştir. İstanbul'da istihdam oranı Türkiye geneline göre daha yüksek bir artış göstermiştir.

İşgücüne Katılım :

- İstanbul'da işgücüne katılan kişi sayısı 2021'e kıyasla 392 bin artışla 2022'de 6 milyon 987 bin kişiye ulaşmıştır. Erkeklerde bu sayı 4 milyon 587 bin, kadınlarda 2 milyon 400 bin olmuştur. 15-24 yaş grubunda işgücüne katılım 69 bin kişi artışla 1 milyon 89 bin kişiye ulaşmıştır. Bu grupta erkeklerin sayısı 675 bin, kadınların sayısı ise 414 bin olarak belirlenmiştir.

- İstanbul ve Türkiye genelinde toplam iş gücü katılım oranlarında 2021 yılına göre 2022 yılında artış kaydedilmiştir. İstanbul'da % 54'ten % 56'ya, Türkiye genelinde ise % 51,4'ten %53'e yükselmiştir.
- 20-24 yaş grubunda İstanbul'da 2021'de % 62,2 olan katılım oranı, 2022'de % 64,2'ye çıkmıştır. Ancak Türkiye genelinde bu oran, 2021'de % 61,3'ten 2022'de % 59'a düşmüştür. Bu, Türkiye genelinde bu yaş grubundaki bireylerin iş gücünden çekilmekte olduğunu, İstanbul'da ise tam tersi bir durumun söz konusu olduğunu göstermektedir.

İşsizlik Ödeneği:

- 2022'de İstanbul'da işsizlik ödeneğine müracaat edenlerin sayısı, bir yıl önceki yıla göre yüzde 16,03'lük bir yükselişle 401 bin 652'ye ulaşmıştır. Bu başvuru sahiplerinin yaklaşık 215 bin 911'i, bu destekten faydalanmaya hak kazanmıştır. İstanbul'da işsizlik ödeneğine hak kazananların sayısında bir önceki yıla oranla yüzde 16,53'lük bir artış olmuştur.

Sektörel İstihdam

- İstanbul'da 2022 yılında sektörlere göre istihdama bakıldığında; tarım sektörü yalnızca % 0,6'lık bir kısmı temsil ederken, sanayi (inşaat dahil) % 31,5 ve hizmet sektörü ise % 68'lik bir dilimi kapsamaktadır. Geçen yıla nazaran, sanayi sektöründeki istihdamın oranı % 1,25 gerilerken, tarımda % 20'lik ve hizmet sektöründe % 0,44'lük bir artış meydana gelmiştir.

Açık Kapı Birimlerine Yapılan Çalışma ve Sosyal Güvenlik Başvuruları:

- Açık Kapı birimlerine yapılan çalışma ve sosyal güvenlik başvuru sayısı bir önceki yıla göre % 72,07 azalarak 830 başvuru olarak kaydedilmiştir. 2022 yılı başvuru yoğunluğuna göre sıralamada, Üsküdar 89 başvuru ile birinci sırada yer alırken, Pendik 60 başvuru ile ikinci sıradadır. Bağcılar 54 başvuru ile üçüncü sırada bulunurken, Bahçelievler 50 başvuru ile dördüncü sıradadır. En düşük başvuru sayısına sahip ilçeler ise Çatalca ve Şile, her ikisi de 2 başvuru ile son sırada yer almaktadır.

Eğitim

Örgün ve Yaygın Eğitim:

- İstanbul'da toplam 3 milyon 993 bin 055 öğrenci bulunmaktadır. Bunların 3 milyon 321 bin 099'u örgün eğitim öğrencileri 671 bin 956'sı yaygın eğitim öğrencileridir. Bu veriler Türkiye'deki toplam öğrenci sayısının %15,68'inin İstanbul'da olduğunu göstermektedir.
- İstanbul'da toplam 11 bin 001 okulun yer aldığı görülmektedir. Bunların 7 bin 691'i örgün eğitim okulları, 3 bin 310'u ise yaygın eğitim okullarıdır. Bu veriler İstanbul'daki toplam okul sayısının Türkiye'deki toplam okul sayısının % 12,22'sine tekabül ettiğini göstermektedir.

Net Okullaşma Oranı:

- İstanbul'da 2021-2022 eğitim öğretim yılına gelindiğinde ilköğretim kademesinde net okullaşma oranının %94,31'e yükseldiği ve ortaöğretim kademesinde ise % 92,01 olarak kaydedildiği gözlenmektedir. İlköğretim kademesindeki kız çocuklarının net okullaşma oranı % 94,26 iken, ortaöğretim kademesinde % 92,1 olarak gerçekleşmiştir.

Bu verilere dayanarak, net okullaşma oranlarının ilköğretim ve ortaöğretim kademesinde artış gösterdiği gözlemlenmektedir. Ayrıca kız çocuklarının okullaşma oranlarının da artması olumlu bir gelişimi ifade etmektedir.

Eğitim Seviyesi Tamamlama:

- İstanbul'da ilkokul tamamlama oranı 2020/21 öğretim yılında % 93,53'ten 2021/22 öğretim yılında % 95,22'ye yükselmiştir. Türkiye genelinde ise aynı dönemlerde ilkokul tamamlama oranı % 93,98'den % 95,59'a arttığı görülmektedir.
- İstanbul'da ortaokul tamamlama oranı 2020/21 öğretim yılında % 96,54 iken 2021/22 öğretim yılında % 95,22'ye düşmüştür. Türkiye genelinde ise aynı dönemlerde ortaokul tamamlama oranı % 96,80'den % 92,52'ye düştüğü görülmektedir.

+6 Yaş Nüfus Okur-Yazar Durumu:

- İlimizde 2011 yılıyla kıyaslama yapıldığında okuma yazma bilmeyenlerin oranının % 2,91'den % 1,60'a gerilemesi % 45'lik önemli bir azalmayı göstermektedir. Türkiye genelinde ise okuma yazma bilmeyenlerin oranı 2011 yılında % 4,87 iken, 2022 yılında % 2,41'e gerileyerek % 51 oranında azalmıştır.

Sonuç olarak, İstanbul'da okuma yazma bilme oranının artış göstermesi ve okuma yazma bilmeyen kişi sayısının azalmasının, eğitim ve farkındalık çalışmalarına önem verilmesinden kaynaklandığı görülmektedir.

- 6 yaş ve üzeri nüfusta okuma yazma bilenlerin oranı % 98,40'a ulaşmış olup okuma yazma bilmeyenlerin oranı ise % 1,60'a gerilemiştir.
- İlçelerdeki eğitim durumuna bakıldığında; Kadıköy, Ümraniye, Pendik, Maltepe, Küçükçekmece ilçelerinde Yüksekokul ve Fakülteden mezun olanların sayısının diğer ilçelere göre yüksek olduğu gözlenmiştir.

Yükseköğretim İstatistikleri;

- İstanbul'da bulunan toplam yükseköğretim kurumu sayısının 60 olduğu ve bu sayının Türkiye genelindeki yükseköğretim kurumlarının %29'unu oluşturduğu görülmektedir. Devlet üniversitelerinin İstanbul'daki payı ise ülke genelinin % 10'una tekabül etmektedir.

Açık Kapı Birimlerine Yapılan Eğitim Başvuruları:

- 2022 yılında ilimizdeki Açık Kapı birimlerine gelen eğitim başvurularında, Esenyurt 148 başvuru ile en fazla başvuru alan ilçe olmuştur. Bahçelievler 136 başvuru ile ikinci ve Ümraniye 111 başvuru ile üçüncü sırayı almıştır. Diğer yandan, en az başvuru alan ilçeler arasında

Bakırköy sadece 1 başvuru ile öne çıkarken, Tuzla ve Şile her ikisi de 5 başvuru ile Bakırköy'ü takip etmektedir.

•

Sağlık

Hekim Sayıları;

- 2021 ile 2022 arasında İstanbul'daki hastanelerde hekim sayısında 11 bin 154'lük bir artış kaydedilmiştir. Bu artışın en büyük kısmını 5 bin 559 kişiyle uzman hekimler oluşturmaktadır. Bu da uzmanlaşma eğiliminin yükseldiğini göstermektedir.
- Diş hekimlerinde 2 bin 205 kişilik, pratisyenlerde 1 bin 619 ve asistanlarda 1 bin 771 kişilik artışlar görülmüştür. Bu veriler, 2021-2022 döneminde İstanbul hastanelerinde hekim sayısının genel olarak arttığını göstermektedir.

Hastane Sayıları;

- 2021 yılında İstanbul'da toplam 239 hastane bulunmaktayken, 2022 yılında bu sayı 238'e düşmüştür. Bu sayı, toplam hastane sayısında %0,4'lük bir azalmaya işaret etmektedir.
- 2021'de İstanbul'da 162 özel hastane bulunurken, bu sayı 2022'de 161'e düşmüştür. Bu durum %0,6 oranında bir azalmaya denk gelmektedir. Kamu hastaneleri açısından baktığımızda, 2021 ve 2022 yıllarında İstanbul'da bu hastanelerin sayısı 61 olarak sabit kalmıştır.
- Aynı şekilde, üniversite hastanelerinin sayısı da 2021 ve 2022 yıllarında 16 olarak değişmemiştir. Bu verilere göre, sadece özel hastanelerde azalma gözlemlenmiş, diğer hastane türlerinde herhangi bir değişiklik olmamıştır.

Yatak Sayıları:

- İstanbul'daki hastanelerin yoğun bakım yatak sayıları 2021 ve 2022 yılları arasında farklılık göstermiştir. 2021 yılında erişkin yoğun bakım yatak sayısı 6 bin 193 iken, 2022'de bu sayı 6 bin 173'e düşmüştür.
- Aynı dönemde yeni doğan yoğun bakım yatak sayısında artış yaşanmıştır. 2021'de 2 bin 792 olan bu sayı, 2022'de artarak 2 bin 879'a ulaşmıştır. Ayrıca, çocuk yoğun bakım yatak sayısı da 2021'de 479'dan 2022'de 518'e yükselmiştir.
- İstanbul'da erişkin yoğun bakım yatak sayısında azalma yaşanırken, hem yeni doğan hem de çocuk yoğun bakım yatak sayılarında artış gözlemlenmiştir.

Sağlık Hizmetleri Primi Hazine Tarafından Karşılanan Nüfus:

- İstanbul'da Sağlık Hizmetleri Primi Hazine Tarafından Karşılanan Nüfus, bir önceki yıla kıyasla %6,92 oranında azalarak 455 bin 053 kişiye gerilemiştir. 2022 yılında Primi Hazine Tarafından Karşılanan Nüfus ilçe bazında incelendiğinde; Esenyurt 38 bin 935 kişiyle en fazla nüfusa sahip ilçe olarak öne çıkarken, en düşük Primi Hazine Tarafından Karşılanan Nüfus'a sahip ilçeler 430 kişi ile Adalar ve 744 kişi ile Beşiktaş olarak belirlenmiştir.

- İstanbul'da Sağlık Hizmetleri Primi Hazine Tarafından Karşılana Nüfus, bir önceki yıla kıyasla %6,92 oranında azalarak 455 bin 053 kişiye gerilemiştir.
- 2022 yılında Yeşil Kartlı nüfus ilçe bazında incelendiğinde; Esenyurt 38 bin 935 kişiyle en fazla Yeşil Kartlı nüfusa sahip ilçe olarak öne çıkarken, en düşük Yeşil Kartlı nüfusa sahip ilçeler 744 kişi ile Beşiktaş ve 430 kişi ile Adalar olarak belirlenmiştir.

Açık Kapı Birimlerine Yapılan Eğitim Başvuruları:

- 2022 yılında ilimizdeki Açık Kapı birimlerine gerçekleştirilen sağlık başvuruları incelendiğinde, yoğun nüfuslu ilçeler içerisinde Küçükçekmece 214 başvuru ile listenin başında gelmektedir. Ümraniye, 185 başvuruyla bu listeyi ikinci sıradan takip ederken, Zeytinburnu 123 başvuru ile üçüncü sıraya yerleşmiştir.
- Öte yandan, Çatalca sadece 1 başvuru ile en az müracaatın yapıldığı ilçe olmuştur. Arnavutköy, Beyoğlu ve Büyükçekmece ise 2'şer başvuru ile en düşük müracaat sayısına sahip ilçeler arasında ikinci sırada yer almaktadırlar.

Ekonomi ve Sanayi

İmalat Sanayisinde Çalışanlar:

- İstanbul'da sanayi kuruluşlarının 2021 ve 2022 yılları arasındaki durumunu incelediğimizde 2021'de 21 bin 663 İSO Üyesi Sanayi Kuruluşu bulunurken, 2022'de bu sayı 22 bin 941'e yükselmiştir.
- 2021'de İstanbul'da toplam 21 bin 680 sanayi kuruluşu faaliyet gösterirken, 2022'de bu sayı 22 bin 959'a yükselmiştir. Bu da %5,9'luk bir artışı ifade etmektedir. Toplam çalışan sayısı açısından 2021'de 1 milyon 424 bin 799 kişi çalışırken, 2022'de bu sayı 1 milyon 521 bin 810'a ulaşmış, yani %6,8'lik bir artış yaşanmıştır.

Gayri Safi Yurt İçi Hâsıla;

- 2004 yılında İstanbul'un GSYİH değeri yaklaşık 174,7 milyar TL iken, 2021 yılında bu değer 2,2 trilyon TL'ye çıkmıştır. İstanbul'da da yaklaşık 12,7 katlık bir artış yaşanmıştır.
- İstanbul'un Türkiye GSYİH'deki Payı 2004 ile 2021 yılları arasında Türkiye genelinde ve İstanbul'da GSYİH'de artışlar yaşanmıştır. İstanbul, 2004 yılındaki GSYİH'deki payını 2021 yılında koruyarak hafifçe artırmıştır ve Türkiye ekonomisindeki önemini sürdürmüştür.

Kişi Başına Düşen Gayri Safi Yurt İçi Hâsıla;

- İstanbul için 2004 yılında kişi başına düşen GSYİH değeri 10 bin 332 USD iken, 2021 yılında bu değer 15 bin 666 USD'ye çıkmıştır. Bu da yaklaşık %52'lik bir artışı göstermektedir. Genel olarak, hem Türkiye genelinde hem de İstanbul'da kişi başına GSYİH değerlerinde önemli artışlar gözlemlenmiştir.
- İstanbul ilinin kişi başına Gayri Safi Yurt İçi Hasılası Türkiye ortalamasının üzerindedir.

Dış Ticaret Verileri;

- İstanbul'un Türkiye geneli ihracattaki payı %48 ile %53 arasında değişiklik göstermiştir. İstanbul'un ihracat değeri ise 2013 yılında 81 bin 576 milyon USD'den 2022'de 124 bin 627 milyon USD'ye yükselmiştir.
İstanbul'un ithalattaki payı, son on yılda genellikle %49 ile %58 arasında değişiklik göstermiştir. İstanbul'un ithalat değeri 2013'te 146 bin 056 milyon USD iken, 2022'de 178 bin 739 milyon USD'ye çıkmıştır.
- Genel olarak, İstanbul Türkiye'nin hem ihracatında hem de ithalatında önemli bir rol oynamaktadır.

Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması;

- İstanbul'da birinci kademe gelişmiş ilçeler sıralamasında Şişli 1. Sırada Yer Aldı.
İstanbul'da birinci kademe gelişmiş ilçelerin coğrafi bölgeler bazında dağılımı incelendiğinde; 39 ilçenin 29'unun birinci kademe gelişmiş ilçeler içerisinde yer aldığı görülmüştür. Bu ilçelerin %74'ünün birinci gelişmişlik kademesinde olduğu görülmektedir.

Açık Kapı Birimlerine Yapılan Ekonomi ve Sanayi Başvuruları;

- 2022 yılında İstanbul'daki Ekonomi ve Sanayi başvuruları incelendiğinde en fazla başvurunun Fatih ilçesinden geldiği görülmektedir. Bu ilçe, 8 başvuru ile listeye öncülük etmektedir. Beylikdüzü 6, Avcılar 5, Esenyurt 4 başvuru ile Silivri ilçesini takip etmektedir.
- Diğer yandan Çatalca, Beyoğlu ve Arnavutköy ilçeleri sadece 1'er başvuru ile en az başvurunun yapıldığı ilçeler olarak kaydedilmiştir.

Yerel Yönetimler

Yapı- Bina İstatistikleri;

- Türkiye genelinde 2021 yılında 136 bin 474 yapının inşaat ruhsatı alınmış iken 2022 yılında bu sayı 127 bin 745'e gerilemiştir. Bu da %6.38'lik bir azalmaya denk gelmektedir. Öte yandan İstanbul'da 2021 yılında 15 bin 055 yapının inşaat ruhsatı alınırken 2022 yılında bu sayı 15 bin 098'e çıkmıştır. Bu da %0.29'luk bir artışı temsil etmektedir.
- Bu verilere göre 2022 yılında Türkiye genelinde inşaat ruhsatı alan bina sayısında azalma yaşanırken, İstanbul'da artış kaydedilmiştir.
- İstanbul'da 2021'de 110 bin 285 daire için inşaat ruhsatı verilirken, 2022'de bu sayı 117 bin 977'ye çıkmıştır. Bu, İstanbul'da %7'lik bir artışa tekabül etmektedir.
- İstanbul'da 2021 yılında toplam 23 milyon 111 bin 931 m2 alanda inşaat ruhsatı alınmışken, 2022 yılında bu rakam 24 milyon 845 bin 168 m2'ye yükselmiştir.

Ulaşım:

- **Kara Yolu:** 2021 yılında günde ortalama 2 milyon 460 bin 207 kişi taşınmıştır. Bu sayı 2022'de günde ortalama 8.74 milyon kişiye yükselmiştir. Bu dönem zarfında kara yolu ulaşımının toplam içindeki payı %58,6'dan %66,95'e artmıştır.
- **Raylı Ulaşım:** 2021'de günde ortalama 1 milyon 610 bin 154 kişi raylı sistemle taşınırken, 2022'de bu sayı günde ortalama 3 milyon 793 bin 562 kişiye yükselmiştir. Ancak raylı ulaşımın genel ulaşım içerisindeki payı %38,4'ten %29,05'e düşmüştür.
- **Deniz Yolu:** 2021 yılında günde ortalama 126 bin 728 kişi deniz yoluyla taşınmıştır. Bu sayı 2022'de günde ortalama 521 bin 710 kişiye çıkmıştır. Aynı sürede deniz yolu ulaşımının genel ulaşımdaki payı %3'ten %4'e yükselmiştir.
- Sonuç olarak, 2021'den 2022'ye İstanbul'da kara yolu ve deniz yolu ulaşımında taşınan kişi sayısı ve bu ulaşım türlerinin genel içindeki payı artmıştır. Ancak raylı ulaşımın genel içindeki payı azalmış, kişi sayısında ise bir artış yaşanmıştır. Dolayısıyla raylı ulaşımına olan yolcu talebi artmıştır.

Su İstatistikleri:

- 2021 yılında İstanbul'da toplam 19 bin 804 km su şebekesi bulunurken, bu değer 2022 yılında 19 bin 891 km'ye yükselerek 87 km'lik bir artışı temsil etmiştir. Yıllık bazda %0,44'lük bir artış anlamına gelmektedir.
Aynı şekilde, 2021'de toplam 3.052 km uzunluğunda su isale hattı mevcutken, 2022'de bu değer 3.130 km'ye çıkarak 78 km'lik bir artışı ifade etti. Su isale hattındaki yıllık artış oranı ise %2,56 olarak kaydedilmiştir.

Su Kapasitesi:

- 2021'de İstanbul'un su kaynakları kapasitesi 1.653 milyon m³/yıl olarak belirlenirken, 2022'de bu değer 1.625 milyon m³/yıl'a gerileyerek 28 milyon m³/yıl azalma olmuştur. Bu durum, yıllık %1,69'lük bir azalışa tekabül etmektedir.
- Öte yandan, 2021'de şehre günlük ortalama 2 milyon 941 bin 959 m³ su sağlanırken, 2022'de bu miktar 3 milyon 023 bin 759 m³/gün'e çıkarak 81 bin 800 m³/günlük bir artış yaşanmıştır. Yıllık bazda %2,78'lik bir artışa işaret etmektedir.
- Sonuç olarak, İstanbul'da su kaynaklarındaki kapasite hafif bir düşüş göstermesine karşın, günlük dağıtılan su miktarında bir artış meydana gelmiştir.

Kanal Şebeke Uzunluğu:

- İstanbul'da 2021 yılında kanal şebeke uzunluğu 16 bin 746 km olarak kaydedilmiş. 2022 yılında bu uzunluk 16 bin 960 km'ye yükselmiştir. Bu veriler bir yıl içerisinde kanal şebeke uzunluğunda 214 km'lik bir artış olduğunu göstermektedir.
- Yüzesel olarak bakıldığında, 2021 ve 2022 yılları arasında İstanbul'da kanal şebeke uzunluğunda yaklaşık %1,28'lik bir artış yaşanmıştır.

Atık Su Arıtma Tesisi:

- İstanbul'da 2021 yılında 89 adet atık su arıtma tesisi bulunurken, toplamda 1.498.276.404 metreküp (m³) su arıtılmıştır. 2022 yılına gelindiğinde ise atık su arıtma tesisi sayısı 90'a yükselmiş, ancak arıtılan su miktarı 1 milyar 484 milyon 484 bin 938 m³'e düşmüştür.
- Bu verilere göre İstanbul'da 2021'den 2022'ye atık su arıtma tesisi sayısında yaklaşık %1,12'lik bir artış yaşanmıştır. Ancak, arıtılan su miktarında 2021'den 2022'ye yaklaşık %0,92'lik bir azalma gözlemlenmiştir.

Açık Kapı Birimlerine Yapılan Yerel Yönetimler Başvuruları:

- 2022'de İstanbul'da yerel yönetim başvurularına bakıldığında Küçükçekmece 642 başvuruyla en fazla müracaat alan ilçe olmuştur. Küçükçekmece'yi 139 başvuruyla Şişli ve 135 başvuruyla Sarıyer takip etmiştir. Diğer yanda, en az başvurunun yapıldığı ilçe 1 başvuruyla Esenler olmuştur. Esenler'i ise 3 başvuruyla Şile izlemektedir.

Çevre Şehircilik

Konut ve Yerleşim Durumu:

- İstanbul'un 2022 yılına ait konut istatistiklerine göre; İstanbul'da toplam 432 şantiyede TOKİ projeleri gerçekleştirilmektedir. Bu şantiyelerde şu ana kadar 156 bin 982 konut tamamlanmış durumdadır. Diğer yandan, hâlâ devam eden inşaatlar kapsamında 33.202 konutun daha tamamlanması beklenmektedir. Bu verilere göre İstanbul'da TOKİ tarafından planlanan veya inşa edilen toplam konut sayısı 190 bin 814'tür.

Açık Kapı Birimlerine Yapılan Çevre ve Şehircilik Başvuruları:

- 2022 yılında İstanbul'daki Çevre ve Şehircilik başvuruları incelendiğinde 78 başvuru ile başvuru sayısının en fazla Sarıyer ilçesinden geldiği görülmektedir. Üsküdar 23 başvuru ile ikinci sırada yer alırken, Fatih 20 başvuru ile üçüncü sırada yer almaktadır.
- Diğer yandan Sultangazi ve Eyüp 1'er başvuru ile en az başvurunu yapıldığı ilçeler olarak kaydedilmiştir. İstanbul genelinde ise Açık Kapı birimlerine yapılan Çevre ve Şehircilik başvuruları, bir önceki yıla nazaran %34 oranında azalarak toplamda 358 başvuruya gerilemiştir.

Enerji

Doğalgaz Aboneliği

- 2021 yılında İstanbul'da doğalgaz abone sayısı 6 milyon 884 bin 674 iken, 2022'de bu sayı 7 milyon 015 bin 892'ye yükselerek bir önceki yıla göre 131 bin 218 daha fazla abonenin doğalgaz kullanmaya başladığını göstermektedir.
- İstanbul'da 2021 yılında toplam doğalgaz tüketimi 6 milyar 988 milyon 167 bin 271 m³ olarak kaydedilmişken, 2022'de bu değer 6 milyar 802 milyon 961 bin 170 m³'e gerileyerek 2022 yılında toplamda 185 milyon 206 bin 101 m³ daha az doğalgaz tüketilmiştir.
- İstanbul'da kişi başına düşen yıllık doğalgaz tüketimi 2021 yılında ortalama 441 m³ iken, bu değer 2022'de 430 m³'e düşerek bir önceki yıla göre kişi başına ortalama 11 m³ daha az doğalgaz kullanılmıştır.

Elektrik Aboneliği

- İstanbul'da 2021 ve 2022 yıllarında abone sayıları incelendiğinde her iki yıl arasında artış olduğunu gözlemleyebiliriz. 2021 yılında Avrupa Yakası'nda 5 milyon 309 bin 611, Anadolu Yakası'nda ise 3 milyon 029 bin 655 abone bulunurken, bu sayı 2022 yılında sırasıyla 5 milyon 389 bin 989 ve 3 milyon 086 bin 603'a yükselmiştir.

Elektrik Tüketimi:

- 2022 yılında İstanbul'da, hem toplam elektrik tüketiminde hem de kişi başına elektrik tüketiminde 2021 yılına göre artış yaşanmıştır. Bu durum, ilimizdeki enerji talebinin ve tüketiminin sürekli olarak arttığını ortaya koymaktadır.

Açık Kapı Birimlerine Yapılan Enerji Başvuruları:

- 2022 yılında İstanbul'daki enerji başvuruları incelendiğinde en fazla başvurunun Ümraniye ilçesinden geldiği görülmektedir. Ümraniye 12 başvuru ile listeye öncülük etmektedir. Pendik, Sarıyer ve Şişli ilçeleri ise 7'şer başvuru ile ikinci sırayı paylaşmaktadır.
- Diğer yandan Ataşehir, Başakşehir, Beyoğlu, Çatalca, Çekmeköy, Küçükçekmece, Maltepe, Sancaktepe, Şile ve Silivri 1'er başvuru ile en az başvurunun yapıldığı ilçeler olarak kaydedilmiştir.

Din Hizmetleri

Cami Sayısı ve Oranı:

- İstanbul İl Müftülüğünden alınan verilere göre, İstanbul'da toplamda 3,559 cami bulunmaktadır. İstanbul'daki en fazla camiye sahip olan ilçe konumundaki Fatih'i sırasıyla Üsküdar, Ümraniye ve Pendik takip etmektedir.

- TÜİK verilerine göre İstanbul, ülke nüfusunun % 18,65' ini barındırıyor. 15 milyon 907 bin 951 kişinin yaşadığı metropolde her 4 bin 470 kişiye bir cami düşmektedir.

Kur'an Kursları:

- İstanbul İl Müftülüğü tarafından sağlanan verilere göre, İstanbul genelinde toplam 1.641 Kur'an Kursu bulunmaktadır. Bu kurslarda ise 4 bin 492 Kur'an kursu öğreticisi görev yapmaktadır. Kur'an kursu sayısına göre değerlendirildiğinde, ilçeler arasında Ümraniye ilçesi 87 Kur'an kursu ile ilk sırayı alırken, Beykoz ilçesi 80 Kur'an kursu ile ikinci sırada olup Adalar ilçesi 3 Kur'an Kursu ile son sırada yer almaktadır.
- Öte yandan, Kur'an kursu öğretici sayısına göre değerlendirildiğinde de Ümraniye 279 öğretici ile yine ilk sırada olup Pendik ilçesi 223 öğretici ile 2. Sırada yer almakta, Adalar ilçesi ise 5 öğretici ile son sırada yer almaktadır.

Açık Kapı Birimlerine Yapılan Din Başvuruları:

- 2022'de İstanbul'da Din Hizmetleri başvurularına bakıldığında Silivri 5 başvuruyla öne çıkmaktadır. Bahçelievler, Büyükçekmece, Fatih ve Ümraniye ilçeleri her biri 4 başvuru olarak Silivri'yi takip etmiştir. Öte yandan Tuzla, Sancaktepe ve Maltepe sadece birer başvuruyla en az müracaatın olduğu ilçelerdir.

Gıda, Tarım ve Hayvancılık ile Orman ve Su İşleri

Yüzölçümü Türleri:

- İstanbul'un toplam yüzölçümü 546 bin 178 ha büyüklüğündedir. 2021 ve 2022 yılında tarım alanı, il yüzölçümünün %16,25'ini oluşturmaktadır.
- **Çayır-mera alanı;** 2021'de il yüzölçümünün %1,14'ünü kapsarken, 2022'de bu oran %1,21'e çıkmıştır. Bu oran 389 ha'lık artışa denk gelmektedir.
- **Orman ve fundalık alanı;** büyüklüğü her iki yılda da sabit kalmış olup 238 bin 030 hektarla il yüzölçümünün %43,58'ini temsil etmektedir.
- **Sanayi ve yerleşim alanı;** 2021'de 201 bin 439 hektarla il yüzölçümünün %36,88'ini kaplarken 2022'de bu alan 201 bin 050 hektara gerileyerek %36,81'e düşmüştür. Göl ve baraj alanının büyüklüğü iki yılda da değişmeden 11 bin 738 hektarla il yüzölçümünün %2,15'ini oluşturmuştur.
- Sonuç olarak, İstanbul'da ormanlık ve fundalık alanlar ile sanayi ve yerleşim alanları, il yüzölçümünün büyük bir kısmını oluşturmaktadır. Tarım alanları da %16,25 paya sahiptir. Çayır-mera ve göl/baraj alanları ise %3,36 paya sahiptir.

Tarım Alanı:

- İstanbul'da 2022 yılında tarım arazisi türleri arasında en belirgin azalma, marjinal tarım arazisinde %6,2'lik bir düşüşle yaşanırken, en büyük artışı %20,5 ile özel ürün arazisi

kaydetmiştir. Ayrıca, mutlak tarım arazisi 70,107 hektarla birinci sırayı alırken, marjinal tarım arazisi 12,765 hektarla ikinci sırada yer bulmuştur.

Tarla Bitkileri Üretim Alanı ve Miktarı:

- İstanbul'da tarla bitkileri üretim alanı 2021'de 68 bin 352 hektar iken, 2022'de 70 bin 661 hektara yükselmiştir. Aynı zamanda üretim miktarı da 2021'de 359 bin 18 tondan 2022'de 375 bin 385 tona çıkmıştır.

Meyvecilik Üretimi:

2021-2022 yılları arasında İstanbul'da meyvecilik alanı 2 bin 760 hektardan 2 bin 746 hektara düşmüştür. Aynı dönemde meyve veren ağaç sayısı 1 milyon 668 bin 560'tan 1 milyon 652 bin 305'e gerilemiştir. Meyve vermeyen ağaç sayısı 58 bin 824'ten 63 bin 819'a yükselmiştir. Bu değişimler, toplam meyve üretiminin 8 bin 817 tondan 6 bin 931 tona gerilemesine yol açmıştır.

- Sonuç olarak, İstanbul'da meyvecilik alanı ve meyve veren ağaç sayısında azalma gözlemlenirken, meyve vermeyen ağaç sayısında artış olmuştur.

Sebzecilik Üretimi;

- 2021 yılında İstanbul'da 2 bin 859 hektarlık sebzecilik alanı bulunurken, 2022'de bu alan 2 bin 655 hektara gerilemiştir. Aynı dönemde sebze üretimi % 16'lık azalış ile 75 bin 907 tondan 63 bin 604 tona düşmüştür.

Kümes Hayvan Varlığı:

- 2021'de İstanbul'da 1 milyon 461 bin 950 kümes hayvanı bulunurken, bu sayı 2022'de 37 bin 534 yükselerek 1 milyon 499 bin 484'e ulaşmıştır.

Küçükbaş Hayvan Varlığı;

- 2021'den 2022'ye, Merinos sayısı 6 bin 812'den 5 bin 805'e düşerek %14.8 oranında azalmıştır. Ancak yerli küçükbaş hayvan sayısı 142 bin 858'den 149 bin 732'ye yükselerek %4.8 oranında artmıştır. Kıl ve Tiftik keçisi sayısında 22 bin 735'ten 22 bin 799'a çıkarak %0.28'lik hafif bir yükseliş gözlemlenmiştir. Bu verilere göre, 2022'de toplam küçükbaş hayvan varlığı %3.4'lük bir artışla 178 bin 336 başa ulaşmıştır.

Büyükbaş Hayvan Varlığı:

- 2021'de saf kültür ırkı miktarı 40 bin 245 baş iken, 2022'de %15.7'lik bir azalma ile 33 bin 921 başa gerilemiştir. Aynı dönemde, kültür melezi 52 bin 532 baştan %14'lük bir düşüşle 45 bin 163 başa inerken, yerli ırk %17.1'lik bir azalmayla 3 bin 880 baştan 3 bin 217 başa gerilemiştir. Manda miktarı da 2021'de 15 bin 525 baş iken, 2022'de %16.7 oranında azalarak 12 bin 944 başa inmiştir. Genel olarak, toplam büyükbaş hayvan sayısı 2021'de 112 bin 182 baş iken, 2022'de %15.1'lik bir azalışla 95 bin 245 başa düşmüştür.

Orman Arazisi Alanı:

- İstanbul'daki arazi türleri incelendiğinde, 26 tabiat parkı, 1 tabiat koruma alanı, 2 yaban hayatı koruma sahası ve 3 yaban hayvanı üretme istasyonu olduğu görülmektedir.
- 2021'de İstanbul'da 240 bin 688 hektar orman alanı varken, 2022'de bu alan 238 bin 030 hektara düşerek 2 bin 658 hektar azalmıştır.

Açık Kapı Birimlerine Yapılan Gıda, Tarım ve Hayvancılık Başvuruları:

- 2022 yılında İstanbul'daki Gıda, Tarım ve Hayvancılık başvuruları incelendiğinde en fazla başvurunun Esenyurt, Tuzla ve Üsküdar ilçelerinden geldiği görülmektedir. Bu ilçeler, 5 başvuru ile listeye öncülük etmektedir. Kartal, Sarıyer ve Ümraniye ilçeleri ise 4 başvuru ile listenin ikinci sırasında yer almaktadır.
- Diğer yandan Zeytinburnu, Sultanbeyli ve Sancaktepe ilçeleri sadece 1'er başvuru ile en az başvurunun yapıldığı ilçeler olarak kaydedilmiştir

Gençlik ve Spor

Genç Nüfus Oranı:

- İstanbul'daki 15-24 yaş grubundaki genç nüfusun sayısı aynı dönemde artış göstererek 2021'de 2 milyon 339 bin 946'dan 2022'de 2 milyon 350 bin 951'e yükselmiştir. Ancak, 15-24 yaş grubundaki genç nüfusun toplam nüfus içindeki oranı her iki yıl için de % 14.8 olarak sabit kalmıştır.

Gençlik Merkezi ve Lisanslı Sporcu Sayısı:

- İstanbul'da gençlik merkezi sayısı bir önceki yıla göre 10'dan 12'ye yükseldi.
- 2021 yılında İstanbul'da kaydedilen 791 bin 895 lisanslı sporcu sayısı, 2022'de 896 bin 848'e yükselmiştir. Bu oran, İstanbul'da lisanslı sporcu sayısında yaklaşık % 13'lük bir artışa işaret etmektedir. İstanbul'un Türkiye genelindeki lisanslı sporcu sayısına oranı % 4.1 olarak hesaplanmıştır.

Faal Sporcu Sayısı:

- Faal sporcu sayısına bakıldığında, 2021 yılında İstanbul'da 91 bin 270 faal sporcu bulunurken, 2022'de bu oran sayı 130 bin 992'ye yükselmiştir. Bu, İstanbul'da faal sporcu sayısında % 43'lük bir artışı temsil etmektedir. İstanbul'un Türkiye genelindeki faal sporcu sayısına oranı ise %2 olarak belirlenmiştir.

Spor Kulübü Sayısı:

- İstanbul'da **Spor Kulübü** sayılarında 2021'den 2022 yılına kadar % 22'lik bir artış görülmüş olmakla birlikte **İhtisas Kulüp** sayısı 56'dan 55'e gerilemiştir. **Müessese kulüp** sayılarında ise 2021'den 2022 yılına dek düşüş yaşanmış, 39 iken 18 olmuştur. Bu da % 54'lük bir azalışa denk

gelmektedir. Netice olarak, 2021'de toplam 2 bin 316 olan tüm spor kulübü sayısı, 2022'de 3 bin 215'e yükselmiştir.

Stadyum Kapasiteleri:

- İstanbul'da 260 bin 738 seyirci kapasiteye sahip 8 stadyum bulunmaktadır. 76 bin 92 seyirci kapasitesi ile Atatürk Olimpiyat Stadi İstanbul'un en büyük stadyum olduğu görülmektedir.

Açık Kapı Birimlerine Yapılan Gençlik ve Spor Başvuruları:

- 2022 yılında İstanbul'daki Gençlik ve Spor başvuruları incelendiğinde en fazla başvurunun Bakırköy ve Fatih ilçelerinden geldiği görülmektedir. Bu iki ilçe, 11'er başvuru ile listeye öncülük etmektedir. Başakşehir ilçesi ise 8 başvuru ile listenin ikinci sırasında yer almaktadır.
- Diğer yandan Tuzla, Silivri ve Kâğıthane ilçeleri sadece 1'er başvuru ile en az başvurunun yapıldığı ilçeler olarak kaydedilmiştir.

Kültür ve Turizm

Tarihi Değerlere Sahip Yapılar:

- Tarihi değere sahip yapılara bakıldığında en fazla sayıda tarihi yapının çeşme, en az sayıda tarihi yapının sinagog olduğu görülmektedir.

Müzelerin Ziyaretçi Sayıları:

- 2021'de İstanbul'daki müzeler 1 milyon 270 bin 647 ziyaretçi ağırlarken, 2022'de 2 milyon 724 bin 842'ye yükselmiştir. Bu rakam %114'lük bir artışa denk gelmektedir.
- Ziyaretçi sayısındaki en büyük artışı "Hafıza 15 Temmuz" müzesinde görmekteyiz. 2021'de 3 bin 952 olan ziyaretçi sayısı, 2022'de 231 bin 175'e yükselmiştir. Öte yandan, "Hisarlar Müzesi (Rumeli Hisarı)" 2021'de 41 bin 920 ziyaretçi almışken, 2022'de 39 bin 075'e düşmüştür.
- "Galata Kulesi Müzesi" ve "İstanbul Arkeoloji Müzeleri" ziyaretçi sayılarındaki artışla da dikkat çekmektedir. Sırasıyla %65 ve %170'lik artışlar yaşanmıştır.

Kütüphane İstatistikleri:

- İstanbul'da 2021'de 62 olan kütüphane sayısı, 2022'de 69'a yükselmiştir.
- Kitap sayısına baktığımızda İstanbul'da 2021'de 2 milyon 233 bin 605 kitapken, 2022'de bu sayı 2 milyon 435 bin 359'a ulaşmıştır.
- Kütüphaneden yararlanan kişi sayısında İstanbul'da 2021'de 1 milyon 231 bin 109 kişi bu hizmetten yararlanırken, 2022'de sayı 2 milyon 084 bin 519'a çıkmıştır.
- Kütüphaneye kayıtlı üye sayısı da artış göstermiştir. İstanbul'da 2021'de 278 bin 895 kayıtlı üye bulunmaktayken 2022'de bu sayı 320 bin 944'e çıkmıştır.

Taşınmaz Kültür Varlıkları:

- 2021 yılında İstanbul'da toplam taşınmaz kültür varlığı sayısı 32 bin 854 iken, 2022 yılında bu sayı 33 bin 479'a yükselmiştir. Bu artış, İstanbul'un kültürel mirasına ve tarihi değerlerine verilen önemi yansıtmaktadır.

İstanbul'a Gelen Yabancı Ziyaretçi Sayıları:

- 2014'te Türkiye'ye 36 milyon 837 bin 900 yabancı ziyaretçi gelirken, bu ziyaretçilerin %32'si İstanbul'u tercih etmiştir. 2022'de bu sayı 42 milyon 164 bin 954'e yükselirken, İstanbul'un payı %38'e çıkmıştır.
- 2014-2022 arasında İstanbul'a gelen ziyaretçi sayısındaki artış %35,5 olmuştur.

İstanbul'a Gelen Yabancı Ziyaretçilerin Sınır Kapılarına Göre Dağılımı

Deniz Yolu

- 2022 yılında İstanbul'a deniz yoluyla gelen yabancı turistlerin dağılımına limanlara göre bakıldığında; Karaköy limanı 171 bin 247 ziyaretçi ile en yoğun liman olurken, Marmara limanı sadece 251 ziyaretçi ile en az ziyaretçi ağırlayan liman olmuştur.
- Diğer limanlardaki ziyaretçi sayıları ise Sarayburnu 15 bin 783, Tuzla 21 bin 741, Pendik 618, Ambarlı 2 bin 241 ve Zeytinburnu 12 bin 483 ziyaretçi ağırlayan liman olmuştur.
- Bu verilere göre, Karaköy Limanı en fazla turist çeken liman iken, Marmara Limanı en az turist ağırlayan liman olmuştur.

Hava Yolu

- 2022 yılında İstanbul'a hava yoluyla gelen yabancı turist sayısını havalimanları bazında değerlendirdiğimizde, İstanbul Havalimanı, 11 milyon 296 bin 941 yabancı ziyaretçi ile en çok turisti ağırlayan havalimanı olmuştur.
- Sabiha Gökçen Havalimanı 4 milyon 470 bin 890 ziyaretçi ile ikinci sırada bulunurken, Atatürk Havalimanı sadece 17 bin 349 turist ile listenin sonunda yer almıştır.

Milliyetlerine Göre İstanbul'a Gelen Yabancı Ziyaretçiler:

- 2021'de İstanbul, Almanya'dan 832.915 ziyaretçi ağırlarken, 2022'de Rusya Federasyonu bu rakamı 1.495.024 ile geride bıraktı. Aynı yıl, Almanya'dan gelen ziyaretçi sayısı 1.237.314 ile ikinci sıraya düşmüştür.
- İstanbul'un ABD ve İngiltere'den gelen ziyaretçi sayılarında da önemli artışlar gözlemlenmiştir. ABD'den gelen ziyaretçi 2021'de 324 bin 032 iken, 2022'de 717 bin 107'ye; İngiltere'den gelen ziyaretçi ise 229 bin 876'dan 613 bin 199'a yükselmiştir.
- İstanbul'u ziyaret eden toplam yabancı ziyaretçi sayısı 2021'de 9 milyon 025 bin 004 iken, 2022'de 16 milyon 018 bin 726'ya yükselmiştir. 2022'de yabancı ziyaretçi artışıyla İstanbul, Rusya, Almanya ve ABD'den yoğun ilgi görmüştür.

Konaklama Tesisleri:

Turizm İşletme Belgeli Yeme- İçme ve Eğlence Tesisleri:

- İstanbul'da 2021 yılında 501 olan Turizm İşletme Belgeli Yeme-İçme ve Eğlence Tesislerinin sayısı, 2022'de 533'e yükselerek %6,4'lük bir artış göstermiştir. Kapasite açısından bakıldığında, 2021'de toplam 153 bin 354 olan kapasite, 2022'de 157 bin 582'ye çıkararak %2,8 artmıştır.

Turizm İşletme Belgeli Konaklama Tesisleri

- 2021 yılında İstanbul'daki Turizm İşletme Belgeli Konaklama Tesisleri'nin sayısı 671 iken, 2022 yılında bu sayı 754'e çıkmıştır. Bu, bir önceki yıla kıyasla %12,4'lük bir artışı göstermektedir. Kapasite açısından bakıldığında, 2021'de İstanbul'daki bu tesislerin toplam kapasitesi 131 bin 048 iken, 2022'de 141 bin 049'a ulaşmıştır. Bu da yaklaşık %7,6'lık bir artışa denk gelmektedir.

Belediye Belgeli Konaklama Tesisleri:

- 2021 yılında İstanbul'da 19 belediye belgeli konaklama tesisi bulunurken, 2022 yılında 22'ye yükselmiştir. Bu sayı bir yıl içinde %15,8'lik bir artışa işaret etmektedir.
- Kapasite açısından ise, 2021 yılında bu tesisler toplamda 13 bin 601 yatak kapasitesine sahip iken 2022 yılında bu kapasite 14 bin 451 yatağa yükselmiştir.

Açık Kapı Birimlerine Yapılan Kültür ve Turizm Başvuruları:

- 2022 yılında İstanbul'daki Kültür ve Turizm başvuruları incelendiğinde Silivri, 5 başvuruyla en yüksek müracaat sayısına ulaşarak listenin başında yer almıştır. Bahçelievler, Büyükçekmece, Fatih ve Ümraniye 4 başvuru ile Silivri'yi takip ederken, Avcılar ve Sarıyer 3'er başvuruyla 3. sırayı paylaşmaktadır.
- Diğer yandan Bakırköy, Beyoğlu, Büyükçekmece, Çekmeköy, Güngören, Sultangazi ve Şişli ilçeleri 1'er başvuruyla en az başvuru yapılan ilçeler olarak kaydedilmiştir

Bu çalışmada kullanılan ikonlar için www.flaticon.com adresinden yararlanılmıştır. Icons designed by “catkuro, dDara, Eucalyp, Freepik, itim2101, justicon, monkik, photo3idea_studio, Pixel perfect, Smashicons, surang, wanicon, xnimrodx” from “Flaticon”.